

„Timor Domini principium scientiae”

BUDAPEST-FASORI EVANGÉLIKUS GIMNÁZIUM

PEDAGÓGIAI PROGRAM

2025

Tartalom

1.	Az intézménnyel kapcsolatos általános tudnivalók	4
2.	A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai	5
3.	A nevelő-oktató munka pedagógiai feladatai, eszközei	8
4.	A személyiségfejlesztéssel összefüggő feladatok	11
5.	Az egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok.....	13
6.	Elsősegélynyújtási alapismeretek.....	21
7.	A közösségfejlesztéssel és az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok	22
8.	A pedagógusok feladatai; az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnökök feladatai 23	
9.	A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje	26
10.	A tanulók részvételi joga az intézményi döntési folyamatban, a Diákönkormányzat szerepe	29
11.	Az intézmény kapcsolattartásának formái a szülővel, tanulókkal, az intézmény partnereivel	30
12.	A tanulmányok alatti vizsgák rendszere	31
13.	A tanulmányok alatti vizsgák szervezésének legfontosabb alapelvei.....	35
14.	Az intézménybe való felvétel és átvétel helyi szabályai, a szóbeli felvételi vizsgakövetelményei.....	37
15.	A választott kerettantervek megnevezése	39
16.	Kötelező tanórai foglalkozások, kötelezően választandó vagy szabadon választható foglalkozások megnevezése, óraszama	39
17.	Az alkalmazandó tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei 50	
18.	A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai.....	51
19.	A mindennapos testnevelés megvalósításának módja	56
	A 2011. évi CXCV. törvény alapján gimnáziumunk órarendbe beillesztve szervezi meg a mindennapos testnevelést, amelyből legfeljebb heti két óra váltható ki a sportról szóló törvény szerinti igazolt sportolói jogviszonyban álló versenyző tanuló szülői kérelme alapján, valamint a versenyengedély birtokában, a sportszervezet keretei között szervezett edzéslátogatás igazolásával, amennyiben a testnevelés órát közismereti tanóra nem előzi meg vagy nem követi. A testnevelés órák néptánc és társastánc órákkal egészülnek ki.	56
20.	A választható tárgyak, foglalkozások, továbbá az ezeket tanító tanárok kiválasztásának szabályai	56
21.	A közép- és emelt szinten választható érettségi vizsgatárgyak, amelyekre az iskola felkészítést vállal	57
22.	A középszintű érettségi vizsga témakörei.....	58

23.	A tanulmányi munka ellenőrzése, értékelése, ennek formái; a magatartás és a szorgalom minősítésének elvei, és az ezekhez kapcsolódó eljárások.....	58
24.	Az intézményben folyó pedagógiai munka értékelése, intézményi önértékelés.....	64
25.	A csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezésének elvei	64
26.	A tanulók fizikai állapotának mérése.....	64
27.	Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek.....	65
28.	Az esélyegyenlőséget szolgáló intézkedések.....	68
29.	A tanulók jutalmazásának, valamint magatartásuk és szorgalmuk értékelésének elvei 68	
30.	Záró rendelkezések	71
	Mellékletek	73
1.	sz. melléklet: Érettségi követelmények közép és emelt szinten (a tantárgyak ábécé sorrendjében)	73
2.	sz. melléklet: Az osztályozó vizsga követelményei tantárgyanként, és évfolyamonként 75	
	Angol nyelv	75
	Német nyelv.....	86
	Francia nyelv	114
	Olasz nyelv	118
	Spanyol nyelv	122
	Latin nyelv	124
	Latin örökségünk	126
	Történelem.....	130
	Társadalmi, állampolgári és gazdasági ismeretek.....	146
	Állampolgári ismeretek.....	149
	Hon- és népismeret	153
	Művészettörténet.....	154
	Magyar nyelv és irodalom	158
	Matematika	186
	Fizika	201
	Informatika – Digitális kultúra	208
	Biológia.....	213
	Kémia.....	217
	Földrajz	222
	Természetismeret - Természettudomány	226
	Evangelikus hittan.....	229
	Testnevelés.....	231
	Ének-Zene	231
	Vizuális kultúra.....	234
	Mozgóképkultúra és médiaismeret	237

NEVELÉSI PROGRAM

1. Az intézménnyel kapcsolatos általános tudnivalók

Az intézmény neve: Budapest-Fasori Evangélikus Gimnázium

Jogi státusza: önálló gazdálkodású, országos fenntartású egyházi nevelési-oktatási intézmény

Az alapítás éve: 1823

Az újra alapítás éve: 1989

Az intézmény székhelye, címe: 1071 Budapest, Városligeti Fásor 17–21.

Az intézmény fenntartója, és szakmai felügyeletének biztosítója a Magyarországi Evangélikus Egyház.

Az intézmény törvényességi felügyeletének biztosítója Budapest Főváros Kormányhivatala.

Alaptevékenysége általános középfokú oktatás, ezen belül nappali rendszerű gimnáziumi oktatás.

Az iskola működését az 1991-ben létrehozott Evangélikus Gimnázium Alapítvány támogatja.

Az intézmény 1904. szeptember 24. óta működik a jelenlegi épületében. Kiváló tanárainak köszönhetően hamarosan az ország, de nem túlzás azt állítani, hogy a világ egyik legjobb közoktatási intézménye lett, amely számos kiváló tudóst, tanárt, lelkészt, művészt adott az országnak és a világnak. A magas színvonalú képzés a II. világháborút követően is folytatódott. A folyamatosságot az 1952-ben bekövetkezett államosítás szakította meg. Csak 37 évvel később, 1989-ben nyílt lehetőség az újraindításra, amely részben állami, részben egyházi segítséggel, és a volt diákok jelentős erkölcsi és anyagi támogatásával valósulhatott meg. Az újraindított iskola Gyapay Gábor igazgatóságával kezdett működni, aki biztosította a folytonosságot a régi és az új Fásor között.

Iskolánkban négy-, és nyolcosztályos, gimnáziumi képzés folyik:

5 - 12. évfolyamig nyolcéves gimnáziumi képzés, évfolyamonként két-két osztállyal;

9 - 12. évfolyamig négyéves gimnáziumi képzés, évfolyamonként egy osztállyal, a 2020/2021-es tanévtől kifutó rendszerben;

9 - 12. évfolyamig négyéves általános tantervű gimnáziumi képzés, évfolyamonként fél osztállyal, a 2020/2021-es tanévtől fölmenő rendszerben;

- 9 - 12. évfolyamig négyéves emelt óraszámú digitális kultúra képzés évfolyamonként fél osztállyal a 2020/2021-es tanévtől fölmenő rendszerben;
- 9 - 12. évfolyamig négyéves emelt szintű angol/német nyelvi képzés egy osztállyal;
- 9 - 12. évfolyamig négyéves emelt szintű természettudományos képzés egy osztállyal.

2. A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai

Az evangélikus iskola teológiai-pedagógiai alapvetése

A Magyarországi Evangélikus Egyházban elkötelezettek vagyunk az oktatási-nevelési küldetésünket szolgáló iskolánk fenntartásában és működtetésében. A Budapest-Fasori Evangélikus Gimnáziumban csak Krisztusra figyelő Istenhitünk vezérelhet minket, melynek evangélikus jellegéhez ragaszkodunk. Ennek szellemében az evangélikus iskola legfontosabb egyedi alapjai a következők.

A megközelítés

Az evangélikus iskolában a legfőbb érték az ember, aki Isten teremtménye, kegyelemre szoruló és Krisztusban megmentett egyéniség. Az evangélikus iskolában alapvetően nem a teljesítmény határozza meg az egyes ember értékét. Személyes elköteleződésünk a ránk bízottak iránt nem függ elért tanulmányi eredményeiktől. Ebben az egyén iránti elköteleződésben látjuk a személyiség kibontakoztatásának, az önálló döntésekre való nevelésnek, az igényes tanulmányi munka magas színvonalának kulcsát.

Ezért iskolánk arra törekszik, hogy megismerje és elfogadja tanulói teljes személyiségét, és lehetőségeinek távlatát szem előtt tartva végezze napi munkáját. Ennek érdekében a diák-tanár, diák-diák, szülő-tanár és tanár-tanár kapcsolat magas minőségére törekszünk. Figyelünk arra, hogy az oktatás minden résztvevője megfelelő biztatást és bátorítást kaphasson munkája végzéséhez és saját kiteljesedéséhez.

A döntéshozatal

Jézus tanításának és életpéldájának értelmében az evangélikus iskola szándéka személyes emberi kapcsolatok kialakítása. Nem kíván elszigetelődni nehéz helyzetektől sem. Életfolytatásában elsősorban nem a külső szabályok elsődlegesek, hanem az Isten-közeli aktuális döntésekhez ragaszkodik, melyeket nem akar ettől független törvénné tenni. Ezt csakis a Jézus Krisztusban való bizalmi közösségben tudja elképzelni. Munkájában ezt az egész életre szilárd bázist adó bizalmi közösséget igyekszik felébreszteni tanulóiban.

Ezért iskolánk olyan egyéni és közösségi élményeket kínál, amely esélyt ad a hit megerősödésére. Diszkréciót, védelmet, személyességet nyújtunk tanulóinknak a hit megélésére. Mindenkit saját érési folyamatában látunk. Hitoktatóink, iskolalelkészeink, tanáraink nem hatalmi helyzetből, hanem

esendő, személyes példaadással segítik ezt.

A Biblia

Az evangélikus iskola a Bibliát alapnak tekinti, mert benne – a múlt és jelenkor személyes és közösségi tanúságtevői révén – rajzolódik ki Krisztus személye, akin keresztül Isten személyes jelenlétével találkozunk. Emiatt központi kérdésnek tartja az Írással való elmélyült, személyes, bölcs és tudós foglalkozást, a benne olvasottak aktuális megértését, hogy Isten igéje szabjon irányt és mértéket gondolkodásának és cselekedeteinek.

Ezért iskolánk minden tanulót eljuttat a magabiztos bibliahasználat szintjére. Tanáraink a Bibliát a technikai használaton és tárgyi ismereteken messze túlmutató forrásként és alapként látatják, mely Krisztusra mutat, s melyen keresztül Isten keres minket.

A közösség

Az evangélikus iskola Krisztus lelkületével működő gyülekezetté kíván formálódni. A benne alakuló közösség tagjai arra hívatnak el, hogy Krisztus tanítványaivá, Isten népévé váljanak. Készek legyenek szeretetben elfogadni a sokféle gondolkodást, irgalmas szeretettel vegyenek részt egymás életében, vállalják a világban való jelenlétet, legyenek készek bűnöket megbocsátani, és járja át őket a jó cselekvésének természetes vágya. Ugyanakkor tanítványaink – ha kell – legyenek képesek felmutatni evangélikus hitüket és képviselni keresztény értékeiket a kor kihívásaiban.

Ezért iskolánk nevelőmunkájának középpontjában nem a jótettek halmozása, a tanulmányi versenyek megnyerése vagy a jó magaviselet áll. Amikor tanulóinkat elfogadásra, megbocsátásra, a társadalmi előítéletek elvetésére, a megalázottak és megszorítottak védelmére neveljük, akkor Krisztus embereiként tesszük ezt. Így segítjük őket az emberi értékek csendes és határozott képviselésére.

Gimnáziumunk értékrendszere, pedagógiai alapelveink

Intézményünkben, amely világnézeti elkötelezett egyházi gimnázium, a nevelő-oktató tevékenység a keresztyén értékrend alapján történik. Számunkra ez jelenti az egyetemes emberi értékek alapját. A nevelői és oktatói munka megtervezésekor figyelembe vesszük az egyéni sajátosságokat és adottságokat, és azokra építve a személyiség egészének fejlesztését és kibontakoztatását tűzzük ki célul. Az egyéni kiindulópontokhoz igazított elvárások és fejlődési utak rendszerével célzottan, ugyanakkor sokoldalú módon fejlesztjük tanulóink képességeit és tehetségét. Luther Márton úgy tekintett a gyermekekre, mint „pompás, örök kincs”-re, szerinte „nincs szentebb emberi tevékenység a nevelésnél.” Gondolatait kiindulópontnak tekinthetjük.

Ha az egyház – betöltve a Krisztustól kapott missziói küldetését – hatással akar lenni a társadalomra, mindenekelőtt meg kell szólítania azokat a közösségeket, amelyek hatással vannak a gyerekekre. Ennek kézenfekvő eszköze lehet az a gimnázium, mely úgy neveli a rábízott tehetségeket, hogy azok tanulmányaik végeztével minél magasabb szintre juthassanak. A keresztyén erkölcsön

alapuló nevelés tette lehetővé a múltban azt, hogy a fasori gimnázium komoly értékekkel járuljon hozzá az egyetemes és a magyar kultúrához. Törekszünk arra, hogy az újraalapított, és immár 36. éve folyamatosan működő intézmény az elődök nyomdokaiba érjen.

Az evangélikus nevelés a teljes emberre irányul. Az önismeret, az önállóság, az önértékelés, az érzelmi, lelki és társas képességek fejlesztése lényeges szerephez jut a hittanórákon, és minden tanórán.

A kiemelkedő elméleti fölkészítés mellett hangsúlyt fektetünk a családi életre nevelésre, a konfliktuskezelésre, a társas kapcsolatok ápolására, az egyéni hivatás megerősítésére, a szociális érzékenység fejlesztésére és a teremtett világ védelmére.

A gyermekeket és a fiatalokat megismertetjük az Egyház számos szolgálati területével, és a közösségi szolgálat keretén belül lehetőséget biztosítunk számukra, hogy önkéntesként bekapcsolódjanak egy vagy több egyházi munkaágba.

Egyházunk 2005. évi VIII. törvénye szerint az evangélikus egyház közoktatási intézményeinek célja:

- *hogy tanulóit evangélikus szellemben, a magyar haza hű polgáraivá,*
- *evangélikus tanulóit egyházunk öntudatos, hű és áldozatkész tagjaivá,*
- *más felekezetű tanulókat egyházunk megbecsülésére és a lelkiismereti szabadság tiszteletben tartásával - a lehetőséghez képest saját egyházuk segítségével is – nevelje,*
- *minden tanulóját az érvényes állami közoktatási törvényben megfogalmazott oktatási cél kitűzésének megfelelően oktassa, és az egyes intézménytípusok sajátos céljainak megfelelően képezze ki.*

A fenntartói elvárásoknak megfelelően törekszünk olyan felekezeti iskola lenni, ahol hitükben, jellemükben erős, tudásukban felkészült, tehetségüket kibontakoztatni képes diákokat nevelnek.

Tudatában vagyunk annak, hogy a mai társadalom értékrendje erkölcsi tekintetben sok mindent relativizál, mi éppen ezért fontosnak tartjuk a tudatos erkölcsiségre való nevelést. Olyan közösséget szeretnénk formálni, amely tiszteli az értékeket, felismeri és megkülönbözteti a helyest a helytelentől, az igazat a hamistól, az értékest az értéktelentől, és képes a jó mellett dönteni. Arra törekszünk, hogy közösségünk tagjait – a diákokat, a tanárokat és a többi alkalmazottat – az igazságosság, az őszinteség, a becsületesség, az egyenesség, az önálló gondolkodás, az istenszeretetből következő felelősségtudat és a felelősség vállalására való készség jellemezze.

Életüket és munkájukat jellemesség, lelkiismeretesség és hűség hitelesítse. Legyenek készek a segítségnyújtásra, képesek az empátiára és az együttműködésre. Műveltek és intelligensek,

önmagukkal és másokkal szemben igényesek legyenek, érzékeny és értő befogadói a művészeteknek és a tudományoknak. Legyen igényük az önművelésre, rendelkezzenek általános és speciális műveltséggel, legyenek motiváltak az állandó tanulásra és az új ismeretek befogadására. Ismerjék az elfogadott társadalmi normákat, ragaszkodjanak azok pozitív elemeihez, tartsák be az alapvető udvariassági szabályokat. Reális önismerettel bíró, autonóm személyiségek legyenek, akik céltudatosak és sikerorientáltak, ugyanakkor kellően alázatosak is másokkal szemben, s akik pozitív eszmény- és példaképeket követnek. Tudjanak alkalmazkodni a változó feltételekhez, legyen határozott életcéljuk, törekedjenek az önfejlesztésre és önmenedzselésre. A kudarccokat tanulják meg helyesen feldolgozni, a bennük lévő feszültségeket, szorongásokat oldani. Legyenek képesek túrni és megoldani a konfliktusokat.

Ismerjék és szeressék hazánkat, nemzetünket, történelmünket, tiszteljék nemzetünk szimbólumait. Ismerjék, védjék, tiszteljék és gyarapítsák kultúránkat és hagyományainkat. Anyanyelvünket tisztán használják, műveljék, és ragaszkodjanak hozzá. A határainkon túl, kisebbségben élő magyarokkal érezzék közösséget, ismerjék problémáikat, keressék a velük való kapcsolatot.

Európai polgárként legyenek büszkék kulturális gyökereikre, ismerjék és gyarapítsák az európai hagyományokat – különös tekintettel Közép-Európa történelmére, sajátos problémáira. Igyekezzenek minél több nyelvet elsajátítani. Tartsák tiszteletben szomszédaink és minden nép nemzeti érzéseit és identitástudatát, valamint az egyetemes emberi jogokat. Legyenek tisztában Európa és az emberiség globális problémáival, óvják környezetünket.

Fontosnak tartjuk azt is, hogy diákjainkkal megismertessük a demokrácia működésének szabályait. A diákönkormányzat lehetőséget kínál számukra arra, hogy megtanuljanak szabad véleménynyilvánítási-, és szavazati jogukkal élni, hogy megtanulják az érdekeiket helyesen képviselni, kulturáltan vitázni, érvelni, továbbá, hogy miként kell egy közösség felelősségteljes tagjaiként élni.

Tisztában vagyunk azzal, hogy nem könnyű a fent vázolt „eszményképnek” megfelelni. Abban, hogy egy diák mennyire tud partner lenni ennek elérésében, döntő szerepe van az otthonról hozott mintáknak is, éppen ezért szeretnénk, ha olyanok választanák intézményünket, akik szívesen azonosulnak az általunk fontosnak tartott értékekkel.

Törekvésünk csak akkor lehet sikeres, ha a nevelési munkában részt vevő partnerek együttműködnek, ha pedagógusok, szülők, dolgozók hiteles mintát képesek diákjainknak felmutatni.

3. A nevelő-oktató munka pedagógiai feladatai, eszközei

Az elődeinktől kapott örökség arra kötelez bennünket, hogy a jelenben is mindent megtegyünk

iskolánk jó hírnevének öregbítéséért.

Minden évben több tanulónk vesz részt a legrangosabb tanulmányi versenyeken, így például az Országos Középiskolai Tanulmányi Versenyen, az Országos Általános Iskolai Tanulmányi Versenyen, az Ókortudományi Társaság által szervezett Ábel Jenő latin nyelvi versenyen, a Bolyai versenyeken, ahol a nagy részük kiválóan helyt is áll.

Fontosnak tartjuk, hogy diákjaink elinduljanak az evangélikus iskolák által szervezett versenyeken.

Tanulóink sokoldalúságát bizonyítja, hogy nemcsak tanulmányi versenyeken, hanem irodalmi, zenei és sportversenyeken, a diákolimpián is érnek el kimagasló eredményeket. Érettségizőink túlnyomó többsége valamelyik felsőoktatási intézményben folytatja tanulmányait.

Kiemelkedően fontosnak tekintjük a nyelvoktatást is. Diákjaink között igen magas a nyelvvizsgával, előrehozott nyelvi érettségivel rendelkezők aránya.

A hagyományokra építve, kihasználva a természettudományos labor adta lehetőségeket, eredményesen működik a természettudományi tagozat.

A tanulási tevékenység legfőbb célja olyan tanulói kompetenciák fejlesztése, amelyek lehetővé teszik az ismereteknek különböző helyzetekben történő kreatív alkalmazását. A tevékenységekre épülő tanulásszervezési formák segítik a tanulót a tanulási eredmények által kijelölt ismeretek megszerzésében, és ezen keresztül a kompetenciák fejlesztésében. Lehetőség szerint igyekszünk kihasználni a tanulás társas természetéből adódó előnyöket, a differenciált egyéni munka adta lehetőségeket. Segítjük a párban vagy csoportban végzett felfedező, tevékeny és jól szervezett, együttműködésen alapuló tanulást. A tanulási eredmények elérését segítik elő az olyan differenciáló módszerek, mint a minden szempontból akadálymentes és minden tanuló számára egyformán hozzáférhető tanulási környezet biztosítása, a tanulói különbségekhez illeszkedő, differenciált célkijelölés, a többszintű tervezés és tananyag-alkalmazás, a fejlesztő, tanulást támogató értékelés.

Annak érdekében, hogy a tanulmányi munka terén még magasabb szintre jussanak tanulóink, az alábbi elveket tartjuk szem előtt:

- ideális tanulási környezetet biztosítani a diákok számára
- bátorítjuk az egészséges versenyszellem kialakítását
- igyekszünk minél több versenylehetőséget biztosítani számukra
- kiemelt feladatnak tekintjük a tehetséggondozást, a versenyekre való felkészítést
- igyekszünk növelni az emelt szintű képzéseink színvonalát
- ahol megoldható, csoportbontással tervezzük az órát
- minél nagyobb mértékben alkalmazzuk a differenciált oktatást
- olyan új oktatásszervezési módszereket alkalmazunk (projektmunka, kooperatív technikák), amelyek hozzásegítik a tanulókat az önálló, aktív tanuláshoz, valamint a tanulói együttműködésen alapuló tanuláshoz

- azoknál a diákoknál, ahol ez szükséges, személyre szabott oktatási módszereket alkalmazunk, amelyek mind a felzárkóztatást, mind a tehetséggondozást segítik
- különféle fakultációkkal, egyéni konzultációs lehetőségek biztosításával minden segítséget megadunk a sikeres érettségi és felvételi vizsgához
- az emelt szintű érettségire való felkészülést segítő tanórán kívüli foglalkozásokat (szakköröket, táborokat) tartunk
- rendszeresen tájékoztatjuk a szülőket gyermekeik előmeneteléről.

Jó eredményeket akkor érhetünk el, ha tanulóinkat motiváljuk, érdeklődésüket felkeltjük az egyes szaktárgyak, tudományterületek iránt. Ennek érdekében folyamatosan fejlesztjük módszertani kultúránkat, szakmai tudásunkat, digitális kompetenciánkat. Alkalmazott módszereinkkel lekötjük tanulóink figyelmét, élményalapúvá tesszük számukra a tanulást.

A természettudományos tárgyak oktatásában fontos helyet kapnak a tanuló-, és tanári bemutató kísérletek, amelyekhez a laborok minden lehetőséget megadnak. Ahol csak lehet, alkalmazzuk az információs technológiát, láthatóvá tesszük a tananyagot. Törekszünk arra, hogy azoknál a tananyagtartalmaknál ahol ez indokolt, a multidiszciplináris megközelítés kerüljön előtérbe. Diákjaink többségét – talán túlzottan is – ingergazdag környezet veszi körül, amivel föl kell vennünk a versenyt. A jövőben a hagyományos mellett egyre nagyobb hangsúlyt kell kapniuk a digitális tananyagoknak, a digitális technológiával támogatott oktatási módszereknek minden tantárgyban. A digitális tananyagokat folyamatosan beépítjük az oktatásunk folyamatába a digitális technika oktatási eszközrendszerét a mindennapi tanítás során alkalmazzuk.

Intézményünk az utóbbi években végrehajtott digitális fejlesztésnek köszönhetően birtokában van mindazoknak az eszközöknek, amelyekkel mindez lehetséges.

A 2020. január 31-én megjelent új Nemzeti alaptanterv a következőképpen fogalmazza meg elvi alapvetésében a legfontosabb nevelési célokat:

„A Nat a magyar kulturális és pedagógiai örökség gyökereiből táplálkozik, annak hagyományaira épül. Meghatározza azokat a nevelési-oktatási alapelveket, amelyek a nemzeti köznevelésről szóló törvény 5. § (4) bekezdésében foglaltaknak megfelelően biztosítják az iskolai nevelés-oktatás tartalmi egységét, az iskolák közötti átjárhatóságot. A Nat emellett meghatározza az elsajátítandó tanulási tartalmakat, valamint kötelező rendelkezéseket állapít meg az oktatásszervezés körében. A Nat lefekteti a köznevelés elvi és tartalmi alapjait és kereteit, azaz meghatározza az alpműveltség kötelezően közvetítendő tartalmait az alap- és középfokú oktatási intézmények számára, beleértve a különleges bánásmódot igénylő tanulókat ellátó intézményeket is. A Nat a köznevelés szemléleti

alapjainak meghatározásával kiegészíti a gyermekek, tanulók családban megvalósuló nevelését, erősíti ezzel a hazához és a nemzet történelméhez való kötődést, a generációk közötti kapcsolatot, a közös kulturális gyökereket, az anyanyelv használatát. Így rögzíti azt a minden magyar emberben közös tudást, amely megalapozza a nemzeti identitást. ...”

A dokumentum szerint a 2020/2021-es tanévtől kezdve az alábbi kompetenciák fejlesztésére kell a legnagyobb hangsúlyt fektetni:

1. A tanulás kompetenciái
2. A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)
3. A digitális kompetenciák
4. A matematikai, gondolkodási kompetenciák
5. A személyes és társas kapcsolati kompetenciák
6. A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái
7. Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák.

A fenti kompetenciák nem köthetők szorosan tantárgyakhoz, hanem fejlesztésüknek az iskolai oktatás- nevelés valamennyi színterén kiemelt jelentőséget kell kapnia. Erre lehetőség van a tanórákon, és a tanórán kívüli tevékenységekben egyaránt. A felsorolásban nem szerepel a természettudományi kompetencia, az intézmény azonban ennek a fejlesztését is fontos feladatának tekinti, például az emelt szintű természettudományi képzéssel.

4. A személyiségfejlesztéssel összefüggő feladatok

A pedagógus tevékenysége

Az iskolapszichológus tevékenysége mellett a személyiségfejlesztés fő színtere a pedagógusok nevelő-oktató munkája. A tanulókhöz való pozitív, szeretetteljes hozzáállás, a jó megerősítése, a rossz elutasítása, a személyes példamutatás mind személyiségformáló hatású lehet. A személyiségfejlesztésben elsősorban az alsóbb évfolyamokon lehet látványos eredményt elérni, ezért a nyolcévfolyamos gimnáziumok szerepe itt különösen fontos. Az osztályfőnök és a szaktanár személyiségfejlesztő tevékenysége mellett lényeges a tanulószobát vezető kollégák szerepe is az 5-6. évfolyamon.

Az iskolapszichológus tevékenysége

Az iskolapszichológus a pedagógusokkal együttműködve járul hozzá a diákok személyiségfejlesztéséhez.

Közvetett munkaformák:

- osztályfőnökökkel való (folyamatos) konzultáció a közösségről és egyes diákokról,
- szaktanárokkal való konzultáció egyes diákokról,
- konzultáció a szülőkkel,

Közösségekkel végzett tevékenységek:

- felmérések (például közösségre vonatkozó, pályaorientációval kapcsolatos, képességek mérése irányuló) visszajelzéssel, megbeszéléssel,
- tanulásmódszertani témájú csoportfoglalkozások,
- pályaorientációs témájú foglalkozások megtartása/megszervezése (külső előadó esetén),
- tematikus osztályfőnöki órák egyéb, az osztály számára aktuális témakörben /külső előadó hívása, ha szükséges (pl.: drog-, dohányzás-prevenció, szexuális felvilágosítás/nevelés),
- közösségépítő foglalkozások osztályokkal.

Személyes beszélgetések:

- A pszichológussal történő személyes beszélgetést a diák, a tanár, és a szülő is kezdeményezheti. Kiskorú diák esetén a diákkal folytatott beszélgetéseket a szülővel való konzultáció előzi meg. Tanári javaslatra történő kapcsolatfelvételt pedig a pedagógussal való konzultáció indít el, ezt követi a szülővel való beszélgetés.
- A beszélgetések száma az esettől, a probléma súlyosságától függ.
- Súlyosabb esetekben az iskolapszichológus a szülőknél/diáknál külső szakember, szakszolgálat felkeresését is javasolhatja.
- A beszélgetések az alábbi témakörökre terjedhetnek ki:
 - serdülőkori normatív kérdéseken való átsegítés,
 - iskolai teljesítmény eléréssel, kommunikációval kapcsolatos kérdések, problémák,
 - magatartási problémák mögötti motivációs kérdések feltárása,
 - családi és kortárs kapcsolatok területén jelentkező problémák, konfliktusok

kezelése, konfliktusok kezelésében való segítségnyújtás,

- pályaorientáció,
- tanulásmódszertan, tehetséggondozás,
- krízisintervenció.

Az iskolalelkész tevékenysége

A személyiségfejlesztés fontos területe a tanulók hitben való megerősítése, amelynek terepe elsősorban az áhítat, a hittan óra, a hittan tábor. A nevelés ezen része elsősorban az iskolalelkész feladata. Ideális esetben a család és a gyülekezet végzi a hitre való nevelésben a nagyobb munkát, de ahol ez nincs meg, vagy nem elégséges mértékű, ott az iskola feladata, missziója marad.

Iskolai Közösségi szolgálat

A közösségi szolgálatot az iskolai nevelés fontos részének tartjuk, hiszen jelentősége a személyiségfejlesztés és a közösségi fejlődés terén vitathatatlan. Lehetőséget kínál a szociális és társadalmi érzékenység kialakítására, segíti a felelős állampolgárrá válást.

Fontosnak tartjuk, hogy a diákok érdeklődési körüknek megfelelően választhassanak az iskola által megszervezett vagy a maguk által talált – és az iskola által elfogadott – tevékenységek közül. Elsősorban azt javasoljuk, hogy a diákok gyülekezetükben kezdjék el az önkéntes munkát. A közösségi munka egyszerre szolgálat és tanulás, melyhez a szülők hozzájárulása is szükséges.

A közösségi szolgálat szervezésének menete:

- A 9. évfolyamon (szeptemberben) az első osztályfőnöki órák valamelyikén, és a szülői értekezleten a koordinátor tanár tájékoztatót tart.
- A szülők aláírásukkal hozzájárulnak ahhoz, hogy gyermekük közösségi szolgálatot végezzen.
- A közösségi szolgálati naplót a koordinátor őrzi, ellenőrzi, az elvégzett tevékenységet a digitális naplóban igazolja, rögzíti.
- Tanév végén az osztályfőnök az adott tanévben elvégzett órák számát záradékban a bizonyítványban és a törzslapon adminisztrálja.
- A közösségi szolgálatról az iskola honlapján és a koordinátornál lehet tájékoztatást kapni.
- Az egyénileg szervezett tevékenységet és annak igazolási módját az iskolai koordinátor tanárral kell egyeztetni.

5. Az egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

Iskolánk egészségnevelési programja az Egészségügyi Világszervezet, a WHO egészségnevelési

útmutatására épül, mely szerint az egészségfejlesztő iskola elősegíti, hogy az iskola az élet, a tanulás és a munka egészséges színtere legyen, és arra törekszik, hogy folyamatosan fejlessze környezetét. E cél elérése érdekében iskolánk minden rendelkezésre álló módszerrel elősegíti:

- a tanulók és a nevelőtestület egészségének védelmét, az eredményes tanulás előfeltételét;
- a pedagógusok, iskolapszichológus, az egészségügyi szakemberek, a szülők és a diákok együttműködését,
- az egészséges környezetet, az iskolai egészségnevelést, és egészségügyi szolgáltatások biztosítását.

A WHO meghatározása szerint az egészség nem a betegség hiánya, hanem a testi, lelki, szociális „jól-lét” állapota, tehát nem passzív állapot, hanem folyamat. Az egészség kiteljesedésére az alábbi négy feltétel teljesülése adja a legnagyobb esélyt a diákoknak:

- ha az egyén integrálódik a közösséghez (a családhoz, az iskolához),
- ha a változó terheléshez alkalmazkodni tud,
- ha önállóságát megőrzi,
- ha megteremti az összhangot a biológiai-genetikai, fizikai, lelki és társadalmi lehetőségei közt.

Az iskolának jelentős szerepe van abban, hogy a tanulók a fent említett feltételeknek megfeleljenek, és ez által egészségüket megőrizhessék. A korszerű egészségnevelés az egészségi állapot erősítésére és fejlesztésére irányul. Ide tartoznak például a következők:

- az egészséges táplálkozás alapelveinek megismertetése,
- ötletek adása a szabadidő aktív eltöltéséhez,
- a mindennapos testmozgás elősegítése,
- a személyi higiéné iránti igény kialakítása, fenntartása,
- a lelki egyensúly megteremtése,
- a harmonikus párkapcsolat ideáljának kialakítása,
- a családi életre való nevelés,
- a családtervezési módszerek ismertetése,
- az egészséges és biztonságos környezet kialakításának igénye,
- az egészségkárosító, önpusztító magatartásformák elkerülése stb.

Az egészséges iskola

A személyes kapcsolatok gazdagsága teszi az iskolát valódi életteli szintérré. Ezért fontos az egészséges iskola megteremtése, mely nemcsak külső körülményeiben, hanem szocializációs

szerepében is olyan hely, ahol a diák otthon van, ahol gondjait megbeszélheti.

A fiatalok hosszú éveket töltenek az iskolában. Ebben a hosszú időszakban érdemi hatást lehet gyakorolni a személyiségfejlődésükre, ami nagyban meghatározza az életmódjukban később kialakuló szokásaikat, az életideálokat.

Az iskolai egészségnevelő program szereplői

- a nevelőtestület (kiemelt szerepük van a testnevelőknek, a biológia, kémia szakos tanároknak, az osztályfőnököknek, valamint az egészségfejlesztésben képzett pedagógiai szakembereknek és az iskolaigazgatónak),
- a diákok,
- a szülők,
- az iskolaorvos,
- a védőnő,
- az iskolalelkész,
- a diákönkormányzatot segítő pedagógus,
- az iskolapszichológus,
- szükség esetén külső szakember (szociális segítő, a rendőrség munkatársa, család órát tartó szakemberek).

Az iskolai egészségnevelő program a diákokért van, az ő egészséges életvitelüket szolgálja. Tanítványaink egészségügyi problémáiról közvetlenül tudomást szerezhethetünk, ha megvan a bizalom az iskolai egészségnevelő program szereplői között. Ennek a bizalomnak a kialakítása a program egyik legfontosabb célja. A különböző vizsgálatok, felmérések pedig a közvetett információszerzést szolgálják.

Az egészségfejlesztésben képzett pedagógus szakemberek elsősorban az osztályfőnökökre támaszkodhatnak, de szükséges a pedagógusok és az iskolai egészségügyi szolgálat munkatársainak szoros együttműködése is. A legjobb program sem lehet eredményes, és a legfelkészültebb egészségnevelő, drogügyi prevenciós szakember sem tudja ellátni feladatát az iskolavezetés és a kollégák támogatása nélkül. Fontos, hogy a tanárok tudják, mi a feladatuk, és mit kell tenniük, ha kompetenciájukat meghaladó problémával találkoznak.

Szükség van arra, hogy az iskolaigazgató, az egész nevelőtestület, minden pedagógus egyetértsen az iskola egészségnevelő céljaival. Minden munkatárs véleménye fontos. Össze kell gyűjteni a nevelőtestület módszereit, ötleteit, de tisztázni kell, kik azok, akikre leginkább számítani lehet.

Kiemelt jelentőségű a szakirányú végzettséggel rendelkező tanárok (biológia, testnevelés szakosok) bevonása a munkába.

A szülők a diákok egészséges életvitelének cselekvő alakítói. A szülők és az iskola együttműködése elengedhetetlen. A szülők véleményét a szülői értekezleteken, fogadóórák során ismerhetjük meg, ezen alkalmakkor gyűjthetjük össze az általuk megfogalmazott problémákat, melyeket közösen – szülők, pedagógusok, diákok és más szakemberek együttműködésével – oldhatunk meg.

Az iskola-egészségügyi feladatokat az iskolaorvos és a védőnő együtt látja el. Feladatuk a tanulók életkorhoz kötött vizsgálata, testi fejlődésük követése és a kóros elváltozások korai felismerése. Az iskolapszichológusnak (ifjúságvédelmi felelősnek, és osztályfőnöknek) a mentális, pszichés zavarok szűrésével is lehetősége nyílik újabb problematikus esetek felderítésére, a kialakult helyzet javítására.

Az iskolalelkész feladata – egyebek mellett – a tanulók, tanárok és más alkalmazottak lelkiigondozása, szükséges esetben a megfelelő szakemberhez történő irányítása.

Az egészséges életmód és életszemlélet, magatartás területei

- önmagunk és egészségi állapotunk ismerete,
- a mozgás fontossága,
- a testi higiénia,
- az étkezés, táplálkozás egészséget befolyásoló szerepe,
- a balesetmegelőzés és elsősegélynyújtás,
- a tanulás és a tanulás technikái,
- a személyes biztonság (közlekedés),
- a természethez való viszony, az egészséges környezet jelentősége, a környezeti ártalmak elkerülése,
- a kiegyensúlyozott életritmus kialakítása,
- a barátság, a párkapcsolatok, a szexualitás szerepe az egészségmegőrzésben, AIDS-prevenció,
- a személyes krízishelyzetek felismerése és a megoldási stratégiák ismerete,
- a bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése,
- a szenvedélybetegségek elkerülése (dohányzás, alkoholfogyasztás, kábítószer-használat megelőzése),
- a betegség és a gyógyulást segítő magatartás (elsősegélynyújtás, gyógyszerhasználat),
- a fogyatékkal élők és hátrányos helyzetűek integrációja.

Az egészséges életmód kialakítására irányuló módszereink

a) A hagyományos egészségnevelő felvilágosítás

Helye elsősorban az osztályfőnöki óra. A hagyományos egészségnevelő felvilágosítást azért alkalmazzuk, mert a megfelelő ismeretek tudása helyes döntésekhez és az életvezetés helyes alakításához vezet. A hagyományos felvilágosítás azonban nem elegendő a tanulók viselkedésének a befolyásolására. Más, iskolán kívüli motivációk lényegesen erőteljesebbek és elemibbek lehetnek annál, semhogy pusztán az ismeretek átadása, kiigazítása révén érdemi eredményeket tudjunk elérni. A hagyományos egészségnevelés jellemző vonása, hogy általában egyoldalú közlési forma: a diákság aktív és személyes bevonása nélkül történik. A nagyobb hatékonyság elérése érdekében pedig gyakran fordul elrettentő információk bemutatásához.

b) A rizikócsoportok felismerése

Az iskolaorvosi vizsgálatok során sor kerül a tanulók életkorhoz kötött kötelező szűrővizsgálatára. A túlsúllyal vagy mozgásszervi problémával küszködő diákok számára könnyített-, és gyógytestnevelést biztosítunk.

c) Érzelmi intelligenciát, társas kompetenciákat, alkalmazkodást fokozó beavatkozások

A hagyományos egészségnevelő felvilágosítás, ismeretbővítő módszer hiányosságait, korlátozott hatékonyságát felismerve jöttek létre azok a modellek, amelyek az érzelmi nevelést tekintik megfelelő eszköznek. Lényegük abban a felismerésben rejlik, hogy az egészségkárosító magatartásformák hátterében a személy konfliktuskezelési eszköztárának gyengeségei húzódnak meg. Ezért az egészségfejlesztési törekvéseknek a társas-érzelmi készségek fejlesztését kell célul tűzniük. Az érzelmi nevelés jegyében születő és működő egészségfejlesztési programunk működtetéséhez iskolapszichológusunk mellett adott esetben külső szakértőket is bevonunk, hogy szocializációs lehetőséget biztosítsunk diákjainknak társas-kommunikációs készségeik fejlesztésére.

Ilyenek lehetnek például a serdülőkori készségfejlesztő vagy önismereti csoportfoglalkozások, amelyek a csoportvezetésben képzett szakembert kívánnak. Az önismeret fejlődésétől remélhetjük, hogy a diákok egészségesebben fognak élni, ellenállnak a kortárs csoport nyomásának, amikor dohányzásra vagy a droghasználatra próbálják rábírni őket. Az ilyen csoportos foglalkozások célja, hogy a résztvevőket ne csak arra készítse fel, hogy nemet tudjanak mondani a káros szenvedélyekre, hanem arra is, hogy például igent tudjanak mondani az egészségre, és megvédje őket a divatos, de veszélyes, külsőségekben megnyilvánuló kóros fogyókúráktól, eltúlzott, szakszerűtlen, kontroll nélküli, és ezért veszélyes testépítéstől.

Szervezeti keretek

Szinte minden tantárgy tanítása során előkerülnek olyan kérdések, amelyek az egészséges életmódra nevelés kérdéseit érintik, de elsősorban az osztályfőnöki nyelvi és biológia órák nyújtanak alkalmat a fenti témák megbeszéléséhez. Mindezekon túl a testmozgás lehetőségét biztosítják a

- testnevelésórák, az iskolai sportkörök,
- az osztálykirándulások,
- az iskolai sportrendezvények,
- sítábor, nyári táborok,
- délutáni, hétvégi szabadidős foglalkozások.

Az osztályfőnöki órák keretében megvalósuló testi és lelki egészségnevelési témák évfolyamok szerint
7–8. osztály: 5 óra

a) lelki egészség (mentálhigiéné): 2 óra

A lelki fejlődés folyamatai, meghatározói. A gátlások kialakulása és leküzdése. Az agresszió és hatása az egyénre. Önmagunk elfogadásának és elfogadtatásának képessége. Az esztétikum hatása a lelki fejlődésre.

b) testi egészség: 3 óra

Az emberi test életműködésének ismerete az önismeret lényeges eleme. Az egészségmegőrzés belső igényének kialakítása. Az egyéni adottságok, hajlamok figyelembevétele a szervezet működésében. A balesetek elkerülése. A közlekedés szabályai. A biciklivel való közlekedés egészségmegőrző szerepe és veszélyei.

9–10. osztály: 5 óra

a) lelki egészség: 2 óra

A serdülőkor, mint a személyiség kialakulásának döntő szakasza, az életkorból fakadó problémák, feszültségek (önállóvá válás, a döntés felelőssége, konfliktus a szülőkkel és a pedagógusokkal, kortárs csoportok az iskolában és azon kívül stb.). Önismeret, önkontroll, önértékelés, önbizalom. Képességeink és korlátaink tudata, önnevelési készség és képesség. A képességeinknek, ambícióinknak és kondícióinknak megfelelő optimális testi-lelki terhelés, az alulterhelés és a túlterhelés veszélyei. A szorongás, a stressz, a feszültség, a fáradtság oldásának technikái. A megfelelő konfliktuskezelés, mint a lelki egészség feltétele és a megfelelő mentálhigiénés állapot, mint az eredményes konfliktuskezelés alapja. A kudarcok tűrése, tanulságaik feldolgozásának, hasznosításának képessége.

b) testi egészség: 3 óra

Az egészségmegőrzés igényének felkeltése, az egészséges életmód szokásrendszerének kiépítése. A testi és lelki egészség összefüggései (pl. az önfegyelem, az akaraterő, az énazonosság szerepe az egészség iránti igény kialakulásában, a pszichés zavarok testi jelei). Saját testünk, szervezetünk működésének ismerete, mint az önismeret szerves része (egyéni hajlamok, jellegzetes betegség tünetek felismerése, a hipochondria tudatosítása). A serdülés testi sajátosságai, a serdülőkori biológiai, pszichológiai érés folyamatának ismerete, megértése. Genetikai ismeretek, az öröklődés jelentőségének felismerése. Az egészséget fenyegető tényezők ismerete, törekvés ellensúlyozásukra (a környezet károsító hatása, helytelen életvitel, egészségtelen táplálkozási szokások, stressz stb.). Fertőzések, járványok. A betegségek megelőzésének módjai (környezeti ártalmak minimalizálása, személyes higiéné, az egészséges életmód szokásrendszerének kialakítása, törekvés a lelki egészség megteremtésére stb.). Balesetek megelőzése (a balesetveszély felismerése, balesetvédelmi szabályok ismerete, betartásuk: segítségnyújtás balesetknél). Az egészséges táplálkozás, a háztartás szervezése.

11–12. osztály: 5 óra

a) lelki egészség: 2 óra

Emberismeret, empátiakészség, figyelmesség, tapintat, alkalmazkodási készség, rugalmasság, ugyanakkor az autonómia megőrzésére irányuló erő, belső stabilitás. Az önálló döntés képessége, a lehetőségek mérlegelése, személyes felelősségvállalás. A művészi önkifejezés, a humor, a játék, a műélvezet, mint a lelki egészség helyreállításának, a feszültségek oldásának hatékony eszköze. Élményképesség, érzelmi jelenlét mindabban, ami történik velünk, a pozitív és negatív élmények feldolgozásának képessége. Saját magunk tisztelete, méltósága, egyéniségünk színeinek vállalása. Érzelmek vállalása s a velünk kapcsolatban lévő emberek ösztönzése ezek vállalására. Az emberi kapcsolatok értéként való elfogadása, érzékenység az emberi gesztusok esztétikuma iránt. A lelki kiegyensúlyozottságot veszélyeztető tényezőkkel szembeni tudatos védekezés, a káros hatások ellensúlyozására törekvés.

b) testi egészség: 3 óra

Szexuális kultúra, felelősségvállalás egymás iránt, a fogamzásgátlás módjai és kockázatuk, a természetes családtervezés, a gyakran változtatott partnerkapcsolatok veszélyei, az abortusz körüli viták. Szexuális rendellenességek, devianciák, homoszexualitás, a nemi betegségek és a nemi magatartás összefüggése, az AIDS. Egészségkárosító szokások, szenvedélyek kialakulásának megelőzése, illetve gyógyításuk: a mértéktelen alkohol-, kávé- és gyógyszerfogyasztás, a kábítószer, az alkoholizmus. A drogfüggőség kezelése (szociális és egészségügyi intézkedések). A betegekkel, fogyatékosokkal szembeni helyes magatartás. Beteg, gondozásra szoruló családtagok.

A speciális egészségügyi problémákhoz, a szexualitást érintő kérdések megvitatásához meghívott előadót (orvost, orvostanhallgatót, szexuálpszichológust) kérünk fel, aki kész a felmerülő konkrét problémák megválaszolására is. A tudnivalók nagy része elhangzik az érintett szakórán is, de az egyéni problémák megbeszélésére ott nem mindig van idő, és nem megfelelő a környezet sem. Fontos, hogy azok a diákok, akik igényt tartanak rá, kapjanak lehetőséget a négy szemközti beszélgetésre is.

A mindennapos testnevelés

Ennek célja a gyermekek egészséges testi-lelki fejlődésének elősegítése a testmozgás eszközeivel, hiszen tapasztaljuk, hogy a modern kor és az azzal együtt járó mozgásszegény életmód komoly egészségügyi problémák forrása lehet. A fizikai képességek hanyatlása a szellemi teljesítmény romlásához is vezethet. Az iskolai testnevelés és a sport keretei között kialakítható az egészségtudatos magatartás, valamint kitűnően fejleszthetők a szociális kompetenciák is.

Az egészségfejlesztő testmozgás hatékonysága érdekében az alábbi egészségügyi és pedagógiai szempontok figyelembevétele szükséges a konkrét feladatok megszervezése során:

- Lehetőség szerint minden tanuló mindennap vegyen részt a testmozgást szolgáló programban.
- Az eltérő adottságú tanulók számára is jelentsen sikerélményt a testmozgás, a testnevelés óra (egyéni adottságokhoz szabott terhelés).
- Érvényesüljön a sport személyiség- és közösségfejlesztő hatása (kreativitás, együttműködési és szociális készségek stb.).
- A testmozgásprogram az életkori sajátosságok figyelembevételével játékos elemeket is tartalmazzon.
- A mindennapos testnevelés az életminőség javítását szolgálja.
- Minden testnevelési órán és minden egyéb testmozgási alkalmon megtörténik a keringési és légzőrendszer megfelelő terhelése. A gyógytestnevelést az eddigi hagyománynak megfelelően biztosítjuk.
- A testmozgásprogram életmódsportokat, életminőség-sportokat is megtanít. (Olyan sportokat, amelyeket egy életen át lehet folytatni az életminőség javítása érdekében).

Az iskolán kívüli sportolási lehetőségek támogatása

- rendszeresen csatlakozunk más szervezetek, intézmények sportprogramjaihoz,
- a tehetséges tanulókat sportegyesületekhez irányítjuk.

6. Elsősegélynyújtási alapismeretek

Az iskolai elsősegélynyújtás oktatásának legfőbb célja:

- az élet megmentése
- a további egészségkárosodás megakadályozása
- a gyógyulás elősegítése

Az elsősegélynyújtás célja a segítség adása addig, amíg a szakszerű segítség meg nem érkezik. A laikus elsősegélynyújtónak nem gyógyítania kell, hanem csökkentenie kell a baleset vagy rosszullet következményeit, lehetőleg megelőzni a további állapotromlást.

Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításának formái:

- elméleti ismeretek megszerzése
- gyakorlati készségek kialakítása

Témakörök:

- elsősegélynyújtás fogalma,
- beteg állapotának felmérése, betegvizsgálat,
- eszméletlenség, stabil oldalfektetés,
- újraélesztés,
- sebzések, vérzések, kötözések,
- égés,
- rándulás, ficam, törés,
- ájulás,
- mérgezések,
- áramütés,
- csípések,
- meleg és hideg okozta egészségkárosodás pl. fagyás, hőség,
- mentőhívás menete.

Eszközигény:

- szőnyegek, gyakorláshoz pl. laticell, matrac,
- újraélesztés gyakorlati elsajátításához ambubaba,
- elsősegély láda: kötszerek, gyorskötöző pólya, mullpólya, mull-lap, háromszögletű kendő, ragtapsz.

A foglalkozásokat az erre kiképzett szakemberek (az iskolai védőnő, mentős tiszt, kórházi szakember), valamint újraélesztésre kiképzett kollégák és diákok tartják a szaktanárokkal egyeztetett tanórákon, szakkörökön:

- biológia
- testnevelés
- osztályfőnöki
- újraélesztés oktatása

7. A közösségfejlesztéssel és az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

A közösségfejlesztés az a folyamat, amely az egyén és a társadalom közötti kapcsolatot kialakítja, megteremti. Individualizált, sikerorientált korunkban a közösségi élet lehet az iskolai nevelés azon eszköze, amely elősegíti a „mi tudat” kialakulását, a fasisori értékrend elfogadását, a másik ember megbecsülését.

A nevelőmunka fő célja ennek értelmében nem az egyéni sajátosságok eltüntetése vagy erőszakos elfojtása, hanem az, hogy megtanítsa az egyes embert: a különbözőség nem szükségszerűen különállás, és a helyesen kezelt egyéni tulajdonság nem szembefordít a közösséggel, hanem színesíti, gazdagítja azt.

A diákok tanulják meg érdekeik helyes képviselését, de kötelezettségeik teljesítése érdekében egymás segítségének módszereit, a kooperatív technikáktól az egymásra utaltságon keresztül a szolidaritásig. Az iskolánk történetének írásos és tárgyi emlékei, a hagyományok teremtése és ápolása közösségformáló erőként legyen jelen intézményünkben.

Iskolánkban a közösségek kialakulása az osztályokban, a csoportokban, a szakkörökben és az egyéb diákkörökben ösztönözhető leginkább.

Az iskola legfontosabb közösségfejlesztési színterei:

- iskolaközösség – ünnepek, megemlékezések, áhítatok, istentiszteletek,
- évfolyamközösség – tanulócsoportok / hittan, nyelvi, testnevelés, érettségi előkészítők/,
- osztályközösség – tanórák, osztálykirándulások, szalagavató bál, színház-, és múzeumlátogatások,
- diákkörök, szakkörök,

- diákönkormányzat – gólyatábor, farsang, verébavató, és egyéb DÖK által szervezett programok
- cserkészlet
- táborok, külföldi utak, diákcsere.

Úgy látjuk, hogy különösen a mai, erősen individualizált közegben fontos hangsúlyozni, hogy az egyént szükséges megtanítani arra, hogyan lehet aktív tagja a közösségnek, hogyan válhat felelős vezetővé, hiszen ehhez a szocializáció alapját képező, az önmegvalósítást hirdető társadalomban nem kap elégséges mintát. Ezért célul tűzzük ki egy olyan közösség kimunkálását, mely méltó és kívánatos modellt nyújthat.

8. A pedagógusok feladatai; az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnökök feladatai

Az iskola tanárai az egyházi és állami törvényekben meghatározottak szerinti pedagógusok lehetnek. A képesítési feltételeket a mindenkor érvényben lévő köznevelési törvény írja elő. Anyanyelvi lektorként szakképzett külföldi állampolgár, óraadóként tanárjelölt is alkalmazható. A személyre szóló jog-, felelősségi-, hatásköri viszonyokat a munkaköri leírások tartalmazzák.

Minden második tanévben az amerikai evangélikus egyház (Lutheran Church of America) egy fiatal önkéntese segíti az angoltanárok munkáját. -

A pedagógusok joga, hogy:

- az iskolában elfogadott helyi tanterv és pedagógiai program, valamint a Nat- ban megfogalmazottak alapján válassza ki a tananyagot, a tanítás módszereit és eszközeit,
- egyházi, szakmai testületek, egyesületek, kamarák, érdekvédelmi szervezetek tagja legyen, képviselőként részt vehessen a helyi, regionális és országos egyházi közoktatással foglalkozó testületek munkájában,
- részt vegyen szervezett továbbképzésen.

A pedagógus joga és egyben kötelessége, hogy:

- irányítsa és értékelje a tanulók munkáját, minősítse tudásukat.

A pedagógus kötelessége, hogy:

- a rábízott tanulókat keresztyén szellemben nevelje, fejlődésüket figyelemmel kísérje és elősegítse, ismereteiket gyarapítsa, pozitív erkölcsi vonásaikat fejlessze, értékes jellembeli tulajdonságaikat erősítse, készítse fel őket önálló keresztyén életre,

- tartsa tiszteletben az általános emberi jogokat, beleértve a gyermekek jogait és a személyiséghez fűződő jogokat,
- a tehetséges tanulót részesítse tehetséggondozásban,
- fokozott figyelemmel segítse az egyéni bánásmódot igénylő tanulókat
- az egyházi előírásokat, az iskola tanulmányi és munkarendjét megtartsa, szakmai és pedagógiai felkészültségét állandóan fejlessze,
- a tanulók szüleivel (gondviselőivel) a szükséges kapcsolatot fenntartsa,
- nevelje tanítványait – szaktárgytól függetlenül – a helyes és kulturált viselkedésre, szép magyar beszédre és írásra,
- tanmenete alapján haladjon a tanításban,
- részt vegyen az iskola által szervezett ünnepélyeken, megemlékezéseken, rendezvényeken, áhítatokon, nevelőtestületi és munkaközösségi értekezleten,

Az osztályfőnök legfontosabb feladatai:

- ismerje meg a tanuló személyiségét a tanulói tevékenység különféle formáiban (beszélgetés, óralátogatás, kirándulás, stb.)
- szóban és írásban tartson kapcsolatot a szülővel,
- kísérje figyelemmel a tanulók elfoglaltságát, képességeiknek megfelelően irányítsa pályaválasztásukat,
- a tehetséges tanulót minden eszközzel segítse a tehetsége minél magasabb szintű kibontakoztatásában,
- az egyéni bánásmódot igénylő tanuló szakszolgálati vizsgálatát és annak eredményeit kövesse figyelemmel, és arról tanártársait folyamatosan tájékoztassa,
- rendszeresen konzultáljon az osztályban tanító szaktanárokkal,
- szükség esetén konzultáljon a szociális segítővel
- kísérje külön figyelemmel a kollégiumban lakókat.

Az osztályfőnök részletezett feladatai:

Neveléssel kapcsolatos feladatok:

- balesetvédelem,
- negyedévi, félévi, háromnegyedévi és év végi értékelés,
- a magatartás és a szorgalom értékelése,
- a tanulók személyiségének alakítása,
- ismerje meg a tanulók személyiségét, segítse fejlődésüket; hátrányos és veszélyeztetett helyzetű tanulók felmérése, segítése,
- iskolapszichológussal, ifjúságvédelmi munkacsoporttal való együttműködés,
- rendszeres kapcsolattartás a szülőkkel,
- az osztályközösség kialakítása, formálása, fejlesztése
- a művelődési igény fejlesztése érdekében programok szervezése (mozi, színház, hangverseny, kirándulás, részvétel a DÖK programokon), szabadidős programok figyelemmel kísérése,
- szociális érzékenység fejlesztése,
- istentiszteleten való részvétel az osztállyal a fasori evangélikus gyülekezetben,
- részvétel a heti áhítatokon
- foglalkozási tervek, tanmenetek készítése,
- külső előadóval szervezett osztályfőnöki órák előkészítése,
- az osztály öntevékenységének fejlesztése,
- az osztályfőnöki órák színvonalának javítása, hatékonyságának emelése,
- az osztályterem alkalomhoz illő dekorálása, esztétikus környezet kialakítása,
- az osztályterem rendjének, tisztaságának megőrzése,
- lehetőség szerint részvétel pedagógiai témájú konferencián, továbbképzésen.

Adminisztrációs feladatok:

- időre és pontosan elvégezni az osztállyal kapcsolatos ügyviteli feladatokat (adatok egyeztetése; üzenők kitöltése, törzslap, bizonyítvány megírása),
- tantárgyankénti érdemjegyek számának ellenőrzése, észrevétel jelzése, hiányosság pótoltatása, üzenők ellenőrzése,
- a mulasztások számontartása, szükség esetén a törvényben előírt értesítési kötelezettség teljesítése,
- fegyelmi büntetés kiosztása,
- az igazgató intézkedéseinek végrehajtása,
- az éves feladatok, programok, a tanév rendje és a Házirend ismertetése, tudatosítása a

szülőkkel és a diákokkal.

A tanulást segítő feladatok:

- tanulásmódszertani ismeretek fejlesztése,
- továbbtanulás, pályaválasztás segítése,
- a tanulók tanulmányi előmenetelének segítése.

Az iskola életéhez kötődő közvetítő feladatok:

- az osztály és a tanárok közötti viszony koordinálása,
- rendszeres konzultáció az osztályban tanító tanárokkal,
- a tanulók érdekeinek képviselése az iskola előtt,
- intézményünk rendezvényeink, programjaink megszervezésében, lebonyolításában való aktív részvétel,
- tanulmányi kirándulások előkészítése, lebonyolítása,
- más munkaközösségek munkájának segítése, támogatása,
- DÖK-tagok választása és a DÖK munkájának segítése.

Tájékoztatási feladatok:

- folyamatos, szoros kapcsolattartás a szülőkkel (e-napló, fogadóóra, szülői értekezlet) az osztályban tanító pedagógusokkal a nevelő- és oktatómunka hatékonysága érdekében.
- a szülők tájékoztatása gyermekük iskolai előremenetekéről,
- a szülők tájékoztatása aktuális iskolai ügyekről,
- a tanulók tájékoztatása iskolai ügyekről (változások, programok, pályázatok, ösztöndíj lehetőségek, stb.).

9. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

A köznevelési törvény (Nkt. 4.§, 12.) szerint kiemelt figyelmet, különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:

- a sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,
- beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,

- kiemelten tehetséges gyermek, tanuló,
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló.

A törvény által meghatározottakon kívül a különleges bánásmódot igénylő gyerekek esetében nagyon sok múlik pedagógusaink érzékenységén, empátiás készségén. Nemcsak egyházi iskola lévén, hanem pedagógiai elhivatottságunk okán is fokozott figyelmet fordítunk ezekre a tanulókra, és a törvény adta lehetőségeken túl (de a törvényes keretek között) is segítjük őket. Fontos szaktanári és osztályfőnöki feladat, hogy folyamatosan figyeljük tanulóink teljesítményét, magatartását, vegyük észre, ha abban változást látunk akár negatív, akár pozitív irányban. A változásnak mindig oka van, az ok felderítése pedig segít megoldani a problémát. Szükség esetén a szülővel való egyeztetés után föl kell venni a kapcsolatot a pedagógiai szakszolgálattal, ahol – ha szükséges – elvégzik a tanuló vizsgálatát és megfogalmazzák a javaslatokat az iskola felé.

Intézményünk alapító okirata nem tartalmazza szakfeladatként a sajátos nevelési igényű tanulók nevelését-oktatását. Nem utasítjuk el azonban azokat az ép értelmű, érzékszervi- vagy mozgássérült tanulókat, akik meg tudnak felelni az intézmény eléjük állított követelményeinek. Természetesen – mivel ezek a tanulók rendelkeznek az illetékes szakértői bizottság szakvéleményével – részesülnek mindazokban a könnyítésekben, amelyek továbbhaladásukat elősegítik, és amelyeket a törvény számukra lehetővé tesz. Ezeknek a tanulóknak az intézményen belüli életét átgondolt órászervezéssel, és tanteremelosztással, akadálymentesítéssel is igyekszünk minél könnyebbé tenni.

A sajátos nevelési igényű tanulóknál gyakrabban bekerülnek azonban olyan tanulók, akik valamilyen részképesség zavarral (diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia) küzdenek, és erről szakértői véleményük van. A szülő kérésére ezeknek a tanulóknak biztosítjuk azokat a köznevelési törvény által előírt könnyítéseket, amelyeket a szakértői vélemény javaslatként megfogalmaz, és amit a vizsgaszabályzat lehetővé tesz.

Föl kell azonban készülnünk arra is, hogy mi magunk vegyük észre azokat a tüneteket, amelyek tanulási zavarra utalnak. A kellő tapasztalattal rendelkező pedagógus a nevelő-oktató munkája során észre kell, hogy vegye ezeket. Elsősorban a magyart, a matematikát, és az idegen nyelveket tanító

kollégák jelzik észrevételeiket az osztályfőnöknek, és az iskolavezetésnek a szükséges lépések megtétele érdekében. Ebben az esetben javaslatot teszünk a szülőknek a szakértői vizsgálat elvégeztetésére. Ezzel egyidőben levélben megkeressük a tanuló lakóhelye szerinti illetékes pedagógiai szakszolgálatot, és a szaktanár megfigyeléseire alapozva kérjük a vizsgálat elvégzését.

Ha a tanulási zavar a tanuló teljesítményét nagymértékben csökkenti, lehetőség szerint differenciáltan kell foglalkoztatni, egyéni bánásmódot, egyéni foglalkozást, felzárkóztató foglalkozást kell biztosítani számára a lemaradás csökkentése és mielőbbi pótlása érdekében.

A differenciált foglalkozást, tanulókra való nagyobb odafigyelést segíti egyes évfolyamokon a magyar nyelv és irodalom, valamint a matematika tantárgy csoportbontásban való tanítása.

Magatartási, beilleszkedési zavarral rendelkező tanulók, ha kis számban is, de előfordulnak iskolánkban. Az ő beilleszkedésük segítése elsősorban az osztályfőnök feladata, aki a szülőkkel való folyamatos kapcsolattartás mellett, egyéni bánásmód alkalmazásával, szükség esetén az iskolalelkész és/vagy az iskolapszichológus segítségével igyekszik feltárni a tanuló rendellenes viselkedésének okait, és megoldást keresni a problémára. Keresztyén szellemiségű iskola lévén pedagógusaink érzékenyek a tanulók egyéni problémáira, osztályfőnökeink jól ismerik tanítványaik családi hátterét, szociokulturális környezetüket. Nagy hangsúlyt fektetnek az egyéni bánásmódra, ameddig lehet toleránsak, mindent megtesznek annak elősegítése érdekében, hogy a tanuló az osztályközösségnek és az iskola közösségének abban helyét megtaláló, hasznos tagja legyen.

Mindig vannak olyan, elsősorban szociális körülményeikből eredő hátránnyal bíró tanulóink, akik segítségre szorulnak. A szociális hátrányokat enyhítő lehetőség például a kedvezményes étkeztetés, a tanulószobai ellátás, a tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások, az iskolai alapítvány által támogatott ösztöndíjak, a fenntartó által alapított Sztehlo Gábor tanulmányi és szociális ösztöndíj, és egy 1932-ben érettségizett öregdiák családja által alapított Dr. Kovácsi László díj.

Kiemelt figyelmet igényelnek az átlagosnál tehetségesebb, jobb képességű diákok is. Az ő esetükben a tehetséggondozás a fő feladat. Fölismerve képességeiket differenciált foglalkoztatással, külön versenyfelkészítő foglalkozásokkal, plusz feladatokkal, versenyeken való részvétel elősegítésével, szereplési lehetőség biztosításával folyamatosan fenn kell tartani a diákok motiváltságát. Ezek a diákok azok, akiknek esélyük van az OKTV döntőjébe való bekerülésre, aminek elősegítése közvetlenül vagy közvetve minden pedagógusnak kötelessége. Ha a diák nem elsősorban a tanulás terén tehetséges, akkor is minden tőlünk telhető segítséget meg kell adnunk tehetsége kibontakoztatásához. Az ő támogatásukra szolgál a fenntartó által alapított Schédius Lajos

tanulmányi ösztöndíj, és egy Amerikában élt fasori öregdiák által létrehozott Fodor Zoltán ösztöndíj.

10. A tanulók részvételi joga az intézményi döntési folyamatban, a Diákönkormányzat szerepe

A tanulók joga részt venni az osztály és az iskola életében és annak alakításában a Házirend keretén belül. A tanulók érdekképviselői szerve az iskolai Diákönkormányzat (a továbbiakban DÖK). A tanuló a közösségi jogait a DÖK-ön keresztül gyakorolhatja. A tanulóknak jogukban áll részt venni az iskolai DÖK ülésein. A tanuló a diákönkormányzatban egyaránt választó és választható.

A diákönkormányzatnak fontos szerepe van a közösségi élet, az érdekvédelem, a szabadidős tevékenységek szervezése, a kulturált véleménynyilvánításra való nevelés területén. A diákönkormányzat segítése, patronálása, irányítása tanári feladat.

A diákönkormányzatot segítő tanár feladatai:

- összekötő a diákság, a diákönkormányzat és a nevelőtestület között,
- segíti, támogatja, ösztönzi, időnként ellenőrzi a diákönkormányzat tevékenységét,
- tapasztalataival segíti a szabadidős tevékenységek szervezését, türelmes, megértő viselkedéssel elejét veszi a szélsőséges megnyilvánulásoknak,
- vállalja, hogy nevelőtestületi vitákban, megbeszéléseken a diákok érdekeit képviseli, mellettük érvel, természetesen a lehetséges kereteken belül, nem minden áron és nem minden határon túl
- elkészíti a DÖK éves munkatervét

A diákönkormányzatot segítő tanár kell, hogy rendelkezzen olyan jogi ismeretekkel, amely tartalmazza az ifjúsággal kapcsolatos jogokat, a köznevelési törvényben meghatározott tanulói jogokat, a Házirend, a Szervezeti és működési szabályzat tanulókra vonatkozó meghatározásait.

A diákönkormányzatot segítő tanár a diákönkormányzatnak segítője, ösztönzője, támogatója és mentora.

Diákkörök

A tanulóknak az intézményen belül joguk és lehetőségük van diákkörök létrehozására. Diákkör létrehozását bármelyik tanuló kezdeményezheti legalább tíz érdeklődő diák esetén. A diákkör működéséhez az iskola alkalmazásában álló segítő, támogató tanár felkérése szükséges. A diákkörök megalakulásukkor alapszabályban rögzítsék tevékenységük körét, formáját, rendjét. Tevékenységük nem irányulhat a társadalom ellen, nem lehet politikai indíttatású és a keresztyén erkölcsi normáktól

eltérő. Nem zavarhatja az iskolahasználókat jogaik gyakorlásában. Az alapszabály ismeretében működésüket a DÖK hagyja jóvá a nevelőtestület egyetértésével. A tanulók a DÖK-ön keresztül gyakorolhatják véleménynyilvánítási jogukat.

A diákok véleményüket szervezett formában a diákközgyűlésen, a DÖK-összejöveteleken nyilváníthatják ki. Írásos formában véleményüket fejezhetik ki az osztályfőnöknek, a szaktanárnak és az igazgatónak. Problémáikkal személyesen megkereshetik tanáraikat és az iskola vezetését.

A diákoknak véleményalkotási joguk van a tanulók nagyobb közösségét érintő kérdések meghozatalánál.

A diákok véleményét ki kell kérni:

- a tanulók közösséget érintő kérdések meghozatalánál,
- a tanulók helyzetét elemző, értékelő beszámolók elkészítéséhez, elfogadásakor,
- a tanulói pályázatok, versenyek meghirdetésekor, megszervezésekor,
- az iskolai sportkör működési rendjének megállapításakor,
- a tanórán kívüli tevékenység formáinak meghatározásakor,
- a könyvtár, a sportlétesítmények működési rendjének kialakításakor,
- az ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor,
- az iskolai házirend elfogadásakor és módosításakor,
- az iskolai SZMSZ elfogadásakor és módosításakor,
- a szociális támogatás elveinek megállapításakor,
- az iskolai étkeztetés keretében biztosított ételek minőségéről, az iskola házirendjében szabályozott módon.

A diákönkormányzat működéséhez szervezeti és működési szabályzatot készít.

11. Az intézmény kapcsolattartásának formái a szülőkkel, tanulókkal, az intézmény partnereivel

Intézményünk arra törekszik, hogy a diákok jól érezzék magukat az iskolában, a szülők pedig elégedettek legyenek a munkánkkal. Ennek érdekében folyamatos visszajelzéseket kell kapnunk a munkánkról diáktól, szülőtől. Ehhez jól működő kommunikációs csatornákra van szükség.

A diákság egészének tájékoztatása az iskola életének aktuális eseményeiről heti rendszerességgel, a hétfő reggeli áhítatokon történik. Emellett az osztályfőnökök, és a DÖK képviselői az osztályfőnöki órán tájékoztatják az osztályok tanulóit az őket érintő ügyekről, feladatokról, programokról. A diákok a nevelőtestület vagy az iskolavezetés felé a DÖK-be választott képviselőik útján fogalmazhatnak

meg kéréseket. A csak egyes osztályokat érintő ügyekben az osztályfőnök közvetít.

Fontos információforrás az e-napló, és az intézmény honlapja.

Kérelemmel a tanulók közvetlenül vagy a titkárságon keresztül fordulhatnak az igazgatóhoz.

Jó eredményeket csak az az iskola tud elérni, ahol szoros az együttműködés a pedagógusok és a szülők között a diákok nevelésében. A gyerekek tanulmányi eredménye, magatartása, kulturáltsági szintje, az iskolához, az egyházhoz, társaikhoz, tanáraikhoz való viszonya az iskola és a szülői ház kölcsönösen egymás által elismert, segített, támogatott munkájának eredményeképpen lesz megfelelő szintű. Arra kell törekedni, hogy ez az együttműködés a gyakorlatban is megvalósuljon. Ennek érdekében elengedhetetlen a folyamatos kapcsolattartás.

A szülőkkel való kapcsolattartás formái, lehetőségei:

- személyesen kapcsolat az intézménnyel elsősorban az osztályfőnökön és a szaktanárokon keresztül (szülői értekezlet, fogadóórák, rendkívüli szülői értekezlet, iskolai rendezvények, stb.)
- személyes kapcsolat az intézménnyel a szülői választmányon keresztül
- személyes kapcsolat az igazgatóval az igazgatói fogadóórán vagy azon kívül, egyeztetett időpontban
- e-napló
- elektronikus levelezés
- postai úton való levelezés
- honlap
- nyílt nap

Az iskola külső partnereivel elsősorban az igazgató és az igazgatóhelyettesek tartják a kapcsolatot közvetlenül vagy a titkárságon keresztül.

Szoros a kapcsolat a Magyarországi Evangélikus Egyház Budapesti Kollégiumával, ahol a távolabb élő diákjaink laknak.

Az intézmény egyéb kapcsolattartásainak formáit a szervezeti és működési szabályzat tartalmazza.

12. A tanulmányok alatti vizsgák rendszere

Intézményünk tanulói gimnáziumi tanulmányaik alatt az alábbi vizsgatípusok vizsgáin vehetnek részt, illetve kötelesek részt venni, ha tanulmányi előmenetelük úgy kívánja:

- osztályozóvizsga,
- különbözeti vizsga,
- javítóvizsga,
- pótló vizsga,
- független vizsgabizottság előtti vizsga,
- kísérettségi.

A tanulmányok alatti vizsgákat a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet szerint szervezzük.

A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételtető.

Minden vizsga írásbeli vagy szóbeli, illetve írásbeli és szóbeli vizsgarészből állhat az alábbiakban részletezett módon.

Osztályozó vizsga

Az intézmény osztályozó vizsgáit a félévi és év végi jegyek lezárását megelőző két hétben, valamint a tavaszi érettségi időszak előtti két hétben kell megszervezni.

A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni.

Osztályozó vizsgát kell tennie teljesítményének értékelése céljából a tanulónak, ha a tanítási év során jogszabályban meghatározott mértékű igazolt és igazolatlan hiányzást gyűjtött össze, s emiatt félévi vagy év végi osztályzatát nem tudta a szaktanár megállapítani.

A vizsga időpontjáról és menetéről legkésőbb a vizsga időpontja előtt két héttel tájékoztatjuk a diákokat és a szülőt. Ezután már nincs lehetősége a tanulónak érdejegyeket szereznie.

Az osztályozó vizsgához vezető hiányzás mértéke 250 óra, illetve egy adott tantárgyból a tanítási órák több mint 30 % - a.

Fentiekén kívül osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak, ha

- egyéni munkarendre vonatkozó kérelem alapján mentesítést kapott a tanórák kötelező látogatása alól, a Nkt. 45.§ (5) bekezdése alapján
- mentesítést kapott a kötelező tanórai foglalkozások látogatása alól a Nkt. 55.§ (1) bekezdése szerint, sajátos helyzete miatt,
- engedélyt kapott arra, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget.

Osztályozó vizsgát kell tenni abban az esetben is, ha előrehozott érettségi vizsgát szeretne tenni olyan tantárgyból, amelynek a tanítása az intézmény helyi tanterve szerint csak magasabb évfolyamon fejeződik be. Ilyenkor a hiányzó év/évek tananyagából kell az írásbeli érettségi vizsgák megkezdéséig osztályozó vizsgát tennie.

Sikeres osztályozó és előrehozott érettségi vizsga esetén az adott tantárgyból a tanulmányok megrövidítésére is engedélyt kaphat a tanuló.

A vizsgázónak az írásbeli vizsgák megválaszolásához rendelkezésre álló idő vizsgatárgyanként 60 perc. Szóbeli vizsga egy vizsgázónak egy vizsganapra legfeljebb három vizsgatárgyból szervezhető. A vizsgáztatás időtartama 15 percnél nem lehet több.

A tanulmányok alatti vizsgán a köznevelési törvény 56.§ (1) bekezdésének hatálya alá tartozó tanulónál a vizsga során lehetővé kell tenni mindazon mentességek, kedvezmények érvényesítését, amelyet a tanuló szakértői vélemény alapján kapott.

A vizsgán történt bármely szabálytalanság esetén *a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet* előírásainak megfelelően kell eljárni.

A tanulmányok alatti vizsgán elért eredmény csak akkor támadható meg, ha az intézmény nem a pedagógiai programban meghatározott követelményeket kéri számon, vagy a vizsgáztatás során olyan eljárási hiba történt, amely vélhetőleg a tanuló teljesítményét hátrányosan befolyásolta.

Az osztályozóvizsga évfolyamonkénti és tantárgyankénti követelményei e pedagógiai program mellékletében található.

Különbözeti vizsga

A különbözeti vizsgák időpontját az igazgató határozza meg.

Iskolaváltoztatás, emelt szintű képzésre való átjelentkezés, külföldi tanulmányok magyarországi folytatása feltételeként írhatja elő az intézmény a különbözeti vizsga letételét. Abból a tantárgyból vagy tantárgyrészből kell különbözeti vizsgát tenni, amelyet az intézmény a megkezdni tervezett évfolyamtól alacsonyabb évfolyamon tanított, s amely tantárgy, tananyag ismerete feltétele a sikeres továbbhaladásnak, a magasabb évfolyamra lépésnek.

Különbözeti vizsgát kell tennie a tanulónak magyar nyelvből, magyar irodalomból, és történelemből, ha egy-, vagy több tanévben külföldi tanulmányok miatt a tanulói jogviszonya szünetel.

A különbözeti vizsga tantárgyainak, tartalmának meghatározása során mindig egyedileg kell az intézmény vezetőjének határozatot hoznia a jelentkező tanuló ügyében.

Javítóvizsga

Ha a tanuló tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kap, javítóvizsgát tehet.

A szorgalmi időszak végéig, de legkésőbb június 30-ig minden tantárgy javítóvizsga témaköreit az iskola a honlapján közzéteszi.

Javítóvizsga augusztus 15. és augusztus 31. között szervezhető.

A tanulót a vizsga eredményéről a vizsgát követően tájékoztatni kell.

Pótló vizsga

Abban az esetben, ha a tanuló önhibáján kívül nem tudja teljesíteni az osztályozó/ /különbözeti/javítóvizsga követelményeit, a teljes vizsga anyagából, vagy a nem teljesített vizsgarészből – kérelmére – pótló vizsgát tehet. Időpontját egyéni elbírálás alapján az igazgató jelöli ki.

Független vizsgabizottság előtt zajló vizsga

A köznevelési törvény 46.§ (6) bekezdés m) pontja a tanuló alapvető jogaként mondja ki, hogy tanulmányai során pedagógusaitól független bizottság előtt, tanulmányok alatti vizsgát tehet, amely lehet osztályozó- és javítóvizsga.

A független vizsgabizottság előtt letehető tanulmányok alatti vizsgát Budapest Főváros Kormányhivatala szervezi.

A tanuló – kiskorú tanuló esetén a szülője aláírásával – a vizsgára vonatkozó kérelmét a félév, illetve a szorgalmi idő utolsó napját megelőző harmincadik napig nyújthatja be az iskola igazgatójához. Abban az esetben, ha a tanuló teljesítménye mulasztás miatt a tanítási év közben érdemjegyekkel nem értékelhető, és osztályozó vizsga letételére kap engedélyt a nevelőtestülettől, az engedély megadását követő öt napon belül jelentheti be, ha független vizsgabizottság előtt kíván vizsgát tenni.

A tanuló amennyiben a tanév végén valamely tantárgyból / tantárgyakból megbukott, s javítóvizsgát tehet, a bizonyítvány átvételét követő tizenöt napon belül kérheti, hogy a javítóvizsgát független vizsgabizottság előtt tehesse le.

Kisérettségi

Erre a vizsgatípusra a 10. évfolyam végén, továbbá a 11. évfolyamon félévkor és év végén kerül sor. Magyar nyelv és irodalom, valamint matematika tantárgyból minden diák vizsgázik. Ezen kívül a humán tantervű osztályban a 10. évfolyam végén az 1. idegen nyelvből (kivéve, ha előrehozott

érettségit tesz belőle a tanuló), a természettudományos tantervű osztályban egy választott természettudományos tárgyból, az általános tantervű osztályban történelemből. A vizsgától a 9-10. évi tanulmányok komolyabban vételét, a tanuló tudásszintjéről való tájékozódást, vizsgarutin megszerzését várjuk. Meggyőződésünk szerint segíti a rendes érettségire való felkészítést is. A kisérettségin szerzett osztályzat az év végi osztályzatba vizsgajegyként, azaz 2-szeres szorzóval számít bele.

A kisérettségi szóbeli vizsgáinak időbeosztása (felkészülési idő, felelet időtartama) igazodik a rendes érettségi szóbeli vizsgájának időbeosztásához.

A kisérettségi vizsgáit az alábbi táblázat foglalja össze:

	nyelvi tagozat	természettudományi tagozat	általános tantervű- és informatika osztály
10. év vége	első nyelv (aki előrehozott érettségit tesz belőle, mentesül) és magyar	választott természettudományos tantárgy és magyar	magyar és történelem
11. félév	matematika írásbeli	matematika írásbeli	matematika írásbeli
11. év vége	második idegen nyelv (ha releváns)		

Egyes tantárgyakból (pl. idegen nyelvek) a tanulók aktuális tudásszintjének a fölmérése céljából félév végi illetve év végi vizsgákat szervezünk. Az idegen nyelvi vizsga írásbeli és szóbeli fordulóból áll. Ezeket a vizsgákat lehetőség szerint tanórai keretben valósítjuk meg.

13. A tanulmányok alatti vizsgák szervezésének legfontosabb alapelvei

A vizsgabizottság minimum három főből áll.

- elnök
- szakos kérdező tanár
- szakos ellenőrző tanár

Az elnök

- felel a szabályok betartásáért,
- ellenőrzi a vizsgázók adatait, vezeti a jegyzőkönyvet,
- ha szükséges, szavazást rendel el.

Kérdező tanár csak olyan tanár lehet, aki az adott tantárgyat taníthatja.

Az ellenőrző tanár:

- felel a vizsga szabályszerűségéért
- olyan tanár, aki az adott tantárgyat taníthatja.

Az írásbeli vizsgák általános szabályai

- a tanteremben minden padban csak egy diák ülhet
- a feladatlapot az iskola pecsétjével kell ellátni, fel kell tüntetni a tantárgy megnevezését, a tanuló nevét és a dátumot
- a feladatlap megoldásának ideje 45-60 perc
- a vizsgán használható segédeszközöket a szaktanár tájékoztatása alapján a tanuló hozza magával

Egy vizsganapon legfeljebb három írásbeli vizsga tehető le, de közöttük 15 perc pihenőidőt kell biztosítani.

Ha a vizsgázó az írásbeli vizsgán szabálytalanságot követ el, a felügyelő tanár e tényt jegyzőkönyvben rögzíti, és felveszeti a feladatlapra, ráírja továbbá az elvétel pontos idejét, aláírja és visszaadja a vizsgázónak, aki folytathatja az írásbeli vizsgát.

A vizsgáztató pedagógus a szabálytalanság tényét és a megtett intézkedést írásban jelenti az iskola igazgatójának, aki az írásbeli vizsga befejezését követően haladéktalanul kivizsgálja a szabálytalanság elkövetésével kapcsolatos bejelentést. Az iskola igazgatója a megállapításait részletes jegyzőkönyvbe foglalja, amelynek tartalmaznia kell a vizsgázó és a vizsgáztató pedagógus nyilatkozatát, az esemény leírását, továbbá minden olyan tényt, adatot, információt, amely lehetővé teszi a szabálytalanság elkövetésének kivizsgálását.

A jegyzőkönyvet a vizsgáztató pedagógus, az iskola igazgatója és a vizsgázó írja alá. A vizsgázó különvéleményét a jegyzőkönyvre rávezetheti.

Az írásbeli vizsgadolgozat javítása

- a szaktanár az adott vizsganapon piros tollal kijavítja az írásbeli dolgozatot
- ha a szaktanár arra a feltételezésre jut, hogy a vizsgázó meg nem engedett segédeszközöket használt, rávezeti megállapítását a feladatlapra és értesíti az igazgatót.

A szóbeli vizsga általános szabályai:

- egy napon legfeljebb három szóbeli vizsga tehető le,
- a vizsgázónak a vizsga előtt minimum 10 perccel kötelező megjelennie,
- a vizsgák ideje alatti várakozáshoz lehetőség szerint pihenő helyiséget kell biztosítani,

- a szóbeli vizsgán minden vizsgázó tételt húz, a tantárgyához kapcsolódó segédeszközökkel készül az önálló feleletre,
- a felkészülési idő legalább 30 perc,
- a felelet során a tanuló a felkészülési idő alatt készített jegyzeteit használhatja,
- a felelet maximum 15 percig tarthat,
- ha a vizsgázó az adott tételtől teljes tudatlanságról tesz tanúbizonyságot, egy alkalommal póttételt húz,
- két tantárgy között a vizsgázó pihenőidőt kérhet,
- ha a szóbeli vizsgán a vizsgázó szabálytalanságot követ el, az elnök figyelmezteti, jegyzőkönyvet készít, és a vizsgabizottság dönt a szóbeli eredményéről,
- szabálytalanságok esetében a vizsgabizottság elnöke értesíti az igazgatót, aki a jogszabályban leírtak alapján jár el.

14. Az intézménybe való felvétel és átvétel helyi szabályai, a szóbeli felvételi vizsgakövetelményei

Intézményünkbe az 5. évfolyamra történő bejutásnak egyik feltétele a központi írásbeli felvételi vizsga eredményes megírása. Ezt követően felvételi beszélgetésre kerül sor, ahol, a tanulók általános tájékozottságát, a magyar nyelvben és a matematikában való jártasságát, valamint egyházi kötődését vizsgáljuk. Az írásbeli és a szóbeli felvételi vizsgán összesen 140 pont érhető el az alábbi bontásban:

Központi írásbeli:

magyar nyelvi feladatlap: 50 pont

matematika feladatlap: 50 pont.

Szóbeli:

általános tájékozottság: 5 pont

versenyeken való részvétel: 5 pont

anyanyelvi készségek: 10 pont

matematikai, logikai készség: 10 pont

egyházi kötődés: 10 pont.

A fentiekhez adódnak hozzá a *tanulmányi pontok*: a 3. és 4. osztályos magyar, matematika, idegen nyelv, környezetismeret, ének-zene és rajz osztályzatokból: $6 \times 5 \text{ pont} \times 2 \text{ év} = 60 \text{ pont}$. A felvételi eljárásban tehát összesen 200 pontot lehet elérni.

A 9. évfolyamra való bejutás saját 8. évfolyamos diákjainknak automatikus, de a tagozatos osztályban maradáshoz elvárt a 4.2 fölötti tanulmányi átlag (7.o. év vége, 8. o. félév).

A rendelkezésreálló férőhelyek függvényében azok a diákok is bekapcsolódhatnak emelt szintű képzéseinkbe, akik más iskolában fejezik be a 8. osztályt. Ebben az esetben figyelembe vesszük a központi írásbeli felvételi vizsgán elért eredményüket, a hozott pontjaikat, valamint szóbeli felvételi beszélgetésen kell részt venniük.

Ebben az esetben a pontszámítás az alábbiak szerint történik.

Központi írásbeli :

magyar nyelvi feladatlap: 50 pont

matematika feladatlap: 50 pont.

Szóbeli:

általános tájékozottság: 5 pont

versenyeken való részvétel: 5 pont

egyházi kötődés: 10 pont.

A fentiekhez hozzáadódik a szóbeli vizsga eredménye, és a tanulmányi (hozott) pontok.

A szóbeli felvételin az emelt szintű nyelvi osztályba jelentkezőket a célnyelv általános iskolában tanult témaköreiből kérdezzük. Elérhető pontszám 20 pont. A természettudományos osztályba jelentkezőket fizika, kémia, biológia tantárgyak közül kettőből kérdezzük a tanuló választása szerint. Elérhető pontszám 20 pont.

A digitális kultúra csoportba jelentkezőknek a matematikai és informatikai ~~fizikai~~ ismereteit nézzük. Elérhető pontszám 20 pont.

Az általános tantervű osztályba jelentkező diákoknak anyanyelvi és matematikai képességeit vizsgáljuk. Elérhető pontszám 20 pont.

A tanulmányi (hozott) pontok számítása

Emelt szintű nyelvi képzés: magyar 4 évfolyam, történelem 7-8. évfolyam , idegen nyelv 4 évfolyam, matematika 7-8. évfolyam. Elérhető pontszám: $12 \times 5 = 60$.

Emelt szintű természettudományos képzés: a magyar, matematika, biológia, kémia , fizika, földrajz tantárgyak 7. év végi, és 8. félévi osztályzatai. Elérhető pontszám: $12 \times 5 = 60$.

Emelt óraszámú digitális kultúra képzés: a magyar, matematika, digitális kultúra, biológia, fizika, földrajz tantárgyak 7. év végi, és 8. félévi osztályzatai. Elérhető pontszám: $12 \times 5 = 60$.

Általános tantervű képzés: a magyar, matematika, történelem, idegen nyelv tanárgyak, egy választott természettudományos, és egy választott készségtárgy 7. év végi, és 8. félévi osztályzatai. Elérhető

pontszám: $12 \times 5 = 60$.

Aki nem 5., vagy 9. osztályba kíván jönni, vagy tanév közben kéri az átvételét, a tanulmányi eredménye, egyházi kötődése alapján, egy személyes beszélgetés, valamint egy magyar nyelv és irodalom, illetve egy matematika próbadolgozat után nyerhet felvételt. Ha az előző iskolában folytatott tanulmányai szükségessé teszik, különbözeti vizsga (pl. hittan, latin) letételére is sor kerülhet.

HELYI TANTERV

15. A választott kerettantervek megnevezése

A Budapest-Fasori Evangélikus Gimnázium az alábbi kerettanterveket választotta a helyi tantervéhez:

A kerettantervek kiadásának és jogállásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rendelet mellékletei közül a

Kerettanterv a gimnáziumok 9-12. évfolyama számára,

Kerettanterv a gimnáziumok 5-12. évfolyama számára

kifutó rendszerben, valamint a

Kerettanterv az általános iskola 5–8. évfolyama számára

Kerettanterv a gimnáziumok 9–12. évfolyama számára

felmenő rendszerben a 2020/2021-es tanévtől, az első évben az 5. és a 9. évfolyamon.

Az emelt óraszámú kerettantervek – emelt idegen nyelvek, természettudományos tantárgyak (fizika, kémia, biológia) e rendelet mellékletei szerint került átvételre.

16. Kötelező tanórai foglalkozások, kötelezően választandó vagy szabadon választható foglalkozások megnevezése, óraszám

Tantárgyi struktúra és óraszámok – helyi tantervi óraháló

A „régí” (2012-es) kerettanterv óraszámjai:

Kötelező tantárgyak és óraszámok az 5–12. évfolyamon, humán (nyelvi) tantervű osztály

Tantárgyak	5.évf.	6.évf.	7.évf.	8.évf.	9.évf.	10.évf.	11.évf.	12.évf.
Magyar nyelv és irodalom	4,5	5	4	4	4	4	4	5
I. Idegen nyelv	3	3	4	4	4	5	3	3
II. Idegen nyelv					4	4	5	5
Matematika	4	4	3	3	4	4	4	5
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek			2	2	2	2	3	3
Latin örökségünk	2	2						
Latin			2	2				
Természetismeret	2	2						
Biológia-egészségtan			2	1		2	2	2
Fizika			2	1	2	2	2	
Kémia			1	2	2	2		
Földrajz			1	2	2	2		
Ének-zene	2	2	1	1	1	1	1	
Vizuális kultúra	2	2	1	1	1	1		
Hon-és népismeret	1							
Mozgóképkultúra és médiaismeret					1			
Művészetek (Művészettörténet)							1	2
Informatika		1	1	2	2	1		
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1					1
Testnevelés és sport	5	5	5	5	5	5	5	5
Hittan	2	2	2	2	2	2	2	2
Osztályfőnöki/tanulás módszertan	1,5	1	1	1	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	0	0	0	0	0	0	3	3
Összes óra	30	30	33	33	37	38	36	37
Rendelkezésre álló órakeret	28	28	31	31	35	36	35	35

Ebben a képzési típusban, a magasabb óraszámú választható idegen nyelv az angol és a német. A 7-10. évfolyam magasabb óraszámú lehetősége teszi lehetővé, hogy a diákok a 10. évfolyam végére eljussanak a B1 szintig, a 11. évfolyam végén középfokú nyelvvizsgát, vagy középszintű előrehozott érettségit tegyenek. A 9. évfolyamon belépő második idegen nyelv óraszámú a 9-10. évfolyamon eggyel, a 11-12. évfolyamon kettővel magasabb az alapóraszámú, vagyis a tanulmányok befejezéséig a második nyelvből is eljuthatnak a tanulók a B1 szintig. Lehetőség van továbbá arra is, hogy a tanulók az 5-8.

évfolyamban tanult latin nyelvet szakköri, vagy fakultációs keretben tovább folytassák, és közép-, vagy emelt szintű érettségit tegyenek belőle, ill. tanulmányi versenyeken elinduljanak.

Kötelező tantárgyak és óraszámok az 5–12. évfolyamon, természettudományos tantervű osztály

Tantárgyak	5.évf.	6.évf.	7.évf.	8.évf.	9.évf.	10.évf.	11.évf. mat-fiz	11.évf. bio-kém	12.évf. mat-fiz	12.évf. bio-kém
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
I. Idegen nyelv	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
II. Idegen nyelv					3	3	3	3	3	3
Matematika	4	4	4	4	4	4	6	4	6	4
Történelem, társadalmi és állampolgári ism.			2	2	2	2	3	3	3	3
Latin			2	2						
Társadalmi, állampolgári és gazdasági ism.	2	2								
Természetismeret	2,5	3								
Biológia-egészségtan			2	2	2	2	2	4		4
Fizika			2	2	2	2	4	2	4	
Kémia			2	2	2	2	2	4		4
Földrajz			1	2	2	2				
Ének-zene	2	2	1	1	1	1	1	1		
Vizuális kultúra	2	2	1	1	1	1				
Hon-és népismeret	1									
Mozgóképkultúra és médiaismeret						1				
Művészetek (Művészettörténet)							1	1	2	2
Informatika					3	3				
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1						1	1
Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Hittan	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Osztályfőnöki/ tanulás módszertan	1,5	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	0	0	0	0	0	0	0	0	3	1
Összes óra	30	29	33	33	37	38	37	37	37	37
Rendelkezésre álló órakeret	28	28	31	31	35	36	35	35	35	35

Ebben a képzéstípusban az alapóraszámánál magasabb a természetismeret tantárgy óraszámja az 5-6. évfolyamon, ami jó óraszervezéssel, módszerválasztással lehetőséget ad egyszerű természettudományos kísérletek elvégzésére, amellyel tanulóink érdeklődését igyekszünk felkelteni a majdani emelt szintű természettudományos képzés, és a reáltudományok iránt. A 9-10. évfolyamon nagyobb hangsúlyt kap az informatikai képzés, akár előrehozott érettséget is tehetnek diákjaink informatikából. A 11. évfolyamtól tanulóink választhatnak matematika-fizika, ill. biológia-kémia szakirány között, érdeklődésüknek megfelelően. A választott szakirány óraszámjai magas szintű elméleti és gyakorlati képzést tesznek lehetővé. Intézményünk természettudományos komplexuma biztosítja a képzéshez szükséges tárgyi feltételeket.

Mindkét képzéstípusnál fontosnak tartottuk az 5. évfolyamon a tanulás módszertani órák betervezését az órahálóba, az osztályfőnöki órák számát növelve. Azt reméljük, hogy ha tudatosan, szakszerű segítséggel tanulnak tanulni diákjaink, a mostaninál lényegesen jobb eredményeket érhetnek el.

Kötelező tantárgyak és óraszámok a 9–12. évfolyamon, általános tantervű osztály

Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv és irodalom	5	5	5	5
I. idegen nyelv	3	3	3	3
II. idegen nyelv	3	3	3	3
Matematika	4	4	4	5
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	3	3
Társadalmi , állampolgári és gazdasági ismeretek			1	1
Biológia – egészségtan		2	2	2
Fizika	2	2	2	
Kémia	2	2		
Földrajz	2	2		
Ének-zene	2	1	1	
Vizuális kultúra	1	1		
Mozgóképkultúra és médiaismeret	1	1		
Művészetek (Művészettörténet)			2	2
Informatika	1,5	2		
Életvitel és gyakorlat				1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki/tanulás módszertan</i>	1,5	1	1	1
<i>Hittan</i>	2	2	2	2
Szabadon tervezhető órakeret	0	0	2	4
Összes óra	37	38	36	37
Rendelkezésre álló órakeret	35	36	35	35

A négy évfolyamos képzésben a 9. évfolyamba iktattunk be tanulás módszertani órákat. Minden évfolyamon megemeltük eggyel a magyar nyelv és irodalom és a matematika órák számát, hogy ebből a két kötelező érettségi tárgyból minél magasabb színvonalú képzést biztosítsunk. A megemelt óraszám az alsó két évfolyamon lehetőséget ad a felzárkózásra, a felső kettőn a tehetséggondozásra. Az ebben a képzéstípusban résztvevő tanulóknak különbözeti vizsgával lehetőségük van a humán, vagy a természettudományos tantervű osztályba átmenni az I. félév, vagy a tanév végé

A 2020/2021-es tanévtől bevezetésre kerülő új kerettanterv óraszámai:

Az 5-8. évfolyamok tantárgyai és heti óraszámai HUMÁN osztály								
Heti óraszám/évfolyam	5.		6.		7.		8.	
Magyar nyelv és irodalom	4		4		3	1	3	1
Matematika	4		4		3	1	3	1
Történelem	2		2		2		2	
Állampolgári ismeretek							1	
Hon- és népismeret			1					
Természettudomány	2		2		0		0	
Kémia					1		2	
Fizika					1		2	
Biológia					2		1	
Földrajz					2		1	
Első élő idegen nyelv	3	1	3	1	3	1	3	
Ének-zene	2		1	1	1		1	
Vizuális kultúra	2		1		1		1	
Dráma és színház								1
Technika és tervezés	1		1		1			
Digitális kultúra	1		1		1		1	
Testnevelés	5		5		5		5	
Osztályfőnöki	1		1		1		1	
Hittan	2		2		2		2	
Kötelező alapóraszám	27		26		28		28	
Szabadon tervezhető óra		1		2		2		2
Összes tervezett óraszám	27	1	26	2	27	3	27	3
Összesített óraszám	28		28		30		30	
Maximális órakeret	28		28		30		30	

Az 5-8. évfolyamok tantárgyai és heti óraszámai
REÁL osztály

Heti óraszám/évfolyam	5.		6.		7.		8.	
Magyar nyelv és irodalom	4		4		3	1	3	1
Matematika	4		4		3	1	3	1
Történelem	2		2		2		2	
Állampolgári ismeretek							1	
Hon- és népismeret			1					
Természettudomány	2	1	2	1	0		0	
Kémia					1		2	
Fizika					1		2	
Biológia					2		2	
Földrajz					2		1	
Első élő idegen nyelv	3		3		3		3	
Ének-zene	2		1	1	1		1	
Vizuális kultúra	2		1		1		1	
Dráma és színház					1			
Technika és tervezés	1		1		1			
Digitális kultúra	1		1		1		1	
Testnevelés	5		5		5		5	
Osztályfőnöki	1		1		1		1	
Hittan	2		2		2		2	
Kötelező alapóraszám	27		26		28		28	
Szabadon tervezhető óra		1		2		2		2
Összes tervezett óraszám	27	1	26	2	28	2	28	2
Összesített óraszám	28		28		30		30	
Maximális órakeret	28		28		30		30	

**A 9-12. évfolyamok tantárgyai és heti óraszámai
EMELT NYELVI**

Heti óraszám/évfolyam	9.		10.		11.		12.		
Magyar nyelv és irodalom	3		4		4	1	4	1	
Matematika	3		3		3	1	3	2	
Történelem	2		2		3		3		
Állampolgári ismeretek								1	
Kémia	1		2						
Fizika	2		3						
Biológia	3		2						
Földrajz	2		1						
Természettudomány/bi/ké/fi/fő					2				
Első élő idegen nyelv	3	1	3	1	4		4		
Második idegen nyelv	3	1	3	1	3	2	3	2	
Művészetek					1				
Ének-zene	1		1						
Vizuális kultúra	1		1						
Mozgóképkultúra és médiaismeret								1	
Digitális kultúra (informatika)	2		1		2				
Testnevelés	5		5		5		5		
Képességfejlesztés									
Kötött célú órakeret (emelt sz. felk.)					4		4		
Osztályfőnöki	1		1		1		1		
Hittan	2		2		2		2		
Kötelező alapóraszám	32		32		30		29		
Szabadon tervezhető óra		2		2		4		5	
Összes tervezett óraszám	32	2	32	2	30	4	29	5	
Összesített óraszám	34		34		34		34		
Maximális órakeret	34		34		34		34		

**A 9-12. évfolyamok tantárgyai és heti óraszámai EMELT
TERMTUD. (matematika-fizika szakirány)**

Heti óraszám/évfolyam	9.		10.		11.		12.	
Magyar nyelv és irodalom	3		4		4	1	4	1
Matematika	3	1	3	1	3	3	3	3
Történelem	2		2		3		3	
Állampolgári ismeretek							1	
Kémia	2		2					
Fizika	2		3		4		4	
Biológia	3		2					
Földrajz	2		2					
Első élő idegen nyelv	3		3		4		4	
Második idegen nyelv	3		3		3		3	
Művészetek					1			
Ének-zene	1		1					
Vizuális kultúra	1		1					
Mozgóképkultúra és médiaismeret							1	
Digitális kultúra (informatika)	2		1		2			
Testnevelés	5		5		5		5	
Képességfejlesztés								
Kötött célú órakeret (emelt sz. felk.)								
Osztályfőnöki	1		1		1		1	
Hittan	2		2		2		2	
Kötelező alapóraszám	32		32		30		29	
Szabadon tervezhető óra		2		2		4		5
Összes tervezett óraszám	33	1	33	1	26	8	25	8
Összesített óraszám	34		34		34		33	
Maximális órakeret	34		34		34		34	

**A 9-12. évfolyamok tantárgyai és heti óraszámai EMELT
TERMTUD. (biológia-kémia szakirány)**

Heti óraszám/évfolyam	9.		10.		11.		12.		
Magyar nyelv és irodalom	3		4		4	1	4	1	
Matematika	3	1	3	1	3	1	3	2	
Történelem	2		2		3		3		
Állampolgári ismeretek								1	
Kémia	2		2		3		3		
Fizika	2		3						
Biológia	3		2		3		3		
Földrajz	2		2						
Első élő idegen nyelv	3		3		4		4		
Második idegen nyelv	3		3		3		3		
Művészetek					1				
Ének-zene	1		1						
Vizuális kultúra	1		1						
Mozgókép kultúra és médiaismeret								1	
Digitális kultúra (informatika)	2		1		2				
Testnevelés	5		5		5		5		
Képességfejlesztés									
Kötött célú órakeret (emelt sz. felk.)									
Osztályfőnöki	1		1		1		1		
Hittan	2		2		2		2		
Kötelező alapóraszám	32		32		30		29		
Szabadon tervezhető óra		2		2		4		5	
Összes tervezett óraszám	33	1	33	1	26	8	25	8	
Összesített óraszám	34		34		34		33		
Maximális órakeret	34		34		34		34		

**A 9-12. évfolyamok tantárgyai és heti óraszámai
ÁLTALÁNOS TANTERVŰ**

Heti óraszám/évfolyam	9.		10.		11.		12.	
Magyar nyelv és irodalom	3		4		4	1	4	1
Matematika	3	1	3	1	3	1	3	2
Történelem	2		2		3		3	
Állampolgári ismeretek							1	
Kémia	1		2					
Fizika	2		3					
Biológia	3		2					
Földrajz	2		1					
Természettudomány/bi/ké/fi/fő					2			
Első élő idegen nyelv	3		3		4		4	
Második idegen nyelv	3		3		3		3	
Művészetek					1			
Ének-zene	1		1					
Vizuális kultúra	1		1					
Mozgóképkultúra és médiaismeret							1	
Digitális kultúra (informatika)	2		1		2			
Testnevelés	5		5		5		5	
Képességfejlesztés								
Kötött célú órakeret (emelt sz. felk.)					4		4	
Osztályfőnöki	1		1		1		1	
Hittan	2		2		2		2	
Kötelező alapóraszám	32		32		30		29	
Szabadon tervezhető óra		2		2		4		5
Összes tervezett óraszám	32	1	32	1	30	3	29	3
Összesített óraszám	33		33		33		32	
Maximális órakeret	34		34		34		34	

**A 9-12. évfolyamok tantárgyai és heti óraszámai
DIGITÁLIS KULTÚRA TANTERVŰ**

Heti óraszám/évfolyam	9.		10.		11.		12.		
Magyar nyelv és irodalom	3		4		4	1	4	1	
Matematika	3	1	3	1	3	1	3	2	
Történelem	2		2		3		3		
Állampolgári ismeretek								1	
Kémia	1		2						
Fizika	2		3						
Biológia	3		2						
Földrajz	2		1						
Természettudomány/bi/ké/fi/fő					2*				
Első élő idegen nyelv	3		3		4		4		
Második idegen nyelv	3		3		3		3		
Művészetek								1	
Ének-zene	1		1						
Vizuális kultúra	1		1						
Mozgóképkultúra és médiaismeret								1	
Digitális kultúra (informatika)	2	1	1	1	2	1	2		
Testnevelés	5		5		5		5		
Képességfejlesztés (felzárk.)									
Kötött célú órakeret (emelt sz. felk.)					4		4		
Osztályfőnöki	1		1		1		1		
Hittan	2		2		2		2		
Kötelező alapóraszám	32		32		30		29		
Szabodon tervezhető óra		2		2		4		5	
Összes tervezett óraszám	32	2	32	2	30	4	31	3	
Összesített óraszám	34		34		34		34		
Maximális órakeret	34		34		34		34		

Egyházi gimnázium lévén, minden képzési típusban, minden évfolyamon heti két hittan órát tartunk tanulóinknak, felekezetek szerinti bontásban (evangélikus, református, római katolikus). Mindenhol ezzel a két órával, és a heti egy áhítattal lesz magasabb tanulóink óraszámja a rendelkezésre álló órakeretnél.

A 2020/2021-es tanévtől a 9. évfolyamon az általános tantervű osztály helyett olyan osztályt indítunk, amelynek fele digitális kultúra-, fele általános tantervű.

A föl nem használt szabadon választható órakeretet ahol szükséges felzárkóztatásra, de elsősorban az emelt szintű érettségire való felkészítésre, illetve tehetséggondozásra kívánjuk fordítani a diákok választása szerinti tantárgyakból. Természetesen csak azokból a tárgyakból tudjuk ezt vállalni, amelyeket e dokumentum 21. fejezetében felsorolunk.

17. Az alkalmazandó tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tankönyveket és segédleteket a szaktanári munkaközösségek választják ki az osztályok, tanulócsoporthoz számára az iskola helyi tantervéből kiindulva.

A munkaközösség-vezetők évente, a tankönyvrendelés előtt egyeztetnek a szaktanárokkal és a tankönyvfelelőssel az előző évben használt könyvekkel kapcsolatos tapasztalataikról, az időközben megjelent új kiadványokról, illetve tankönyvváltást szükségessé tevő egyéb körülményekről.

A kiválasztási folyamatban törekszenek arra, hogy egy évfolyam lehetőség szerint ugyanazt a könyvet használja. Odafigyelnek arra, hogy egy tanulócsoporthoz egy könyvcsaládból tanuljon az évek során. Alapfeltétel, hogy a tankönyv legyen jól tanítható és jól tanulható. Fontos szempont a választásnál, hogy a tankönyvhöz megfelelő nyomtatott kiegészítő taneszközök álljanak rendelkezésre (munkafüzet, tudásszintmérő, feladatgyűjtemény, gyakorló, tanári kézikönyv) továbbá digitális tananyag az iskolában használt eszközökre és a diákok otthoni tanulásához is. Alapvető, hogy a tankönyv a diák életkori sajátosságait figyelembe vegye, különös tekintettel a szaknyelv használatára.

Hasznos, ha a választott könyv támogatja az ismeretszerzés tankönyvön kívüli formáit is. A választott tankönyv optimális esetben növeli a diák problémaérzékenységét, alternatívákat mutat be, felkelti a tanulói érintettséget, lehetővé teszi a differenciált oktatást.

A döntés során fontos szempont, hogy a könyv tipográfiai megoldásai ne legyenek öncélúak, egész megjelenése legyen alkalmas a diákok esztétikai érzékének fejlesztésére. Végül olyan technikai szempontok is figyelembe veendőek, hogy a könyv kivitelezése alkalmas-e a tantárgy óraszámának és igényeinek megfelelő használatra több tanéven keresztül is. Mindemellett az ára ne legyen túl magas az állami normatívához képest, hiszen a 2020/21. tanévtől a köznevelés egészében ingyenessé váló könyvek csak a családok számára ingyenesek, végső soron a költségvetést terhelik.

A kiválasztott tankönyvekről az iskola a továbbmenő osztályoknál névre szóló listát készít minden egyes tanuló és szülői számára tájékoztatásul. Az újonnan induló évfolyamok esetén osztály szintű tankönyvlistából tájékozódhatnak a szülők a használni javasolt tankönyvekről.

A munkaközösségek által kiválasztott tankönyvek megrendelését, nyilvántartását, kiosztását, visszagyűjtését az iskola igazgatója által megbízott személy (tankönyvfelelős) végzi figyelemmel az adott évben bekövetkező változásokra, folyamatosan egyeztetve az osztályfőnökökkel, és a gazdasági vezetéssel is. A tankönyvrendelés részletes szabályozását a tankönyvellátás helyi rendje tartalmazza, amely az SZMSZ mellékletét képezi.

A tankönyvellátást meghatározó fontosabb hatályos jogszabályok:

308/2018. (XII. 27.) Korm. rendelet egyes oktatási és kulturális tárgyú kormányrendeletek módosításáról

259/2019. (X. 31.) Korm. rendelet az Oktatási Hivatalról szóló 121/2013. (IV. 26.) Korm. rendelet, valamint a nemzeti köznevelés tankönyvellátásáról szóló 2013. évi CCXXXII. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról, valamint a tankönyvellátásban közreműködők kijelöléséről szóló 501/2013. (XII. 29.) Korm. rendelet módosításáról

17/2014. (III. 12.) EMMI rendelet a tankönyvvé, pedagógus-kézikönyvvé nyilvánítás, a tankönyvtámogatás, valamint az iskolai tankönyvellátás rendjéről

18. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai

Az erkölcsi nevelés

A köznevelés alapvető célja a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatuk elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, közösségi beilleszkedésük elősegítése, az önálló gondolkodásra és a majdani önálló felelős életvitelre történő felkészülésük segítése. Az erkölcsi nevelés intézményünkben életszerű: felkészít az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra, segít választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési problémáira. Az erkölcsi nevelés lehetőséget nyújt az emberi lét és az embert körülvevő világ lényegi kérdéseinek különböző megközelítési módokat felölelő megértésére, megvitatására. Az iskolai közösség élete, tanárainak példamutatása támogatja a tanulók életében olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás. A tanulást elősegítő beállítódások kialakítása – az önfegyelműtől a képzelőtehetségen át intellektuális érdeklődésük felkeltéséig – hatással lesz egész felnőtt életükre, és elősegíti helytállásukat a munka világában is.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A tanulókat megismertetjük nemzeti, népi kultúránk értékeivel, hagyományaival. Tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát. Elsajátítják azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését. Hozzásegítjük őket, hogy kialakuljon bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése, és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége. Európa a magyarság tágabb hazája, ezért magyarságtudatukat megőrizve kell, hogy megismerjék történelmét, sokszínű kultúráját.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének alapja az állampolgári részvétel, amely erősíti a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremt az egyéni célok és a közjó között. Ezt a cselekvő állampolgári magatartást a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi. Az iskola megteremti annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket, és ennek keretében biztosítja a honvédelmi nevelést. A részvétel a közügyekben megkívánja a kreatív, önállóan mérlegelő gondolkodást, az elemzőképesség és a vitakultúra fejlesztését. A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátítását hatékonyan támogatják a tanulók tevékeny részvételére építő tanítás- és tanulásszervezési eljárások.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Az önismeret – mint a személyes tapasztalatok és a megszerzett ismeretek tudatosításán alapuló, fejlődő és fejleszhető képesség – a társas kapcsolati kultúra alapja. Igyekszünk elősegíteni a tanuló kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését. Hozzásegítjük, hogy képessé váljék érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességére, az empátiára, valamint a kölcsönös elfogadásra. Ahhoz, hogy az oktatási és nevelési folyamatban résztvevő tanulók, az elsajátított készségekre és tudásra támaszkodva énképükben is gazdagodjanak,

a tanítás-tanulás egész folyamatában támogatást igényelnek. A megalapozott önismeret hozzájárul a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához. Az önismeret fejlesztésének színtere elsősorban az osztályfőnöki óra, a hittanóra és az önismereti kör.

A családi életre nevelés

A család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában. A szűkebb és tágabb környezet változásai, az értékrendben jelentkező átrendeződések, a családok egy részének működésében bekövetkező zavarok szükségessé teszik a családi életre nevelés beemelését a köznevelés területére. Intézményünknek ezért kitüntetett feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek megbecsülése. A felkészítés a családi életre segítséget nyújt a gyermekeknek és fiataloknak a felelős párkapcsolatok kialakításában, ismereteket közvetít a családi életükben felmerülő konfliktusok kezeléséről. Az osztályfőnöki órák keretében tartott családorák ezt a célt szolgálják. Az iskolának foglalkoznia kell a szexuális kultúra kérdéseivel is.

A testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. Pedagógusaink arra ösztönzik a tanulókat, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stresszkezelés módszereinek alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére. Az iskola feladata, hogy a családdal együttműködve felkészítse a tanulókat az önállóságra, a betegség-megelőzésre, továbbá a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiéniában, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében. A pedagógusok motiválják és segítik a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A NAT ösztönzi a személyiség fejlesztését, kibontakozását segítő nevelést-oktatást: célul tűzi ki a hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenység, segítő magatartás

kialakítását a tanulóknak úgy, hogy saját élményű tanuláson keresztül ismerik meg ezeknek a csoportoknak a sajátos igényeit, élethelyzetét. A segítő magatartás számos olyan képességet igényel és fejleszt is egyúttal (együttérzés, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és -megvalósítás), amelyek gyakorlása elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári létezéshez. Ezt a nevelési területet szolgálja a közösségi szolgálat, amelyet lehetőség szerint az evangélikus egyház, vagy más egyházak keretén belül igyekszünk biztosítani diákjainknak, elsősorban szociális területen.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A felnövekvő nemzedéknek ismernie és becsülnie kell az életformák gazdag változatosságát a természetben és a kultúrában. Meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességeikre tekintettel használja. Cél, hogy a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára. Az intézmény felkészíti őket a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására. Törekszünk arra, hogy a tanulók megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, amelyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába. Intézményünk ökoiskolaként is, valamint a Comenius programon keresztül nemzetközi együttműködésben is dolgozik ezen a nevelési területen.

Pályaorientáció

Az iskolának – a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest – átfogó képet kell nyújtania a munka világáról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket igyekszünk biztosítani, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát, valamint képessé válnak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket. Ezért fejleszteni kell bennük a segítéssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését. Előadásokkal, szakmai programokkal, nyílt napokon való részvétel biztosításával, valamint tanévenként pályaorientációs nap megszervezésével segítjük ezt a nevelési célt.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A felnövekvő nemzedéknek hasznosítható ismeretekkel kell rendelkeznie a világgazdaság, a nemzetgazdaság, a vállalkozások és a háztartások életét meghatározó gazdasági- pénzügyi intézményekről és folyamatokról. Cél, hogy a tanulók ismerjék fel saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásrataltságát. Ennek érdekében az intézmény biztosítja a pénzügyi rendszer alapmereteire vonatkozó pénzügyi szabályok, a banki tranzakciókkal kapcsolatos minimális ismeretek és a fogyasztóvédelmi jogok tanítását.

Médiatudatosságra nevelés

Cél, hogy a tanulók a mediatizált, globális nyilvánosság felelős résztvevőivé váljanak: értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét. A médiatudatosságra nevelés az értelmező, kritikai beállítódás kialakítása és tevékenység-központúsága révén felkészít a demokrácia részvételi kultúrájára és a médiumoktól is befolyásolt mindennapi élet értelmes és értékelvű megszervezésére, tudatos alakítására. A tanulók megismerkednek a média működésével és hatásmechanizmusaival, veszélyeivel, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával, valamint e különbségek és az említett médiajellemzők jogi és etikai jelentőségével.

E nevelési cél elérését azzal is segítjük, hogy a 2024/2025-ös tanévtől együttműködési megállapodást kötöttünk a Nemzeti Média és Hírközlési Hatósággal.

A tanulás tanítása

A tanulás tanítása az iskola alapvető feladata. Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést az iránt, amit tanít, és útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban. Meg kell tanítania, hogyan alkalmazható a megfigyelés és a tervezett kísérlet módszere; hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások; hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek és tapasztalatok; melyek az egyénre szabott tanulási módszerek; miként működhetnek együtt a tanulók csoportban; hogyan rögzíthetők és hívhatók elő pontosan, szó szerint például szövegek, meghatározások, képletek. Olyan tudást kell kialakítani, amelyet a tanulók új helyzetekben is képesek alkalmazni, a változatok sokoldalú áttekintésével és értékelésével. A

tanulás tanításának elengedhetetlen része a tanulás eredményességének, a tanuló testi és szellemi teljesítményeinek lehetőség szerinti növelése és a tudás minőségének értékelése. Elsősorban az 5. és a 9. évfolyamon, az osztályfőnöki órák keretében segítjük tanulóinkat, külön modulként alkalmazva a tanulás tanítását, másodsorban a szakórákon, az adott tantárgyra vonatkozóan.

19. A mindennapos testnevelés megvalósításának módja

A 2011. évi CXCV. törvény alapján gimnáziumunk órarendbe beillesztve szervezi meg a mindennapos testnevelést, amelyből legfeljebb heti két óra váltható ki a sportról szóló törvény szerinti igazolt sportolói jogviszonyban álló versenyző tanuló szülői kérelme alapján, valamint a versenyengedély birtokában, a sportszervezet keretei között szervezett edzéslátogatás igazolásával, amennyiben a testnevelés órát közismereti tanóra nem előzi meg vagy nem követi. A testnevelés órák néptánc és társastánc órákkal egészülnek ki.

20. A választható tárgyak, foglalkozások, továbbá az ezeket tanító tanárok kiválasztásának szabályai

Intézményünkben a választhatóság a tantárgyak tekintetében elsősorban az idegen nyelvek tantárgyaira vonatkozik. Ötödik és kilencedik osztályban a diákok választhatnak az iskola által kínált lehetőségek közül. Első nyelvként az angolt és a németet, második nyelvként – a 9. évfolyamtól – az előbb említetteken kívül a latin, az olasz, a francia és a spanyol nyelvet tudjuk felkínálni. A tanuló választása nem jelenti automatikusan az adott nyelv tanulását, mert a csoportok beindítása függ a jelentkezők számától és más, előre nem látható tényezőktől.

A 11. évfolyamtól a diákok választhatnak az előző év tavaszán meghirdetett emelt szintű érettségire felkészítő csoportok közül. A természettudományos tárgyak esetében ezeket nem külön csoportban, hanem a B osztályos csoportokhoz csatlakozva tanulhatják. Ugyancsak a 11. évfolyamtól a matematika órákat sávosan tanítjuk (az egész évfolyamnak egyidőben van matematika órája) így bármelyik osztályból lehetősége van a diákoknak a heti 6 órás matematikára járni, ami emelt szintű érettségire készít fel.

A tanórán kívüli foglalkozások között a tanév elején meghirdetett szakkörökre, színjátszó körre, énekkarra, önismereti körre, tanulószobai foglalkozásra lehet jelentkezni. Középszintű érettségire felkészítő foglalkozást kis óraszámú tantárgyakból, kellő számú (min. 8 fő) jelentkező esetén indítunk.

Ha a tanulót jelentkezik valamilyen foglalkozásra, és oda főlvételt nyer, a részvétel az adott tanév

végéig kötelező.

Az emelt szintű képzésekkel futó osztályokban a tanárok kiválasztásakor a szakmai szempontokat vesszük figyelembe elsősorban. Törekszünk arra, hogy az említett osztályokban az emelt óraszámú tantárgyat több éves gyakorlattal rendelkező, gazdag módszertani kultúrájú kollégák oktassák.

21. A közép- és emelt szinten választható érettségi vizsgatárgyak, amelyekre az iskola felkészítést vállal

A Budapest-Fasori Evangélikus Gimnázium kiemelt feladatának tartja a közép-, és emelt szintű érettségire való felkészítést. A középszintű érettségire való felkészítés elsősorban a tanórákon történik. Az intézmény helyi tantervében szereplő óraszámok egy-két tantárgy kivételével elegendőek az érettségi követelmények teljesítéséhez. A vizsgaszabályzat 6.§ (4) bekezdése a következőképpen fogalmaz erről: *„Ha a középiskola központi vizsgakövetelményekre épülő vizsgatárgyból érettségi vizsgára történő felkészítést kíván biztosítani, akkor a felkészítésre a helyi tantervében középszintű érettségi vizsgára történő felkészítés esetén legalább százharmincnyolc órát, emelt szintű érettségi vizsgára történő felkészítés esetén pedig legalább kettőszázhetvenhat órát kell biztosítania.”*

Tanulóinknak minden olyan tantárgyból lehetőségük van érettségi vizsgát tenniük, amely az intézmény helyi tantervében szerepel.

A tantárgyak közül, a jelenleg hatályos vizsgaszabályzat szerint, kötelező érettségi vizsgát tenni magyar nyelv és irodalomból, matematikából, történelemből és egy idegen nyelvből. Az említett négy tantárgy mellé kötelező jelleggel választandó egy ötödik érettségi tárgy is.

Intézményünkben a kötelező tantárgyakon kívül az alábbi tantárgyak választhatók:

- angol nyelv
- német nyelv
- olasz nyelv
- francia nyelv
- spanyol nyelv
- latin nyelv
- fizika
- kémia
- biológia
- földrajz
- digitális kultúra

- vizuális kultúra
- ének-zene
- állampolgári ismeretek
- testnevelés
- evangélikus hittan
- református hittan
- katolikus hittan

A felsorolt tantárgyak óraszámja az ének-zene, és a vizuális kultúra kivételével elegendő a középszintű érettségi vizsga letételéhez. Ez utóbbi tantárgyak választása esetén tanulóinknak egyénileg kell fölkészülniük, de kellő számú (min. 8 fő) jelentkezés esetén szervezünk felkészítő foglalkozást.

A kötelező érettségi tárgyak esetében, valamint angol és német nyelvből, továbbá a tagozaton a természettudományos tantárgyakból az intézmény vállalja az emelt szintű érettségire való fölkészítést is. Az emelt szintű érettségire felkészítő foglalkozások indításának feltétele legalább nyolc fő jelentkezése az adott csoportba.

Ha a tanuló valamilyen tantárgyból eredményes előrehozott érettségi vizsgát tesz, annak a tantárgynak a gimnáziumban előírt követelményeit teljesítette. A 2019/2020-as tanévtől kezdve ismét van lehetőség olyan tárgyakból előrehozott érettségit tenni, amelynek a tanulmányai a végzős (12.) évfolyam előtt befejeződnek. A következő tanévben az így felszabaduló időt a többi tantárgy tanulására kell fordítani.

22. A középszintű érettségi vizsga témakörei

Terjedelmi okok miatt a középszintű érettségi követelményei a pedagógiai program *1. sz. mellékletében* szerepelnek.

23. A tanulmányi munka ellenőrzése, értékelése, ennek formái; a magatartás és a szorgalom minősítésének elvei, és az ezekhez kapcsolódó eljárások

A köznevelési törvény 54. § (1) bekezdés értelmében az intézmény a tanuló teljesítményét, előmenetelét tanítási év közben rendszeresen érdemjeggyel értékeli, félévkor és a tanítási év végén osztályzattal minősíti. A tanuló magatartásának és szorgalmának értékelését és minősítését az osztályfőnök – az osztályban tanító pedagógusok véleményének kikérésével – végzi.

A tanulói teljesítmény értékelésének egyik célja, hogy segítse a tanuló és a szülő objektív

tájékoztatását, továbbá hozzájáruljon ahhoz, hogy a pedagógus folyamatosan meggyőződjön a tanulási folyamat hatékonyságáról, lehetőséget biztosítson a pedagógiai munka nyomon követésére, és újratervezésére, a célok újradefiniálására és továbbiak meghatározására, amennyiben ezt a tanulók fejlődése megkívánja. A tanulást és annak eredményességét befolyásoló pedagógiai tevékenység során végzett értékelésnek adatokra és tényekre kell támaszkodnia. Az erre alapozott értékelés segíti a tanulót további tanulási módszereinek, technikáinak meghatározásában.

A tanulók értékelését egyéni fejlődésük és sikeres tanulási teljesítményük érdekében az igazságosság, az esélyteremtés és a méltányosság alapelveit szem előtt tartva, emberi méltóságuk tiszteletben tartásával, az értékelés személyes jellegének figyelembevételével szükséges megvalósítani.

Az érdemjegyekről a tanulót és a kiskorú tanuló szülőjét rendszeresen értesíteni kell. A félévi és az év végi osztályzatot az érdemjegyek alapján kell meghatározni. Az osztályzatról a tanulót és a kiskorú szülőjét értesíteni kell. Az értesítés az érdemjegy e-naplóba való beírásával megtörténtnek tekintendő. Az érdemjegy, illetőleg az osztályzat megállapítása a tanuló teljesítményének, szorgalmának értékelésekor, minősítésekor nem lehet fegyelmezési eszköz.

Intézményünkben a szokásos félévi értesítő és az év végi bizonyítvány mellett tanévenként még kétszer, negyedévkor és háromnegyedévkor kerül sor a tanulók átfogó, hivatalos értékelésére.

A negyedévi és háromnegyedévi értékelés során a tanuló szöveges értékelést kap a KRÉTA tanulmányi rendszer által felkínált-, vagy az adott munkaközösség által elfogadott módon.

Ezáltal a szülő realisabb képet kap gyermeke évközi munkájáról, pontosan tudja, melyek azok a tantárgyak, amelyek tanulására fokozottan oda kell figyelnie, gyermekét nagyobb teljesítményre kell ösztönöznie.

Az érdemjegyek és osztályzatok a következők:

- a) a tanuló tudásának értékelésénél és minősítésénél jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1);
- b) gyakorlati bemutatásnál (testnevelés) jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1);
- c) a tanuló magatartásának értékelésénél és minősítésénél példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2);
- d) a tanuló szorgalmának értékelésénél és minősítésénél példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2).

A törvényi előírások szellemében iskolánkban az ellenőrzés és értékelés főbb alapelvei a következők:

- arra törekszünk, hogy a tanári értékelés a tanuló emberi méltóságát tiszteletben tartva történjen, elfogulatlan legyen és a minősítés (érdemjegy, illetve osztályzat) hitelesen tükrözze a tanulói teljesítményt,

- az ellenőrzés közvetlen célja informálódni a tanuló tananyagban való előrehaladásáról, az értékelés feladata pedig a hiteles visszajelzés a tanuló számára a teljesítményéről és a követelményeknek való megfeleléséről,
- az ellenőrzés és értékelés átfogó pedagógiai célja elsősorban a reális önértékelés, az önálló tanulási képesség és igény kialakulásának segítése.

A legújabb pedagógiai szakirodalomban egyre nagyobb hangsúlyt kap az a vélemény, hogy az értékelési eljárások közül a fejlesztő értékelésnek kell nagyobb hangsúlyt kapnia. Ennek célja az, hogy a diák eredményesebb tanulását segítse, ne ítélje meg az eddigi munkát, hanem mutasson rá azokra a lehetőségekre, amelyekkel a tanulási folyamat eredményesebbé válhat. A fejlesztő értékelés tehát arra szolgál, hogy megállapítsa a tanuló fejlődését és tanulási szükségleteit, és ehhez igazítsa a tanítást, magát a tanulási folyamatot segíti, formálja. Arra kell tehát törekednie minden pedagógusnak, hogy ez a típusú értékelése kapjon nagyobb szerepet.

A tanuló érdemjegyet kaphat:

- szóbeli feleletre
- írásbeli munkára (röpdolgozat, esszé, házi dolgozat, témazáró dolgozat)
- önálló kiselőadásra, prezentációra
- csoportosan végzett munkára, projekt feladatra
- tanórai, tanórához kapcsolható munkára
- szaktárgyi tanulmányi versenyen való eredményes részvételre

Lehetőség szerint minden diákot szóbeli felelet alapján is kell értékelni. A szóbeli feleleteket a felelet elhangzása után azonnal értékelni, és az értékelést indokolni kell.

A kötelező érettségi tárgyakból évente legalább annyi témazáró dolgozatot kell íratni, amennyi a tantárgy helyi tantervében a témakörök száma. A többi tárgyból (a készségtárgyakat kivéve) félévente legalább két témazáró dolgozatot kell íratni.

A dolgozatok érdemjegyét kötelező a tanulóval ismertetni, a kijavított dolgozatokat meg kell mutatni.

A témazáró dolgozatokat a szaktanár köteles az év végéig megőrizni. Amennyiben a szülő kéri, az iskolában őrzött dolgozatokat – a szaktanárral előzetesen egyeztetett időpontban – megtekintheti.

A témazáró dolgozatokat a tervezett íratás előtt egy héttel szóban, és a az e-naplóba való beírással jelezni kell. Egy tanulócsoporthal egy nap legfeljebb két témazáró dolgozatot lehet íratni. Prioritása az e-naplóba előbb bejegyzett dolgozatnak van.

A megírt témazáró dolgozatokat 15 munkanapon belül ki kell javítani, és az érdemjegyeket a tanulók tudomására kell hozni. Amennyiben a kijavítás bármilyen körülmény miatt késik, a tanuló eldöntheti, hogy kéri-e az érdemjegyet.

Az osztályozó értekezleteket megelőző utolsó öt munkanapon féléves/éves anyagból témazáró dolgozatot íratni, vagy beszámoltatni kizárólag a tanuló kérésére lehet. Ha azonban a tanuló ezt kéri, a szaktanár joga eldönteni, hogy ad-e lehetőséget erre.

Az előre bejelentett témazáró dolgozatot minden tanulónak meg kell írnia. Ha a tanuló a dolgozatírás napján indokoltan és igazoltan hiányzik, ~~legkorábban a hiányzás megszűnését követő második napon (nem feltétlenül a tanórán)~~ pótló dolgozatot köteles írni. (A dolgozat nehézségi foka lehetőleg azonos legyen az osztály által megírt dolgozattal.) Ha a tanuló a témazáró dolgozatról igazolatlanul hiányzik, lehetőség szerint, amikor először iskolába jön, azonnal pótolnia kell.

Javító dolgozatot írni a szaktanár belátásától függően lehet. Ennek biztosítása a tanuló számára nem kötelező, csupán lehetőség. Ugyancsak a szaktanár dönti el, hogy az eredeti dolgozat érdemjegyet a félévi/év végi osztályzat számításánál figyelembe veszi-e. Ezzel kapcsolatos álláspontját az év elején közli a diákokkal. A javító dolgozat megírásának időpontját, a tantárgyi követelményt a szaktanár jelöli ki, erről a dolgozat íróját tájékoztatni köteles.

A félévi és év végi osztályzatok megállapításakor az év közben adott érdemjegyek nem egyenértékűek. Az e-napló az alábbi típusú érdemjegyeket tudja kezelni (zárójelben a jegy ~~szorzószáma~~ %-ban kifejezett értéke): kisjegy (50%), normál jegy (100%), dolgozatjegy (100%) témazáró jegy (200%), vizsgajegy (200%).

A törvényben előírtaktól eltérő értékelés (pl. törtjegy) érdemjegyként, osztályzatként nem adható. Az érdemjegyek minimális száma félévenként legalább annyi, amennyi az adott tantárgyból a heti óraszám + 1, de egyetlen tantárgy esetén sem lehet kevesebb 3-nál, s ügyelni kell azok időarányos eloszlására. Az érdemjegyeket az e - naplóba aznap be kell írni, amikor a tanár adta. Az érdemjegyek mellé oda kell írni, hogy milyen feladatra, anyagrészre kapta a tanuló.

A félév/tanítási év végén a fejlődési tendencia figyelembevételével értékeli a nevelőtestület (az osztályban tanító tanárok, az osztályozó konferencia) a tanuló teljesítményét. Az év végi osztályzat az egész évi teljesítményt értékeli.

Ha a tanuló érdemjegyeinek az átlaga egy adott tantárgyból félévkor és év végén eléri az 1,8-at, akkor az osztályzata elégséges. Amennyiben teljesítménye ez alatt az érték alatt marad, a tanuló az adott tantárgyból megbuktatható.

Az egyes tantárgyakhoz tartozó értékelési rendszerek az osztályozóvizsga követelményeivel együtt a pedagógiai program 2. sz. mellékletében található.

A házi feladatok – az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei

A házi feladat célja, hogy a tanuló az órán tanult új ismereteket megszilárdítsa, elmélyítse, és lehetőséget biztosítson további gyakorlásra. Egyes esetekben a következő óra tananyagát készíti elő. A házi feladat lehet szóbeli tanulás, írásbeli, rajzos vagy gyakorlati feladatmegoldás.

Házi feladatok meghatározásának főbb szempontjai:

- hétfélegre illetve szünetekre sem adható több házi feladat, mint a munkanapok egymást követő óráira
- több időt igénylő házi feladat esetén (házi dolgozat, gyűjtőmunka) legalább egy hetet kell a munkára biztosítani, de ebbe az esetleges szünetek nem számíthatók be.

Ha a tanuló valamilyen tőle független ok miatt nem tudott az órára készülni, azt az óra elején köteles jelenteni, és a következő órára pótolni. Az ellenőrzés módját a szaktanár határozza meg.

Osztályzatok, érdemjegyek

A bizonyítványban szereplő tantárgyi osztályzatok összefoglaló képet adnak a tanuló adott tanévben nyújtott összteljesítményéről, tájékoztatják a szülőket és a pedagógusokat, minősítik a tanulókat. A tantárgyi osztályzatokat a tanuló évközi (digitális naplóba beírt) érdemjegyei, vagy az osztályozó vizsga, különbözeti vizsga, javítóvizsga eredményei alapján kell meghatározni a köznevelési törvényben leírtak szerint.

A tanulók szaktanáraik által javasolt év végi osztályzatait a nevelőtestület az osztályozó konferencián áttekinti, és dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről. Vitás esetekben – ha a tanuló javasolt év végi osztályzata jelentősen eltér az év közben tapasztalt előmeneteltől – a nevelőtestület felkéri az érdekelt pedagógust, hogy adjon tájékoztatást döntésének okairól, illetve, ha az indokolt változtassa meg döntését.

Ha a pedagógus nem változtatja meg döntését, de a nevelőtestület annak indokaival nem ért egyet, a nevelőtestület az év végi osztályzatot a tanuló évközi eredményei alapján a tanuló javára módosíthatja. Osztályozó vizsgán kapott osztályzatot a nevelőtestület nem változtathat meg.

A tanév végi osztályzat tanúsítja, hogy

- a tanuló az adott évfolyam követelményeit milyen mértékben teljesítette
- ismeretei elegendőek-e az elégséges minősítés megszerzéséhez
- tudása elegendő-e a következő évfolyam elvégzéséhez vagy a záróvizsgára bocsátáshoz.

Az osztályozhatóság feltételei

Az osztályozás az adott tanév tantárgyi követelményeinek való megfelelés alapján, illetve eredményes tantárgyi osztályozó vizsga alapján történik.

A tanuló igazolt és igazolatlan hiányzásai nem haladhatják meg az évi 250 órát. (Az igazolatlan órák közé a diákok késéseit is be kell számítani. A késések ideje összeadódva 45 percenként tesz ki egy igazolatlan órát.)

Ha egy tanuló hiányzása a 250 órát, vagy egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja, és emiatt teljesítménye a tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető, a tanítási év végén nem osztályozható, kivéve, ha a nevelőtestület engedélyezi, hogy osztályozó vizsgát tegyen. A nevelőtestület az osztályozó vizsga letételét akkor tagadhatja meg, ha az igazolatlan mulasztások száma meghaladja a húsz órát, és az iskola eleget tett a törvényben előírt értesítési kötelezettségének. Ha a tanuló mulasztásainak száma már az első félév végére meghaladja a meghatározott mértéket, és emiatt teljesítménye nem volt érdemjeggyel értékelhető, félévkor osztályozó vizsgát kell tennie.

A szülők tájékoztatása

A szülőket az iskola a digitális napló, illetve az értesítők, év végén a Bizonyítvány útján tájékoztatja. A félévi- és év végi bukás veszélyével kapcsolatban a negyedévi és a háromnegyedévi értékelés is írásbeli értesítésnek számít. A bukás veszélyét az adott tantárgyból kapott erre utaló szöveges értékelés jelzi. Az év végi osztályzatok lezárása előtt 3–4 héttel a szaktanár az osztályfőnökkel egyeztetve az e-napló útján köteles külön tájékoztatni a tanuló szüleit, ha a tanuló az adott tárgyból bukásra áll.

Egyéb tájékoztatást a szülő a szülői értekezleteken és a szaktanári fogadóórákon, illetve az iskolavezetés tagjaival, és a szaktanárral fogadóórájukon, telefonon, e-mailben előre egyeztetett időpontban kaphat.

A dolgozatokat a fentebb leírtak szerint tekintheti meg.

Jogorvoslati lehetőségek

A tanulónak joga van kérni, hogy egy vagy több tárgyból független vizsgabizottság előtt adjon számot tudásáról, és ennek alapján kapjon félévi, illetve év végi osztályzatot. Ez irányú kérelmét a tanuló – kiskorú tanuló szülője aláírásával – a félév, illetve a szorgalmi idő utolsó napját megelőző harmincadik napig adhatja be. (20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról.) Az a tanuló, aki a tantervi követelményeket a tanév végéig egy vagy több tantárgyból nem teljesíti (elégtelen osztályzatot

kapott), és a nevelőtestület javítóvizsgára utalja, a bizonyítvány kézhez vételével egy időben tájékoztatást kap a javítóvizsga időpontjáról, helyéről, a tantárgyi követelményekről és a független vizsgabizottság előtti vizsgázás lehetőségéről.

24. Az intézményben folyó pedagógiai munka értékelése, intézményi önértékelés

Az intézményi önértékelés alapját képező saját egyedi elvárásrendszerünket az Önértékelési Szabályzat tartalmazza.

25. A csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezésének elvei

Régi tapasztalat, hogy kisebb létszámú tanulócsoporthal eredményesebben lehet dolgozni, mint teljes osztállyal. Több a lehetőség a gyakoroltatásra, a differenciálásra, a számonkérésre, az egyéni foglalkozásra, a tanuló szerepeltetésére.

A fenti szempontokat figyelembe véve, és az eddigi gyakorlatnak megfelelően csoportbontásban tanítjuk az idegen nyelveket, az informatikát, a természettudományos osztályokban a biológiát, a kémiát, a fizikát. A csoportok összeállításánál figyelembe vesszük a tanuló képességeit, igyekszünk minél kisebb mértékben heterogén csoportokat összeállítani.

Lehetőség szerint csoportbontásban tanítjuk a matematikát, itt is figyelembe véve a tanulók matematikai képességeit. Az ötödik évfolyamon csoportbontásban tanítjuk a magyar irodalmat, a 9. és 10. évfolyam általános tantervű osztályában pedig a magyar nyelvtant. Előbbit a szövegértési kompetencia eredményesebb fejlesztése, utóbbit elsősorban a lemaradók felzárkóztatása és a több gyakoroltatási lehetőség érdekében. Felekezeti különbségek miatt, és szervezési okból évfolyamszintű-, és felekezeti bontásban tanítjuk a hittant.

A felsőbb osztályokban nemenkénti bontásban tanítjuk a testnevelést.

26. A tanulók fizikai állapotának mérése

Iskolánkban hagyomány, hogy a szellem pallérozása mellett a fizikai képességek fejlesztésére is nagy hangsúlyt fektetünk. 2015 óta a tanulók fizikai állapotának mérése a NETFIT® (Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt) rendszer segítségével történik az adott tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben meghatározott mérési időszakában. A mérést a testnevelők végzik, a testnevelés óra keretén belül.

A tanulók fizikai fittségi mérésének célja a tanulók egészsége megőrzésének, javításának, fenntartásának előmozdítása, és a tanulók egészségi állapotának nyomon követése a tanulók fizikai fittségi szintjének feltárásával. A fizikai fittségi mérés eredményeit a mérést végző pedagógus –

a mérésben érintett tanulónként – rögzíti és feltölti az erre a célra kifejlesztett informatikai rendszerbe. A NETFIT rendszerbe azonosításra alkalmatlan módon feltöltött tanulói eredményeket a NETFIT-et támogató informatikai alapú diagnosztikus értékelő rendszer automatikusan kiértékeli.

A fizikai fittségi mérések egyes tanulókra vonatkozó, adott tanévben rögzített adatait az iskola testnevelés tantárgyat tanító és az iskola igazgatója által kijelölt egyéb pedagógusai tanévenként elemzik, és meghatározzák az adott tanuló fizikai fittségi szintjének további fejlesztése szempontjából – elsősorban az iskolai testnevelésórák keretei között – szükséges intézkedéseket. A fizikai fittségi mérések iskolai adatai alapján az iskola testnevelés tantárgyat tanító pedagógusai tanévenként javaslatot tehetnek a nevelőtestület részére a pedagógiai program részét képező iskolai egészségfejlesztési program módosítására.

A NETFIT® fittségmérési rendszer négy különböző fittségi profilt különböztet meg, amely profilokhoz különböző fittségi tesztek tartoznak.

Testösszetétel és tápláltsági profil:

Testtömeg mérése – testtömeg-index (BMI)

Testmagasság mérése

Testzsírszázalék-mérése – testzsírszázalék

Aerob fittségi (állóképességi) profil:

Állóképességi ingafutás teszt (20 méter vagy 15 méter) – aerob kapacitás

Vázizomzat fittségi profil:

Ütemezett hasizom teszt – hasizomzat ereje és erő-állóképessége

Törzsemelés teszt – törzsfeszítő izmok ereje és nyújthatósága

Ütemezett fekvőtámasz teszt – felsőtest izomereje

Kézi szorítóerő mérése – kéz maximális szorító ereje

Helyből távolugrás teszt – alsó végtag robbanékony ereje

Hajlékonysági profil:

Hajlékonysági teszt – térdhajlítói izmok nyújthatósága, csípőízületi mozgásterjedelem

A NETFIT® az egészséges fittségi teljesítményértékek mellett (egészségzóna) – tesztől függően – további egy, illetve két zónát (tartományt) tartalmaz (“fejlesztés szükséges” és „fokozott fejlesztés szükséges” zóna).

27. Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek

Az egészségnevelés célja:

Az egészségkultúráltság kialakítása, s ezzel az egyén alkalmassá tétele arra, hogy egészségével

kapcsolatos szükségleteit önmaga kielégítse. Az egészségnevelés a személyiségre irányul.

Feladata:

A tanulók tudatos és felelősségteljes magatartásának kialakítására irányuló, sokoldalú nevelőtevékenység. Ez magába foglalja az ismeretek átadását, az egészségi jártasságok, készségek, szokások kialakítását. Fontos, hogy az egyén interiorizálja (beépítse) ezeket.

Az egészségnevelés alapelvei:

- a szellemi, a testi, a lelki és érzelmi nevelést egyformán fontosnak kell tekinteni,
- tervszerű, szervezett, rendszeres tevékenység,
- kiterjed minden tanulóra,
- kiterjed az iskolai élet minden területére,
- résztvevője az iskola minden dolgozója,
- helyes cselekvésre készítet,
- segíti az „egészséges iskolai légkör” kialakulását,
- segíti a személyiség megerősítését.

Az iskolai környezeti nevelés az a pedagógiai folyamat, melynek során a gyerekeket felkészítjük környezetük megismerésére, tapasztalataik feldolgozására, valamint az élő és élettelen természet érdekeit is figyelembe vevő cselekvésre. Ezért a környezeti nevelés:

- megfelelően stabil és megújulásra képes érzelmi kapcsolatot alapoz és erősít meg az élő, ill. élettelen környezettel;
- kifejleszti a szándékot és képességet a környezet aktív megismerésére;
- felkelti az igényt, képessé tesz:
 - a környezet változásainak, jelzéseinek felfogására;
 - összefüggő rendszerben történő értelmezésére; a rendszerben felismerhető kapcsolatok megértésére;
 - a problémák megkeresésére, okainak megértésére;
 - kritikai és kreatív gondolkodás kialakítására, és ezáltal a lehetséges megoldások megkeresésére;
 - az egyéni és közösségi döntések felelősségének megértésére, vállalására környezeti kérdésekben;
 - a környezet érdekeit figyelembe vevő cselekvésre.

A környezeti nevelés alapelvei intézményünkben:

- a fenntartható fejlődés;
- a kölcsönös függőség, ok-okozati összefüggések;
- a helyi és globális szintek kapcsolatai, összefüggései;
- alapvető emberi szükségletek;
- emberi jogok;
- demokrácia;
- elővigyázatosság;
- biológiai és társadalmi sokféleség;
- az ökológiai lábnyom,
- teremtésvédelem.

A teremtésvédelem témája a hittanóráknak, az osztályfőnöki óráknak és a természettudományos óráknak, de szinte minden tantárgy tananyaga lehetőséget ad a témakörrel kapcsolatos tartalmakkal való foglalkozásra. Ezt a tévékenységet segítik egyebek mellett a természettudományi táboraink, a tanulmányi kirándulások, a témához kapcsolódó rajz- és fotópályázatok. Iskolai szinten a fenntarthatósági témahét megszervezése, és az abban való részvétel ad lehetőséget a teremtésvédelem témakörének sokféle szempontból történő feldolgozására. Törekszünk arra, hogy lehetőség szerint minden évben csatlakozzunk a témahéthez.

Hosszú távú célunk, jövőképünk, hogy környezettudatos, a világot keresztyén módon szemlélő, az erőforrásokat keresztyén módon használó állampolgárrá váljanak tanítványaink.

Ennek érdekében diákjainkban ki kell alakítani:

- a környezettudatos magatartást;
- a személyes felelősségen alapuló környezetkímélő, takarékos magatartást és életvitelt;
- a környezet (természetes és mesterséges) értékei iránti felelős magatartást, annak megőrzésének igényét és akaratát;
- a teremtett világ és az épített környezet szeretetét és védelmét, a sokféleség őrzését;
- a rendszerszemléletet;
- tudományosan megalapozni a globális összefüggések megértését;
- az egészséges életmód igényét és az ehhez vezető technikákat, módszereket.

Különösen fontos, hogy ne csak elméletben, hanem a mindennapi gyakorlatban, nevelő-oktató

munkánk minden lehetséges területén megvalósuljon a hatékony, a tanulókat valóban környezettudatosá tevő környezeti nevelés.

28. Az esélyegyenlőséget szolgáló intézkedések

A felvételi vizsgán a sajátos nevelési igényű vagy tanulási nehézséggel küzdő tanulóknak a Nemzeti Köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 51.§ (5) pontja alapján biztosítjuk az esélyegyenlőséget. (A jelentkezési lapon előre jelezni kell, hogy a tanuló milyen külön eljárást igényel a vizsgán, ill. csatolni kell a szakértői véleményt.) A felvételi vizsgán a vizsgák befejezése után a rangsorolás során az azonos összesített eredményt elérő tanulók közül az Nkt. 40. § (3) pontja szerint előnyben részesül a halmozottan hátrányos helyzetű tanuló.

A már hozzánk járó tanulók közül a sajátos nevelési igényű, valamint a részképesség zavarral rendelkező tanulók nevelése-oktatása és értékelése során teljes mértékben figyelembe vesszük a szakértői véleményben megfogalmazott javaslatokat, amennyiben ezt a szülő kéri.

29. A tanulók jutalmazásának, valamint magatartásuk és szorgalmuk értékelésének elvei

A tanulók tanulmányi munkája során az érdemjegyeken, osztályzatokon kívüli elismerést jelent a tanév végén – tanévzáró ünnepségen – átadott jutalomkönyv és dicsérő oklevél, melyet „kiemelkedő tanulmányi munkáért”, vagy „kiemelkedő közösségi munkáért” kaphatnak. Hasonló módon ismerjük el a területi, az országos vagy határokon túli viszonylatban kiemelkedő tanulmányi verseny-, sport-, vagy egyéb eredményeket.

Tanulóink munkáját egyéb díjakkal és ösztöndíjakkal is elismerjük, az alábbiak szerint:

- *Fodor Zoltán ösztöndíj*: azoknak a végzős diákoknak, akik négy éven át tartó szorgalmukkal, jó tanulmányi eredményükkel, személyes példamutatásukkal kiemelkednek a többiek közül. Minden évben 10 tanulónak adományozható.
- *Csaba László ösztöndíj*: a hittanból és/vagy történelemből kiváló eredményt elért tanulóknak
- *Boytha György ösztöndíj*: a kiemelkedő tanulmányi-, vagy versenyeredmények alapján
- *Vermes Miklós ösztöndíj* a természettudományos tantárgyakból kiváló eredményt elért tanulóknak
- *A Dr. Edgar Groz emlékalapítvány díját* a Groz német tanulmányi versenyen elért eredményért

- *A Kőszegfalvi Beáta emlékére alapított „Az Év diákja” díjat* kiemelkedő tanulmányi-, közösségi-, vagy egyéb tevékenységért,
- *Dengelegi Alajos vándordíj*, a latinból kiváló eredményt elért tanulóknak,
- *Dr. Kovácsi László díj*: szociálisan hátrányos helyzetű, jó tanulmányi eredményt elérő diákok számára
- *Fröhlich Lóránt díj*: a fizikából legjobb eredményt elért diáknak.

A tanuló értékelésének módja lehet a digitális naplóba is bevezetett szaktanári, osztályfőnöki, igazgatói dicséret vagy elmarasztalás.

A magatartás és a szorgalom értékelése

A tanuló magatartásának értékelésénél és minősítésénél példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2); szorgalmának értékelésénél és minősítésénél példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2) osztályzatok használhatók.

A magatartás- és szorgalomjegyek elbírálási szempontjai

Az osztályfőnököknek a tanulók magatartásának megítélésekor elsősorban az alábbi szempontokat kell figyelembe vennie:

Általános mérlegelési szempont a tanuló önállósága, felelősségérzete, igényessége. A mindenkori megítélést befolyásolják a kapott dicséret, elmarasztalások.

Ezen túlmenően különösen az alábbiakat kell mérlegelni:

- *A Házirend* tiszteletben tartása, különösen is:
 - a viselkedési szabályok tiszteletben tartása,
 - hiányzások indokoltsága, igazolások megléte,
 - pontosság,
 - az iskola épületének megóvása,
 - órai magatartás,
 - egyéb iskolai rendezvényeken való viselkedés (áhítat, ünnepélyek, kirándulás, táborok).
- A kulturált viselkedés, az alapvető emberi normák tiszteletben tartása:
 - mások jogainak, nézeteinek tiszteletben tartása
 - kulturált beszéd és hangnem
- A közösséghez való viszony, közösségi aktivitás
 - részvétel a közösségi munkában

- részvétel az iskola kulturális és sportéletében
- részvétel az iskolai közéletben
- segítőkészség, szolidaritás

Az fenti szempontokat a tanulókkal ismertetni kell, amikor az iskolába bekerülnek. Az osztályfőnök a félévi osztályozó konferenciák előtti osztályfőnöki órán is megbeszéli azokat a tanulókkal. Ekkor ad lehetőséget arra, hogy a tanulók hogy kifejthessék véleményüket saját magatartásukkal és az osztály egészének megítélésével kapcsolatban. A tanulók önértékelését összeveti az osztályt tanító szaktanároktól kért véleményekkel, majd ezek után dönt az általa javasolt érdemjegyekről, amelyeket az osztályozó konferencia elé terjeszt. Ha a konferencián a szaktanárok javaslatára módosul valamelyik osztályzat, akkor a változást és annak okát osztályával a következő osztályfőnöki órán tudatja. Vitás esetben a tanulók magatartás- és szorgalomjegyét a szaktanárok szavazattöbbsége dönti el. Szavazategyenlőség esetén az osztályfőnök dönt. Az osztály általános értékelését a legközelebbi szülői értekezleten is ismertetni kell.

- Példás (5) a magatartás, ha a tanuló mindennapi munkája során mindhárom kiemelt szempontnak megfelel, és mindemellett öntevékeny, aktív.
- Rossz (2), ha tevékenysége során több kiemelt szempontnak nem felel meg, vagy más súlyos fegyelmi vétséget követ el.
- A jó (4) és a változó (3) magatartást az osztályfőnök a fenti szempontok figyelembe vételével ítéli meg. Vitás esetben erről az osztályozó konferencia véleményét is kikérheti.

A szorgalom osztályzásával a tanulónak a tanulmányi munkához való viszonyát értékeljük az alábbi szempontok alapján.

- Tanulmányi eredmény:
 - a tanuló képességei, adottsága, körülményei és a teljesítmény (tanulmányi eredmény) viszonya,
 - a tanulmányi eredmény alakulása az előző félév vagy tanév végéhez viszonyítva,
 - igény a tanulmányi eredmény javítására,
 - a tanulmányi átlag önmagában nem lehet minősítő szempont.
- A tanuláshoz való viszony:
 - önállóság, rendszeresség, igényesség a tanulásban,
 - az órákra való felkészülés,
 - a házi feladatok elkészítése,
 - órai aktivitás.

- Tanórán kívüli tanulmányi munka:
 - igény az önképzésre, önművelésre,
 - szakkörökön való – aktív – részvétel,
 - tanulmányi versenyeken elért eredmény.

Az értékelésnél hangsúlyosan kell figyelembe venni, ha a tanuló valamely tantárgyból kiemelkedően teljesít, például az OKTV-n a döntőbe jut.

- A példás (5) szorgalmú tanuló a fenti kiemelt szempontoknak egyenletesen és kimagaslóan eleget tesz. Az országos versenyen elért minősített eredmény alapján is példás a szorgalma, amennyiben a többi tantárgy tanulását nem hanyagolja el. Nem lehet példás a szorgalom, ha a tanuló valamely tantárgyból elégséges (2) osztályzatot ért el.
- A hanyag (2) szorgalmú tanuló a kiemelt szempontok egyikét sem teljesíti. Amennyiben valamely tárgyból elégtelen (1) érdemjegyet szerzett, szorgalma hanyag.
- A jó (4) és a változó (3) szorgalmat az osztályfőnök a fenti szempontok figyelembe vételével ítélje meg. Vitás esetben erről az osztályozó konferencia véleményét is kikérheti.

A szorgalom osztályzatait a magatartáshoz hasonlóan – osztályfőnöki órán – meg kell beszélni az osztállyal.

30. Záró rendelkezések

Jelen Pedagógiai Program a 2020/2021-es tanévtől fölmenő rendszerben lép életbe a nevelőtestület általi elfogadás és a fenntartó jóváhagyása után, és határozatlan időre szól. Felülvizsgálata a jogszabályi változások és az iskola használók kérése / igénye alapján indokolt. A munkaközösség-vezetők véleményének kikérése után az iskolavezetés szükség esetén évenként, minden év április 30-ig felülvizsgálja.

A pedagógiai program nyilvánossága

A dokumentum az alábbi helyeken tekinthető meg:

- az iskola honlapján
- az igazgatónál
- az iskola könyvtárában

- a fenntartónál
- a KIR-ben

Budapest, 2020. április 30.

Hajdó Ákos
igazgató

Mellékletek

1. sz. melléklet: Érettségi követelmények közép és emelt szinten (a tantárgyak ábécé sorrendjében)

Állampolgári ismeretek:

https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/erettsegi/vizsgakovetelmenyek2024/all_polg_ism_2024_e.pdf

Biológia:

https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/erettsegi/vizsgakovetelmenyek2024/bio_2024_e.pdf

Digitális kultúra:

https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/erettsegi/vizsgakovetelmenyek2024/dig_kult_2024_e.pdf

Evangélikus hittan:

https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/erettsegi/vizsgakovetelmenyek2024/evang_hittan_2024_e.pdf

Élő idegen nyelv:

https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/erettsegi/vizsgakovetelmenyek2024/elo_id_nyelv_2024_e.pdf

Ének-zene:

https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/erettsegi/vizsgakovetelmenyek2024/enek_zene_2024_e.pdf

Fizika:

https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/erettsegi/vizsgakovetelmenyek2024/fizika_2024_e.pdf

Földrajz:

https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/erettsegi/vizsgakovetelmenyek2024/foldrajz_2024_e.pdf

Katolikus hittan:

https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/erettsegi/vizsgakovetelmenyek2024/kat_hittan_2024_e.pdf

Kémia:

https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/erettsegi/vizsgakovetelmenyek2024/kemia_2024_e.pdf

Latin nyelv:

https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/erettsegi/vizsgakovetelmenyek2024/latin_nyelv_2024_e.pdf

Magyar nyelv és irodalom:

https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/erettsegi/vizsgakovetelmenyek2024/magy_nyelv_es_irod_2024_e.pdf

Matematika:

https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/erettsegi/vizsgakovetelmenyek2024/matematika_2024_e.pdf

Mozgókép-kultúra és médiaismeret:

https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/erettsegi/vizsgakovetelmenyek2024/mozg_mediaism_2024_e.pdf

Református hittan:

https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/erettsegi/vizsgakovetelmenyek2024/ref_hittan_2024_e.pdf

Testnevelés:

https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/erttsegi/vizsgakovetelmenyek2024/testnevelés_2024_e.pdf

Történelem:

https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/erttsegi/vizsgakovetelmenyek2024/tortenelem_2024_e.pdf

Vizuális kultúra:

https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/erttsegi/vizsgakovetelmenyek2024/vizu_kult_2024_e.pdf

2. sz. melléklet: Az osztályozó vizsga követelményei tantárgyanként, és évfolyamonként

Angol nyelv

Értékelési rendszer

Az alábbi értékelési rendszer a javító –és osztályozóvizsgákra nézve kötelező, témazáróknál ajánlás a szaktanár számára. Az írásbeli 70, a szóbeli vizsgarész 30 %-ban számít bele a végleges osztályzatba.

Elfogadott egységes százalékos értékelésünk:

100-88	5
87-76	4
75-64	3
63-50	2
49- 0	1

Reál, termtud., általános

5. évf.

Témakör sorszáma	Témakör
1.	Iskola
2.	A család, barátok
3.	Szabadidő
4.	Lakóhelyünk, otthonunk
5.	Étkezés
6.	Ünnepek

A továbbhaladás feltételei az 5. osztály végén: a tanuló legyen képes az év végi kimenetet mérésekor a szókincs, beszédképesség, beszédértést és írásképességet mérő feladatokat legalább 30 %-ban, a nyelvhelyességet 20 %-ban teljesíteni.

6. évf.

Témakör sorszáma	Témakör
1.	Iskola
2.	A család, barátok

3.	Szabadidő
4.	Lakóhelyünk, otthonunk
5.	Étkezés
6.	Ünnepek

A továbbhaladás feltételei a 6. osztály végén: a tanuló legyen képes az év végi kimenetet mérésekor a szókincs, beszédképesség, beszédértést és írásképességet mérő feladatokat legalább 30 %-ban, a nyelvhelyességet 20 %-ban teljesíteni.

7. évf.

Témakör sorszáma	Témakör
1.	A mi világunk
2.	Ember és természet
3.	Szabadidő
4.	Egészség és betegség
5.	Szórakozás
6.	Utazás

A továbbhaladás feltételei a 7. osztály végén: a tanuló legyen képes az év végi kimenetet mérésekor a szókincs, beszédképesség, beszédértést és írásképességet mérő feladatokat legalább 30 %-ban, a nyelvhelyességet 20 %-ban teljesíteni.

8. évf.

Témakör sorszáma	Témakör
1.	A szabadidő hasznos eltöltése
2.	Fantázia és valóság
3.	Modern kommunikáció
4.	Környezetünk védelme
5.	Modern világunk
6.	Múltunk és jövőnk

A továbbhaladás feltételei a 8. osztály végén: a tanuló legyen képes az év végi kimenetet mérésekor a szókincs, beszédképesség, beszédértést és írásképességet mérő feladatokat legalább 30 %-ban, a nyelvhelyességet 20 %-ban teljesíteni.

9. évf.

Témakör sorszáma	Témakör
1.	Ember és társadalom
2.	Személyes élmények, tapasztalatok
3.	Utazás, turizmus
4.	Tudomány és technika
5.	Életmód
6.	Szabadidő, művelődés, szórakozás
7.	Munka világa
8.	Kultúrák

A továbbhaladás feltételei a 9. osztály végén: a tanuló legyen képes az év végi kimenetet mérésekor a szókincs, beszédképesség, beszédértést és írásképességet mérő feladatokat legalább 30 %-ban, a nyelvhelyességet 20 %-ban teljesíteni.

Értékelési szempontok: minden készséget, és a nyelvhelyességet külön-külön értékelünk.

10. évf.

Témakör sorszáma	Témakör
1.	A bennünket körülvevő világ
2.	Hősök, hőstettek
3.	Munka és szabadidő
4.	Földünk, környezetünk
5.	Furcsa események, történések
6.	Utazás, turizmus
7.	Tudomány és technika
8.	Emberek, személyiségtípusok

A továbbhaladás feltételei a 10. osztály végén: a tanuló legyen képes az év végi kimenetet mérésekor a szókincs, beszédképesség, beszédértést és írásképességet mérő feladatokat legalább 30 %-ban, a nyelvhelyességet 20 %-ban teljesíteni.

Értékelési szempontok: minden készséget, és a nyelvhelyességet külön-külön értékelünk.

11. évf.

Témakör sorszáma	Témakör
1.	Ember és társadalom
2.	Utazás, nyaralás
3.	Munka világa
4.	Tudomány és technika
5.	Szabadidő, szórakozás
6.	Természet, környezetünk
7.	Életmód
8.	Modern élet

A továbbhaladás feltételei a 11. osztály végén: a tanuló legyen képes az év végi kimenetet mérésekor a szókincs, beszédképesség, beszédértést és írásképességet mérő feladatokat legalább 30 %-ban, a nyelvhelyességet 20 %-ban teljesíteni.

Értékelési szempontok: minden készséget, és a nyelvhelyességet külön-külön értékelünk.

12. évf.

Témakör sorszáma	Témakör
1.	Személyes vonatkozások, család
2.	Ember és társadalom
3.	Környezetünk
4.	Iskola
5.	Munka világa
6.	Életmód
7.	Szabadidő, szórakozás
8.	Utazás, turizmus

9.	Tudomány, technika
-----------	---------------------------

A továbbhaladás feltételei a 12. osztály végén: a tanuló legyen képes az év végi kimenetet mérésekor a szókincs, beszéd-készség, beszédértést és íráskészséget mérő feladatokat legalább 30 %-ban, a nyelvhelyességet 20 %-ban teljesíteni.

Értékelési szempontok: minden készséget, és a nyelvhelyességet külön-külön értékelünk.

Tagozat: humán, nyelvi

5. évf.

Témakör
1. Iskola: Iskolánk, tantárgyaink, Földünk népei, országai, Idő, időzónák, Sportok, hobbik
2. Család, barátok: Család, szórakozás, Filmek, zene, gyűjtemények, Állatok, barátok
3. Szabadidő: Szórakozás, mozi, zene, Falusi és városi élet, Szabadidő eltöltése
4. Lakóhelyünk, otthonunk : Lakás, város, lakóhelytípusok, Költözködés, Nagyvárosok London, Washington
5. Étkezés, ételek: Gyorsétterem, Egészséges ételek és italok, Különlegességek, Étkezési szokások
6. Ünnepek: Halloween, Hálaadás, Anyák napja

A továbbhaladás feltételei az 5. osztály végén: a tanuló legyen képes az év végi kimenetet mérésekor a szókincs, beszéd-készség, beszédértést és íráskészséget mérő feladatokat legalább 30 %-ban, a nyelvhelyességet 20 %-ban teljesíteni.

6. évf.

Témakör
1. Iskola: Iskolánk, tantárgyaink, Földünk népei, országai, Idő, időzónák, Sportok, hobbik
2. Család, barátok: Család, szórakozás, Filmek, zene, gyűjtemények, Állatok, barátok
3. Szabadidő: Szórakozás, mozi, zene, Falusi és városi élet, Szabadidő eltöltése
4. Lakóhelyünk, otthonunk: Lakás, város, lakóhelytípusok, Költözködés, Nagyvárosok: London, Washington
5. Étkezés, ételek: Gyorsétterem, Egészséges ételek és italok, Különlegességek, Étkezési szokások
6. Ünnepek: Halloween, Hálaadás, Anyák napja

A továbbhaladás feltételei a 6. osztály végén: a tanuló legyen képes az év végi kimenetet mérésekor a szókincs, beszéd-készség, beszédértést és íráskészséget mérő feladatokat legalább 30 %-ban, a nyelvhelyességet 20 %-ban teljesíteni.

7. évf.

Témakör
1. A mi világunk Önismeret, barátság, szerelem Sport, A munka világa Divat, ruhák, kiegészítők
2. Ember és természet Veszélyes foglalkozások, Természet, Környezetvédelem
3. Szabadidő: Divat és vásárlás, A modern művészet, Az Internet
4. Egészség és betegség: A jó közérzet, Testedzés, Helyes táplálkozás
5. Szórakozás: Szórakozás és művelődés, Karrier, hírnév, a munka világa
6. Utazás: Utazás és pihenés, Az időjárás, Különleges állatok

8. évf.

Témakör
1. A szabadidő hasznos eltöltése: Környezetvédelem, természet, Szórakozás, sport, egészség
2. Fantázia és valóság: Fantasztikus történetek; Földünk titkai
3. Modern kommunikáció Sms-írás, telefonhasználat; Jelnyelv, múltbeli titkosírás; Más népek szokásai
4. Környezetünk védelme A tudomány világa; Környezetszennyezés – Környezetvédelem; Természeti katasztrófák
5. Modern világunk Egészség, betegség, baleset A munka világa
6. Múltunk és jövőnk Szórakozás Utazás Vásárlás

A továbbhaladás feltételei a 7. és a 8. osztály végén: a tanuló legyen képes az év végi kimenetet mérésekor a szókincs, beszédképesség, beszédértést és írásképességet mérő feladatokat legalább 30 %-ban, a nyelvhelyességet 20 %-ban teljesíteni.

9. évf.

Témakör
Ember és társadalom – az élet fordulópontjai, (ön)életrajz, közösségek, emberi kapcsolatok, Egyén és család nálunk és a célországokban.
Tágabb környezetünk – hazánk és a célnyelvi országok földrajzi és társadalmi viszonyai (szokások, intézmények, nemzeti sajátosságok),
Környezetvédelem
Az iskola világa – a diákok élete hazánkban és a célnyelvi országokban
A munka világa – Pályaválasztás, diákmunka, munkavállalás, munkakörülmények, a pénz, az árak, a megélhetés
Ép testben ép lélek – Egészséges életmód,
Szabadidő, szórakozás – Művészeti események, olvasás, sportesemények
Kultúra – irodalom, történelem, zene
Tudomány és technika – technika az otthonunkban

Követelmények

Hallott szöveg értése

A tanuló legyen képes

- kb.100 szavas köznyelvi szövegben a lényeges információt a lényegteltől elkülöníteni;
- kb.100 szavas köznyelvi szövegben ismeretlen nyelvi elem jelentését a szövegösszefüggésből kikövetkeztetni;
- kb.100 szavas köznyelvi szövegben fontos információt megérteni;
- kb.100 szavas köznyelvi szövegben specifikus információt azonosítani;
- köznyelvi beszélgetés vagy monologikus szöveg lényegét megérteni.

Beszédkésztség

A tanuló legyen képes

- köznyelven megfogalmazott kérdésekre egyszerű struktúrákban rendezett válaszokat adni;
- egyszerű mondatokban közléseket megfogalmazni, kérdéseket feltenni, eseményeket elmesélni, érzelmeket kifejezni;
- megértési, illetve kifejezési problémák esetén segítséget kérni;
- beszélgetésben részt venni;
- társalgást követni.

Olvasott szöveg értése

A tanuló legyen képes

- kb.150 szavas, köznyelven megírt szöveget elolvasni;
- kb.150 szavas köznyelvi szövegben lényeges információt a lényegteltől megkülönböztetni;
- ismert nyelvi elemek segítségével kb.150 szavas köznyelvi szövegben ismeretlen nyelvi elemek jelentését kikövetkeztetni;
- kb.150 szavas köznyelven megírt szövegben fontos információt megtalálni;
- kb.150 szavas köznyelvi szövegben specifikus információt azonosítani;
- kb.150 szavas köznyelven megírt szöveg lényegét megérteni;
- egyszerű vagy egyszerűsített publicisztikai illetve irodalmi szöveget követni.

Íráskésztség

A tanuló legyen képes

- kb.100 szavas, tényszerű információt közvetítő, néhány bekezdésből álló szöveget írni;
- gondolatait változatos kifejezésekkel és mondat szerkezetekkel, a megfelelő nyelvi eszközök használatával, logikai összefüggések alapján szöveggé rendezni, egyszerű közléseket írásban megfogalmazni;
- különböző szövegfajtákat létrehozni;
- változatos közlésformákat (leírás, elbeszélés, jellemzés) használni.

10. évf.

Témakör
Ember és társadalom – az élet fordulópontjai, (ön)életrajz, közösségek, emberi kapcsolatok
Tágabb környezetünk – hazánk és a célnyelvi országok földrajzi és társadalmi viszonyai (szokások, intézmények, nemzeti sajátosságok)
Környezetvédelem

Az iskola világa – a diákok élete hazánkban és a célnyelvi országokban
A munka világa – Pályaválasztás, diákmunka, munkavállalás, munkakörülmények, a pénz, az árak, a megélhetés
Ép testben ép lélek – Egészséges életmód
Szabadidő, szórakozás – Művészeti események, olvasás, sportesemények
Kultúra – irodalom, történelem, zene
Tudomány és technika – technika az otthonunkban

Követelmények

Hallott szöveg értése

A tanuló legyen képes

- kb.150 szavas köznyelvi szövegben a lényeges információt a lényegtelenről elkülöníteni,
- kb.150 szavas köznyelvi szövegben ismeretlen nyelvi elem jelentését a szövegösszefüggésből kikövetkeztetni,
- kb.150 szavas köznyelvi szövegben fontos információt megérteni,
- kb.150 szavas köznyelvi szövegben specifikus információt azonosítani,
- köznyelvi beszélgetés vagy monologikus szöveg lényeges pontjait megérteni.

Beszédkésztség

A tanuló legyen képes

- árnyaltabban megfogalmazott kérdésekre összetettebb struktúrákban rendezett válaszokat adni,
- választékos mondatokban közléseket megfogalmazni, kérdéseket feltenni, eseményeket elmesélni, érzelmeket kifejezni,
- megértési, illetve kifejezési problémák esetén segítséget kérni,
- beszélgetésben részt venni,
- társalgásba bekapcsolódni, álláspontot, véleményt kifejezni.

Olvasott szöveg értése

A tanuló legyen képes

- kb. 200 szavas, köznyelven megírt szöveget elolvasni,
- kb.200 szavas köznyelvi szövegben lényeges információt a lényegtelenről megkülönböztetni,
- ismert nyelvi elemek segítségével kb. 200 szavas köznyelvi szövegben ismeretlen nyelvi elemek jelentését kikövetkeztetni,
- kb. 200 szavas köznyelvi szövegben fontos információt megtalálni,
- kb. 200 szavas köznyelvi szövegben specifikus információt azonosítani,
- kb. 200 szavas köznyelven megírt szöveg felépítését megérteni,
- egyszerű vagy egyszerűsített publicisztikai vagy irodalmi szöveg lényeges pontjait megérteni.

Íráskésztség

A tanuló legyen képes

- kb.120 szavas, tényszerű információt közvetítő néhány bekezdésből álló, szöveget írni,
- gondolatait változatos kifejezésekkel és mondat szerkezetekkel, a megfelelő nyelvi eszközök használatával, logikai összefüggések alapján bekezdésbe rendezett szövegben megfogalmazni,
- különböző szövegfajtákat létrehozni,
- változatos közlésformákat (leírás, elbeszélés, jellemzés, baráti levél, beszámoló) használni.

11. évf.

Témakör

<p>Ember és társadalom – az élet fordulópontjai, (ön)életrajz, közösségek, emberi kapcsolatok, Egyén és család nálunk és a célországokban. Gazdaság és pénzügyek Családi gazdálkodás. A pénz szerepe a mindennapokban. Vásárlás, szolgáltatások (pl. posta, bank). Üzleti világ, fogyasztás, reklámok. Pénzkezelés a célnyelvi országokban.</p>
<p>Tágabb környezetünk – hazánk és a célnyelvi országok földrajzi és társadalmi viszonyai (szokások, intézmények, nemzeti sajátosságok)</p>
<p>Környezet, környezetvédelem- A lakóhely nevezetességei, szolgáltatások, szórakozási lehetőségek. A városi és a vidéki élet összehasonlítása. Növények és állatok a környezetünkben. Időjárás, éghajlat. Környezetvédelem a szűkebb környezetünkben és globálisan – Mit tehetünk környezetünkért és a természet megóvásáért, a fenntarthatóságért?</p>
<p>Az iskola világa – a diákok élete hazánkban és a célnyelvi országokban. Saját iskolájának bemutatása (sajátosságok, pl. tagozatok, fakultációk). Az ismeretszerzés különböző módjai. A nyelvtanulás, a nyelvtudás szerepe, fontossága. Az internet szerepe az iskolában, a tanulásban. Az iskolai élet tanuláson kívüli eseményei. Iskolai hagyományok nálunk és a célországokban.</p>
<p>A munka világa – Pályaválasztás, diákmunka, munkavállalás, munkakörülmények, a pénz, az árak, a megélhetés. Foglalkozások és a szükséges kompetenciák, rutinok, ötelességek. Önéletrajz, állásinterjú.</p>
<p>Ép testben ép lélek – Egészséges életmód, Női és férfi szerepek, ismerkedés, házasság. Felelősségvállalás másokért, rászorulóknak segítése. Hasonlóságok és különbségek az emberek között, tolerancia, pl. fogyatékkal élők. Konfliktusok és kezelésük. Gyakori betegségek, sérülések, baleset. Gyógykezelés (házi orvos, szakorvos, kórházak, alternatív gyógymódok). Életmód nálunk és más országokban. Függőségek (dohányzás, alkohol, internet, drog stb.).</p>
<p>Szabadidő, szórakozás – Művészeti események, olvasás, sportesemények. Az egészséges életmód (a helyes és a helytelen táplálkozás, a testmozgás szerepe az egészség megőrzésében, testápolás). Életünk és a stressz. A művészetek szerepe a mindennapokban. Sportolás, az infokommunikáció szerepe a mindennapokban.</p>
<p>Kultúra, utazás – irodalom, történelem, zene, Utazási előkészületek, egy utazás megtervezése, megszervezése. Az egyéni és a társas utazás előnyei és hátrányai. Turisztikai célpontok. Célnyelvi és más kultúrák.</p>
<p>Tudomány és technika – technika az otthonunkban, Népszerű tudományok, ismeretterjesztés. Az internet szerepe a magánéletben, a tanulásban és a munkában.</p>

Követelmények

Hallott szöveg értése

A tanuló legyen képes

- kb. 200 szavas köznyelvi szövegben a lényeges információt a lényegtelenről elkülöníteni,
- kb. 200 szavas köznyelvi szövegben ismeretlen nyelvi elem jelentését a szövegösszefüggésből kikövetkeztetni,
- kb. 200 szavas köznyelvi szövegben fontos információt megérteni,

- kb. 200 szavas köznyelvi szövegben specifikus információt azonosítani,
- köznyelvi beszélgetést vagy monologikus szöveget különösebb nehézség nélkül megérteni.

Beszédkésztség

A tanuló legyen képes

- árnyaltabban megfogalmazott kérdésekre összetettebb struktúrákban rendezett válaszokat adni,
- választékos mondatokban részletes közléseket megfogalmazni, kérdéseket feltenni, eseményeket elmesélni, érzelmeket kifejezni,
- megértési, illetve kifejezési problémák esetén segítséget kérni,
- beszélgetésben részt venni.

Olvasott szöveg értése

A tanuló legyen képes

- kb. 250 szavas, köznyelven megírt szöveget elolvasni,
- kb. 250 szavas szövegben lényeges információt a lényegtől megkülönböztetni,
- ismert nyelvi elemek segítségével kb. 250 szavas köznyelvi szövegben ismeretlen nyelvi elemek jelentését kikövetkeztetni,
- kb. 250 szavas szövegben fontos információt megtalálni,
- kb. 250 szavas szövegben specifikus információt azonosítani,
- kb. 250 szavas köznyelven megírt szöveget anyanyelven és/vagy célnyelven összefoglalni,
- egyszerű vagy egyszerűsített publicisztikai vagy irodalmi szöveg különösebb nehézség nélkül megérteni.

Íráskésztség

A tanuló legyen képes

- kb. 150 szavas, tényszerű információt közvetítő néhány bekezdésből álló, szöveget írni,
- gondolatait és érzelmeit változatos kifejezésekkel és mondatszerkezetekkel, a megfelelő nyelvi eszközök használatával, logikai összefüggések alapján bekezdésbe rendezett szövegben megfogalmazni,
- különböző szövegfajtákat létrehozni,
- változatos közlésformákat (leírás, elbeszélés, jellemzés, baráti és hivatalos levél, beszámoló, riport, könyv- / filmismertető) használni.

12. évf.

Témakör
Ember és társadalom – az élet fordulópontjai, (ön)életrajz, közösségek, emberi kapcsolatok, Egyén és család nálunk és a célországokban. Gazdaság és pénzügyek Családi gazdálkodás. A pénz szerepe a mindennapokban. Vásárlás, szolgáltatások (pl. posta, bank). Üzleti világ, fogyasztás, reklámok. Pénzkezelés a célnyelvi országokban.
Tágabb környezetünk – hazánk és a célnyelvi országok földrajzi és társadalmi viszonyai (szokások, intézmények, nemzeti sajátosságok)
Környezet, környezetvédelem - A lakóhely nevezetességei, szolgáltatások, szórakozási lehetőségek. A városi és a vidéki élet összehasonlítása. Növények és állatok a környezetünkben. Időjárás, éghajlat. Környezetvédelem a szűkebb környezetünkben és globálisan – Mit tehetünk környezetünkért és a természet megóvásáért, a fenntarthatóságért?

<p>Az iskola világa – a diákok élete hazánkban és a célnyelvi országokban. Saját iskolájának bemutatása (sajátosságok, pl. tagozatok, fakultációk). Az ismeretszerzés különböző módjai. A nyelvtanulás, a nyelvtudás szerepe, fontossága. Az internet szerepe az iskolában, a tanulásban. Az iskolai élet tanuláson kívüli eseményei. Iskolai hagyományok nálunk és a célországokban.</p>
<p>A munka világa – Pályaválasztás, diákmunka, munkavállalás, munkakörülmények, a pénz, az árak, a megélhetés. Foglalkozások és a szükséges kompetenciák, rutinok, ötelességek. Önéletrajz, állásinterjú.</p>
<p>Ép testben ép lélek – Egészséges életmód, Női és férfi szerepek, ismerkedés, házasság. Felelősségvállalás másokért, rászorulóknak segítése. Hasonlóságok és különbségek az emberek között, tolerancia, pl. fogyatékkal élők. Konfliktusok és kezelésük. Gyakori betegségek, sérülések, baleset. Gyógykezelés (házi orvos, szakorvos, kórházak, alternatív gyógymódok). Életmód nálunk és más országokban. Függőségek (dohányzás, alkohol, internet, drog stb.).</p>
<p>Szabadidő, szórakozás – Művészeti események, olvasás, sportesemények. Az egészséges életmód (a helyes és a helytelen táplálkozás, a testmozgás szerepe az egészség megőrzésében, testápolás). Életünk és a stressz. A művészetek szerepe a mindennapokban. Sportolás, az infokommunikáció szerepe a mindennapokban.</p>
<p>Kultúra, utazás – irodalom, történelem, zene, Utazási előkészületek, egy utazás megtervezése, megszervezése. Az egyéni és a társas utazás előnyei és hátrányai. Turisztikai célpontok. Célnyelvi és más kultúrák.</p>
<p>Tudomány és technika – technika az otthonunkban, Népszerű tudományok, ismeretterjesztés. Az internet szerepe a magánéletben, a tanulásban és a munkában.</p>

Követelmények

Hallott szöveg értése

A tanuló legyen képes

- kb. 250 szavas szövegben a lényeges információt a lényegteltől elkülöníteni,
- kb. 250 szavas szövegben ismeretlen nyelvi elem jelentését a szövegösszefüggésből kikövetkeztetni,
- kb. 250 szavas szövegben fontos információt megérteni,
- kb. 250 szavas szövegben specifikus információt azonosítani,
- köznyelvi beszélgetést vagy monologikus szöveget anyanyelvén és/vagy célnyelven összefoglalni.

Beszédképesség

A tanuló legyen képes

- árnyaltabban megfogalmazott kérdésekre szisztematikusan rendezett válaszokat adni,
- választékos mondatokban közléseket megfogalmazni, kérdéseket feltenni, eseményeket elmesélni, érzelmeket kifejezni,
- gondolatait megfelelő logikai sorrendben, választékos mondatokban pontosan kifejezni,
- megértési, illetve kifejezési problémák esetén segítséget kérni,
- társalgásban aktívan részt venni, más véleményét kikérni, saját álláspontját megvédeni.

Olvasott szöveg értése

A tanuló legyen képes

- kb. 300 szavas szöveget elolvasni,
- kb. 300 szavas szövegben lényeges információt a lényegtelentől megkülönböztetni,
- ismert nyelvi elemek segítségével kb. 300 szavas szövegben ismeretlen nyelvi elemek jelentését kikövetkeztetni,
- kb. 300 szavas szövegben fontos információt megtalálni,
- kb. 300 szavas szövegben specifikus információt azonosítani,
- kb. 300 szavas köznyelven megírt szöveget anyanyelvén összefoglalni,
- egyszerű vagy egyszerűsített publicisztikai vagy irodalmi szöveget anyanyelvén és/vagy célnyelven összefoglalni.

Íráskészség

A tanuló legyen képes

- kb. 200 szavas, tényszerű információt közvetítő néhány bekezdésből álló, szöveget írni,
- gondolatait, érzelmeit, érvekkel alátámasztott véleményét változatos kifejezésekkel és mondat szerkezetekkel, a megfelelő nyelvi eszközök használatával logikai összefüggések alapján, bekezdésbe rendezett szövegben megfogalmazni,
- különböző szövegfajtákat létrehozni,
- változatos közlésformákat (leírás, elbeszélés, jellemzés, baráti és hivatalos levél, beszámoló, riport, könyv- / filmismertető, újságcikk, esszé) használni.

Német nyelv

Az alábbi értékelési rendszer a javító –és osztályozóvizsgákra nézve kötelező, témazáróknál ajánlás a szaktanár számára. Az írásbeli és a szóbeli 70-30%-ban adja ki az érdemjegyet.

Elfogadott egységes százalékos értékelésünk:

100-88	5
87-76	4
75-64	3
63-50	2
49- 0	1

5. ÉVFOLYAM

Témakör
Az én világom (személyi adatok, család)
Közvetlen környezet, iskola, barátok
Otthon- Tárgyi környezet
Iskolai környezet

Öltözködés
Étkezés- Ételek, italok

Témák
<i>Család</i> Én és a családom. Családtagok bemutatása. Családi események.
<i>Otthon</i> Otthonom, szűkebb környezetem. Tevékenységek otthon.
<i>Étkezés</i> Kedvenc ételeim, italaim.
<i>Idő, időjárás</i> Az óra. Hónapok. A hét napjai. Dátumok.
<i>Iskola, barátok</i> Iskolám, osztálytermünk. Tantárgyaim, tanárain. Kedvenc tantárgyaim. Iskolai felszerelés. Osztálytársaim, barátaim. Tanórán kívüli közös programjaink. Iskolai élet más országokban. Új osztálytárs érkezik. Osztályújság.
<i>Szabadidő, szórakozás</i> Szabadidős tevékenységek, kedvenc időtöltésem. Koncert. Televíziós kvíz.
<i>Város, bevásárlás</i> Város- és országnevek.

Kommunikációs eszközök A1

<i>Köszönés, elköszönés</i>
<i>Köszönet és arra reagálás</i>
<i>Bemutatkozás</i>
<i>Megszólítás</i>
<i>Érdeklődés hogylét iránt és arra reagálás</i>
<i>Bocsánatkérés és arra reagálás</i>
<i>Gratuláció, jókívánságok és arra reagálás</i>

<i>Véleménykérés és arra reagálás</i>
<i>Valaki igazának az elismerése és el nem ismerése</i>
<i>Egyetértés, egyet nem értés</i>
<i>Tetszés, nemtetszés</i>
<i>Dolgok, személyek megnevezése, leírása</i>
<i>Információkérés, információadás</i>
<i>Igenlő vagy nemleges válasz</i>
<i>Tudás, nem tudás</i>
<i>Kérés</i>
<i>Javaslat és arra reagálás</i>
<i>Meghívás és arra reagálás</i>
<i>Kínálás és arra reagálás</i>
<i>Visszakérdezés</i>
<i>Nem értés</i>
<i>Betűzés kérése, betűzés</i>

Fogalomkörök A1			
Cselekvés, történes, létezés kifejezése			
	<i>jelenidejűség</i>	<i>Präsens</i>	<i>Ich bin heute zu Hause. Die Sonne scheint schön.</i>
		<i>Präsens mit Vokalwechsel, trennbare Verben</i>	<i>Der Zug fährt gleich ab. Er liest das Buch.</i>
	<i>múltidejűség</i>	<i>Präteritum (csak: haben, sein)</i>	<i>Er hatte ein Fahrrad. Ich war schon in England.</i>
	<i>jövőidejűség</i>	<i>Futur (mit Präsens)</i>	<i>Ich bleibe morgen zu Hause.</i>
Birtoklás kifejezése			
		<i>haben</i>	<i>Ich habe einen Bruder.</i>
		<i>Possessivpronomen</i>	<i>Das ist meine Familie.</i>
Térbeli viszonyok			
	<i>irányok, helymeghatározás</i>		<i>hier, dort, links, rechts oben, unten, hinten... Mein Schreibtisch steht links.</i>
Időbeli viszonyok			
	<i>gyakoriság</i>	<i>Wie oft? selten, manchmal, oft, immer, nie</i>	<i>Ich spiele oft mit Peter.</i>
	<i>időpont</i>	<i>in, um, am, wann?</i>	<i>im Winter, um 8 Uhr, am Freitag</i>
Mennyiségi viszonyok			
	<i>számok</i>		<i>eins, zwei</i>

	<i>határozott mennyiség</i>		<i>eine Portion Pommes</i>
	<i>határozatlan mennyiség</i>	<i>alles, viel, wenig, nichts</i>	<i>Ich lerne viel, und ich habe wenig Zeit.</i>
Minőségi viszonyok			
		<i>Wie?</i>	<i>Ich bin zufrieden. Das finde ich prima.</i>
Modalitás		<i>möchte</i>	<i>Ich möchte ein Eis.</i>
	<i>felszólítás</i>		<i>Komm morgen wieder! Spielt Tennis!</i>
Esetviszonyok	<i>névszók mondatban</i>	<i>a Nominativ, Akkusativ</i>	<i>Er zeichnet Bilder. Grete fragt uns, nicht ihn.</i>
Szövegösszetartó eszközök	<i>kötőszók névmások</i>		<i>und/oder/aber/denn das ich, mich, mein dieser man</i>

6.ÉVFOLYAM

Témakör
Barátok, ismerősök, családi élet, háztartás
Napirend, hétköznapi cselekvések, szabadidő
Lakóhely, város, szolgáltatások
Adás-vétel, vásárlás
Kirándulás, utazás

Témák
<i>Család</i> Én és a családom. Családtagok bemutatása. Napirend
<i>Otthon</i> Tevékenységek otthon. Házimunka.
<i>Étkezés</i> Napi étkezések. Kedvenc ételeim, italaim.

<p><i>Idő, időjárás</i> Évszakok és hónapok. A hét napjai és a napszakok. Dátumok.</p>
<p><i>Öltözködés</i> Ruhadarabok, kedvenc ruháim. Színek.</p>
<p><i>Sport</i> Sportok, sportfelszerelések.</p>
<p><i>Iskola, barátok</i> Osztálytársaim, barátaim. Tanórán kívüli közös programjaink.</p>
<p><i>Szabadidő, szórakozás</i> Szabadidős tevékenységek. Internet, interaktív játékok. Közös időtöltés barátokkal. Szabadidő eltöltésére alkalmas helyek. Kedvenc szabadidős tevékenységek Németországban.</p>
<p><i>Természet, állatok</i> Kisállatok. Kedvenc állataim. Állattartás.</p>
<p><i>Város, bevásárlás</i> Piac, bolhapiac. Vásárlás.</p>

Kommunikációs eszközök A1

<i>Köszönés, elköszönés</i>
<i>Köszönet és arra reagálás</i>
<i>Bemutatkozás</i>
<i>Megszólítás</i>
<i>Érdeklődés hogylét iránt és arra reagálás</i>
<i>Bocsánatkérés és arra reagálás</i>
<i>Gratuláció, jókívánságok és arra reagálás</i>
<i>Véleménykérés és arra reagálás</i>
<i>Valaki igazának az elismerése és el nem ismerése</i>
<i>Egyetértés, egyet nem értés</i>
<i>Tetszés, nemtetszés</i>
<i>Dolgok, személyek megnevezése, leírása</i>
<i>Információkérés, információadás</i>
<i>Igenlő vagy nemleges válasz</i>
<i>Tudás, nem tudás</i>
<i>Kérés</i>
<i>Javaslat és arra reagálás</i>

<i>Meghívás és arra reagálás</i>
<i>Kínálás és arra reagálás</i>
<i>Visszakérdés</i>
<i>Nem értés</i>
<i>Betűzés kérése, betűzés</i>

Fogalomkörök A1			
Cselekvés, történes, létezés kifejezése			
	<i>jelenidejűség</i>	<i>Präsens</i>	<i>Ich bin heute zu Hause. Die Sonne scheint schön.</i>
		<i>Präsens mit Vokalwechsel, trennbare Verben</i>	<i>Der Zug fährt gleich ab. Er liest das Buch.</i>
	<i>múltidejűség</i>	<i>Präteritum (csak: haben, sein)</i>	<i>Er hatte ein Fahrrad. Ich war schon in England.</i>
	<i>jövőidejűség</i>	<i>Futur (mit Präsens)</i>	<i>Ich bleibe morgen zu Hause.</i>
Birtoklás kifejezése			
		<i>haben</i>	<i>Ich habe einen Bruder.</i>
		<i>Possessivpronomen</i>	<i>Das ist meine Familie.</i>
Térbeli viszonyok			
	<i>irányok, helymeghatározás</i>		<i>hier, dort, links, rechts oben, unten, hinten... Mein Schreibtisch steht links.</i>
Időbeli viszonyok			
	<i>gyakoriság</i>	<i>Wie oft? selten, manchmal, oft, immer, nie</i>	<i>Ich spiele oft mit Peter.</i>
	<i>időpont</i>	<i>in, um, am, wann?</i>	<i>im Winter, um 8 Uhr, am Freitag</i>
Mennyiségi viszonyok			
	<i>számok</i>		<i>eins, zwei</i>
	<i>határozott mennyiség</i>		<i>eine Portion Pommes</i>
	<i>határozatlan mennyiség</i>	<i>alles, viel, wenig, nichts</i>	<i>Ich lerne viel, und ich habe wenig Zeit.</i>
Minőségi viszonyok			
		<i>Wie?</i>	<i>Ich bin zufrieden. Das finde ich prima.</i>
Modalitás		<i>möchte</i>	<i>Ich möchte ein Eis.</i>

	<i>felszólítás</i>		<i>Komm morgen wieder! Spielt Tennis!</i>
Esetviszonyok	<i>névszók mondatban</i>	<i>a</i> <i>Nominativ, Akkusativ</i>	<i>Er zeichnet Bilder. Grete fragt uns, nicht ihn.</i>
Szövegösszetartó eszközök	<i>kötőszók névmások</i>		<i>und/oder/aber/denn das ich, mich, mein dieser man</i>

7.ÉVFOLYAM

Témakör
Emberi tulajdonságok, személyleírás
Emberi, baráti kapcsolatok
Vásárlás
Sport
Egészség, betegség
Városi közlekedés

Témák
<i>Család</i> Én és a családom. Családtagok bemutatása, családfa.
<i>Otthon</i> Otthonom, szűkebb környezetem. Berendezési tárgyak.
<i>Étkezés</i> Napi étkezések. Kedvenc ételeim, italaim. Étkezési szokások a célnyelvi kultúrában és a nagyvilágban. Étkezés étteremben.
<i>Öltözködés</i> Ruhadarabok. Kedvenc ruháim. Divat világa.
<i>Sport</i> Testrészek és mozgás. Sportok. Kedvenc sportom. Sportversenyek, sportversenyek. Sportbalesetek.

Sportrendezvények a célországban.
<i>Iskola, barátok</i> Iskolám, osztálytermünk. Tantárgyaim, tanárain. Osztálytársaim, barátaim. Tanórán kívüli közös programjaink. Iskolai élet más országokban. Napirend.
<i>Szabadidő, szórakozás</i> Szabadidős tevékenységek, kedvenc időtöltésem. Internet. Közös időtöltés barátokkal. Mozi, színház, zenehallgatás, kiállítások.
<i>Város, bevásárlás</i> Városok, települések, falvak. Épületek, utcák. Tájékozódás, útbaigazítás. Üzletek, bevásárlóközpontok, piac. Vásárlás. Látnivalók, nevezetességek a lakóhelyemen. Híres városok és nevezetességeik.
<i>Utazás, pihenés</i> Vakáció, nyaralás. Táborok, osztálykirándulás. Közlekedési eszközök.
<i>Egészséges életmód</i> A rendszeres testedzés. Betegségek és megelőzésük. Orvosnál és kórházban.

Kommunikációs eszközök A2

<i>Megszólítás</i>
Köszönés, elköszönés
Köszönet és arra reagálás
Bemutatkozás
Megszólítás
Érdeklődés hollywood íránt és arra reagálás
Bocsánatkérés és arra reagálás
Gatuláció, jókívánságok és arra reagálás
<i>Személyes levélben megszólítás, elköszönés</i>
Véleménykérés és arra reagálás
Valaki igazának az elismerése és el nem ismerése
Egyetértés, egyet nem értés
Tetszés, nemtetszés
<i>Akarat, kívánság, képesség</i>
Dolgok, személyek megnevezése, leírása
Információkérés, információadás
Igenlő vagy nemleges válasz

Tudás, nem tudás
Kérés
Javaslat és arra reagálás
Meghívás és arra reagálás
Kínálás és arra reagálás
Visszakérdezés
Nem értés
Betűzés kérése, betűzés

Fogalomkörök A2			
Cselekvés, történés, létezés kifejezése			
	jelenidejűség	Präsens	Ich bin heute zu Hause. Die Sonne scheint schön.
		Präsens mit Vokalwechsel, trennbare Verben	Der Zug fährt gleich ab. Er liest das Buch vor.
	múltidejűség	Präteritum Perfekt	Er machte einen Fehler. Ich ging in die Schule. Ich habe ein Eis gegessen.
	jövőidejűség	Futur	Ich werde dieses Jahr nach Spanien fahren.
		sich-Verben	Ich freue mich.
Birtoklás kifejezése			
		haben	Ich habe einen Bruder.
		Possessivpronomen	Das ist meine Familie.
		gehören + D.	Dieses Fahrrad gehört mir.
Térbeli viszonyok			
	irányok, helymeghatározás		hier, dort, links, rechts oben, unten, hinten... Mein Schreibtisch steht links.
		in, auf, vor, hinter, neben (A/D)	Ich lege das Heft auf den Tisch. Er steht neben dem Bett.
Időbeli viszonyok			
	gyakoriság	Wie oft? selten, manchmal, oft, immer, nie einmal, zweimal monatlich, wöchentlich	Ich spiele oft mit Peter. Ich mache Gymnastik zweimal am Tag. Ich gehe wöchentlich zweimal schwimmen.
	időpont	in, um, am, wann? jeder, dieser, voriger gegen	im Winter, um 8 Uhr, am Freitag Vorigen Freitag fahren wir nach Berlin. Er wird gegen acht nach Hause kommen.

Mennyiségi viszonyok			
	számok		eins, zwei
	határozott mennyiség		eine Portion Pommes
	határozatlan mennyiség	alles, viel, wenig, nichts <i>viele, wenige</i>	Ich lerne viel, und ich habe wenig Zeit. <i>Viele meinen, es stimmt nicht!</i>
	sorszámok	<i>erst, viert</i>	<i>Der vierte auf dem Foto bin ich.</i>
Minőségi viszonyok			
		Wie?	Ich bin zufrieden. Das finde ich prima.
		<i>Was für ein? Welcher?</i> (Adjektivdeklinatión)	<i>Das ist eine leichte Aufgabe.</i> <i>Ich finde den roten Rock modisch.</i>
Modalitás		möchte <i>können, wollen</i>	Ich möchte ein Eis. <i>Er kann nicht schwimmen.</i> <i>Ich will nach Hause.</i>
	felszólítás		Komm morgen wieder! Spielt Tennis! <i>Nehmen Sie bitte Platz! Gehen wir jetzt!</i>
Esetviszonyok		Nominativ, Akkusativ <i>Dativ, Genitiv</i>	Er zeichnet Bilder. Grete fragt uns, nicht ihn. <i>Er gibt seinem Freund die Hand.</i> <i>Die Tür des Zimmers führt in den Garten.</i>
Szövegösszetartó eszközök	<i>kötőszók</i> <i>névmások</i>		und/oder/aber/denn das ich, mich, mein, <i>mir, dir</i> dieser man

8. ÉVFOLYAM

Témakör
Utazás, nyaralás
Szabadidő, hobbi
Fantázia és valóság (olvasás, zene-hallgatás stb.)
Múltunk és jövőnk- Foglalkozások, diákmunka
Média
Környezetünk védelme

Év végi rendszerező összefoglalás, számonkérés

Szabadon felhasználható:

Kiegészítő ismeretek: a témakörök elmélyítése, a helyi sajátosságokkal való kiegészítés (saját iskolám, egyházam és iskolám ünnepei, hazám és/vagy célnyelvi országok ünnepei, szokása stb.)

és/vagy

Differenciálás, gyakorlás: az elsajátított ismeretek begyakorlása, elmélyítése a tanulók egyéni igényeinek megfelelően

és/vagy

Projekt munkák: a témakörökhöz kapcsolódó projekt munkák készítése egyéni, pár-, vagy csoport munkában

Témák
<i>Család</i> Én és a családom. Családi események, közös programok. Családi ünnepek. Konfliktusok a családban és azok kezelése. Szerepek és feladatok a családban.
<i>Otthon</i> Otthonom, szűkebb környezetem. Lakóhelyiségek, bútorok, használati eszközök a háztartásban. Lakóhelyem, tágabb környezetem. Otthonok a célnyelvi országban és a nagyvilágban. Lakáscsere, költözködés.
<i>Idő, időjárás</i> Időjárás, időjárási jelenségek megfigyelése. Időjárás különböző országokban.
<i>Öltözködés</i> Évszakok és ruhadarabok. Kedvenc ruháim. Divat. Öltözködési normák.
<i>Iskola, barátok</i> Osztálytársaim, barátaim. Tanórán kívüli közös programjaink. Napirend.
<i>Ünnepek és szokások</i> Az én ünnepeim. Ünnepek itthon és a nagyvilágban. Ünnepi események megszervezése.
<i>Szabadidő, szórakozás</i> Szabadidős tevékenységek. A televízió szerepe, televíziós műsorok.
<i>Város, bevásárlás</i>

Piac, bolhapiac. Vásárlás.
<i>Utazás, pihenés</i> Vakáció, nyaralás. Vakáció különböző országokban. Utazás belföldön és külföldön. Szálláslehetőségek, nyaralóhelyek. Kedvelt uticélok a célországban. Utazás megszervezése és előkészítése, közlekedés turistaként. Városnéző körutak.
<i>Zene, művészetek</i> Kiállítások, rendezvények, koncertek.

Kommunikációs eszközök A2

<i>Megszólítás</i>
Köszönés, elköszönés
Köszönet és arra reagálás
Bemutatkozás
Megszólítás
Érdeklődés hogyanlét iránt és arra reagálás
Bocsánatkérés és arra reagálás
Gatuláció, jókívánságok és arra reagálás
<i>Személyes levélben megszólítás, elköszönés</i>
Véleménykérés és arra reagálás
Valaki igazának az elismerése és el nem ismerése
Egyetértés, egyet nem értés
Tetszés, nemtetszés
<i>Akarat, kívánság, képesség</i>
Dolgok, személyek megnevezése, leírása
Információkérés, információadás
Igenlő vagy nemleges válasz
Tudás, nem tudás
Kérés
Javaslat és arra reagálás
Meghívás és arra reagálás
Kínálás és arra reagálás
Visszakérdezés
Nem értés
Betűzés kérése, betűzés

Fogalomkörök A2

Cselekvés, történelés, létezés kifejezése			
	jelenidejűség	Präsens	Ich bin heute zu Hause. Die Sonne scheint schön.
		<i>Präsens mit Vokalwechsel, trennbare Verben</i>	<i>Der Zug fährt gleich ab. Er liest das Buch vor.</i>
	múltidejűség	<i>Präteritum Perfekt</i>	<i>Er machte einen Fehler. Ich ging in die Schule. Ich habe ein Eis gegessen.</i>
	jövőidejűség	<i>Futur</i>	<i>Ich werde dieses Jahr nach Spanien fahren.</i>
		<i>sich-Verben</i>	<i>Ich freue mich.</i>
Birtoklás kifejezése			
		haben	Ich habe einen Bruder.
		Possessivpronomen	Das ist meine Familie.
		gehören + D.	Dieses Fahrrad gehört mir.
Térbeli viszonyok			
	irányok, helymeghatározás		hier, dort, links, rechts oben, unten, hinten... Mein Schreibtisch steht links.
		<i>in, auf, vor, hinter, neben (A/D)</i>	<i>Ich lege das Heft auf den Tisch. Er steht neben dem Bett.</i>
Időbeli viszonyok			
	gyakoriság	Wie oft? selten, manchmal, oft, immer, nie einmal, zweimal <i>monatlich, wöchentlich</i>	Ich spiele oft mit Peter. <i>Ich mache Gymnastik zweimal am Tag. Ich gehe wöchentlich zweimal schwimmen.</i>
	időpont	in, um, am, wann? <i>jeder, dieser, voriger gegen</i>	im Winter, um 8 Uhr, am Freitag <i>Vorigen Freitag fahren wir nach Berlin. Er wird gegen acht nach Hause kommen.</i>
Mennyiségi viszonyok			
	számok		eins, zwei
	határozott mennyiség		eine Portion Pommes
	határozatlan mennyiség	alles, viel, wenig, nichts <i>viele, wenige</i>	Ich lerne viel, und ich habe wenig Zeit. <i>Viele meinen, es stimmt nicht!</i>
	sorszámok	<i>erst, viert</i>	<i>Der vierte auf dem Foto bin ich.</i>
Minőségi viszonyok			
		Wie?	Ich bin zufrieden. Das finde ich prima.

		<i>Was für ein? Welcher?</i> (Adjektivdeklination)	<i>Das ist eine leichte Aufgabe.</i> <i>Ich finde den roten Rock modisch.</i>
Modalitás		möchte können, wollen	Ich möchte ein Eis. Er kann nicht schwimmen. Ich will nach Hause.
	felszólítás		Komm morgen wieder! Spielt Tennis! Nehmen Sie bitte Platz! Gehen wir jetzt!
Esetviszonyok		Nominativ, Akkusativ Dativ, Genitiv	Er zeichnet Bilder. Grete fragt uns, nicht ihn. Er gibt seinem Freund die Hand. Die Tür des Zimmers führt in den Garten.
Szövegösszetartó eszközök	kötőszók névmások		und/oder/aber/denn das ich, mich, mein, mir, dir dieser man

9. ÉVFOLYAM

Témakör
Napirend
Iskola
Szabadidő, hobbi
Média
Öltözködés
Természet
Munka és játék

Témák
<p><i>Életmód</i> Napirend, időbeosztás. Az egészséges életmód (a helyes és a helytelen táplálkozás, a testmozgás szerepe az egészség megőrzésében, testápolás). Életünk és a stressz. Étkezési szokások a családban. Ételek, kedvenc ételek, sütés-főzés. Étkezés iskolai menzán, éttermekben, gyorséttermekben. Ételrendelés telefonon és interneten. Gyakori betegségek, sérülések, baleset. Gyógykezelés (házi orvos, szakorvos, kórházak, alternatív gyógymódok).</p>

<p>Életmód nálunk és más országokban. Függőségek (dohányzás, alkohol, internet, drog stb.).</p>
<p><i>Az iskola</i> Saját iskolájának bemutatása (sajátosságok, pl. szakmai képzés, tagozat). Tantárgyak, órarend, érdeklődési kör, tanulmányi munka nálunk és más országokban. Az ismeretszerzés különböző módjai. A nyelvtanulás, a nyelvtudás szerepe, fontossága. Az internet szerepe az iskolában, a tanulásban. Az iskolai élet tanuláson kívüli eseményei. Iskolai hagyományok nálunk és a célországokban.</p>
<p><i>Szabadidő, művelődés, szórakozás</i> Szabadidős elfoglaltságok, hobbik. Színház, mozi, koncert, kiállítás stb. A művészetek szerepe a mindennapokban. Sportolás, kedvenc sport, iskolai sport. Olvasás, rádió, tévé, videó, számítógép, internet. Az infokommunikáció szerepe a mindennapokban. Kulturális és sportélet nálunk és más országokban.</p>
<p><i>Tudomány és technika (Média)</i> Népszerű tudományok, ismeretterjesztés. A technikai eszközök szerepe a mindennapi életben. Az internet szerepe a magánéletben, a tanulásban és a munkában. Olvasás, televíziózás, internet szerepe</p>
<p><i>Ember és társadalom</i> Emberek külső és belső jellemzése. Baráti kör. A tizenévesek világa: kapcsolat a kortársakkal, felnőttekkel. Öltözködés, divat. Hasonlóságok és különbségek az emberek között, tolerancia, pl. fogyatékkal élők.</p>
<p><i>Környezetünk, természet</i> Az otthon, a lakóhely és környéke (a lakószoba, a lakás, a ház bemutatása). A lakóhely nevezetességei, szolgáltatások, szórakozási lehetőségek. A városi és a vidéki élet összehasonlítása. Növények és állatok a környezetünkben. Időjárás, éghajlat. Környezetvédelem a szűkebb környezetünkben és globálisan - Mit tehetünk környezetünkért és a természet megóvásáért, a fenntarthatóságért?</p>
<p><i>A munka világa</i> Diákmunka, nyári munkavállalás. Foglalkozások és a szükséges kompetenciák, rutinok, köteleességek. Pályaválasztás, továbbtanulás vagy munkába állás. Önéletrajz, állásinterjú.</p>

Megszólítás
Köszönés, elköszönés
Köszönet és arra reagálás
Bemutatkozás
Megszólítás
Érdeklődés hogylét iránt és arra reagálás
Bocsánatkérés és arra reagálás
Gratuláció, jókívánságok és arra reagálás
Személyes levélben megszólítás, elköszönés
Véleménykérés és arra reagálás
Valaki igazának az elismerése és el nem ismerése
Egyetértés, egyet nem értés
Tetszés, nemtetszés
Akarat, kívánság, képesség
<i>Ígéret</i>
<i>Szándék, terv</i>
<i>Dicséret, kritika</i>
Dolgok, személyek megnevezése, leírása
<i>Események leírása</i>
Információkérés, információadás
Igenlő vagy nemleges válasz
Tudás, nem tudás
<i>Bizonyosság, bizonytalanság</i>
Kérés
<i>Tiltás, felszólítás</i>
Javaslat és arra reagálás
Meghívás és arra reagálás
Kínálás és arra reagálás
Visszakérdezés, ismétléskérés
Nem értés
Betűzés kérése, betűzés
<i>Felkérés lassúbb, hangosabb beszédre</i>

Fogalomkörök A2			
<i>Cselekvés, történet, létezés kifejezése</i>			
	jelenidejűség	Präsens	Ich bin heute zu Hause. Die Sonne scheint schön.
		Präsens mit Vokalwechsel, trennbare Verben	Der Zug fährt gleich ab. Er liest das Buch vor.

	múltidejűség,	Präteritum Perfekt	Er machte einen Fehler. Ich ging in die Schule.. Ich habe ein Eis gegessen.
	jövőidejűség	Futur	Ich werde dieses Jahr nach Spanien fahren.
		sich-Verben	Ich freue mich.
	<i>személytelenség</i>	<i>es</i>	<i>Es ist warm. Es schneit.</i>
Birtoklás kifejezése			
		haben	Ich habe einen Bruder.
		Possessivpronomen	Das ist meine Familie.
		gehören + D.	Dieses Fahrrad gehört mir.
		<i>von, -s</i>	<i>Peters Vater besucht uns heute. Wessen Vater? Der Vater von Peter!</i>
Térbeli viszonyok			
	irányok, helymeghatározás		hier, dort, links, rechts oben, unten, hinten... Mein Schreibtisch steht links.
		in, auf, vor, hinter, neben (A/D)	Ich lege das Heft auf den Tisch. Er steht neben dem Bett.
		<i>Präpositionen mit dem Akkusativ</i>	<i>Kommen Sie <i>dis</i> Strasse entlang!</i>
		<i>Präpositionen mit dem Dativ</i>	<i>Die Zeitschriften sind <i>bei</i> meiner Freundin.</i>
Időbeli viszonyok			
	gyakoriság	Wie oft? selten, manchmal, oft, immer, nie einmal, zweimal monatlich, wöchentlich	Ich spiele oft mit Peter. Ich mache Gymnastik zweimal am Tag. Ich gehe wöchentlich zweimal schwimmen.
	időpont	in, um, am, wann? jeder, dieser,, voriger gegen	im Winter, um 8 Uhr, am Freitag Vorigen Freitag fuhren wir nach Berlin. Er wird gegen acht nach Hause kommen.
	<i>időtartam</i>	<i>Wie lange? von ... bis seit</i>	<i>Ich war von 5 bis 6 in der Konditorei. Seit vier Jahren wohne ich in dieser Stadt.</i>
Mennyiségi viszonyok			

	számok		eins, zwei
	határozott mennyiség		eine Portion Pommes
	határozatlan mennyiség	alles, viel, wenig, nichts viele, wenige	Ich lerne viel, und ich habe wenig Zeit. Viele meinen, es stimmt nicht!
	sorszámok	erst, viert	Der vierte auf dem Foto bin ich.
Minőségi viszonyok			
		Wie?	Ich bin zufrieden. Das finde ich prima.
		Was für ein? Welcher? (Adjektivdeklinatión)	Das ist eine leichte Aufgabe. Ich finde den roten Rock modisch
	<i>hasonlítás</i>	<i>so..., wie als</i>	<i>Er ist nicht so groß, wie mein Bruder. Dieses Auto fährt schneller als ein Mercedes.</i>
Modalitás		möchte können, wollen <i>mögen, dürfen</i>	Ich möchte ein Eis. Er kann nicht schwimmen. Ich will nach Hause. <i>Ich mag nicht singen und ich kann auch nicht. Der Kranke darf noch nicht aufstehen.</i>
	felszólítás		Komm morgen wieder! Spielt Tennis! Nehmen Sie bitte Platz! Gehen wir jetzt!
Esetviszonyok		Nominativ, Akkusativ Dativ, Genitiv	Er zeichnet Bilder. Grete fragt uns, nicht ihn. Er gibt seinem Freund die Hand. Die Tür des Zimmers führt in den Garten.
Logikai viszonyok	<i>alárendelések</i>	<i>Kausalsatz Objektsatz Temporalsatz</i>	<i>Wir sind müde, weil wir heute sehr viel gelernt haben. Ich weiß (nicht) dass (ob) dir das schon klar ist. Als ich jung war,.... Immer wenn ich hier bin, gehe ich ins Schwimmbad.</i>
Szövegösszetartó eszközök	kötőszók névmások		und/oder/aber/denn das ich, mich, mein, mir, dir dieser man
Függő beszéd	<i>jelen időben</i>		<i>Sie sagte, dass sie heute ins Kino geht.</i>

10. ÉVFOLYAM

Témakör
Család, generációs különbségek
Barátság, emberi kapcsolatok
Iskolai közösség, ifjúsági csoportok
Munka világa
Sport
Időjárás, évszakok
Környezetvédelem
Utazás

Témák
<i>Személyes vonatkozások, család</i> A tanuló személye, életrajza, életének fontos állomásai. Személyes tervek. Családi élet, családi kapcsolatok. A családi élet mindennapjai, otthoni teendők. Egyén és család nálunk és a célországokban. Családi élethelyzetek, konfliktusok és megoldásuk.
<i>Ember és társadalom</i> Emberek külső és belső jellemzése. Baráti kör. Emberi kapcsolatok, érzelmek. Társadalmi konvenciók. A tizenévesek világa: kapcsolat a kortársakkal, felnőttekkel. Női és férfi szerepek, ismerkedés, házasság. Felelősségvállalás másokért, rászorulóknak segítése. Ünnepek, családi ünnepek. Öltözködés, divat. Hasonlóságok és különbségek az emberek között, tolerancia, pl. fogyatékkal élők. Konfliktusok és kezelésük. Társadalmi szokások nálunk és a célországokban.
<i>A munka világa</i> Diákmunka, nyári munkavállalás. Foglalkozások és a szükséges kompetenciák, rutinok, kötelességek. Pályaválasztás, továbbtanulás vagy munkába állás. Önéletrajz, állásinterjú. Álláshirdetések.
<i>Szabadidő, sport</i>

<p>Szabadidős elfoglaltságok, hobbik. Sportolás, kedvenc sport, iskolai sport. Sportágak, sporthoz való viszony.</p> <p>Kulturális és sportélet nálunk és más országokban.</p>
<p><i>Környezetünk</i> Növények és állatok a környezetünkben. Időjárás, éghajlat. Környezetvédelem a szűkebb környezetünkben és globálisan - Mit tehetünk környezetünkért és a természet megóvásáért, a fenntarthatóságért?</p>
<p><i>Utazás, turizmus</i> A közlekedés eszközei, lehetőségei, a tömegközlekedés, a kerékpáros közlekedés. Nyaralás itthon, illetve külföldön. Utazási előkészületek, egy utazás megtervezése, megszervezése. Az egyéni és a társas utazás előnyei és hátrányai. Turisztikai célpontok. Célnyelvi és más kultúrák.</p>

Kommunikációs eszközök A2

Megszólítás
Köszönés, elköszönés
Köszönet és arra reagálás
Bemutatkozás
Megszólítás
Érdeklődés hogylét iránt és arra reagálás
Bocsánatkérés és arra reagálás
Gratuláció, jókívánságok és arra reagálás
Személyes levélben megszólítás, elköszönés
Véleménykérés és arra reagálás
Valaki igazának az elismerése és el nem ismerése
Egyetértés, egyet nem értés
Tetszés, nemtetszés
Akarat, kívánság, képesség
<i>Ígéret</i>
<i>Szándék, terv</i>
<i>Dicséret, kritika</i>
Dolgok, személyek megnevezése, leírása
<i>Események leírása</i>
Információkérés, információadás
Igenlő vagy nemleges válasz
Tudás, nem tudás
<i>Bizonyosság, bizonytalanság</i>
Kérés
<i>Tiltás, felszólítás</i>
Javaslat és arra reagálás

Meghívás és arra reagálás
Kínálás és arra reagálás
Visszakérdezés, ismétléskérés
Nem értés
Betűzés kérése, betűzés
<i>Felkérés lassúbb, hangosabb beszédre</i>

Fogalomkörök A2			
Cselekvés, történes, létezés kifejezése			
	jelenidejűség	Präsens	Ich bin heute zu Hause. Die Sonne scheint schön.
		Präsens mit Vokalwechsel, trennbare Verben	Der Zug fährt gleich ab. Er liest das Buch vor.
	múltidejűség,	Präteritum Perfekt	Er machte einen Fehler. Ich ging in die Schule.. Ich habe ein Eis gegessen.
	jövőidejűség	Futur	Ich werde dieses Jahr nach Spanien fahren.
		sich-Verben	Ich freue mich.
	<i>személytelenség</i>	<i>es</i>	<i>Es ist warm. Es schneit.</i>
Birtoklás kifejezése			
		haben	Ich habe einen Bruder.
		Possessivpronomen	Das ist meine Familie.
		gehören + D.	Dieses Fahrrad gehört mir.
		von, -s	<i>Peters Vater besucht uns heute. Wessen Vater? Der Vater von Peter!</i>
Térbeli viszonyok			
	irányok, helymeghatározás		hier, dort, links, rechts oben, unten, hinten... Mein Schreibtisch steht links.
		in, auf, vor, hinter, neben (A/D)	Ich lege das Heft auf den Tisch. Er steht neben dem Bett.
		<i>Präpositionen mit dem Akkusativ</i>	<i>Kommen Sie <i>dis</i> Strasse entlang!</i>
		<i>Präpositionen mit dem Dativ</i>	<i>Die Zeitschriften sind <i>bei</i> meiner Freundin.</i>

Időbeli viszonyok			
	gyakoriság	Wie oft? selten, manchmal, oft, immer, nie einmal, zweimal monatlich, wöchentlich	Ich spiele oft mit Peter. Ich mache Gymnastik zweimal am Tag. Ich gehe wöchentlich zweimal schwimmen.
	időpont	in, um, am, wann? jeder, dieser,, voriger gegen	im Winter, um 8 Uhr, am Freitag Vorigen Freitag fuhren wir nach Berlin. Er wird gegen acht nach Hause kommen.
	<i>időtartam</i>	<i>Wie lange? von ... bis seit</i>	<i>Ich war von 5 bis 6 in der Konditorei. Seit vier Jahren wohne ich in dieser Stadt.</i>
Mennyiségi viszonyok			
	számok		eins, zwei
	határozott mennyiség		eine Portion Pommes
	határozatlan mennyiség	alles, viel, wenig, nichts viele, wenige	Ich lerne viel, und ich habe wenig Zeit. Viele meinen, es stimmt nicht!
	sorszámok	erst, viert	Der vierte auf dem Foto bin ich.
Minőségi viszonyok			
		Wie?	Ich bin zufrieden. Das finde ich prima.
		Was für ein? Welcher? (Adjektivdeklinatión)	Das ist eine leichte Aufgabe. Ich finde den roten Rock modisch
	<i>hasonlítás</i>	<i>so ..., wie als</i>	<i>Er ist nicht so groß, wie mein Bruder. Dieses Auto fährt schneller als ein Mercedes.</i>
Modalitás		möchte können, wollen <i>mögen, dürfen</i>	Ich möchte ein Eis. Er kann nicht schwimmen. Ich will nach Hause. <i>Ich mag nicht singen und ich kann auch nicht. Der Kranke darf noch nicht aufstehen.</i>
	felszólítás		Komm morgen wieder! Spielt Tennis! Nehmen Sie bitte Platz! Gehen wir jetzt!

Esetviszonyok		Nominativ, Akkusativ Dativ, Genitiv	Er zeichnet Bilder. Grete fragt uns, nicht ihn. Er gibt seinem Freund die Hand. Die Tür des Zimmers führt in den Garten.
Logikai viszonyok	<i>alárendelések</i>	<i>Kausalsatz</i> <i>Objektsatz</i> <i>Temporalsatz</i>	<i>Wir sind müde, weil wir heute sehr viel gelernt haben.</i> <i>Ich weiß (nicht) dass (ob) dir das schon klar ist.</i> <i>Als ich jung war,....</i> <i>Immer wenn ich hier bin, gehe ich ins Schwimmbad.</i>
Szövegösszetartó eszközök	kötőszók névmások		und/oder/aber/denn das ich, mich, mein, mir, dir dieser man
Függő beszéd	<i>jelen időben</i>		<i>Sie sagte, dass sie heute ins Kino geht.</i>

11. ÉVFOLYAM

Témakör
Családmodellek, ünnepek, hit
Testi-lelki egészség
Zene, film
Technika, tudomány
Tudományos felfedezések
Irodalmi szövegfeldolgozás

Témák
<i>Személyes vonatkozások, család</i> A család fogalmának értelmezése. Családi élet fontossága. Családi ünnepek, vallási ünnepek.
<i>Életmód- Testi, lelki egészség</i> Napirend, időbeosztás. Az egészséges életmód (a helyes és a helytelen táplálkozás, a testmozgás szerepe az egészség megőrzésében, testápolás).

<p>Életünk és a stressz. Étkezési szokások a családban. Ételek, kedvenc ételek, sütés-főzés. Étkezés iskolai menzán, éttermekben, gyorséttermekben. Ételrendelés telefonon és interneten. Gyakori betegségek, sérülések, baleset. Gyógykezelés (házi orvos, szakorvos, kórházak, alternatív gyógymódok). Életmód nálunk és más országokban. Függőségek (dohányzás, alkohol, internet, drog stb.).</p>
<p><i>Szabadidő, művelődés, szórakozás</i> Szabadidős elfoglaltságok, hobbik. Színház, mozi, koncert, kiállítás stb. Zene, zenei irányzatok, filmek, színdarabok. A művészetek szerepe a mindennapokban. Olvasás, rádió, tévé, videó, számítógép, internet. Az info - kommunikáció szerepe a mindennapokban. Kulturális és sportélet nálunk és más országokban.</p>
<p><i>Tudomány és technika</i> Népszerű tudományok, ismeretterjesztés. technikai eszközök és leírások, használati útmutatók. A technikai eszközök szerepe a mindennapi életben. Az internet szerepe a magánéletben, a tanulásban és a munkában. Tudományos felfedezések.</p>
<p><i>Fantázia és valóság</i> Kedvenc olvasmányaim, könyveim. Képzetelem világa. Utazás a jövőbe. Egy könnyített irodalmi szöveg olvasása</p>

Kommunikációs eszközök B1

Megszólítás
Köszönés, elköszönés
Köszönet és arra reagálás
Bemutatkozás, <i>bemutató</i>
Megszólítás
Érdeklődés horgylét iránt és arra reagálás
Bocsánatkérés és arra reagálás
Gratuláció, jókivánságok és arra reagálás
Személyes levélben megszólítás, elköszönés
<i>Együttérzés és arra reagálás</i>
Véleménykérés és arra reagálás
Valaki igazának az elismerése és el nem ismerése
Egyetértés, egyet nem értés
Tetszés, nemtetszés
<i>Ellenvetés és visszautasítása</i>
Akarat, kívánság, képesség

Ígéret
Szándék, terv
Dicséret, kritika, <i>szemrehányás</i>
Dolgok, személyek megnevezése, leírása
események leírása
Információkérés, információadás
Igenlő vagy nemleges válasz
Tudás, nem tudás
Bizonyosság, bizonytalanság
<i>Emlékezés, nem emlékezés</i>

Kérés
Tiltás, felszólítás
Javaslat és arra reagálás
Meghívás és arra reagálás
Kínálás és arra reagálás
<i>Reklamálás</i>
<i>Tanácskérés és adás, ajánlattétel</i>
<i>Segítség felajánlása, elfogadása</i>
Visszakérdezés, ismétléskérés
Nem értés
Betűzés kérése, betűzés
Felkérés lassúbb, hangosabb beszédre
<i>Beszélgéti szándék jelzése, félbeszakítás, lezárás</i>
<i>Megerősítés</i>
<i>Körülírás, példa megnevezése</i>

Fogalomkörök B1			
Cselekvés, történes, létezés kifejezése			
	jelenidejűség	Präsens	Ich bin heute zu Hause. Die Sonne scheint schön.
		Präsens mit Vokalwechsel Trennbare Verben	Der Zug fährt gleich ab. Er liest das Buch vor.
	múltidejűség,	Präteritum Perfekt	Er machte einen Fehler. Ich ging in die Schule.. Ich habe ein Eis gegessen.
	jövőidejűség	Futur	Ich werde dieses Jahr nach Spanien fahren.
		sich-Verben	Ich freue mich.
	személytelenség	es	Es ist warm. Es schneit.
	<i>műveltetés</i>	<i>Lassen (Präsens, Präteritum)</i>	<i>Wir lassen / ließen unsere Nähmaschine reparieren.</i>
	<i>Szenvedő szerkezet</i>	<i>Präsens</i>	<i>Sie werden am Flughafen abgeholt.</i>

Birtoklás kifejezése			
		haben	Ich habe einen Bruder.
		Possessivpronomen	Das ist meine Familie.
		gehören + D.	Dieses Fahrrad gehört mir.
		von, -s	Peters Vater besucht uns heute. Wessen Vater? Der Vater von Peter!
Térbeli viszonyok			
	irányok, helymeghatározás		hier, dort, links, rechts oben, unten, hinten... Mein Schreibtisch steht links.
		in, auf, vor, hinter, neben (A/D)	Ich lege das Heft auf den Tisch. Er steht neben dem Bett.
		Präpositionen mit dem Akkusativ	Kommen Sie die Strasse entlang!
		Präpositionen mit dem Dativ	Die Zeitschriften sind bei meiner Freundin.
Időbeli viszonyok			
	gyakoriság	Wie oft? selten, manchmal, oft, immer, nie einmal, zweimal monatlich, wöchentlich	Ich spiele oft mit Peter. Ich mache Gymnastik zweimal am Tag. Ich gehe wöchentlich zweimal schwimmen.
	időpont	in, um, am, wann? jeder, dieser, voriger gegen	im Winter, um 8 Uhr, am Freitag Vorigen Freitag fuhren wir nach Berlin. Er wird gegen acht nach Hause kommen.
	időtartam	Wie lange? von ... bis seit	Ich war von 5 bis 6 in der Konditorei. Seit vier Jahren wohne ich in dieser Stadt.
Mennyiségi viszonyok			
	számok		eins, zwei
	határozott mennyiség		eine Portion Pommes
	határozatlan mennyiség	alles, viel, wenig, nichts viele, wenige	Ich lerne viel, und ich habe wenig Zeit. Viele meinen, es stimmt nicht!
	sorszámok	erst, viert	Der vierte auf dem Foto bin ich.

Minőségi viszonyok			
		Wie?	Ich bin zufrieden. Das finde ich prima.
		Was für ein? Welcher? (Adjektivdeklinatión)	Das ist eine leichte Aufgabe. Ich finde den roten Rock modisch
	hasonlítás	so..., wie als	Er ist nicht so groß, wie mein Bruder. Dieses Auto fährt schneller als ein Mercedes.
	<i>Főnévként használt melléknév</i>	Wer?	<i>Der Bekannte, ein Bekannter, der Verwandte, ein Verwandter</i>
Modalitás		möchte können, wollen mögen, dürfen	Ich möchte ein Eis. Er kann nicht schwimmen. Ich will nach Hause. Ich mag nicht singen und ich kann auch nicht. Der Kranke darf noch nicht aufstehen.
		<i>Modalverben in Präteritum</i>	<i>Er konnte nicht schwimmen. Der Kranke durfte nicht aufstehen.</i>
		<i>Brauchen + zu + Inf.</i>	<i>Heute brauchst du nicht mitzukommen.</i>
	felszólítás		Komm morgen wieder! Spielt Tennis! Nehmen Sie bitte Platz! Gehen wir jetzt4
Esetviszonyok		Nominativ, Akkusativ Dativ, Genitiv	Er zeichnet Bilder. Grete fragt uns, nicht ihn. Er gibt seinem Freund die Hand. Die Tür des Zimmers führt in den Garten.
Logikai viszonyok	alárendelések	Kausalsatz Objektsatz <i>Subjektsatz</i> Temporalsatz <i>Finalsatz (um+zu+Infinitiv)</i>	Wir sind müde, weil wir heute sehr viel gelernt haben. Ich weiß (nicht) dass (ob) dir das schon klar ist. <i>Es ist schön, hier zu sein.</i> Als ich jung war, konnte ich noch viel mehr Eis essen. Immer wenn ich hier bin, gehe ich ins Schwimmbad. <i>Ich bin ins Kino gekommen, um den neuen Film anzuschauen.</i>

	<i>feltételesség</i>	<i>Konditionalsatz (Indikativ) Präsens Konditionalsatz mit „würde“ Wäre, hätte</i>	<i>Wenn wir Zeit haben, putzen wir die Fenster. Was würden Sie tun, wenn sie eine Million hätten?</i>
Szövegösszetartó eszközök	kötőszók névmások		und/oder/aber/denn das ich, mich, mein, mir, dir dieser, man <i>derselbe, dieselbe, dasselbe,</i>
Függő beszéd	jelen időben		Sie sagte, daß sie heute keine Zeit hat.

12. ÉVFOLYAM

Témakör
Kapcsolatteremtés lehetőségei
Egy város/táj bemutatása
Életutak, életpályák összehasonlítása, pályaválasztás
Gazdálkodás, pénzügyek

Témák
<i>Ember és társadalom</i> Baráti kör. A tizenévesek világa: kapcsolat a kortársakkal, felnőttekkel. Kapcsolatteremtési lehetőségek. Női és férfi szerepek, ismerkedés, házasság. Felelősségvállalás másokért, rászorulóknak segítése. Ünnepek, családi ünnepek. Konfliktusok és kezelésük. Társadalmi szokások nálunk és a célországokban.
<i>Környezetünk</i> Egy város, táj bemutatása. A lakóhely nevezetességei, szolgáltatások, szórakozási lehetőségek. A városi és a vidéki élet összehasonlítása. Tájleírás.
<i>A munka világa</i> Diákmunka, nyári munkavállalás. Foglalkozások és a szükséges kompetenciák, rutinok, köteleességek. Pályaválasztás, továbbtanulás vagy munkába állás. Önéletrajz, állásinterjú.
<i>Gazdaság és pénzügyek</i> Családi gazdálkodás.

A pénz szerepe a mindennapokban.
 Vásárlás, szolgáltatások (pl. posta, bank).
 Üzleti világ, fogyasztás, reklámok.
 Pénzkezelés a célnyelvi országokban.

Francia nyelv

Értékelési rendszer, latin-, neolatin mk. (francia, olasz, spanyol, lati, latin örökségünk)

Az osztályozóvizsgák írásbeli és szóbeli vizsgarészből állnak. Értékelésük a következő értékelőrendszer alapján történik:

0-40 % - elégtelen
 41-55 % - elégséges
 56-70 % - közepes
 71-85 % - jó
 86-100 % - jeles

A szóbeli és írásbeli vizsgarész a végső eredménybe 50-50 %-kal számítanak.

9. évfolyam

Témakörök	Nyelvtani fogalomkörök
Bemutatkozás, rákérdezés, megismerkedés	névelők, être ige, személyes névmások, számok, birtoklás, kérdés, prepozíciók, melléknevek, hímnem-nőnem
Nemzetiségek, munkahelyek, nyelvek neme	-er végű igék, szórend, kérdőszók, tagadás, személyes névmások
Családi kapcsolatok, foglalkozások bemutatása, kinézet	avoir, birtokosok, foglalkozásnevek, színek
Divat, öltözködés, ruhavásárlás	5 alakú melléknevek, ça, ce / cette / ces, beaucoup, peu
A lakóhely, információkérés	il y a, on, quel, sorszámnevek, prepozíciók
Az otthon és környezete, lakásbérlés	felszólítás, ne...jamais, il faut, pour, chaque, quelques
Városi közlekedés, útbaigazítás, információkérés	tout, felszólítás
Napirend, házimunka, telefonálás	visszaható igék, óra, határozószók képzése

10. évfolyam

Témakörök	Nyelvtani fogalomkörök
-----------	------------------------

Iskola, tanulás, kedvenc tantárgyaim, az én iskolám	vonatkozó mellékmondatok, tanulást kifejező igék, prepozíciók, személyes névmások részes ill. tárgyesete
Hobbik, sport, zene	futur proche, passé récent, ne...rien, articles partitifs
Földrajz, országismeret	helyhatározói prepozíciók, kérdőszók
Nyarlás, vakáció, beszámoló a nyaralásról	passé composé avoir-ral és être-el, participe pass képzése és egyeztetése
Bevásárlás, élelmiszerek, vásárlás a piacon	anyagnévelők, en
Étkezés, konyha, főzés, rendelés egy étteremben	fokozás, összehasonlítása „combien” kérdőszó
Egészség, betegség, az orvosnál	imparfait, ne...aucun, ne...que,
Az időjárás, éghajlat, tájékoztatás az időjárásról	személytelen igék, le futur simple

11. évfolyam

Témakörök	Nyelvtan
<ul style="list-style-type: none"> • családi ünnepek (születésnap) • nemzetközi ünnepek (a zene világ napja) • egyházi ünnepek nemzeti ünnepek • ünnepi szokások • valamit kívánni valakinek (Bonne chance ! Bon anni-versaire! À ta santé ! etc.) • gratulációk (Bravo ! Je suis heureux-/euse pour vous !) • egy ünnep bemutatása 	<ul style="list-style-type: none"> • a feltételes jelen képzése, használata (tanács, udvariasság, javaslat) • si + imparfait • dont • la double pronominalisation avec EN • n'importe qui/quand stb.
<ul style="list-style-type: none"> • vásárlás • lopás/ feljelentés • tevékenységek • személyek jellemzése /arc, test, mozdulat/ (il est fatigué, musclé, il penche la tête) • ruházat bemutatása (une robe en soie, à fleurs, à manches courtes) • vásárlás 	<ul style="list-style-type: none"> • la double pronominalisation : deux pronoms personnels / Y • a TOUT használata (névmás, határozószó, melléknév) • a határozatlan névmás (certain, chaque stb.) • gérondif

(avez-vous un pantalon en bleu, proposez-moi qqch., faire paquet cadeau)	
<ul style="list-style-type: none"> • sport (egyéni/csapat, téli/nyári) • testmozgás • sportversenyek • az öröm, az elégedettség, a szomorúság kifejezése (C'est une immense joie ! C'est comme ça ! stb.) • sportesemények értékelése (match raté, Quelle maîtrise de soi !) 	<ul style="list-style-type: none"> • kérdőszavak QUI-vel és QUOI-val • hasonlítás COMME-mal • a participe passé egyeztetése • az idő kifejezése
<ul style="list-style-type: none"> • házimunkák • háztartási eszközök és működésük • bútorok • megkérni vkit, hogy csináljon meg vmit (il faudrait laver qqch, tu peux me cirer qqch., va promener le chien, tu pourrais...) • megnyugtatás (ne t'en fait pas, ne t'énerve pas, je t'assure que..) • hogyan kell? (mettre la table, laver un pull) 	<ul style="list-style-type: none"> • avoir, être igék felszólító módja • Subjonctif I. • személytelen szerkezetek (+ de / Subjonctif)
<ul style="list-style-type: none"> • háziállatok • vadállatok • állattartás • nemzeti park • szabadidő – kirándulás •(Si on prenait un café ?) • véleménykérés (Qu'en dites-vous ?) • tanácsadás (moi, à ta place, tu ferais mieux de...) 	<ul style="list-style-type: none"> • il faut...pour + infinitif

12. évfolyam:

Témakörök	Nyelvtan
<ul style="list-style-type: none"> • növények/fák • környezet szennyezés • természetvédelem • megengedés (il est permis de..., je te donne l'autorisation, il a obtenu le feu vert pour...) • tiltás 	<ul style="list-style-type: none"> • ok és okozat kifejezése • előljárószó+ lequel/laquelle • chez használata

(il est interdit de/que)	
<ul style="list-style-type: none"> • az élet nagy szakaszai • emlékek • a múlt felidézése (je me souviens..., je me rappelle..., c'était le bon temps..) • a jelen elmesélése (c'est comme d'habitude, rien de spécial pour le moment..) • jövőbeli elképzelések (il faut croire en..., 	<ul style="list-style-type: none"> • a plus-que-parfait képzése, használata • a feltételes múlt képzése/használata • si + plus-que-parfait • infinitif passé • a subjonctif összefoglalása
<ul style="list-style-type: none"> • a szeretet kifejezése • vélemények • kapcsolatok • kapcsolatteremtés (Excusez-moi, vous avez une minute? Je peux t'accompagner ? On prend un verre?) • találkozó megbeszélése (Tu es libre ce soir? Je t'attends devant le lycée..., je passe chez toi.) 	<ul style="list-style-type: none"> • függő beszéd • igeidőegyeztetés • indicateurs temporels (dès que, aussitôt que, au moment où...)
<ul style="list-style-type: none"> • lakástípusok • tulajdonviszonyok • a lakás/ház részei • lakásbérlés • problémák a lakás körül • hajléktalanok problémái • elégedetlenség kifejezése (je ne suis pas content, je suis en colère, vous me prenez pour qui ?) • fenyegetés (si tu n'arrêtes pas..., • félbeszakítás (pardon, mais..., bon, écoutez..., Arrêtez !, taisez-vous !) 	<ul style="list-style-type: none"> • a feltételes mód • a függő beszéd és az igeidőegyeztetés • helyet kifejező előjárósavak
<ul style="list-style-type: none"> • választások • a politikai élet szereplői • választási kampány • választási ígéret • helyi adminisztráció • információkérés (Je peux vous demander un renseignement ? On aimerait connaître..., comment voyez-vous...) • ígéret 	<ul style="list-style-type: none"> • participe présent • a prendre ige jelentései • avoir à + inf. • il y a ... à + inf.

(je vous promets que..., je fais la promesse de...) • meggyőzés	
--	--

Olasz nyelv

9. évfolyam

TÉMAKÖRÖK	NYELVTANI ANYAGRÉSZEK
A kommunikáció alapjai: köszönések, bemutatkozás	Verbi regolari (-are, -ere, -ire: parlare, dormire, finire) – Az -are, -ere és az -ire végződésű igék
napok, hónapok, gyümölcsök, zöldségek, számok 1-3000-ig	Verbi modali – Módbeli segédigék (dovere, potere, sapere, volere) Il genere dei nomi - A főnevek nemei L'articolo determinativo – A határozott névelő (il/i, la/le, lo/gli, l'/gli, le Kérdőszavak – come, quando, quanto, stb.
A külső leírása Az emberi test részei	Verbi irregolari – Rendhagyó igék (essere, avere, andare, venire, fare, bere, dare, dire, stb.)
Sorszámok 1-20-ig	Le preposizioni con e senza articoli – Névelővel és anélküli előjárószavak (in (nella...), da (dalla...))
Időpont megkérdezése Információ kérdése (vonat, busz, indulás)	Che ore sono, che ora è? - Hány óra van? Sono le... È... L'articolo indeterminativo – A határozatlan névelő un/dei, una/delle, uno/degli, un/degli, un'/delle
Alapvető bútorok a szobában A helyhatározók használatával terem, lakás, szoba leírása	Dove è? – Hol van? (accanto a, davanti a, sotto...)
A család bemutatása A saját szoba, lakás, terem bemutatása	I pronomi possessivi – A birtokos névmások (mio, tuo, suo...) I verbi riflessivi – A visszaható igék s(vegliarsi, alzarsi, mettersi...)
Egy hétköznapi bemutatása	Il passato prossimo dei verbi regolari ed irregolari – A befejezett múlt idő nem

	rendhagyó és rendhagyó igéknél (ho parlato, sono sceso...) Il passato prossimo dei verbi riflessivi – A visszaható igék használata a múltban (mi sono vestito/vestita...)
Rendelés egy étteremben Kérdésfeltevés Társalgás szokásainkról	Il passato prossimo dei verbi modali – A módbeli segédigék használata a múltban (ho dovuto lavorare, sono dovuta andare)
Che tempo farà domani? – Milyen idő lesz holnap? Az időjárás szavai Évszakok jellemzői Társalgás a jövőbeni tervekről Társalgás az ünnepeinkről (egyházi, nemzeti) Társalgás az olasz ünnepekről (egyházi, nemzeti)	Il futuro semplice e composto dei verbi regolari, irregolari e riflessivi – A nem rendhagyó, a rendhagyó és a visszaható igék használata egyszerű és összetett jövő időben (mangerò, verrò, mi alzerò avrò mangiato, sarò venuto/a, mi sarò alzato/a)

10. évfolyam

TÉMAKÖRÖK	NYELVTANI ANYAGRÉSZEK
Nyári élménybeszámoló Rendelés étteremben Ismerkedés a fogásokkal dialógus kialakítása Sorszámok 20-1000. Sportolás	L'imperfetto dei verbi regolari, irregolari e riflessivi – A nem rendhagyó, a rendhagyó és a visszaható igék használata a folyamatos múltban (mangiavo, facevo, mi svegliavo) Il trapassato prossimo használata (avevo mangiato, ero venuto/a, mi ero svegliato/a)
Bevásárlás: az alapvető élelmiszerek Mit hol tudok megvenni a piacon és az üzletekben Társalgás az üzletben (mit hol találok, mi mennyibe kerül, stb.) Öltözködés (női, férfi ruhadarabok)	I pronomi diretti – A tárgyhatározó (mi, ti, lo, la...) Il partitivo ne I pronomi diretti nei tempi composti – A tárgyhatározók összetett igeidőkben (l'ho invitata, li ho fatti...) I pronomi diretti con verbi modali – Tárgyhatározók módbeli segédigékkel (voglio mangiarli, li voglio mangiare)
Mit szabad és mit nem, szabályok kifejezése Valamit venni valakinek Cipő és ruha vásárlás (méret, szín, ár megkérdezése)	Il si impersonale – Az általános alany Qui non si fuma! I pronomi indiretti – A részes határozók (mi, ti, gli, le...) I pronomi con i verbi modali – Részes határozók módbeli segédigékkel (Voglio compargli una mela)
Felszólítás és az utasítás használata A levélírás alapjai Tájékozódás térben és időben	L'imperativo diretto – A felszólító mód tegező alakja Mangia!

Vágy, álmok kifejezése Kölcsönt kérni Be nem teljesült vágyak, kívánságok kifejezése Szállásfoglalás szóban, írásban	Il condizionale semplice e composto – Az egyszerű és az összetett feltételes mód mangerei, verrei avrei mangiato, sarei venuto/a
---	---

11. évfolyam

TÉMAKÖRÖK	NYELVTANI ANYAGRÉSZEK
Társalgás a vonatkozó névmások használatával Bocsánatkérés kifejezése Önéletrajz bemutatása	I pronomi combinati (pronomi diretti, indiretti nei tempi composti) – Az összeolvaszt tárgy- és részeshatározók összetett igeidőkben Me li ha fatti I pronomi relativi (che, cui, il quale) – A vonatkozó névmások
Napi teendők elmondása	Stare + gerundio, stare per + infinito – Az éppen csinálom valamit és a kezdek valamit csinálni szerkezet sto mangiando, sto per mangiare
Itáliai városok ismerete (Róma, Firenze, Velence, Milánó, Bologna) és bemutatása Városok, emberek, tárgyak összehasonlítása	Comparazione tra due nomi e/o pronomi – Az összehasonlítás két főnév és névmás esetén Comparazione tra due aggettivi, verbi e quantità – Melléknevek, igék és arányok összehasonlítása Il superlativo relativo ed assoluto dell'aggettivo – A melléknevek relatív és abszolút felsőfoka Forme particolari della comparazione – Az összehasonlítás különleges alakjai
Tervek, vágyak, álmok leírása, elmondása Nyári élmények elmesélése	Gli avverbi di modo – A módhatározók velocemente, particolarmente, stb.
Vélemény, gondolat önálló kifejtése A mindennapi élet fontosabb helyszínei: kommunikáció a postán (levél, csomagfeladás) orvosnál (időpontkérés), patikában (gyógyszer kiváltás), virágosnál (csokor vétel), stb. Helyes és helytelen táplálkozás Sportolás, kedvenc sport, iskolai sport A közlekedés eszközei, tömegközlekedés Az egyéni és társas utazás előnyei, hátrányai	Il congiuntivo presente (verbi regolari ed irregolari, verbi riflessivi) – A kötőmód jelen idő (mangia, venga, mi alzi) Il congiuntivo passato (verbi regolari ed irregolari, verbi riflessivi) – A kötőmód múlt idő (io abbia mangiato, io sia venuto/a, mi sia alzato/a)

Gyógykezelés, egészség, betegség A szabadidő jelentősége az ember életében Az iskolai élet nálunk és a célnyelvi országokban	Concordanza dei tempi se la frase principale è al presente – Igeidőegyeztetés, ha a főmondat jelen időben van Penso che tu sia bravo/a. Penso che tu sia stato/a bravo/a. Penso che tu sarai bravo/a.
--	--

12. évfolyam

TÉMAKÖRÖK	NYELVTANI ANYAGRÉSZEK
Mit szabad és mit nem, szabályok, tiltások tegező és magázó formában Vélemény, gondolat önálló kifejtése Hol jobb élni vidéken vagy városban (előnyök, hátrányok)	Imperativo diretto e indiretto – A felszólító mód tegező és magázó formája Il congiuntivo imperfetto (verbi regolari, irregolari, riflessivi) – A kötőmód imperfetto (io mangiassi, io venissi, mi alzassi)
Napirend, időbeosztás A család szerepe az egyén életében Generációk együttélése Személyes tervek, pályaválasztás, divatos foglalkozások Fogyasztói társadalom, reklámok Női és férfi szerepek	Il congiuntivo trapassato (verbi regolari, irregolari, riflessivi) – A kötőmód trapassato (io avessi mangiato, io fossi venuto/a, mi fossi alzato/a) La concordanza dei tempi se la frase principale è al passato – Igeidőegyeztetés, ha a főmondat múltban van Pensavo che tu fossi bravo/a. Pensavo che tu fossi stato/a bravo/a. Pensavo che tu saresti stato/a bravo/a.
Környezetvédelem a szűkebb környezetünkben	I diversi tipi del periodo ipotetico 1° tipo: realtà – certezza – Feltételes idő, valóság- biztosság 2° tipo: possibilità, impossibilità nel presente – Feltételes idő, lehetőség, lehetetlenség a jelenben 3° tipo: impossibilità nel passato – Feltételes idő, lehetetlenség a múltban
Nyaralás itthon és külföldön, A könyvek a média és az internet Technikai eszközök a mindennapi életben	Usi di <i>ci</i> ed usi di <i>ne</i> – A <i>ci</i> és a <i>ne</i> használata La forma passiva – A passzív szerkezet La forma passiva con il verbo andare – Passzív szerkezet a menni igével Il gerundio semplice e composto

Spanyol nyelv

9. évfolyam

Témakörök	Nyelvtani fogalomkörök
Üdvözlés, bemutatkozás	ábc, kiejtés főnév, melléknév (neme, száma) személyes névmások (alanye.) „-ar” végű igék ragozása előjárósók: en, de szórend
Család (személyek jellemzése, hogyan kifejezése)	„-er, -ir” végű igék ragozása rendhagyó igék (diftongálódó, tőhangváltós) ser/estar muy/un poco, mucho/poco birtokos névmások számok: 0-100
Szabadidő (meghívás, tetszés, nemtetszés)	gustar/querer használata személyes névmások (részeshat.e.) időhatározók quedar/quedarse
Lakóhely (helymeghatározás, lakással kapcsolatos információk kérése)	ser/estar/hay saber/poder használata helyhatározók muchos/pocos, mucho/poco számok: 100-1000
Közlekedés városban (információkérés, -adás, utazással kapcsol. inf., útbaigazítás)	hay que/tener que felajánló kérdés számok: 1000-100000
Vásárlás (információkérés, -adás vásárlással kapcsolatban, tetszés, nemtetszés)	melléknevek fokozása szem.névm. (tárgye.) az előrevetett tárgy
Napirend (találkozó megbeszélése, időpont, dátum, óra)	visszaható igék közeljövő: ir +a névmások sorrendje „esto” használata todo/a/os/as
Étkezés (étteremben, konyhában)	felszólító mód algo/algún/ningún „traer”

10. évfolyam

Témakörök	Nyelvtani fogalomkörök
Időjárás (Spanyolország földrajza, időjárása, Magyarország földrajza, időjárása)	személytelen igék számok: 10000-1000000 estar+gerundio

A közelmúltban történt események elmesélése, levélírás)	befejezett melléknévi igenév közelmúlt acabar+de nada, nadie
Hírek (történetek, események elbeszélése)	elbeszélő múlt I. rendhagyó igék
Utazás (levélírás)	elbeszélő múlt II. közelmúlt vagy elbeszélő múlt
Vakáció, utazás (El Camino, inf.kérés, -adás, menetjegy, szállásfoglalás)	rövid történet elmesélése függőbeszéd I.
Öltözködés, ruházat (múltbeli szokások leírása, ruhavásárlás)	folyamatos múlt I. que/lo que összehasonlítás

11. évfolyam

Témakörök	Nyelvtani fogalomkörök
Házimunkák, munkamegosztás a családban (önálló témakifejtés képek és kérdések alapján)	folyamatos múlt. II. folyamatos múlt vagy elbeszélő múlt a „lo que” használata főnévi igeneves szerkezetek
Szabadidő, hobbi (érdeklődési kör kifejezése)	régmúlt a névelő használata földrajzi nevekben
Természetvédelem, a jövő lakókörnyezete, Falu, város	jövő idő a jövő idejű feltételes mondat cuyo/a/os/as
Személyek külső és belső jellemzése	valószínűség kifejezése feltételes mód határozószó képzése
Lakókörnyezet, közlekedés (egyetértés, ellenvetés, érzelmek, indulatok kifejezése)	függőbeszéd II. időhatározók
Sport, egészséges életmód (tanácsadás, felszólítás, tiltás)	kötőmód I. tiltás, felszólítás igei körülírás
Betegségek, orvosnál	kötőmód II. tanács, értékítélet valószínűség, bizonytalanság kifejezése

12. évfolyam

Témakörök	Nyelvtani fogalomkörök
Jövőbeli tervek (érzelmek, vélemény kifejezése)	kötőmód III. „cuando” !ojalá!
Generációs problémák (diáknyelv)	kötőmód IV. „infinitivo” vagy „subjuntivo” para que, sin que
Ünnepek (meghívás, jókívánságok, köszöntések)	kötőmód V. !Que te mejores!

Család, családtípusok, új családtípusok (külső és belső jellemzés, hasonlóságok, különbségek)	kötőmód VI. „fej-igék” aunque
Munka (foglalkozások, munkatípusok, munkahely választása, állásinterjú)	„indicativo” vagy „subjuntivo” ismert, ismeretlen előzmény főmondat és mellékmondat alanyának egyeztetése vonatkozó névmások
Tanulás, oktatás (oktatással kapcsolatos eszközök, tantárgyak, Iskolarendszer, nyelvtanulás)	változással kapcsolatos igék: ponerse, hacerse, llegar a ser... a kötőmód múltja

Latin nyelv

7. évfolyam

Témakörök

1. Mitológia

A római istenek - történeteik, attribútumaik

Iuppiter, Iuno, Neptunus, Pluto, Vesta, Ceres, Bacchus, Proserpina, Mars, Venus, Artemis, Apollo, Vulcanus

2. Római élet

Oktatás az ókori Rómában

Külföldi tanulmányutak

A római humanitas fogalma

Hellasz hatása Rómára

Jóslás az ókorban: augurium, haruspicium, egyéb jósjelek

Híres ókori jósdák: Delphoi, Dodona, Epidaurusz

3. Hírességek az ókorban:

Marcus Tullius Cicero

Caius Iulius Caesar

Publius Ovidius Naso

Nyelvtani fogalomkörök

1. A névszók

locativus

vocativus

pronomina: personale, possessivum, relativum, reflexivum, demonstrativum

2. Az ige

Alapfogalmak: praeteritum, futurum, imperativus, perfectum

Ragozás: act. ind. praet. impf.

act. ind. fut. impf.

act. ind. praes. perf.

imperativus

Sententiae, proverbia

20 latin szállóige, közmondás ismerete

Szövegben előforduló és a magyar nyelvben továbbélő latin szavak ismerete

8. évfolyam

Témakörök

1. Római élet

A köztársaságkori tisztségviselők

Ünnepek az ókori Rómában (Saturnalia)

A triumphatus

Hétköznapok az ókori Rómában

A naptár kialakulása

2. Ókori példaképek

Kroiszosz

Horatiusok és Curiatiusok

Mucius Scaevola

Nyelvtani fogalomkörök

1. A névszók

IV. declinatio

V. declinatio

gradus comparativus

gradus superlativus

adverbium I-III. decl. gradus positivus, comp., sup.

2. Az ige

Alapfogalmak: futurum, coniunctivus

Ragozás: act. ind. praet. perf.

act. ind. fut. perf.

act. coni. praes. impf.

act. coni. praet. impf.

Sententiae, proverbia

20 latin szállóige, közmondás ismerete

Szövegben előforduló és a magyar nyelvben továbbélő latin szavak ismerete

Latin örökségünk

5. évfolyam:

Témakörök:

1. A latin nyelv elhelyezése trében és időben:

A latin nyelv és leánynyelvei

A Római Birodalom kialakulása, területe, népei

A latin nyelv továbbélése

2. Római mitológia

A görög-római hitvilág

A világ kialakulása a görög-római mitológiában

Az ember teremtése – Prométheusz

Péleusz és Thétisz lakodalma

Parisz ítélete

Görög hősök: Agamemnón, Menelaosz, Odüsszeusz

A trójai háború

Aeneas története (Dido és Aeneas)

Róma alapításmondája

Róma királyai

Róma 7 dombja

Az augurium

Lemuria ünnepe

3. Hírességek az ókorban

Homerus

Publius Vergilius Maro

Quintus Horatius Flaccus

Nyelvtani fogalomkörök

1. A főnév

A főnév nyelvtani esetek (Nom., Acc., Gen., Dat., Abl.)

A főnév száma (S., Pl.)

A főnév neme (m, f, n)

A főnév szótári alakja

A főnév ragozása I., II. declinatióban (kivételekkel)

2. A melléknév

A melléknév szótári alakja

A melléknév jellemzői (I-II. decl.)

A melléknév egyeztetése a főnévvel

3. Az ige

Igei alapfogalmak: coniugatio, indicativus, imperfectum, praesens, infinitivus

Az ige ragozása act. ind. praes. impf.-ban 4 coniugatióban

4. Praepositiók

in+Acc., in+Abl., de+Abl., cum+Abl., ad+Acc.

Sententiae, proverbia

15 latin szállóige, közmondás ismerete

Szövegben előforduló és a magyar nyelvben továbbélő latin szavak ismerete

6. évfolyam

Témakörök

1. Római életmód:

A római család tagjai, feladataik

A római lakóház: domus, insula

A rómaiak neve, névadási szokások

A város dombjai, földrajzi elhelyezkedése

Forum Romanum szerepe az ókori Rómában

A Forum Romanum nevezetes épületei

Utak az ókori Rómában

A Colosseum – gladiátorviadalok

A Circus Maximus – fogathajtó versenyek

Nyelvtani fogalomkörök (Az 5. évfolyamos anyag bővítése)

1. A főnév

Ragozása III. declinatióban

A gyenge és erős i- tövűség szabályainak ismerete és alkalmazása

2. A melléknév

III. declinatio-s melléknevek ismerete

3. Az ige

Ragozás: act. ind. praes. impf.-ban

4. Praepositiok

e, ex+Abl.

Sententiae, proverbia (Az 5. évfolyamos anyag bővítése)

30 latin szállóige, közmondás ismerete

Szövegben előforduló és a magyar nyelvben tovább élő latin szavak ismerete

KER szerint **másodnyelvi előírás** a NAT (2013) és a Kerettanterv alapján:

A NAT bizonyos képzési szakaszokra meghatározza a minden tanuló számára kötelező minimumszinteket, emellett kitér az emelt szintű képzésben részesülő tanulókkal szemben támasztott követelményekre is. A közműveltségi elemeket a tantárgy egyedi jellemzői miatt a NAT-ban azok a nyelvi szintek és kompetenciák testesítik meg, amelyeket a nemzetközi gyakorlatban és az érettségi követelményrendszerben mérceként használt Közös európai referenciakeret (KER) határoz meg. A nyelvi kompetenciák komplex fejlesztéséhez az ajánlott témakörök kínálnak kontextust. A NAT által az egyes képzési szakaszokra minimumként meghatározott nyelvi szintek a következők:

	4. évfolyam minimumszint	8. évfolyam minimumszint	12. évfolyam, minimumszint
Első idegen nyelv	KER-szintben nem megadható	A2	B1
Második idegen nyelv	–	–	A2

A kerettanterv az elérendő célokat és nyelvi szinteket kétéves képzési szakaszokra bontva határozza meg. Ez alól csupán az általános iskola 4. évfolyama kivétel, mert ezen az évfolyamon kezdődik a kötelező idegennyelv-oktatás, így a képzési szakasz csak egy tanévet ölel fel.

	4. évfolyam	6. évfolyam	8. évfolyam	10. évfolyam	12. évfolyam
Első idegen nyelv	KER-szintben nem megadható	A1	A2	B1 mínusz	B1

Második idegen nyelv	-	-	-	A1	A2
-----------------------------	---	---	---	----	----

A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végén	<p>A1 szintű nyelvtudás.</p> <p>A tanuló követi a célnyelvi óravezetést, megérti az ismerős szavakat és alapvető fordulatokat, amelyek a személyére, családjára vagy a közvetlen környezetében előforduló konkrét dolgokra vonatkoznak.</p> <p>Képes egyszerű nyelvi eszközökkel, begyakorolt beszédfordulatokkal kommunikálni, személyes adatokra vonatkozó kérdéseket feltenni, és ezeket megválaszolni.</p> <p>Képes saját magához és közvetlen környezetéhez kötődő, ismert témákról röviden, önállóan beszélni egyszerű, begyakorolt fordulatokkal, szerkezetekkel.</p> <p>Megérti az ismert neveket, szavakat, és az egyszerű szövegek egyszerű mondatait. Megérti az egyszerű leírások, üzenetek, útleírások gondolatmenetét az ismerős szavak, esetleg képek segítségével.</p> <p>Képes minta alapján néhány közismert műfajban egyszerű és rövid, tényközlő szövegeket írni őt érdeklő, ismert témákról.</p>
---	---

A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végén	<p>A2 szintű nyelvtudás.</p> <p>A tanuló képes egyszerű hangzó szövegekből kiszűrni a lényegét és néhány konkrét információt.</p> <p>Részt tud venni nagyon rövid beszélgetésekben, képes feltenni és megválaszolni kérdéseket kiszámítható, mindennapi helyzetekben, képes gondolatokat és információt cserélni ismerős témákról.</p> <p>Képes ismerős témakörökben rövid összefüggő szóbeli megnyilatkozásra egyszerű, begyakorolt mondat szerkezetek, betanult fordulatok, alapvető szókincs segítségével.</p> <p>Megért ismerős témákról írt rövid szövegeket, megtalálja a szükséges információkat egyszerű szövegekben, különböző szövegtípusokban.</p> <p>Összefüggő mondatokat, rövid tényközlő szöveget ír hétköznapi, őt érintő témákról minta alapján.</p>
---	---

Történelem

Vizsgaszabályzat

Társadalomtudományi munkaközösség

Vizsga módja:

Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek: írásbeli és szóbeli

Az írásbeli vizsga eredménye az osztályzat 2/3 részét teszi ki,
a szóbeli vizsga az osztályzat 1/3 részét teszi ki.

Történelem: írásbeli és szóbeli

Az írásbeli vizsga eredménye az osztályzat 2/3 részét teszi ki,
a szóbeli vizsga az osztályzat 1/3 részét teszi ki.

Társadalmi, állampolgári és gazdasági ismeretek: szóbeli

Állampolgári ismeretek: szóbeli

Hon- és népismeret: szóbeli

Javasolt ponthatárok:

Javítóvizsga: 0-40%	elégtelen
41-52%	elégséges
53-66%	közepes
67-80%	jó
81-100%	jeles

Osztályozó vizsga: 0-50%	elégtelen
51-62%	elégséges
63-76%	közepes
77-90%	jó
91-100%	jeles

Indokolt esetben lehetséges ettől eltérni.

Témazáró dolgozatok értékelése

Javasolt ponthatárok: 0-50%	elégtelen
51-62%	elégséges
63-76%	közepes
77-90%	jó
91-100%	jeles

Indokolt esetben lehetséges ettől eltérni.

5. évfolyam – NAT 2020 (2020-2021. tanévtől)

Személyes történelem

Körülöttem a történelem (Családi fotóalbum és személyes tárgyak. Személyes történetek)

Címer, zászló, pecsét, az idő mérése

Fejezetek az ókor történetéből Fejezetek az ókor történetéből

Az ókori Egyiptom világa
Az ókori Hellász öröksége
Az ókori Róma öröksége
A görög-római hadviselés
Képek a népvándorlás korából

A kereszténység

Az Ószövetség népe
Jézus élete, tanításai és a kereszténység

A középkor világai

Élet a várban – egy magyar vár (pl. Visegrád) és uradalom bemutatásával
Élet a kolostorban – egy magyar kolostor (pl. Pannonhalma) bemutatásával
Élet a középkori városban – egy magyar város (pl. Buda) bemutatásával
A keresztes lovagok világa

Képek és portrék az Árpád-kor történetéből

Történetek a magyarok eredetéről
Honfoglalás és kalandozások
Szent István és a magyar állam
Árpád-házi királyportrék
Árpád-kori szentek
Árpád-kori győztes harcok és csaták
Magyarország koronázási jelvényei

6. évfolyam – NAT 2020 (2021-2022. tanévtől)

Képek és portrék a középkori magyar állam virágkorából

Magyar királyportrék a 14–15. századból
Hunyadi János, a törökverő
Hunyadi Mátyás, a reneszánsz uralkodó

Új látóhatárok

A földrajzi felfedezések
A korai kapitalizmus
A vallási megújulás
Az új világkép kialakulása

Portrék és történetek Magyarország kora újkori történetéből

A török háborúk hősei
Bocskai, Bethlen, Zrínyi
II. Rákóczi Ferenc és szabadságharca
Mária Terézia

Élet a kora újkori Magyarországon

Élet a török hódoltság kori Magyarországon
Élet a 18. századi Magyarországon

Forradalmak kora

Ipari forradalom

Társadalmi-politikai forradalom

A magyar nemzeti ébredés és polgárosodás kora

A reformkor

A forradalom

Képek a szabadságharc történetéből

A kiegyezés

7. évfolyam – NAT 2012 (2021-2022. tanévig)

Az őskor és az ókori Kelet

A történelem forrásai

Az őskor világa. Az újkőkor változásai

Az ókori folyamvölgyi civilizációk

A Közel-Keletet egyesítő birodalmak

Vallás az ókori Keleten

Az ókori Kelet kulturális öröksége. Az írásbeliség kezdetei

Az ókori Hellász

A polisz kialakulása

A görög gyarmatosítás és hatásai

Az athéni demokrácia kialakulása

Spárta

A görög-perzsa háborúk

A demokrácia működése Athénban

Nagy Sándor birodalma és a hellenizmus

Az ókori görög hitvilág, művészet, tudomány és hétköznapok

Az ókori Róma

A királyok kora Rómában

A korai köztársaság időszaka

Társadalmi és politikai küzdelmek a köztársaságkori Rómában

A hódító Róma

A hódítások társadalmi, gazdasági és politikai hatásai

A római köztársaság válságának időszaka: reformok, reformkísérletek, egyeduralmi törekvések

Korai császárkor, a principatus politikai rendszere

A Római Birodalom gazdasága

A kereszténység kialakulása és legfontosabb tanai.

A kereszténység és a Római Birodalom viszonya, az egyházszerkezet kialakulása

A Római Birodalom válsága és a Nyugatrómai Birodalom bukása

Pannónia provincia.

A római hitvilág, művészet, tudomány és a jog

Életmód és mindennapok a Római Birodalomban

7. évfolyam – NAT 2020 (2022-2023 tanévtől)

A modern kor születése

A nemzeti eszme és a birodalmak kora

Politikai eszmék: liberalizmus, konzervativizmus, szocializmus

A dualizmus kora: felzárkózás Európához

A modernizálódó Magyarország
A millenniumi Magyarország

Az első világháború és következményei
Az első világháború, Magyarország a háborúban
Magyarország 1918–1919-ben
A trianoni békediktátum

Totális diktatúrák
A kommunista Szovjetunió
A nemzetiszocialista Németország

A Horthy-korszak
A politika irányai
Gazdaság, társadalom, életmód

A második világháború
Háború földön, tengeren és levegőben
Magyarország a világháború idején
A háború borzalmai
A holokauszt

A megosztott világ
A hidegháború
A Nyugat

Magyarország szovjetizálása
A kommunista diktatúra kiépítése Magyarországon
A Rákosi-diktatúra
Deportálások „békeidőben”

8. évfolyam – NAT 2012 (2022-2023. tanévig)

A középkor
Nyugat–Európa államai és birodalmai a kora középkorban Nyugat–
Európa gazdasága és társadalma
A Bizánci Birodalom
A kereszténység a kora középkorban, az egyházszakadás
Az iszlám kialakulása és jellemzői. Az arab birodalom kialakulása és az arab kultúra
A pápaság és a császárság küzdelme. A kereszties hadjáratok
A középkori város. A céhes ipar és a kereskedelem.
A rendiség kialakulása és jellemzői
Válság és fellendülés Nyugat–Európában a XIV–XV. században

Itália, a humanizmus és a reneszánsz

Közép- és Kelet-Európa története a középkorban

Az Oszmán (Török) Birodalom felemelkedése és jellemzői
Művelődés és kultúra a középkorban. A középkori élet

A magyar őstörténet és az Árpádok kora
A magyarság eredete

A magyarság vándorlása
A honfoglalás
A kalandozások kora. A X. század politikai, társadalmi és gazdasági viszonyai
Az államalapítás első lépései Géza fejedelem uralkodása idején
A keresztény monarchia megalapítása I. (Szent) István uralkodása idején
A trónviszályok és a királyi hatalom megszilárdulása a XI. század folyamán
A hatalomgyakorlás és az államszervezet a XII. században. III. Béla és kora
II. András és az Aranybulla
IV. Béla és a tatárjárás.
A királyi hatalom meggyengülése, az utolsó Árpádok
A magyar egyház az Árpád-korban
Életmód, társadalom és gazdaság az Árpád-házi királyok idején
A magyar művelődés és kultúra emlékei az Árpád-korban

Magyarország története a vegyesházi királyok korában

A tartományúri hatalom felszámolása
A középkori magyar állam megerősödése I. Károly uralkodása idején
I. (Nagy) Lajos törvényalkotói tevékenysége és külpolitikája
Luxemburgi Zsigmond magyarországi uralkodása és külpolitikája
Hunyadi János törökellenes harcai és kormányzósága
Hunyadi Mátyás reformjai és külpolitikája. Mátyás, a reneszánsz uralkodó
A késő középkori magyar egyház
Társadalmi és gazdasági változások a XIV–XV. században
A magyar művelődés és kultúra emlékei a XIV–XV. században

8. évfolyam – NAT 2020 (2023-2024. tanévtől)

A forradalomtól az ezredfordulóig

Az 1956-os forradalom és szabadságharc
A kádári diktatúra
Élet a Kádár-rendszerben
A kétpólusú világ megszűnése és a rendszerváltoztatás Magyarországon
Magyarország a rendszerváltoztatás után

Együttélés a Kárpát-medencében

A határon túli magyarok
A magyarországi nemzetiségek a 19. századtól napjainkig

Népesedés és társadalom

A hagyományos/ agrártársadalmak
A modern/ipari társadalmak

A demokratikus állam

A modern demokrácia gyökerei
A modern magyar állam

Régiók története

Magyarország és az Európai Unió
Közép-Európa
Az Amerikai Egyesült Államok
India

Kína
A Közel-Kelet

Mérlegen a magyar történelem

Lábnymaink a nagyvilágban
A magyar megmaradás kérdései

9. évfolyam – NAT 2012 (8 osztályos képzés 2023-2024 tanévig)

A világ és Európa a kora újkorban

A földrajzi felfedezések. A korai gyarmatosítás. A világmisszió kialakulása. A kapitalista gazdaság
A világgazdaság kialakulásának gazdasági, társadalmi hatásai Nyugat- és Közép-Európában
A reformáció kezdetei, Luther tevékenysége. A reformáció kálvini ága. A reformáció egyéb irányzatai
A katolikus megújulás
Az abszolutizmus
A Habsburg-francia vetélkedés kezdetei a XVI. században
Spanyolország a kora újkorban
A Tudorok kora Angliában. Az angol polgárháború. Az alkotmányos monarchia létrejötte Angliában
A francia vallásháború, XIV. Lajos abszolutizmusa
Nagyhatalmi küzdelmek a XVII–XVIII. században: a harmincéves háború, a spanyol örökösödési háború és az északi háború
Közép-Európa kora újkori története
Az orosz nagyhatalom kialakulása, Nagy Péter reformjai
Tudományok, művészetek a kora újkorban
Életmód és mindennapok a kora újkorban

Magyarország a kora újkorban

A Jagelló-kor
A mohácsi csata és következményei
Az ország három részre szakadása, a várháborúk
A három országrész berendezkedése: a királyi Magyarország és a török hódoltság
A három országrész berendezkedése: az Erdélyi Fejedelemség
A reformáció Magyarországon. A katolikus megújulás Magyarországon
A tizenöt éves háború és a Bocskai-felkelés
A magyar rendek és a Habsburg-udvar viszonya a XVII. században
Az Erdélyi Fejedelemség virágkora: Bethlen Gábor és I. Rákóczi György fejedelemsége
Zrínyi Miklós, a politikus és hadvezér pályája
A török hódoltság korának gazdasága, demográfiai folyamatai. Élet a három országrészben
A török kiűzése Magyarországról
A Rákóczi-szabadságharc története

A felvilágosodás kora

A felvilágosodás eszmerendszere. A felvilágosodás állam- és közgazdasági elméletei
Nagyhatalmak és nemzetközi kapcsolataik a XVIII. században
A felvilágosult abszolutizmus Közép-és Kelet-Európában
Az amerikai gyarmatok függetlenségi háborúja. Az Amerikai Egyesült Államok politikai rendszere

9. évfolyam – NAT 2020 (4 évfolyamos képzés 2020-2021. tanévtől)

Civilizáció és államszervezet az ókorban

A Közel-Kelet civilizációi
A görög civilizáció
Az athéni demokrácia
A római civilizáció
A római köztársaság

Vallások az ókorban

Politeizmus és monoteizmus
A kereszténység kezdete

Hódító birodalmak

Egy eurázsiai birodalom: a hunok
Az Arab Birodalom és az iszlám

A középkori Európa

A parasztság világa
Az egyházi rend
A nemesi rend
A polgárok világa

A magyar nép eredete és az Árpád-kor

A magyar őstörténet és a honfoglalás
Az államalapítás
A magyar államszilárdulása az Árpád-korban

A középkori Magyar Királyság fénykora

Az Anjouk
A török fenyegetés árnyékában
Hunyadi Mátyás
A magyar középkor kulturális hagyatéka

10. évfolyam – NAT 2012 (8 osztályos képzés 2024-2025. tanévig)

Újjáépítés és felvilágosult abszolutizmus Magyarországon

A Magyar Királyság a XVIII. századi Habsburg Birodalomban
Demográfiai és etnikai változások a XVIII. században
Felekezetek és hitélet a XVIII. századi Magyarországon
Újjáépítés és gazdasági élet a XVIII. századi Magyarországon
A társadalmi változások és életmód a XVIII. században
Mária Terézia
II. József, a felvilágosult abszolút uralkodó
A barokk kulturális hatásai

A forradalmak és a Szent Szövetség kora

A francia forradalom kezdete és az alkotmányos monarchia időszak.
A királyság bukása és a köztársaság létrejötte. A jakobinus diktatúra és a terror
Napóleon hatalomra kerülése, a konzulátus időszak. I. Napóleon császársága
A bécsi kongresszus és a Szent Szövetség kora
Az ipari forradalom, és társadalmi, demográfiai és életmódra gyakorolt hatásai
A XIX. század uralkodó eszméi: liberalizmus, konzervativizmus, nacionalizmus, szocializmus.
A „népek tavasza”

A polgárosodás kora, forradalom és szabadságharc Magyarországon

Magyarország a francia forradalom és a napóleoni háborúk időszakában

Széchenyi István programja és gyakorlati tevékenysége

A reformkor első évtizede. A reformkor fő kérdései az 1840-es években

Kossuth Lajos reformkori programja és gyakorlati tevékenysége. A Széchenyi – Kossuth vita.

A reformkor társadalmi és gazdasági élete

A polgári nemzeteszmé kialakulása és a nemzetiségi kérdés. A nemzeti kultúra kialakulása.

A pesti forradalom, az áprilisi törvények és a Batthyány-kormány.

A szabadságharc története. Magyarok, nemzetiségek és más vallási-etnikai kisebbségek a szabadságharcban.

A szabadságharc résztvevői és kiemelkedő alakjai

A forradalom és szabadságharc nemzetközi összefüggései

Egyházak Magyarországon a XIX. század első felében

Nemzetállamok kialakulása. Magyarország története a szabadságharc leverésétől a kiegyezés megkötéséig

Franciaország nagyhatalmi törekvései III. Napóleon korában

Az olasz egység létrejötte. Az Egyházi Állam megszűnése

Az egységes Németország megteremtése

Az Amerikai Egyesült Államok polgárháborúja és nagyhatalommá válása

Megtorlás és önkényuralom Magyarországon

Magyarország és a bécsi udvar viszonyának a változása 1860–1865 között

A kiegyezéshez vezető út és a kiegyezés

A kiegyezés politikai és gazdasági rendszere. A kiegyezés értékelése és alternatívái

10. évfolyam – NAT 2012 (négy évfolyamos képzés 2020-2021. tanévig)

A világ és Európa a kora újkorban

Amerika ősi kultúrái, a nagy földrajzi felfedezések és következményeik

Reformáció és katolikus megújulás

Az atlanti hatalmak (Hollandia és Anglia) felemelkedése

Nagyhatalmi küzdelmek a XVII. században és a XVIII. század elején

Az angol polgárháború és a parlamentáris monarchia kialakulása

A francia abszolutizmus és hatalmi törekvések

Közép- és Kelet-Európa a XVI–XVII. században

A tudományos világnézet átalakulása

Magyarország a kora újkorban

A Jagelló-kor

Az ország három részre szakadása

Várháborúk kora

A három országrész berendezkedése, mindennapjai

A reformáció és a katolikus megújulás Magyarországon

Az Erdélyi Fejedelemség

A magyar rendek és a Habsburg-udvar konfliktusai

A török kiűzése Magyarországról

Népesség, társadalom, gazdaság és természeti környezet a XVI–XVII. századi Magyarországon

A Rákóczi-szabadságharc

Felvilágosodás, forradalmak és a polgárosodás kora

A felvilágosodás
A felvilágosult abszolutizmus
Hatalmi átrendeződés a XVIII. századi Európában
Az Egyesült Államok létrejötte és alkotmánya
A francia forradalom eszméi, irányzatai, hatása
A napóleoni háborúk Európája és a Szent Szövetség rendszere
Az ipari forradalom és hatásai
A XIX. század eszméi.

Az újjáépítés kora Magyarországon

Népesség és természeti környezet: demográfiai változások, az etnikai arányok átalakulása
A Magyar Királyság újjászervezése és helye a Habsburg Birodalomban
A felvilágosult abszolutizmus a Habsburg Birodalomban
Társadalmi és gazdasági viszonyok változásai a XVIII. században
A nemzeti ébredés: a kultúra és művelődés változásai

Reformkor, forradalom és szabadságharc Magyarországon

Az átalakuló társadalom és gazdaság
A reformeszmék kialakulása és terjedése: Széchenyi István programja
A reformmozgalom kibontakozása
A nemzeti ébredés és a nemzetiségi kérdés
A reformkori művelődés, kultúra
A forradalom és szabadságharc nemzetközi keretei
Az 1848-as forradalom és vívmányai, az áprilisi törvények
A szabadságharc története
Magyarok, nemzetiségek és más vallási-etnikai kisebbségek a szabadságharcban

10. évfolyam – NAT 2020 (négy évfolyamos képzés 2021-2022. tanévtől)

A kora újkor

A földrajzi felfedezések
A korai kapitalizmus
A reformáció Európában és Magyarországon
Hitviták tüzeiben

A török hódoltság kora Magyarországon

Az ország három részre szakadása
A két magyar állam
A török kiűzése és a török kor mérlege

A felvilágosodás kora

A felvilágosodás
A brit alkotmányos monarchia és az amerikai köztársaság működése
A francia forradalom és hatásai

Magyarország a 18. században

A Rákóczi-szabadságharc
Az ország újranepezülése és újranepezítése
A felvilágosult abszolutizmus reformjai

Az új eszmék és az iparosodás

Liberalizmus, nacionalizmus és konzervativizmus

Az ipari forradalom hullámai

A reformkor

A politikai élet színterei

A reformkor fő politikai kérdései

A forradalom és a szabadságharc

A forradalom fő célkitűzései és eredményei

A szabadságharc főbb eseményei és kiemelkedő szereplői

11. évfolyam – NAT 2012 (8 osztályos képzés 2025-2026. tanévig)

A nemzetállamok és a birodalmi politika kora

Az ipari forradalom újabb hulláma

A polgári állam. Konfliktusok a polgári állam és a katolikus egyház között

A gyarmatosítás új vonásai és a gyarmatbirodalmak. Kína és Japán

Nagyhatalmi konfliktusok és a szövetségi rendszerek kialakulása

A keleti kérdés és a Balkán

Társadalmi és demográfiai változások

A tudományos és politikai gondolkodásmód változása

Az életmód és a mindennapok a XIX. század végén

A dualizmus kora Magyarországon

A dualista állam kiépülése és működése

Gazdasági változások a dualizmus korában

Társadalmi változások és népesedési viszonyok a dualizmus korában

Budapest világvárossá válása

Etnikai és nemzetiségi viszonyok a dualizmus korában. A nemzetiségek és más vallási és etnikai kisebbségek jogi, gazdasági és politikai helyzete, szerepük a társadalmi, gazdasági átalakulásban, nemzetiségi kérdés alakulása, a zsidó emancipáció. A zsidó-magyar együttélés. Az egyházak a dualizmus korában.

A dualista monarchia válsága

Életmód és mindennapok a századfordulón

A tudomány és művészetek jellemzői a korszakban

Az első világháború és következményei

Az első világháború

Magyarország az első világháborúban

A februári forradalom és a bolsevik hatalomátvétel. A diktatúra kiépülése Szovjet-Oroszországban

A háborús vereség következményei Magyarországon: az Osztrák–Magyar Monarchia felbomlása, az öszirózsás forradalom, a tanácsköztársaság

Az első világháborút lezáró békerendszer

A trianoni békediktátum.

Új államok Közép-Európában. A határon túli magyarság sorsa.

Európa és a világ a két világháború között

Az 1920-as évek politikai és gazdasági viszonyai

Demokráciák és tekintélyuralmi rendszerek Európában a két világháború között

Az olasz fasiszta állam és ideológia jellemzői

A kommunista diktatúra a Szovjetunióban

Az 1929–33-as világgazdasági válság jellemzői és következményei. Az Amerikai Egyesült Államok válasza a válságra: a New Deal

A nemzetiszocialista ideológia és a náci diktatúra jellemzői

Nemzetközi viszonyok a két világháború között. A gyarmatok helyzete

A tudomány és a művészetek a két világháború között

Életmód és mindennapok a két világháború között

Magyarország a két világháború között

A konszolidáció kezdete folyamata, jellemzői, eredményei és válsága

A válság és hatása, a belpolitikai élet változásai az 1930-as években

A magyar külpolitika céljai és lehetőségei a két világháború között

A revízió lépései és politikai következményei Magyarországon

Társadalom és életmód Magyarországon a két világháború között

Tudomány és művészet a két világháború között. Tömegkultúra és -sport

A második világháború

A második világháború kitörése. A második világháború hadi és diplomáciai eseményei a Szovjetunió elleni német támadásig

Fordulat a háború menetében. A szövetségek együttműködése és győzelme

A második világháború jellemzői. A holokauszt

Magyarország háborúba lépése és részvétele a keleti fronton

Kállay Miklós miniszterelnöksége

A német megszállás és a nyilas uralom. Felszabadulás és szovjet megszállás. Háborús veszteségeink

A zsidóüldözés és társadalmi, eszmei háttere a holokauszthoz vezető út és holokauszt

Magyarországon. Roma/cigány népiirtás.

11. évfolyam – NAT 2012 (négy évfolyamos képzés 2021-2022. tanévig)

A nemzetállamok és a birodalmi politika kora

Nemzetállami törekvések Európában (Olaszország, Németország, a balkáni államok)

Az Amerikai Egyesült Államok polgárháborúja és nagyhatalommá válása

Társadalmi és gazdasági változások a centrum országokban

Az iparosodás új szakaszának hatásai

A munkásság érdekképviseleti és politikai mozgalmi, szervezeti

A modern polgári állam jellegzetességei.

Az Európán kívüli világ változásai a XIX. század második felében

A kiegyezéshez vezető út és a dualizmus kora Magyarországon

A szabadságharcot követő megtorlás és önkényuralom

A kiegyezés létrejötte és tartalma

A kiegyezéshez fűződő viták, a kiegyezés alternatívái

Budapest világvárossá válása

A nemzetiségek helyzete, szerepük a társadalmi, gazdasági átalakulásban, nemzetiségi kérdés alakulása, a zsidó emancipáció. A zsidó-magyar együttélés

A dualizmus válságjelei

A katolikus egyház a századfordulón

A tudomány és művészet a dualizmus korában

Életmód a századfordulón

Az első világháború és következményei

Az első világháború

Magyarország az első világháborúban

A februári forradalom és a bolsevik hatalomátvétel. A diktatúra kiépülése Szovjet-Oroszországban

A háborús vereség következményei Magyarországon: az Osztrák-Magyar Monarchia felbomlása, az őszirózsás forradalom, a tanácsköztársaság

Az első világháborút lezáró békerendszer

A trianoni békediktátum

Új államok Közép-Európában. A határon túli magyarság sorsa

Európa és a világ a két világháború között

Az 1920-as évek politikai és gazdasági viszonyai

Demokráciák és tekintélyuralmi rendszerek Európában a két világháború között

Az olasz fasiszta állam és ideológia jellemzői

A kommunista diktatúra a Szovjetunióban

Az 1929-33-as világgazdasági válság jellemzői és következményei.

Az Amerikai Egyesült Államok válasza a válságra: a New Deal

A nemzetiszocialista ideológia és a náci diktatúra jellemzői.

Nemzetközi viszonyok a két világháború között.

A gyarmatok helyzete.

Tudomány és művészet a két világháború között.

Életmód és mindennapok a két világháború között.

Magyarország a két világháború között

A konszolidáció kezdete folyamata, jellemzői, eredményei és válsága

A válság és hatása: a belpolitikai élet változásai az 1930-as években

A magyar külpolitika céljai és lehetőségei a két világháború között

A revízió lépései és politikai következményei Magyarországon

Egyházak a Horthy-korszakban. Társadalom és életmód Magyarországon a két világháború között

Tudomány és művészet a két világháború között. Tömegkultúra és -sport

A második világháború

A második világháború kitörése. Hadi és diplomáciai események a Szovjetunió elleni német támadásig

A fordulat a háború menetében. A szövetségesek együttműködése és győzelme

A második világháború jellemzői. A holokauszt

Magyarország háborúba lépése és részvétele a keleti fronton

Kállay Miklós miniszterelnöksége

A német megszállás és nyilas uralom. Felszabadulás és szovjet megszállás

Háborús veszteségeink. A zsidóüldözés és társadalmi, eszmei háttere a holokauszthoz vezető út és holokauszt Magyarországon. Roma/cigány népirtás

11. évfolyam – NAT 2020 (négy évfolyamos képzés 2022-2023. tanévtől)

A nemzetállamok születése és a szocialista eszmék megjelenése

A szocializmus és a munkásmozgalom

A polgári nemzetállam megteremtése

A dualizmus kori Magyarország

A kiegyezés és a dualizmus rendszere

A nemzeti és nemzetiségi kérdés, a cigányság helyzete

Az ipari forradalom Magyarországon

Társadalom és életmód a dualizmus korában

A nagy háború

Az első világháború előzményei

Az első világháború

Az első világháború jellemzői és hatása

Magyarország a világháborúban

Az átalakulás évei

Szocialista és nemzeti törekvések: a birodalmak bomlása

Az Osztrák-Magyar Monarchia és a történelmi Magyarországa szétesése

A tanácsköztársaság és az ellenforradalom

A Párizs környéki békék

A trianoni békediktátum

A két világháború között

A kommunista Szovjetunió

A Nyugat és a gazdasági világválság

A nemzetiszocialista Németország

A Horthy-korszak

Talpra állás Trianon után

Az 1930-s évek Magyarországa

A második világháború

A tengelyhatalmak sikerei

A szövetségesek győzelme

Magyarország a második világháborúban: mozgástér és kényszerpálya

A holokauszt

A második világháború jellemzői

Az ország pusztulása, deportálások a GULAG-ra

A két világrendszer szembenállása

A kétpólusú világ kialakulása

A hidegháború

A gyarmatok felszabadulása

12. évfolyam – NAT 2012 (8 osztályos képzés 2026-2027. tanévig)

Hidegháborús konfliktusok és a kétpólusú világ kiépülése

A nyugati országok gazdasági és katonai integrációja. Az új világgazdasági rendszer kialakulása

A szovjet tömb kialakulása, jellemzői

A hidegháborús szembenállás, a kétpólusú világ, a megosztott Európa

A gyarmati rendszer felbomlása (India, Kína), a „harmadik világ”

A közel-keleti konfliktusok. Izrael Állam létrejötte, az arab világ átalakulása

Magyarország 1945–1956 között

Magyarország szovjetizálása, a kommunista diktatúra kiépítése, jellemzői

Az egypárti diktatúra működése a Rákosi-korszakban, valamint a gazdasági élet jellegzetességei

Egyházüldözés Magyarországon 1945–56. Életmód, életviszonyok, munka, sport, kultúra, szórakozás

Az 1956-os forradalom és szabadságharc okai, háttere, főbb eseményei, jellemzői, szereplői

A két világrendszer versengése, a szovjet tömb felbomlása

Szovjet-amerikai konfliktusok, a versengés és együttműködés formái, területei

Demokrácia és a fogyasztói társadalom nyugaton – diktatúra és hiánygazdaság keleten

A vallások, az életmód (szabadidő, sport, turizmus) és a kulturális szokások (divat, zene) változásai a korszakban

A kétpólusú világrend megszűnése: Németország egyesítése, a Szovjetunió és Jugoszlávia szétesése

Kádár-korszak

Megtorlás és a konszolidáció

Gazdasági reformok, társadalmi változások a Kádár-korszakban.

Egyházak a Kádár-korszakban. Életmód és mindennapok, a szellemi- és sportélet

A Kádár-rendszer válsága, a külpolitikai változások és az ellenzéki mozgalmak

A rendszerváltozás „forgatókönyve”, mérlege, nyertesek és vesztesek

Nemzeti és etnikai kisebbségek Magyarországon a kétpólusú világ időszakában

A határon túli és a világban szétszóródott magyarság helyzete a kétpólusú világ időszakában

Az egységesülő Európa, a globalizáció kiteljesedése

Az információs – technikai forradalom és a tudásipar. A globális világ gazdaság új kihívásai és ellenmondásai

A fenntarthatóság dilemmái. A civilizációk, kultúrák közötti ellentétek kiéleződése

Az egypólusútól a többpólusú világrend felé

A mediatisált világ. A tömegkultúra új jelenségei napjainkban

Az Európai Unió alapelvei, intézményei, működése és problémái

Az egyházak a globalizált világban

A demokratikus viszonyok megteremtése és kiépítése Magyarországon

A poszt szocialista régió és Magyarország helyzete, problémái 1990 után

A közjogi rendszer jogállami átalakítása és intézményrendszere 1990 után

A piacgazdaságra való áttérés és az átalakulás ellentmondásai, regionális gazdasági különbségek

Magyarország euroatlanti csatlakozásának folyamata

A társadalmi egyenlőtlenségek és a mobilitás problémái. A magyarországi cigányok (romák).

A határon túli magyarság helyzete. Magyarok a nagyvilágban.

Társadalmi ismeretek

Családformák a mai világban

Kortárs csoport és ifjúsági szubkultúrák

A helyi társadalom, a civil társadalom és az önkéntesség

Nemzet és nemzetiség

Kulturális és etnikai kisebbségek Magyarországon

Esélyegyenlőtlenség és hátrányos társadalmi helyzet

Társadalmi felelősségvállalás és szolidaritás. Tudatos fogyasztói magatartás

A nagy ellátórendszerek (egészségügy, társadalom-biztosítás, oktatás) megismerése

Állampolgári ismeretek

Állampolgári jogok és kötelességek

Magyarország és az Európai Unió politikai intézményrendszere

A magyar és az európai állampolgárság legfontosabb ismérvei

A magyar választási rendszer (országgyűlési és helyhatósági választások)

A politikai részvétel formái. A közvetett és a közvetlen demokrácia eszköztára

Pénzügyi és gazdasági kultúra

Az állam gazdasági szerepvállalása és kapcsolata a gazdaság különböző szereplőivel. Az állam bevételei. Az állam stabilizációs, redistribúciós és tőkeallokációs feladatai
A költségvetési és a monetáris politika eszköztára, szerepe a gazdaságpolitikai célok megvalósításában
A pénzpiac működése, megtakarítók és forrásigénylők. A pénzügyi közvetítők helye a nemzetgazdaságban
A vállalkozások helye a nemzetgazdaságban, szerepük a GDP megtermelésében
Vállalkozási formák. Vállalkozások létrehozása és működtetése. A vállalkozások és a piac kapcsolata
Az üzleti terv

Munkavállalás

A munkaerő és a piac kapcsolata. Munkaerőpiaci elvárások itthon és külföldön
Szakképzettség. Álláskeresési technikák. Pályakezdés, beilleszkedés a munkahelyi közösségbe
Munkajogi alapok. Foglalkoztatási formák
A munkaszerződés tartalma
A munkaviszonyhoz kapcsolódó jogok és kötelezettségek
A munkaviszony megszűnése, munkanélküli ellátás, álláskeresési támogatás, visszatérés a foglalkoztatásba

12. évfolyam – NAT 2012 (4 osztályos képzés 2022-2023. tanévig)

Hidegháborús konfliktusok és a kétpólusú világ kiépülése

A nyugati országok gazdasági és katonai integrációja. Az új világgazdasági rendszer kialakulása
A szovjet tömb kialakulása, jellemzői
A hidegháborús szembenállás, a kétpólusú világ, a megosztott Európa
A gyarmati rendszer felbomlása (India, Kína), a „harmadik világ”
A közel-keleti konfliktusok. Izrael Állam létrejötte, az arab világ átalakulása

Magyarország 1945–1956 között

Magyarország szovjetizálása, a kommunista diktatúra kiépítése, jellemzői
Az egypárti diktatúra működése a Rákosi-korszakban, valamint a gazdasági élet jellegzetességei
Egyházüldözés Magyarországon 1945–56. Életmód, életviszonyok, munka, sport, kultúra, szórakozás
Az 1956-os forradalom és szabadságharc okai, háttere, főbb eseményei, jellemzői, szereplői

A két világrendszer versengése, a szovjet tömb felbomlása

Szovjet-amerikai konfliktusok, a versengés és együttműködés formái, területei
Demokrácia és a fogyasztói társadalom nyugaton – diktatúra és hiánygazdaság keleten
A vallások, az életmód (szabadidő, sport, turizmus) és a kulturális szokások (divat, zene) változásai a korszakban
A kétpólusú világrend megszűnése: Németország egyesítése, a Szovjetunió és Jugoszlávia szétesése

Kádár-korszak

Megtorlás és a konszolidáció
Gazdasági reformok, társadalmi változások a Kádár-korszakban.
Egyházak a Kádár-korszakban. Életmód és mindennapok, a szellemi- és sportélet
A Kádár-rendszer válsága, a külpolitikai változások és az ellenzéki mozgalmak
A rendszerváltozás „forgatókönyve”, mérlege, nyertesek és vesztesek
Nemzeti és etnikai kisebbségek Magyarországon a kétpólusú világ időszakában
A határon túli és a világban szétszóródott magyarság helyzete a kétpólusú világ időszakában

Az egységesülő Európa, a globalizáció kiteljesedése

Az információs – technikai forradalom és a tudásipar. A globális világgazdaság új kihívásai és ellenmondásai

A fenntarthatóság dilemmái. A civilizációk, kultúrák közötti ellentétek kiéleződése

Az egypólusútól a többpólusú világrend felé

A mediatisált világ. A tömegkultúra új jelenségei napjainkban

Az Európai Unió alapelvei, intézményei, működése és problémái

Az egyházak a globalizált világban

A demokratikus viszonyok megteremtése és kiépítése Magyarországon

A poszt szocialista régió és Magyarország helyzete, problémái 1990 után

A közjogi rendszer jogállami átalakítása és intézményrendszere 1990 után

A piacgazdaságra való áttérés és az átalakulás ellentmondásai, regionális gazdasági különbségek

Magyarország euroatlanti csatlakozásának folyamata

A társadalmi egyenlőtlenségek és a mobilitás problémái. A magyarországi cigányok (romák).

A határon túli magyarság helyzete. Magyarok a nagyvilágban.

Társadalmi ismeretek

Családformák a mai világban

Kortárs csoport és ifjúsági szubkultúrák

A helyi társadalom, a civil társadalom és az önkéntesség

Nemzet és nemzetiség

Kulturális és etnikai kisebbségek Magyarországon

Esélyegyenlőtlenség és hátrányos társadalmi helyzet

Társadalmi felelősségvállalás és szolidaritás. Tudatos fogyasztói magatartás

A nagy ellátórendszerek (egészségügy, társadalom-biztosítás, oktatás) megismerése

Állampolgári ismeretek

Állampolgári jogok és kötelességek

Magyarország és az Európai Unió politikai intézményrendszere

A magyar és az európai állampolgárság legfontosabb ismérvei

A magyar választási rendszer (országgyűlési és helyhatósági választások)

A politikai részvétel formái. A közvetett és a közvetlen demokrácia eszköztára

Pénzügyi és gazdasági kultúra

Az állam gazdasági szerepvállalása és kapcsolata a gazdaság különböző szereplőivel. Az állam bevételei. Az állam stabilizációs, redisztribúciós és tőkeallokációs feladatai

A költségvetési és a monetáris politika eszköztára, szerepe a gazdaságpolitikai célok megvalósításában

A pénzpiac működése, megtakarítók és forrásigénylők. A pénzügyi közvetítők helye a nemzetgazdaságban

A vállalkozások helye a nemzetgazdaságban, szerepük a GDP megtermelésében

Vállalkozási formák. Vállalkozások létrehozása és működtetése. A vállalkozások és a piac kapcsolata

Az üzleti terv

Munkavállalás

A munkaerő és a piac kapcsolata. Munkaerőpiaci elvárások itthon és külföldön

Szakképzettség. Álláskeresési technikák. Pályakezdés, beilleszkedés a munkahelyi közösségbe

Munkajogi alapok. Foglalkoztatási formák

A munkaszerződés tartalma

A munkaviszonyhoz kapcsolódó jogok és kötelezettségek

A munkaviszony megszűnése, munkanélküli ellátás, álláskeresési támogatás, visszatérés a foglalkoztatásba

12. évfolyam – NAT 2020 (2023-2024. tanévtől)

Háborútól a forradalomig

Az átmenet évei Magyarországon

A szovjetizálás Magyarországon

A Rákosi-diktatúra

Az 1956-os forradalom és szabadságharc

A forradalom

A nemzet szabadságharca

A kádári diktatúra

A pártállami diktatúra és működése

Gazdaság, társadalom, életmód

A kétpólusú világ felbomlása

A Nyugat a 20. század második felében

A szocializmus válsága és megrendülése

A kétpólusú világ megszűnése

A rendszerváltozás folyamata

A Kádár-rendszer végnapjai

A rendszerváltoztatás

A piacgazdaság kiépülése

A világ a 21. században

Átalakuló világ

A globális világ

Magyarország a 21. században

A demokrácia működése Magyarországon

A magyar bel- és külpolitika főbb jellemzői

Magyarország és az Európai Unió

A magyarság és a magyarországi nemzetiségek a 20-21. században

A határon túli magyarok

A magyarországi nemzetiségek, a magyarországi cigányság

Társadalmi, állampolgári és gazdasági ismeretek

6. évfolyam – NAT 2012 (2020-2021. tanévig)

Településtípusok Magyarországon régen és ma

Településtípusok a régi és a mai Magyarországon. *Falvak és városok, urbanizáció.*

A falu és a város gazdasági élete és társadalmi csoportjai.

Lakóhelyem megismerése (pl. helyi szokások, hagyományok). *Család, lakóhely.*
Magyarország fővárosa, Budapest.

Magyarország népei, nemzet és nemzetiségek

A nemzet, a nemzeti összetartozás elemei.

A történelmi és mai Magyarország etnikai viszonyai.

Nemzetiségek és etnikai kisebbségek Magyarországon, a nemzetiségi jogok.

Kisebbség, többség, nemzetiségek.

A határon túli magyarok helyzete, csoportjai.

A nemzet, a nemzeti összetartozás elemei.

A történelmi és mai Magyarország etnikai viszonyai.

Nemzetiségek és etnikai kisebbségek Magyarországon, a nemzetiségi jogok.

Kisebbség, többség, nemzetiségek.

A határon túli magyarok helyzete, csoportjai.

Sokszínű társadalom

Közösségek és a társadalom különböző csoportjai, és azok egymáshoz való viszonya (szegény-gazdag, férfi-nő)

Fogyatékkal élők és hátrányos helyzetűek a társadalomban, e csoportok segítése, önkéntesség.

Többség és kisebbség együttélése Magyarországon.

Romák a mai magyar társadalomban.

Előítéletek és a szegregáció jelensége, problémái. Szolidaritás és esélyegyenlőség.

A gazdaság működése

Családi költségvetés (bevételek, kiadások, takarékoság).

A gazdaság szereplői (munkaadó, munkavállaló, állam) és a legfontosabb gazdasági ágazatok.

A pénz és formái, szerepe a gazdaságban.

Pénzüstintézetek és tevékenységük.

Családok pénzügykezelési technikái, banki kapcsolatai (bankszámlák, bankkártyák, banki műveletek).

Állampolgárság, állampolgári alapismeretek

Államformák, politikai rendszerek. A demokratikus állam működésének alapelvei.

Magyarország politikai intézményei.

Az emberi alapjogok, állampolgári jogok és kötelességek.

A gyermekek jogai, diákjogok, a diákönkormányzat működése.

A média szerepe, funkciói, és eszközei.

11. évfolyam – NAT 2012 (4 osztályos képzés 2021-2022. tanévig)

Egyén és közösség

Emberképek

Az ember biológiai és társadalmi meghatározottsága. Különböző kultúrák emberképe. Az antropológia tudománya. Résztvevő megfigyelés.

Beilleszkedés a társadalomba

Szocializáció és identitás. Társadalmi szerepek. A szocializáció alapvető közegei: család, iskola, kortárs csoport, média.

Emberi kapcsolatok

A hatékony társadalmi kommunikáció. Sztereotípa és előítélet. Konfliktus és konfliktuskezelés. Szerepjátékok.

Kultúrák és közösségek

Társadalmi értékrendek. Kulturális sokféleség. Hagyományok és szokások. Történelmi közösségtípusok működésének elemzése.

Társadalmi együttélési szabályok

A társadalmi szerződés elve és működése. A társadalmi norma és normaátadás. Az anómia fogalma. Az illem. Az erkölcsi szabályok és társadalmi érvényesülésük.

Jogok és kötelességek

A jogrend fogalma. Az alapvető jogágak. A jogviszony. A gyermekek jogai, diákjogok és kötelességek. Esettanulmány készítése: diákjogi eset.

Társadalmi viszonyok

Életmód

Az életmód fogalma és elemei. Néhány történelmi életmódtípus elemzése. Fogyasztói magatartások gyűjtése: lakóhely, étkezési és öltözködési szokások. Munkaidő, szabadidő. Esetelemzés: ünnepek és hétköznapiak a mai Magyarországon.

Család és iskola

A család fogalma és funkciói. Családi szerepek. Nemzedékek együttélése. A tekintélyelvű és a demokratikus családmódel. Nők és férfiak a társadalomban: a két nem viszonyának változásai. Az iskola társadalmi szerepe. Az iskolai tudás jellegének átalakulása: az élethosszig tartó tanulás fogalma. Az iskola közösségteremtő és szocializációs funkciói. A helyi társadalom.

Nemzet, nemzeti közösségek

A nemzet politikai és kulturális fogalmai. A magyar nemzettudat sajátosságai. A hazafiság néhány történelmi példája. Jellegzetes hungarikumok. A nemzeti kisebbség fogalma. Roma kisebbség Magyarországon. Projektmunka: a határainkon túl élő magyar közösségek, a magyarországi nemzeti kisebbségek.

A társadalmi tagoltság

A társadalom rétegződése életkor, nemek, műveltség, vagyoni helyzet, foglalkozás, településformák, vallás és etnikum szerint. Multikulturális társadalomszemlélet. Demográfiai viszonyok. Korfa. Statisztikai adatok elemzése.

Hátrányos helyzet és deviáns viselkedés

A hátrányos helyzet fogalma. A hátrányos helyzet főbb típusai: szegénység, testi és szellemi fogyatékoság. Esettanulmány vagy projekt készítése. A szociálpolitika tudománya. Karitatív tevékenység.

A szociológia tudománya

A szociológiai kutatás alapvető kérdései és módszertani sajátosságai. Időmérleg készítése.

A szociálpszichológia tudománya

A szociálpszichológiai kutatás alapvető kérdései és főbb módszerei. Tömegjelenségek. A média hatása. Esetelemzés: tömeglélektani helyzetek.

12. évfolyam – NAT 2012 (4 osztályos képzés 2022-2023. tanévig)

Állampolgári ismeretek

Mi a politika?

Magánérdek és közérdek. A politika fogalma. A demokratikus társadalmi és állami berendezkedés fő sajátosságai, a demokratikus közélet fő jellemzői. A hatalommegosztás elve. Írásos vagy szóbeli elemzés készítése.

Állampolgári jogok és kötelességek

Az állampolgárság fogalma. Az alapvető emberi jogok. Egyéni és közösségi jogok. Állampolgári kötelességek. Esetelemzés: a jogok és kötelezettségek érvényesülése egy konkrét eset alapján.

A törvényhozó és a végrehajtó hatalom a mai Magyarországon. Az Alkotmány szerepe. A törvényhozó hatalom rendszere. A végrehajtó hatalom rendszere. A köztársasági elnök szerepe. Politikai pártok. Szimulációs gyakorlat: felkészülés az országgyűlési és a helyhatósági választásokra.

A bírászkodás és az erőszakszervezetek

A bírászkodás rendszere Magyarországon. Látogatás, vagy szimulációs gyakorlat: egy bírósági tárgyalás. Jogi alapismeretek: jogsérelem, jogorvoslat. A rendőrség jogai és kötelezettségei.

Önkormányzatiság és a helyi társadalom szervezetei

Az önkormányzatiság fogalma. A helyi önkormányzatok szervezete és működése. A közigazgatás rendszere. Esetelemzés: helyi társadalmi konfliktusok keletkezése és kezelése. A civil társadalom szervezetei. Projektmunka: egy civil szervezet bemutatása.

Hivatalos dokumentumok – hivatalos ügyek

Állampolgári dokumentumok: személyi igazolvány, lakcímkártya, diákigazolvány, útlevel, adóazonosító, TAJ kártya, jogosítvány. Hivatalos ügy intézése vagy szimulációs gyakorlat.

Az Európai Unió és az európai polgárok

Az Európai Unió kialakulása és céljai. Az Európai Unió alapvető intézményrendszere. Az európai polgárság jogai és kötelességei.

Gazdasági és pénzügyi ismeretek

Az állam gazdasági szerepvállalása

Állami költségvetés. Adópolitika: adók és járulékok. Az állam piaci és nem piaci feladatai. Az állami redisztribúció. Információgyűjtés vagy esetelemzés: a mai magyar gazdaság a számok tükrében.

Vállalkozások és vállalkozók

Vállalkozási formák. Vállalkozások létrehozásának és működtetésének módja. A vállalkozások és a piac kapcsolata. Projektmunka: üzleti terv. Esettanulmány készítése: a vállalkozói gondolkodásmód és életforma.

A pénzpiac működése

Monetáris politika. A nemzetközi és a hazai bankrendszer működésének alapja. Pénzügyi tranzakciók fő típusai. A megfontolt hitelfelvétel. A pénzügyi közvetítők. A pénzügyi rendszerrel foglalkozó írott vagy audiovizuális médiaszövegek feldolgozása.

Munkaadók és munkavállalók

A munkaviszony. Munkaadók és munkavállalók jogai és kötelezettségei. Hazai és nemzetközi munkaerő-piaci elvárások. Felkészülés a munkaerő-piacra való kilépésre: önéletrajz, motivációs levél írása. Szimulációs gyakorlat: az állásinterjú.

Jelenismeret

Gazdasági és társadalmi világregend az ezredforduló után

A gazdasági növekedés dilemmái. A demográfiai folyamatok ellentmondásai. A multinacionális és nemzeti gazdaságok ellentmondásai, illetve az állami és nemzetközi politikai szerepvállalás ellentmondásai. Biztonságpolitika: terrorizmus, migráció. Az európai integráció kérdései. Civilizációs konfliktusok: etnikai, környezeti, vallási, gazdasági kérdések. Esetelemzés: a fejlett világ előregedése – fiatalodó fejlett államok.

Az életmód átalakulása

A globalizáció folyamata. A fogyasztói társadalom válsága. A munka világának átalakulása. Az információs társadalom kialakulása. Az élethosszig tartó tanulás szükségessége. A hálózati kultúrák növekvő szerepe. A nemek közötti viszony és a család kulturális, gazdasági és társadalmi funkcióinak átalakulása.

Felelősség a jövőért

A fenntartható fejlődés elvei. Szellemi és vallási körkép az ezredfordulón. „Gondolkodj globálisan – cselekedj lokálisan”. Vita vagy esetelemzés: személyes jövőképek.

Állampolgári ismeretek

8. évfolyam – NAT 2020 (2023-2024. tanévtől)

Család; a családi szocializáció jellemzői, a hagyományos családmódel

A család fogalma és társadalmi szerepe

A család: szeretetközösség, együttműködés, kölcsönösség, tisztelet

A családi szerepek

A családi szocializáció jellemzői

A család gazdálkodása és pénzügyei

Családi háztartás

Bevételek, kiadások

A család fogyasztási szokásai

A családok takarékosági lehetőségei, a környezettudatos életvitel

Településünk, lakóhelyünk megismerése

A település, lakóhely alapvető jellemzői

A település történetének sajátosságai

A lakóhely kulturális értékei

A településen működő intézmények és szervezetek

Nemzet, nemzetiség; a haza iránti kötelezettségeink

Magyarország és az Európai Unió kapcsolatrendszere

Népek, nemzetiségek Magyarországon és a Kárpát-medencében -

Nemzetfogalom, nemzeti identitás, nemzetállam

Lokálpatriotizmus, hazafiság, európaiság

A magyar állam alapvető intézményei, az állam szerepe a gazdaságban

A magyar állam alapvető intézményei: köztársasági elnök, Országgyűlés, Kormány, Alkotmánybíróság

A magyar állampolgárság feltételei

A törvényalkotás menete

Az igazságszolgáltatás szereplői és feladatkörük, az igazságszolgáltatás intézményei és funkcióik

Az állam feladatai

Az állam szerepe a gazdaságban

Az állam bevételei

A háztartások és az állam kapcsolatrendszere

A közteherviselés, az adózás társadalmi jelentősége

Mindennapi ügyintézés; felkészülés a felnőttkori szerepekre, feladatokra

A mindennapi ügyintézés területei és alapvető feladatai, a legfontosabb ügytípusok

Az állampolgár hivatali ügyintézése, az elektronikus ügyintézés

A diákmunka

Foglalkozások, szakmák, hivatások

A munkaerőpiac

Az életpálya-tervezés

Foglalkozások, szakmák, a szakmaszerkezet változásai

A fogyasztóvédelem alapjai

A fogyasztói társadalom kialakulása, sajátosságai: lehetőségek és veszélyek

A fogyasztóvédelem fogalma és tipikus területei

A fogyasztói jogok és azok érvényesítésének lehetőségei

A tudatos fogyasztói magatartás és a fenntarthatóság, környezetvédelem kapcsolata, a körültekintő vásárlás

A nagy ellátórendszerek: köznevelés, egészségügy és szociális ellátás

Az oktatási rendszer legfontosabb elemei, szereplői; felépítése, feladatai

Az egészségügyi ellátás szinterei, feladatai, szereplői

A szociális ellátórendszer feladatai, szerepe a társadalomban

A közfeladatot ellátó személyek (pl. pedagógusok, orvosok, mentők)

A nagy ellátórendszerek társadalmi, gazdasági hatásai

12. évfolyam – NAT 2020 (2023-2024. tanévtől)

Család; a családi szocializáció

A család fogalma és társadalmi funkciói

A család: szeretetközösség, együttműködés, kölcsönösség, tisztelet

A családi szerepek

A családi szocializáció

Biológiai és társadalmi reprodukció, családi háztartás

Párkapcsolatok, házasság, családtervezés

A család gazdálkodása és pénzügyei

Családi háztartás pénzügyei

A családi költségvetés, pénzügyi tervezés: bevételek, kiadások, megtakarítási lehetőségek

Fogyasztók a családban

A fenntarthatóság és a fogyasztási szokások kölcsönhatása

Szabadság és felelősség; jogok és kötelezettségek, a társadalmi felelősségvállalás

Az alapvető emberi jogok, állampolgári jogok, polgári szabadságjogok

Magyarország Alaptörvénye

Az állampolgári kötelezettségek

Az országgyűlési, a helyhatósági és az európai parlamenti képviselő választás; a népszavazás intézménye

A választójog, választási rendszer

A jövő nemzedékek jogai

Az igazságszolgáltatás rendszerének felépítése, a büntetőjog, polgári jog, közjog, magánjog fogalma

A közteherviselés; a magyarországi adórendszer alapelemei

Nemzet, nemzettudat; lokálpatriotizmus, hazafiság, honvédelem

A nemzettudat alkotóelemei

A nemzeti érzület: a nemzeti szimbólumok, a közös nyelv, a kollektív történelmi emlékezet, a közös kultúra

A nemzeti érzés sajátosságai, a hazafiság lehetséges megnyilvánulási formái

A lokálpatriotizmus és a hazaszeretet közötti kapcsolódás

A honvédelem kérdései a 21. században

A nemzetállamok szerepe, feladatai a globális világban és az Európai Unióban

Magyarország és az Európai Unió kapcsolatrendszere

A világ magyarsága és a nemzeti közösség, a határon túli magyar közösségek kihívásai,

Magyarország feladatai az anyaországon kívül élő magyarság identitásának megőrzésében

A magyar állam intézményei, az állam gazdasági szerepvállalása

A hatalmi ágak

A magyar állam intézményrendszere

A köztársasági elnök

Kormány, Alkotmánybíróság

Az Országgyűlés felépítése és működése; az országgyűlési képviselők feladatai, jogállása

A magyar állampolgárság feltételei

A törvényalkotás menete

Az igazságszolgáltatás rendszere, felépítése, szereplői és szerepe a demokratikus államrendben

Az állam feladatai

Az állam szerepe a gazdaságban

Az állam bevételei

A háztartások és az állam kapcsolatrendszere

A közteherviselés, az adózás társadalmi jelentősége

A törvényalkotás folyamata

Az állam gazdasági feladatai

A központi költségvetés alapvető felépítése és szerepe

A nagy ellátórendszerek és az állami alapfeladatok

A gazdaság körforgása

A gazdaságpolitika

A mindennapi ügyintézés területei és megszervezése

A mindennapi ügyintézés alapintézményei

A hivatali ügyintézés lehetőségei, az e-ügyintézés

A munkáltatók és a munkavállalók alapvető jogai és kötelezettségei

A munkaszerződés alapvető szabályai, a kollektív szerződés szerepe

Az önéletrajz és a motivációs levél

Az állásinterjúra

A szerződések néhány fő típusai

Az állam, a munkaadók és a munkavállalók közötti érdekegyeztetés szintjei, fórumai

Az automatizáció, digitalizáció hatása a munkaerőpiacra

Munkaerőpiaci változások, előrejelzések

A fogyasztóvédelem, a környezet- és természetvédelem

A fogyasztóvédelem fogalma és lehetséges területei

A fogyasztóvédelem gazdasági, társadalmi szerepe, feladatai

A fogyasztói érdekek, a kapcsolódó állampolgári jogok

A szavatossággal és a garanciával kapcsolatos jogok és feltételrendszer alapjainak megismerése

Az internetes vásárlás előnyei és kockázatai

A tudatos, a fenntarthatóságot szem előtt tartó, fogyasztói magatartás

A környezetvédelem legfontosabb helyi, országos és globális kérdései

Az épített és természeti környezetünk védelme

Bankrendszer, hitelfelvétel

A monetáris politika fogalma és alapvető jellemzői

A bank alapvető tevékenysége

Kétszintű bankrendszer: központi bank és kereskedelmi bankok

A Magyar Nemzeti Bank működése, feladatai

A kereskedelmi bankok jellemzőinek, tevékenységének megismerése

A pénzügyi intézetek típusai

A hitelfelvétel módozatai, feltételei és kockázatai

A hitelszerződés tartalmi elemei, a körültekintő hitelfelvétel feltételei

Vállalkozás, vállalat

A vállalkozás működési köre és fogalmának értelmezése

A vállalkozási formák, cégtípusok megismerése

Az egyes cégtípusok, vállalati formák szerepe a gazdaságban

Az üzleti terv fogalma, célja

A vállalkozás mikro- és makrokörnyezeti tényezői

Hon- és népismeret

5. évfolyam

Az én világom

Családunk története, családfa

Szomszédság, rokonság

Rokoni viszonyok, elnevezések

Nagyszüleink, dédszüleink és a régebbi korok világának erkölcsi normái

A település jellegzetes mesterségei

A lakóhely épített és természeti környezetének adottságai, helytörténete, néphagyományai

Találkozás a múlttal

A paraszti háztartás

A magyarok és a magyarországi nemzetiségek házáinak külső jellegzetességei, táji különbségei

A konyha, az ételkészítés és eszközei
A szoba berendezése, bútorzata
Munkamegosztás a családon belül
Mesterségek

Ünnepek, jeles napok – a keresztény ünnepek a népi hagyományainkban

Jeles napok, ünnepi szokások a paraszti élet rendjében
Karácsonyi ünnepkör, köszöntők és színjátékszerű szokások
Farsangi köszöntők és maszkos alakoskodások, iskolába toborzó szokások
Nagyböjt, nagyböjti játékok és a húsvéti ünnepkör szokásai
Májusfaállítás, pünkösdi szokások
Szent Iván napi szokások, nyári jeles napok
Az őszi jeles napok, ünnepek
A közösségi alkalmak (pl. vásárok, búcsúk, pásztorünnepek)
Keresztelő, népi játékok, gyereklakodalom
Gyermekkor, leány-, legényélet
A lakodalom néhány jellegzetessége

Életmód

A társas munkák és gazdasági, társadalmi jelentőségük
A munkaalkalmakhoz (aratás, szüret, fonó, tollfosztó, kukoricafosztó) kapcsolódó szokások
Hétköznapi és ünnepi viselet
Hagyományos paraszti ételek
A népi táplálkozás jellemzői
A gazdálkodó ember legfontosabb munkái
Gyermekjátékok
A városi életforma sajátosságai és változásai a 19-20. században

Örökségünk, hagyományaink, nagyjaink

Néprajzi tájak, tájegységek Magyarországon és a Kárpát-medencében
Dunántúl, Felföld, Alföld, és a kapcsolódó határon túli területek néprajzi jellemzői
Erdély és Moldva hon- és népismereti, néprajzi jellemzői
A magyarság kulturális öröksége a határon túli területeken
A hazánkban élő nemzetiségek kultúrája, hagyományai
Természeti kincseink, az épített környezet értékei
A magyar tudomány és kultúra eredményei és alkotói a nagyvilágban
A hungarikumok

Művészettörténet

11-12. évfolyam számára

11. évfolyam

TÉMAKÖRÖK	A HOZZÁ KAPCSOLÓDÓ TÉMÁK
I. Az ókor művészete 1. Mezopotámia művészete sumér, asszír, hettita, babiloni, perzsa kultúra ismerete 2. Az ókori Egyiptom művészete a) A piramisok és sírépítmények jellegzetességei b) Az Ó- a Közép- és az Újbirodalom	Tájékozódás térben és időben Mezopotámia szakkifejezések: zikkurat, Gudea szobor, lamasszu, Istár kapu, stb. Egyiptom a masztaba, Dzsószér fáraó piramisa, a gizai piramisok

<p>szobrászata</p> <p>3. Az ókori görög művészet</p> <p>a) Az Athéni akropolisz épületei (stílus, funkció, szerkezet)</p> <p>b) Az ókori görög szobrászat</p> <p>4. Az ókori római művészet</p> <p>a) Az ókori Róma építményei és épületei</p> <p>b) Az ókori római szobrászat</p> <p>c) Pannonia művészete</p>	<p>a szolgaszobrok, fáraó szobrok, Nofertiti, Tutanhamon sírja</p> <p>Görögország</p> <p>Propylaia, Parthenon, Erechteion, stb.</p> <p>oszloprendek: dór, ión, korinthoszi</p> <p>Az archaikus kor, a klasszikus kor és a hellenisztikus kor szobrászata</p> <p>Pheidias, Müron, Praxitelés, Polükleitos, Agesandros... a kánon és a kontraposzt, érzelmek, mozgalmasság ábr.</p> <p>Az ókori rómaiak újításai</p> <ul style="list-style-type: none"> - utak, fürdők, vízvezetékek, hidak +példák -új épülettípusok: amfiteátrumok, bazilikák, cirkuszok, stb. + példák - császárszobrok, diadalívek és diadaloszlopok + példák -Aquincum, Contra Aquincum, Balácapuzta, a Seuso-kincs
<p>II. Az ókeresztény és a bizánci művészet</p> <p>1. A katakombák művészete</p> <p>Róma, Pécs</p> <p>2. Az ókeresztény bazilikák és díszek</p> <p>Róma, Ravenna</p> <p>3. A bizánci művészet</p> <p>Konstantinápoly, Ravenna</p> <p>4. A mór művészet</p> <p>Córdobai mecset</p>	<ul style="list-style-type: none"> - a katakombák funkciói, díszítései - a szarkofágok típusai és helye - az első ókeresztény szimbólumok hal, galamb, kereszt, bárány <ul style="list-style-type: none"> - az első ókeresztény templomok szakszavak: bazilika, fő- és mellékhajók keletelés, átrium, szentély, mozaik -Ravenna mozaikjai a San Apollinare bazilikákban <ul style="list-style-type: none"> - bizánci hatás: csegelyes kupolák, empórium, átrium, kosárfejes oszlopfők -San Vitale és mozaikjai <ul style="list-style-type: none"> -mudejar stílus és a córdobai oszloperdő
<p>III. A középkor művészete Európában és hazánkban</p> <p>1. A román stílus</p> <p>a) zarándoktemplomok</p> <p>Santiago de Compostela, Róma, Vézelay, Périgueux, Velence, Milánó, Firenze</p> <p>b) a németországi romanika</p> <p>Maria Laach</p> <p>c) Magyarországi román stílus</p>	<ul style="list-style-type: none"> -a zarándokutak kialakulása és a hozzájuk kapcsolódó templomok építése -szentek és a hozzájuk tartozó ereklyekultusz -a zarándoktemplomok sajátosságai szakszavak: ereklye, mandorla, lunetta, Utolsó ítélet ábrázolás <ul style="list-style-type: none"> -Árpád-kori templomaink: Csemeszkopács, Ják, Lébény -koronázási jelvényeink (Szent Korona és részei)

<p>2. A gótikus stílus a) katedrálisok kora Saint Denis, Párizs, Reims, Amiens, Chartres, London, Köln, Prága, Bécs, Budapest</p> <p>b) a gótikus szobrászat (kő és fa) épületen kívül és belül c) szárnyasoltárok</p> <p>d) a gótikus festészet oltárképek, falfreskók e) a magyarországi gótikus stílus</p>	<p>-ereklyéink: Szent István, Szent László</p> <p>-a gótikus építészet újításai: támfal, támív, támpillér, pillérköteg, hatalmas üvegablakok, rózsablakok, trifórium, szentélykörüljáró, kápolnakoszorú, királygaléria, stb.</p> <p>-bélletes kapuzatokon, oltárokon található szentek, apostolok alakjai Veit Stoss, Lőcsei Pál</p> <p>-királyok ábrázolásai -díszítőelemek: vimperga, mérművek, vízköpők</p> <p>- Kolozsvári Tamás, Giotto, Cimabue</p> <p>- Kassa, Lőcse, Buda, Visegrád</p>
--	---

12. évfolyam

TÉMAKÖRÖK	A HOZZÁ KAPCSOLÓDÓ TÉMÁK
<p>I. A reneszánsz művészet Európában és hazánkban a) Az itáliai reneszánsz Firenze, Róma, Milánó</p> <p>b) A franciaországi kastélyépítészet A Loire-menti kastélyok</p> <p>c) A szimbolikus festészet</p> <p>d) A reneszánsz művészet Magyarországon</p>	<p>A humanizmus kora</p> <p>-az ember, mint a világ közepe</p> <p>-a perspektíva, mint új távlatok a festészetben</p> <p>-a világi mecénatúra, a Mediciek kora</p> <p>-palota-, templom- és villaépítészet</p> <p>- szakrális és világi témájú festmények</p> <p>-Leonardo da Vinci, Michelangelo Buonarroti és Raffaello Santi művészete</p> <p>-Chambord, Chenonceau</p> <p>-Bosch, Bruegel, Dürer, Cranach, Jan van Eyck, Ifj. Holbein festészete</p> <p>-Mátyás király és Beatrix királyné budai és visegrádi udvara (a corvinák)</p> <p>-Giovanni Dalmata, Antonio Bonfini, Bakócz Tamás</p>
<p>II. A barokk művészet Európában és hazánkban a) Az itáliai barokk művészet</p> <p>b) A franciaországi barokk művészet Vaux le Vicomte, Versailles</p> <p>c) A barokk festészet Itálián kívül</p>	<p>-Pozzo és Caravaggio festészete (vagyis <i>trompe l'oeil</i> és a <i>chiaroscuro</i> technikák mesterei), Bernini művészete és Maderno építésze</p> <p>-le Vau, Mansart, Le Brune, Le Nôtre és a francia barokk pompa megróteremtői</p>

<p>d) A magyarországi barokk művészet Nagyszombat, Eger, Fertőd és kastélyépítészetünk</p>	<p>-Rembrandt csoportportréi, Rubens szárnyasoltárai, Vermeer zsánerképei és Vélazquez valamint a spanyol királyi udvar</p> <p>-Kracker és az Egri Líceum</p>
<p>III. A XIX. század művészete Európában és hazánkban</p> <p>1. A klasszicizmus és a romantika művészete</p> <p>2. A realizmus és a barbizoni iskola</p> <p>3. A plein air, az impresszionizmus és a posztimpresszionizmus művészete</p>	<p>-Soufflot, Smirke, Pollack M., Hild J., Ingres, Id. Markó K. és a klasszicizmus művészete</p> <p>-Barry, Eiffel, Ybl, Lotz, Feszl, Izsó, Madarász, Benczúr, stb. és a romantika művészete</p> <p>-Courbet, Daumier, Corot, Millet, Paál, Munkácsy, stb. festészete</p> <p>- Manet, Monet, Degas, Seurat, Gauguin, van Gogh, Cézanne, Színyei-Merse, Rippl-Rónay, stb. művészete</p>
<p>IV. A századforduló művészete Európában és hazánkban</p> <p>1. A szimbolizmus művészete</p> <p>2. A szecesszió művészete</p> <p>a) építészet</p> <p>b) festészet</p> <p>Gödöllői művésztelep</p> <p>c) plakát-, üveg- és iparművészet</p>	<p>-M. Denis, O. Redon, F. Hodler, Csontváry, Gulácsy, stb. festészete</p> <p>-Kós, Lechner, Komor-Jakab, Pecz, Gaudí, Wagner, Olbrich, Horta</p> <p>- Toorp, Klimt, Schiele, stb.</p> <p>- Körösfői-Kriesch, Nagy, Undi, Medgyaszay</p> <p>-Mucha, Toulouse-Lautrec, Zsolnay-manufaktúra, Róth Miksa és Louis Comfort Tiffany</p>
<p>V. A 20. század avagy az avantgárd irányzatok művészete a világban és hazánkban</p> <p>I. festészet és szobrászat</p> <p>1. A fauvizmus és az expresszionizmus művészete</p>	<p>- Matisse, Manguin, de Vlaminck, Derain, Rippl-Rónai József, Czóbel Béla és Ziffer Sándor festészete</p> <p>A Die Brücke - Kirchner, Heckel, Schmidt-Rottluff és Bleyl festészete</p> <p>a Der Blaue Reiter –Kandinszkij, Marc, Klee Macke festészete</p>

<p>2. A kubizmus művészete</p> <p>3. A dadaizmus</p> <p>a futurizmus a konstruktívizmus</p> <p>a szürrealizmus művészete</p> <p>II. A modern építészet</p> <p>a) A magyarországi organikus építészet</p> <p>b) az Art Deco építészet és művészet</p>	<p>-Kokoschka és Schiele festészete</p> <p>-Picasso, G. Braque, Tihanyi Lajos festészete</p> <p>- Ball, Tristan Tzara, Hans Arp, Duchamp, Ernst, Schwitters (frottázs, montázs, mertz-kép, stb.)</p> <p>-Boccioni, Severini, Carrà, Balla és Russolo</p> <p>-Mondrian és Theo van Doesburg Malevics, Tatlin, Pevzner (Naum Gabo), Antoine Pevzner, Mondrian, Huszár Vilmos, Kassák Lajos, Bortnyik Sándor</p> <p>-H.Rousseau, Chagall, Mirò, Dalí, Ernst, Klee, Magritte</p> <p>-Peter Behrens, Adolf Meyer, Walter Gropius, Frank Lloyd Wright, Ludwig Mies van der Rohe, Gerrit Thomas Rietveld, Charles-Edouard Jeanneret Le Corbusier, Pier Luigi Nervi, Kenzo Tange, Moholy-Nagy, Breuer, stb.</p> <p>-Makovecz Imre élete és munkássága</p> <p>-Hajós Alfréd munkássága</p> <p>-Árkay Aladár és Bertalan munkássága</p>
--	---

Magyar nyelv és irodalom

Bevezetés

A vizsga két részből – írásbeli és szóbeli – áll. Az írásbeli és szóbeli vizsgarész aránya a jegy tekintetében kétharmad/egyharmad. A magyar nyelv és az irodalom két külön vizsgatárgy az osztályozó vizsgán.

Az értékelés rendje:

0-50 % - elégtelen

51-62% - elégséges

63-74% - közepes

75-87% - jó

88-100% - jeles

Követelmények: témakörök, alapfogalmak, kompetenciák évfolyamonként

(A helyi tanterv elkészítése után a témakörök elosztása és tartalma változhat, így a követelményrendszer pontosítására szükség lesz. A változtatás jogát tehát az új helyi tanterv megszületéséig fenntartjuk.)

A 2020-2021. tanévtől felvett nyolcévfolyamos képzésű osztályok tanulói számára (NAT 2020)

5. évfolyam

Magyar nyelv

1. A kommunikáció alapjai

A jelek világa, a kommunikáció fogalma, tényezői, a kommunikáció nem nyelvi jelei, a kommunikációs kapcsolat, a beszélgetés

2. Helyesírás, nyelvhelyesség

Hang és betű, az ábécé, hang és betű, az ábécé, helyesírásunk alapelvei: a kiejtés elve, a szóelemzés elve, a hagyomány elve, az egyszerűsítés elve

3. Állandósult szókapcsolatok

Szólások, szóláshasonlatok, közmondások, szállóigék, köznyelvi metaforák

4. A nyelvi szintek: beszédhang, fonéma, szóelemek, szavak, szóösszetételek

Hangképzés, fonéma, a magánhangzók csoportosítása, magánhangzótörvények:

hangrend és illeszkedés, Mássalhangzótörvények: részleges hasonulás, írásban jelöletlen és jelölt teljes hasonulás, összeolvadás, rövidülés, kiesés, a szavak szerkezete: egyszerű és összetett szavak, szótő és toldalékok: képző, a jel, a rag

5. Hangalak és jelentés

Egyjelentésű szavak, többjelentésű szavak, azonos alakú szavak rokon értelmű szavak, ellentétes jelentésű és hasonló alakú szavak, hangutánzó, hangulatfestő szavak

6. Szövegértés és szövegalkotás

A felelet, szóbeli beszámoló, vázlat, a leírás, az elbeszélése, a párbeszéd, jellemzés, levél

Irodalom

1. Család, otthon, nemzet

Weöres Sándor: Ó, ha cinke volnék, Petőfi Sándor: Egy estém otthon, Füstbe ment terv, Magyar vagyok, Arany János: Családi kör, Kányádi Sándor: Nagyanyó-kenyér, Az égis éró fa (magyar népmese), Arany János: Rege a csodaszarvasról, Görög mítosz: Daidalosz és Ikarosz, Bibliai történetek

memoriterek a művekből pl Weöres Sándor: Ó, ha cinke volnék, Arany János: Családi kör (részlet)

népmese, mese, mesealak, meseformálás, meseszám, kaland, motívum, monda, rege, mítosz, valamint a témakörhöz választott szövegek elemzéséhez kapcsolódó fogalmak: hagyomány, nemzeti hagyomány, nemzeti kultúra, hazaszeretet, eredetmonda, dal, életkép, idill, lírai én

2. Petőfi Sándor: János vitéz

verses epika, elbeszélő költemény; ütemhangsúlyos verselés, verssor; felező tizenkettes, páros rím; hasonlat, metafora, megszemélyesítés; párhuzam, ellentét

memoriterek a műből

3. Szülőföld, táj

Petőfi Sándor: Szülőföldemen, Petőfi Sándor: Az alföld, Petőfi Sándor: Úti levelek (részlet), Nagy László: Balatonparton, Weöres Sándor: Tájékp

memoriterek a művekből

hagyomány, napló, személyesség, tájleírás, téma, útleírás

4. Molnár Ferenc: A Pál utcai fiúk

Az epikai mű szerkezete: előkészítés, cselekmény, fordulat, bonyodalom, tetőpont, megoldás, végkifejlet, helyszín, főszereplő, mellékszereplő

5. Választható regények

Móra Ferenc: Csilicsali Csalavári Csalavér vagy Szabó Magda: Tündér Lala vagy Fekete István: A koppányi aga testamentuma vagy Fekete István: Bogáncs

A 2020-2021. tanév előtt felvett nyolcévfolyamos képzésű osztályok tanulójának számára (NAT 2013)

6. évfolyam

Magyar nyelv

1. Beszédkészség, szóbeli szövegek megértése és alkotása

Aktív részvétel különféle kommunikációs helyzetekben. Alkalmazkodás a beszédhelyzethez, a kommunikációs célhoz. A közlési szándéknak megfelelő szókinccs, kiejtés (hangsúly, tempó, hangerő stb.), valamint nem nyelvi jelek alkalmazása.

Különböző, a kommunikációs célnak, a kommunikációs helyzet: tér, idő és résztvevői szerepeknek megfelelő beszédhelyzetek létrehozása szerepjáttékkal, drámapedagógiai gyakorlatokkal.

Mindennapi kommunikációs szituációk különféle helyzetekben történő gyakorlása: kapcsolatfelvétel, kérdés, kérés, beszélgetés.

Férfiak és nők, felnőttek és gyermekek kommunikációjának különbözőségei, kommunikációs (illem)szabályok (férfiak és nők, felnőttek és gyermekek, gyermekek és gyermekek) között.

Tanult szövegek szöveghű és kifejező tolmácsolása.

A kommunikációs helyzet tér, idő és résztvevői szerepek (kontextus), valamint a beszédpartner közlésének, viselkedésnek megfigyelése, értelmezése.

A kommunikáció teljes folyamatának megfigyelése, a következtetések nyomán alaptényezőinek megnevezése egy-egy példa elemzésével.

2. Olvasás, az írott szöveg megértése/Olvasás, szövegértés

Olvasási, szövegértési stratégiák alkalmazása, gyakorlása és bővítése különböző témájú és típusú nyomtatott és elektronikus szövegeken. Tájékozódás, információkeresés (betűrend, tartalomjegyzék, utalók használatával) a különféle dokumentumtípusokban (könyv, folyóirat, AV és online dokumentum), korosztálynak szóló kézikönyvekben (szótár, lexikon), ismeretterjesztő forrásokban.

Az ismert szöveg-feldolgozási stratégiák (átfutás, jóslás, előzetes tudás aktiválása stb.) alkalmazása, illetve újabb stratégiákkal való bővítése (szintézis, szelektív olvasás).

A szövegértés folyamatának megfigyelése, a szöveg megértésének követése, monitorizálása. A hibás olvasási, szövegértési technika felismerése, a megfelelő javító stratégia megtalálása és alkalmazása.

Az információhordozók kommunikációs funkcióinak és az olvasott szövegek tipológiai és műfaji különbségének megfigyelése, a szöveg mondanivalójának saját szavakkal történő megfogalmazása. A szöveg szereplőinek bemutatása. A szöveg és a kép összefüggéseinek feltárása, értelmezése.

Kulcsfogalmak, alapfogalmak: Üzenet, szöveggép, betűrend, tartalomjegyzék

3. Írás, fogalmazás

A kialakult egyéni írástechnika további fejlesztése. Törekvés az esztétikus, olvasható kézírásra.

Az írás folyamatának megtapasztalása, folytonos ön- és társkorrekció.

Anyaggyűjtés különféle nyomtatott és elektronikus forrásokból az írott mű elkészítéséhez.

A vázlatkészítés szabályainak, fajtáinak megismerése; gyakorlatok a vázlat kifejtéséhez, kiegészítéséhez.

Néhány internetes szövegtípus formai és tartalmi jellemzőinek megfigyelése. Az írott és nyomtatott szöveg formájának üzenete.

Az írásmű üzenetének, céljának, befogadójának megfelelő szókincs használata.

Személyes élmények megfogalmazása különböző szöveg-típusokban: mese, elbeszélés, leírás, jellemzés, levél.

Szövegalkotás az internetes műfajokban (pl. e-mail, komment).

Az írás nem nyelvi jeleinek (betűforma, -nagyság, sorköz, margó, távolság, színek, kiemelések stb.), a szöveg képe az írott üzeneten túli jelentése. A kézzel írt és a számítógépes szövegek különbözőségei, hasonlóságai.

Kulcsfogalmak, alapfogalmak: Anyaggyűjtés, vázlat, elbeszélés, leírás, jellemzés, levél, e-mail, emotikon. Nem nyelvi jel (sorköz, betű, margó stb.).

4. Helyesírás

Az alapvető helyesírási szabályok (kiejtés elve, szóelemzés elve, hagyomány elve, egyszerűsítés) megismerése főleg a hangtani és szófajtani ismeretek elsajátításához kapcsolódóan. A tulajdonnév értelemtükrözőtető helyesírási alapjainak megismerése.

A megismert helyesírási esetek felismerése és tudatos alkalmazása az írott szöveg megértése és szövegalkotási folyamatában; az önkontroll és szövegjavítás fokozatos önállósággal.

Törekvés a mindennapi írásbeli alkotásokban az igényes helyesírásra. Hibajavítási gyakorlatok segédeszközök használatával.

Kulcsfogalmak, alapfogalmak: Ábécé, helyesírási alapelv (kiejtés elve, szóelemzés elve, hagyomány elve, egyszerűsítés elve), elválasztás.

5. A szavak szerkezete és jelentése

A szavak szerkezete: szó, szótő, toldalékok: képző, jel, rag.

Az ige és főnév szemantikája.

Az alapszófajok típusai, szerkezetük, szerepük a szövegalkotásban.

Az ige szerkezete, az igekötők szerepe az ige folyamatosságának, az irányultságának kifejezésében; az ige aspektualitása.

A főnevek kategóriái, a tulajdonnevek néhány tipikus fajtája, szerkezete.

A névmások szövegszervező szerepének megfigyelése, alkalmazása a szövegalkotásban.

A tanult alapszófajok leggyakoribb képzőinek megismerése, szóalkotási gyakorlatok.

A magyar nyelv szerkezetének összehasonlítása a tanult idegen nyelv hangtani, szótani szerkezetével.

Kulcsfogalmak, alapfogalmak: alapszófaj (ige, főnév, melléknév, számnév, határozószó, névmás, igenév).

Irodalom

1. Monda, rege, ballada

Két-három magyar történeti monda, köztük népmonda, egy népballada és műballadaként *A walesi bárdok* és még egy Arany-ballada. Vörösmarty Mihály: *Szép Ilonka*, Arany János: *Rege a csodaszarvasról*

Kulcsfogalmak, alapfogalmak: Monda, rege, ballada, hagyomány, nemzeti hagyomány, nemzeti kultúra, hazaszeretet.

2. Összehasonlítási gyakorlatok: mese, monda

A mesék és mondák realitásának, fantasztikumának, cselekményalakításának, helyszíneinek, szereplőinek összevetése a hatás és az elbeszélés mód szempontjából (pl. ezen mondákon keresztül: Timaffy László: *A Duna meséje*, Lengyel Dénes: *Munkács vára*, Komjáthy István: *Miért haragszik a Balaton*; illetve pl. ezen meséken keresztül: *Az őzfiú*, *A muzsikáló ezüstkecske*, *A deákból lett király*).

Kulcsfogalmak, alapfogalmak: Valóság, fikció.

3. Arany János: Toldi

Emberi kapcsolatok, konfliktusok, lélekábrázolás a Toldiban.

Toldi Miklós helyzete, tettei, magatartása (értelmezés, jellemzés); kapcsolatai, konfliktusai (elemzés).

Arany lélekábrázolása (családi kapcsolatok; bűn és megtisztulás).

A történetmondás eszközei - szerkezeti, előadásmódbeli, nyelvi sajátosságok.

Kulcsfogalmak, alapfogalmak: Mottó, páros rím, hangsúly, tiszta rím és asszonánc, beszélő, elbeszélő, próbatétel.

4. Tematikus-motivikus összevetési gyakorlatok a Toldi kapcsán

Emberi élethelyzetek felidézése és elemzése a Toldi jelenetei kapcsán, pl. társadalmi különbségek (hé, paraszt...), kiszakadás a családból (Miklós eltávozik), hit és hitetlenség (23-24. ének passzusai), képmutatás (György a király előtt) stb.

Kulcsfogalmak, alapfogalmak: Határhelyzet, döntési helyzet.

5. Hősök a történetmondás műfajában

Elbeszélő költeményként Fazekas Mihály: *Lúdas Matyi*, regényként Gárdonyi Géza: *Egri csillagok* továbbá kortárs vagy klasszikus ifjúsági regények, vagy azok részletei. Helyzetek, kalandok, konfliktusok, a regény világát felidéző írói eszközök, ismétlődő motívumok. Jellemek és sorsok.

Kulcsfogalmak, alapfogalmak: Történelmi regény, jellemzés, leírás, párbeszéd, monológ, konfliktus, bonyodalom, tetőpont.

6. Regényhősök összehasonlítása

A Gárdonyi-mű és más regények hőseinek párhuzamos jellemzése és szembeállítás (pl. ezekből a regényekből: Harper Lee: *Ne bántsátok a feketerigót!*, Christine Nöstlinger: *A cseregyerek*, Nógrádi Gábor: *Gyerekrablás a Palánk utcában*, Gion Nándor: *Postarablók*).

Kulcsfogalmak, alapfogalmak: Jellem, jellemvonás.

7. Képek és formák a költészetben

Lírai alkotások elemzése különböző korokból, beleértve a régi magyar irodalmat, nevezetesen Csokonaitól *A Reményhez* című verset, Janus Pannoniustól a *Pannónia dicséretét* továbbá néhány lírai művet a későbbi korokból, beleértve a 20–21. század magyar költészetét is (például: Balassi Bálint, illetve a kortársak közül Lackfi János, Varró Dániel).

Kulcsfogalmak, alapfogalmak: Kompozíció, refrén, rímtípus, költői öntudat, tartalom, forma.

8. Az irodalmi művek szóbeli és írásbeli szövegműfajainak jellemzői

Az 5–6. évfolyamon megismert művek feldolgozása kapcsán: a jellemzés tartalmi és formai követelményei, az elbeszélés, leírás sajátosságai, az egyszerűbb dialogikus formák, dramatikus népszokások tipikus jegyei.

Kulcsfogalmak, alapfogalmak: Műnem, líra, epika, dráma, leírás, párbeszéd, jellemzés.

9. Fogalomhasználat

Elbeszélő és lírai művek, amelyekkel kapcsolatban a fogalmak felmerülnek.

Kulcsfogalmak, alapfogalmak: Dal, mese, ritmus, rím, ütem, ütemhangsúlyos verselés, zeneiség; cselekmény, helyszín, ismétlés, fokozás, párhuzam, ellentét, felező tizenkettes; hasonlat, megszemélyesítés, metafora; elbeszélés, regény; epikai mű szerkezete (kiindulási pont, bonyodalom, tetőpont, megoldás, szereplő, mellékszereplő, főhős); allegória, időmértékes verselés, versláb; konfliktus, epizód, motívum, történetmondás; nézőpont, cselekményszál; alliteráció, metonímia; rímelhelyezkedés, jelentés (szó szerinti és metaforikus).

7. évfolyam

Magyar nyelv

1. Kommunikáció-Beszédképesség

kiselőadás, hozzászólás, felszólalás, kiselőadás, köszöntő, ünnepi beszéd.

Sajtóműfaj (hír, tudósítás, interjú).

A tanuló igazodjon el a mindennapi páros és csoportos kommunikációs helyzetekben. Megfelelően alkalmazza a kapcsolatteremtés és a kapcsolattartás udvarias formáit. Tudjon szóban és írásban rövid, mindennapi köszöntőt fogalmazni. Legyen képes háláját, köszönetét néhány összefüggő mondatban megfogalmazni, azt érthetően, kifejezően tolmácsolni. Figyelje és tudja értelmezni partnerei kommunikációs nem nyelvi jeleit. Törekedjen az egyszerű, érthető, hatékony közlésre. Legyen képes mások rövidebb szóbeli üzeneteit megérteni, összefoglalni és továbbadni.

2. Írás, fogalmazás

elbeszélés, jellemzés, vélemény, jegyzet

Tudja a szöveg tartalmát összefoglalni, róla önállóan jegyzetet és vázlatot készíteni. Legyen képes az olvasott szöveg tartalmával kapcsolatos saját véleményét szóban és írásban megfogalmazni. Tudjon a különféle írott és elektronikus információhordozókból az anyaggyűjtés során adatokat gyűjteni, jegyzetet készíteni.

Legyen képes a gyűjtött anyagot elrendezni, önállóan rövid elbeszélést, leírást és jellemzést fogalmazni saját élményei, képzelete, valamint filmek és olvasmányok alapján.

3. Olvasás, szövegértés

Tudja a szöveg tartalmát összefoglalni, róla önállóan jegyzetet és vázlatot készíteni. Legyen képes az olvasott szöveg tartalmával kapcsolatos saját véleményét szóban és írásban megfogalmazni. Legyen képes egy kb. 250-300 szavas írott (szépirodalmi, dokumentum- és ismeretterjesztő) szöveg globális (átfogó) megértésére, a szöveg szó szerinti jelentésén túli üzenet értelmezésére, a szövegből információk visszakeresésére.

4. A nyelv szerkezete jelentése + helyesírás

Mondatfajta, kijelentő, kérdő, felszólító, felkiáltó, óhajtó mondat.

Egyszerű mondat; tagolt és tagolatlan mondat; minimális és bővített mondat

Mondatrész, alany, állítmány, jelző (minőség, birtokos, mennyiség), határozó (idő, hely, mód, társ, eszköz, állapot)

Szószerkezet, mellérendelő és alárendelő szószerkezet.

Viszonyzó, névelő, kötőszó, névutó, partikula, segédige, igekötő.

Mondatszó, indulatszó, módosítószó

A tanuló ismerje a főbb szószerkezeteket (alárendelő, mellérendelő, hozzárendelő szószerkezet), általános jellemzőket. Ismerje fel őket az írott szövegekben, és tudja megnevezni őket. Tudja megnevezni és fölismerni a mondat részeit (alany, állítmány, tárgy, határozó, jelző), a tanult módon jelölje az egyes mondatrészeket az egyszerű mondatokban. Ismerje a szóalkotás legáltalánosabb módjait és azok helyesírását.

A tanult nyelvhelyességi és helyesírási szabályok megfelelő alkalmazása: a központozás, a tanulmányok során előforduló tulajdonnevek, a belőlük képzett mellénevek helyesírásának, az egybe- és külön írás elveinek ismerete és megfelelő alkalmazása. A Magyar helyesírási szótár önálló használata.

Irodalom

1. Epika

kisepika

fogalmak: anekdota, mesélő, elbeszélő, novella, elbeszélés

szervezők: Mikszáth és néhány egyéb szerző (kortárs is)

nagyepika

fogalmak: regény, regénytér, regényidő, regényszerkezet

szervezők: Jókai Mór: *A kőszívű ember fiai*, Mikszáth Kálmán: *Szent Péter esernyője*, *A kőszívű ember fiai*,

kortárs irodalom/népszerű irodalom 2-3 alkotása

memoriter: 10-12 soros prózarészlet

2. Reformkor irodalma

fogalmak: retorika, variáció, kontraszt, ellentétes párhuzam

szervezők: Kölcsey Ferenc: *Himnusz*, *Parainesis* (egy részlet), Petőfi Sándor: *Nemzeti dal*, *Szeptember végén*, és Vörösmarty Mihály: *Szózat* című művére. Legalább 3 további alkotás, például *István öcsémhez*, *Reszket a bokor, mert...* *Egy gondolat bánt engemet*

memoriter: Kölcsey: *Himnusz*, Vörösmarty: *Szózat*, Kölcsey: *Huszt*

3. Líra

fogalmak: műfajok megnevezése: dal, elégia, óda, himnusz, epigramma, helyzetdal, költői levél, ars poetica. Jellemzőik összefoglalása

szervezők/művek: különböző korok lírai alkotásainak felidézése, összehasonlítása

memoriterek

4. Dráma

fogalmak: dialógus, díszlet, felvonás, feszültség, fordulópont, helyzetkomikum, humor, jelenet, jellemkomikum, jelmez, komédia, komikum, konfliktus, monológ, rendezői utasítás; szándék, szerep, szereplők kapcsolata, színmű, szöveg és mozgás, tetőpont, tragédia

szerek/művek: egy dráma (színjáték, színmű)

memoriter: drámarészlet

Részvétel a közéleti kommunikáció iskolai helyzeteinek különféle formáiban felszólalás, hozzászólás formájában. Saját vélemény megfogalmazása (az érvelés alapvető szabályait követve) a mindennapi élet egyszerűbb, a korosztály által is átlátható problémáiról, olvasmányokról. Udvarias együttműködés felnőtt és kortárs beszédpartnerekkel.

A megértést biztosító hangos és néma olvasás, szöveghű folyamatos felolvasás, szövegmondás (memoriterek). Rendezett, egyéni íráskép.

Különféle műfajú és rendeltetésű (szépirodalmi, ismeretterjesztő, értekező) szövegek szerkezetének és jelentésének bemutatása. Epikus olvasmányok, olvasott, látott drámai alkotások szerkezeti elemeinek elkülönítése, a fő- és mellékszereplők jellemzése.

A szépirodalmi művekben megjelenő helyzetek és jellemek, érzelmek és gondolatok egyszerűbb összefüggéseinek bemutatása szóban és írásban.

A lírai formanyelv (ritmus, rím, hangzás, képiség) stíluseszközeinek felismerése. Vázlat készítése szóbeli megnyilatkozáshoz, cselekményvázlat írása.

8. évfolyam

Magyar nyelv

1. A nyelv szerkezete

A nyelv szerkezetének, változó egységeinek megfigyeltetése mondat- és szövegépítő eljárásokkal. A todalékok szerepe, szófajok, mondatrészek elkülönítése, mondategységek, a mondat nyelvi funkciója, felépítése, szövegszervező ereje, a mondatfajták. A viszonszók és mondatszók szerepe. A szószerkeztípusok felépítésének megfigyelése, megalkotása. Az összetett mondatok fajtái, szeretlen, szerves összetétel, alá- és mellérendelés.

A szóösszetételek típusai, jelentésük változása, helyesírásuk. A szóösszetétel és szóképzés irodalmi és nem irodalmi szövegekben. Szóalkotás képzéssel és összetétellel.

2. A nyelv állandósága és változása

A nyelv állandóságának és változásának megfigyelése különböző régi és mai szövegeken. A nyelvi változás bizonyítékainak értelmezése különböző korokból származó írott szövegeken. A magyar nyelv eredete, helye a nyelvek között, nyelvcsaládok. Nyelvváltozatok, nyelvjárások, nyelvhasználat, réteg- és csoportnyelvek. A szókészlet változása, régi és új szavak gyűjtése, szótárhasználat.

3. Helyesírás

Az összetett szavak helyesírásának szabályai. Az írásjelek, a szöveg központosításának legfontosabb szabályai. A párbeszéd és az idézetek (egyenes, szabad függő, függő) írásmódja.

4. Olvasás, szövegértés

A különféle szövegfeldolgozási módok használata. Az olvasott szöveg tartalmának és az azt kiegészítő képek, ábrák összefüggéseinek felfedezése, értelmezése. Az adatkeresés technikái. A különböző forrásból származó információk megadott szempontok szerint való összehasonlítása, kritikai következtetés levonása. Ismeretterjesztő szövegek jellemzői, feldolgozási technikái.

5. Szövegalkotás

A közéleti kommunikáció iskolai helyzetei és műfajai: megbeszélés, felszólalás, hozzászólás, vita, alkalmi beszéd, köszöntés, kiselőadás. A helyzetnek és a kommunikációs célnak megfelelő beszédmód, szóhasználat. Az érvelés alapjainak ismerete, részvétel beszélgetésben, vitában.

Sajtóműfajok (hír, tudósítás, interjú, riport) jellemzői, felismerésük, alkalmazásuk.

Irodalom

1. Epikus műfajok

A különböző regénytípusok műfaji jegyeinek elkülönítése. Az irodalmi élmények, és azok megosztása, erkölcsi kérdések megvitatása, ítéletalkotás. A szereplők jellemzése, a konfliktus feltárása, beszámoló szóban és írásban olvasott művekről a cselekményt alkotó elemek, a szereplők, a főhős, a mellékszereplők figyelembevételével. (Móricz Zsigmond: Légy jó mindhalálig, Tamási Áron: Ábel a rengetegben, Szabó Magda: Abigél). A jellemek egyszerű illetve összetett mivoltának, az érzelmek, érzések ábrázolásának értékelése.

A kisepikai műfajok jellemző műfaji jegyeinek megkülönböztetése. Anekdotikus történetek, kisepikai alkotások a magyar és a világirodalom különböző korszakaiból. Korábban megismert kisepikai művek összevetése kortárs alkotásokkal. A szóhasználat, stílus, mondatszerkezet eltéréseinek észrevétele, a tematika jellegzetes eltéréseinek elemzése. A hangulat, hangnem, világkép eltéréseinek megfigyelése.

2. Lírai műfajok

Különböző korok lírai alkotásainak feldolgozása. A lírai kifejezésformák megismerése, az eltérések felismerése. A szóhasználat, stílus, mondatszerkezet eltéréseinek észrevétele, a tematika jellemző eltéréseinek elemzése. A hangulat, hangnem, világkép eltéréseinek megfigyelése. Egy József Attila- és egy Radnóti Miklós-mű szöveghű felidézése.

3. Drámai műfajok

Egy dráma (Shakespeare: Romeo és Júlia) feldolgozása, megtekintése, szöveg és előadás összehasonlítása. A monológ és a dialógus szerepének megkülönböztetése, Szöveg és mozgáskapcsolatának, a szándék és feszültség jelentőségének felismerése. Egy drámarészlet szöveghű felidézése.

4. Az irodalom nagy témái

Alapvető irodalmi témák és motívumok különböző műfajú és terjedelmű, különböző korokból származó művekben, ezek összehasonlítása. Az elbeszélői szerep, elbeszélésmód eltéréseinek vizsgálata. Hasonló témájú, azonos műfajú művek összehasonlítása, néhány alapvető irodalmi téma és motívum jelentésének elemzése. Eligazodás az irodalom kronológiájában.

5. Kortárs irodalom

Olvasmányélmények a 20-21. század irodalmából, egy-egy irodalmi mű értelmezésekor a különböző olvasatok felismerése. Az irodalmi művek fogadtatásával, jelentőségével kapcsolatos eltérések megfigyelése. Különféle olvasói vélemények, elemzések, értelmezések értékelése, összevetése. A célzás és elhallgatás eszközei.

6. Az irodalom határterületei

Változatos témájú irodalmi művek feldolgozása különös tekintettel a népszerű illetve lektűr irodalomra és annak hatáskeltő eszközeire. A művészi érték és a giccs. Tájékozódás a könyvtárban.

2020-2021. tanévtől négyévfolyamos képzésben induló osztályok tanulóinak számára (NAT 2020)

9. évfolyam

Magyar nyelv

1. Kommunikáció – fogalma, eszközei, típusai, zavarai; digitális kommunikáció

A kommunikáció fogalma, tényezői és funkciói, A személyközi kommunikáció, A nem nyelvi jelek, A tömegkommunikáció fogalma, típusai és funkciói, A tömegkommunikáció hatása a gondolkodásra és a nyelvre, Médiaműfajok, A digitális kommunikáció jellemzői, szövegtípusai, az új digitális nyelv

2. A nyelvi rendszer, a nyelv szerkezeti jellemzői, a nyelvi elemzés, a magyar és a idegen nyelvek

A nyelv mint jelrendszer

A nyelvi szintek

A magyar nyelv hangrendszere

Hangkapcsolódási szabályszerűségek

A szavak felépítése, a szóelemek (szótő, képző, jel, rag), A magyar nyelv szófaji rendszere: alapszófajok, mondatszók és viszonzók

A szószerkezetek (szintagmák)

A mondat fogalma és csoportosítási szempontjai

Az egyszerű mondat: az alany, az állítmány, a tárgy, a határozók, a jelzők

Az összetett mondat: az alárendelő összetett mondatok, a mellérendelő összetett mondatok, a többszörösen összetett mondatok

9. évfolyam

Irodalom

1. Bevezetés az irodalomba – művészet, irodalom

művészet, szépirodalom, szórakoztató irodalom, irodalmi kommunikáció; szerző, alkotó, terjesztő, másoló, előadó, befogadó; befogadás, értelmezés, műnem, epika, líra, dráma, műfaj, monda, elbeszélés, regény, elbeszélő költemény, dal, himnusz, óda, elégia, metafora, hasonlat, költői megformáltság, történet, elbeszélés, lírai én, narrátor, beszélő, dialógus, monológ

2. Az irodalom ősi formái. Mágia, mítosz, mitológia

- A világ születése; istenek születése és harca; istenek nemzedékei, világkorszakok; az ember teremtése
- Az olimposzi istenek
- A görög mitológia híres történetei (Hermész, Dionüszosz, Héraklész tettei, Daidalosz és Ikarosz, Thészeusz és Ariadné, a Minótauros)
- Babiloni teremtésmítosz (részlet)

szóbeliség, írásbeliség, sámánizmus, regös, mágus, jokulátor, táltos, világfa, antikvitás, mítosz, mitológia eredetmítosz, archaikus világ, archetípus

3. A görög és római irodalom

- Homérosz: Íliász vagy Odüsszeia (részletek)
- Alkaios: Az állam hajója, Alkaios: Bordal, Szapphó: Aphroditéhez, Szapphó: Édesanyám! Nem perdül a rokka, Anakreón: Töredék a halálról, Gyűlölöm
- Szophoklész: Antigoné
- Catullus: Gyűlölök és szeretek
- Vergilius: Aeneis (Első ének, 1-7.sor)
- Vergilius: IX. ecloga
- Horatius: Thaliarchushoz
- Ovidius: Átváltozások, Pygmailon

eposz, eposzi konvenciók: prozódia, invokáció, enumeráció, in medias res, deus ex machina, hexameter; dal, elégia, epigramma, himnusz, időmértékes verselés fogalmai, toposz, tragédia, komédia, dialógus, monológ, hármasszöveg, akció, dikció, drámai szerkezet, exozis, konfliktus, tetőpont, megoldás, kar, katarzisz

imitáció, dal, óda, elégia ekloga, episztole, strófaszerkezet, horátiusi alapelvek, ars poetica

4. A Biblia mint kulturális kód

- Mózes első könyvéből **részletek**: Teremtéstörténetek, József
- Mózes második könyvéből részletek: Kivonulás Egyiptomból (**részletek**), a
- Tízparancsolat
- Zsoltárok könyve (23., 42.)
- Újszövetség: Máté- Jézus Krisztus születése, megkeresztelése, Jézus Krisztus tanításai: Hegyi beszéd, A magvető példázata, Passió-történet, Jézus feltámadása
- Lukács- Az irgalmas samaritánus, A tékozló fiú
- Pál apostol szeretethimnusza

Biblia, Ószövetség, Újszövetség, Héber Biblia, zsidó vallás, kánon, kanonizáció, teremtéstörténet, pusztulástörténet, Tóra, Genesis, Exodus, zsoltár, próféta, kereszténység, evangélium, szinoptikusok, napkeleti bölcsek, apostol, példabeszéd, passió, kálvária, apokalipszis

5. A középkor irodalma

- Szent Ágoston: Vallomások (részlet)
- Halotti beszéd és könyörgés
- Jacopone da Todi: Himnusz a fájdalmas anyáról
- Ómagyar Mária-siralom

- Walter von der Vogelweide: A hársfaágak csendes árnyán
- Dante Alighieri: Isteni színjáték – Pokol (részletek)
- vágánsköltészet, Carmina Burana (részlet)
- François Villon: A nagy testamentum (részletek)

középkor, korstílus, művelődéstörténet, romanika, gótika, patrisztika, skolasztika, katedrális, vallomás, legenda, rím, egyházi kultúra, lovagi kultúra, trubadúr, moralitás, vágáns költészet, nyelvemlék, szövegemlék, gesta, krónika, intelem, kódex, prédikáció, Pokol, Purgatórium, Paradicsom, emberiségköltemény, allegória, szimbólum, tercina, balladaforma, rondó, rím, oktáva, testamentum, haláltánc, oximoron

6. A reneszánsz irodalma

- Petrarca: Pó, földi kérgem
- Janus Pannonius: Pannónia dicsérete
- Janus Pannonius: Egy dunántúli mandulafáról
- Boccaccio: Dekameron, Első nap 3. novella
- Bibliafordítások
- Károli Gáspár Szent Biblia fordítása (részlet)
- Szenczi Molnár Albert: 42. zsoltár
- Heltai Gáspár: Száz fabula (részletek)
- Tinódi Lantos Sebestyén: Eger vár viadaljáról (részlet)
- Gyergyai (Gersei) Albert: História egy Árgirus nevű királyfiról és egy tündér szűz leányról (részletek)
- Balassi Bálint: Egy katonaének, Borivóknak való, Adj már csendességet, Hogy Júliára találá
- Shakespeare: LXXXV. szonett
- William Shakespeare: Romeo és Júlia / Hamlet, dán királyfi

reneszánsz, humanizmus, reformáció, szonett, novella, novellafüzér, anekdota, bűcsúvers

bibliafordítás, zsoltárfordítás, vitairat, vitadráma, jeremiád, fabula, dallamvers, szövegvers, mese, példázat, históriás ének, széphistória, lovagregény-paródia, blank verse, commedia dell'arte, hármas színpad, a shakespeare-i dramaturgia, királydráma, bosszúdráma, lírai tragédia

A 2020-2021. tanév előtt felvett négy- és nyolcévfolyamos képzésű osztályok tanulójának számára (NAT 2013)

9. évfolyam

Magyar nyelv

1. Kommunikáció, tömegkommunikáció

Kommunikáció, kommunikációs tényezők (adó, vevő, kód, csatorna, üzenet, kapcsolat, kontextus, a világról való tudás)

Kommunikációs cél és funkció (tájékoztató, felhívó, kifejező, metanyelvi, esztétikai szerep, kapcsolatfelvétel, -zárás)

Nem nyelvi jel (tekintet, mimika, gesztus, testtartás, térköz, emblémák)

Tömegkommunikáció

Tájékoztató műfaj (hír, közlemény, tudósítás, riport, interjú)

Véleményközlő műfaj (kommentár, glossza, jegyzet, olvasói levél, ismertetés, ajánlás)

2. Nyelvi szintek, a nyelv grammatikai jellemzői

Hang, fonéma, hangtörvény, szóelem (morféma) – szabad és kötött morféma, szótó, képző, jel, rag

Szófaj: alapszófaj, viszonyzó, mondatszó

Szószerkezet (szintagma): alárendelő, mellérendelő szintagma

Mondatrész: alany, állítmány, tárgy, határozó, jelző

Vonzat

Mondat, a mondat szerkezetegysége, mondatfajta: egyszerű mondat, összetett mondat

3. Helyesírási ismeretek

Helyesírási alapelvek

Nyelvi norma

4. Jelentéstan

Jelentésszerkezet, jelentéselem, jelentésmező, jelhasználati szabály

Denotatív, konnotatív jelentés

Metaforikus jelentése

Motivált és motiválatlan szó, hangutánzó, hangfestőszó.

Egyjelentésű, többjelentésű szó, homonímia, szinonima, hasonló alakú szópár, ellentétes jelentés

9. évfolyam

Irodalom

1. Világirodalom – görög mitológia, antik görög epika és líra

Homérosz - Íliász, Odüsszeia

Szemelvények a görög lírából (Anakreón, Szapphó, Alkaios)

2. Színház- és drámatörténet – az antik színház és dráma

Az antik görög színház

Drámai előadások (tragédia, komédia), versenyjátékok

Szophoklész: Antigoné

Az antik dráma hatása a drámatörténetre

3. Világirodalom – antik római irodalom

Szemelvények a római lírából és epikából (Catullus, Vergilius, Horatius, Ovidius, Phaedrus)

A római irodalom műfajának, témáinak, motívumainak hatása, továbbélése

4. Világirodalom – Biblia

Szemelvények az Ószövetségből: Teremtéstörténet, Káin és Ábel, A vízözön, Babel tornya, József története, próféták, Jónás története, zsoltárok

Szemelvények az Újszövetségből: Evangélium, példabeszédek – Tékozló fiú, Az irgalmas samaritánus; passió, Pál apostol Szeretethimnusza,

A bibliai hagyomány továbbélése az európai és magyar kultúrában (szókincsek, szólások, témák, motívumok)

5. Világirodalom – az európai irodalom a 4-15. században (középkor)

Himnusköltészet: Assisi Szent Ferenc, Jakopone da Todi

Vallomás: Agustinus

Legendák: Margit-legenda

Hősi ének (lovageposz, lovagregény)

Trubadúr- és lovagi költészet: Walther von der Vogelweide

Vágáns dalok: Carmina Burana

Dante: Isteni színjáték – Pokol

Villon művei (balladák)

6. Világirodalom – az európai irodalom a 14-16. században (reneszánsz)

Itáliai reneszánsz – Petrarca: Daloskönyv; Boccaccio: Dekameron

7. Színház- és drámatörténet – az európai színjátszás formái a 10-16. században

8. Magyar irodalom a 12-16. században

Szemelvények a 12-15. századi latin és magyar nyelvű magyar irodalomból: Szent István intelmei, magyarországi szentek legendái, haláltánc

Halotti beszéd és könyörgés

Ómagyar Mária-siralom

Kódexek

históriás ének

zsoltárparafrázis

9. Janus Pannonius portréja

Janus Pannonius lírája, jellemző témái (öntudat, békevágy, betegség)

Epigrammák, elégiák

10. Balassi Bálint portréja

Balassi Bálint lírája

szerelmes versek (Júlia-versek, Célia-versek)

katonaversek

istenes versek

11. Világirodalom – késő reneszánsz, barokk, klasszicizmus (16-17. század)

12. Színház- és drámatörténet – az angol színház a 16-17. században és Shakespeare

Az angol színház a 16-17. században

Shakespeare drámája (Hamlet/ Romeó és Júlia)

13. Színház- és drámatörténet – a francia klasszicista színház (17. század)

Klasszicizmus elvárásai

Tragédia és komédia

A francia színház a 17. században

Moliere: Tartuffe – A komikum megjelenési formái

14. Látásmód- Zrínyi Miklós: Szigeti veszedelem

Magyar barokk

Pázmány Péter értekező prózája (hitvita, prédikáció)

Zrínyi M.: Szigeti veszedelem – barokk eposz, szerkezet, a főhős mint Krisztus katonája, értékrend

10. évfolyam

Magyar nyelv

1. A szöveg

A szöveg fogalma, jellemzőinek megfigyelése, megnevezése, rendszerezése.

A szöveg szerkezete: a szöveg és a mondat viszonya, szövegegységek.

A szövegértelem összetevői: pragmatikai, jelentésbeli és nyelvtani szintje.

Szövegtípusok jellemzői megjelenés, műfajok és nyelvhasználati szinterek szerint.

A szóbeliség és az írásbeliség hatása a szövegformálásra.

A legjellegzetesebb szövegtípusok: a beszélt nyelvi társalgási és az írott monologikus szövegek.

A szóbeli és írott szövegek szerepe, minősége, eltérő jegyei.

A szövegfonetikai eszközök és az írásjegyek szövegértelmező szerepe.

Szövegköziség, az internetes szövegek jellemzői.

A szövegtípusok általános jellemzőinek felismertetése, az írott és internetes szövegek összehasonlítása, az eltérő és azonos jegyek megfigyelése és megnevezése.

Az internetes adatkeresés, szöveghálók, az intertextualitás kezelése, a különböző forrásokból származó adatok megbízhatóságának és használhatóságának kérdései.

A különböző forrásból származó információk megadott szempontok szerint való összehasonlítása, megvitatása, kritikai következtetés levonása.

Szövegek összefüggése, értelemhálózata.

A szövegértés, szövegfeldolgozás technikája, olvasási típusok és stratégiák.

Kulcsfogalmak/fogalmak:

Szöveg, szövegösszefüggés, beszédhelyzet. Szövegmondat, bekezdés, tömb, szakasz. Szövegkohézió (témahálózat, téma-réma, szövegtopik, szövegfókusz, kulcsszó, cím). Szövegpragmatika (szövegvilág, nézőpont, fogalmi séma, tudáskeret, forgatókönyv). Nyelvtani (szintaktikai) tényező (kötőszó, névmás, névelő, határozószó, előre- és visszautalás, deixis, egyeztetés). Intertextualitás. Szövegtípus (monologikus, dialogikus és polilogikus; beszélt, írott, elektronikus; spontán, tervezett). Szövegműfaj (elbeszélő, leíró, érvelő). Nyelvhasználati szinterek szerinti szövegtípus (mindennapi, közéleti és hivatalos, tudományos, sajtó és média, szépirodalmi). Szövegfonetika (hangsúly, hanglejtés, hangerő, szünet, beszédtempó).

2. Stilisztikai alapismeretek

A jellegzetes stílus típusok (stílusárnyalatok) megismerése (pl. a társalgás bizalmas vagy közömbös), felismerése, hatásának elemzése.

A nyelvi szintek alkalmi és a szótárakban jelölt állandó stílusértékének megfigyelése, felismerésük, valamint alkalmazásuk a szövegalkotásban.

A leggyakoribb stílusrétegek jellemzőinek megismerése, felismerése, elemzése, összefüggésben a szövegtani jellemzőkkel.

A szövegek stílusának, jelentésének a befogadóra tett hatásának (stílushatás) megtapasztalása, vizsgálata; stílusgyakorlatok, szövegtranszformációk.

A stíluselemek, stílus eszközök szerepének értelmezése művészi és mindennapi szövegekben (jelentésfeltáró, hatáselemző gyakorlatok).

A helyzetnek, kommunikációs célnak megfelelő stílus eszközök tudatos használata a szövegalkotásban.

A metafora funkciója és használata a mindennapi, továbbá a publicisztikai és a tudományos nyelvhasználatban

Kulcsfogalmak/fogalmak: Stílus, stilisztika, stílus típus (bizalmas, közömbös, választékos stb.). Stílusérték (alkalmi és állandó). Stílus réteg (társalgási, tudományos, publicisztikai, hivatalos, szónoki, irodalmi).

Stílushatás. Szókép (metafora, hasonlat, szinesztézia, metonímia, szinekdoché, összetett költői kép, allegória, szimbólum). Alakzat (ellipszis, kötőszóhiány, ismétlődés, gondolatritmus, oximoron). Mondatstilisztikai eszköz (verbális stílus, nominális stílus, körmondat). Hangszimbolika, hangutánzás, hangulatfestés, alliteráció, áthajlás, figura etimologica, expresszivitás, eufemizmus, evokáció, archaizálás, egyéni szóalkotás, poétizáció.

3. Jelentés tan

A szavak jelentésének szerkezete, jelentéselemek. A hangalak és jelentés viszonya, jelentésmező. Motivált és motiválatlan szavak felismerése, használata.

A metaforikus kifejezések szerkezete, jellemző típusai, használati köre.

A mondat és szöveg jelentés.

A jelentés szerepe a nyelvi szerkezetek kialakításában. A jelentés és a nyelvi-grammatikai funkció összefüggése.

A szórend jelentésváltozatainak megfigyelése, hatásértelmezés. Egynyelvű szótárak használata.

Kulcsfogalmak/fogalmak: Jelentésszerkezet, jelentéselem, jelentésmező, jelhasználati szabály. Denotatív, konnotatív jelentés. Metaforikus jelentés. Motivált és motiválatlan szó, hangutánzó, hangulatfestő szó.

Egyjelentésű, többjelentésű szó, homonima, szinonima, hasonló alakú szópár, ellentétes jelentés.

Irodalom

1. Világirodalom – az európai irodalom a 18. században: A felvilágosodás jellemző jegyei, filozófiája egy világirodalmi életmű elemzésével

A felvilágosodás irodalmának jellemző műfajai és stílusirányzatai: klasszicizmus, szentimentalizmus (érzékenység), rokokó. Művek, szemelvények az angol, francia és német irodalomból, pl. Defoe, Swift, Jane Austen; Voltaire, Rousseau; Goethe, Schiller különféle műfajú alkotásaiból. A választott szerzőkhöz, művekhez kapcsolódó fogalmi ismeretek.

Kulcsfogalmak/fogalmak: Felvilágosodás, klasszicizmus, szentimentalizmus, rokokó, valóság és fikció, elbeszélői nézőpont, kalandregény, robinzonád, fejlődésregény, éregény, levélregény, tézisregény, ellenutópia, szatíra (szatirikus hangnem).

Műismeret minimum: Swift, Voltaire, Goethe egy-egy művének/részletének ismerete.

2. Nyelvi programok, nyelvművelés a magyar felvilágosodás irodalmában

A 18. század irodalma a felvilágosodás előtt: a kuruc költészethez kapcsolódó irodalmi formák; Mikes Kelemen: *Törökországi levelek* részlete. A felvilágosodás korának irodalma.

Művelődési programok. Bessenyei György értekező prózai művének részlete (pl. *Magyarság*). Alkotói csoportok, irodalmi központok, sajátos életutak (pl. Batsányi János, Kármán József). Kazinczy Ferenc irodalomszervező tevékenysége és írói munkássága (legalább egy epigrammája).

Kulcsfogalmak/fogalmak: Nyelvújítás, irodalmi élet, művelődési program, értekezés.

3. Magyar irodalom a 18. században – portrék: Csokonai Vitéz Mihály

Csokonai Vitéz Mihály portréja; életművének műfaji, formai és stílári sokszínűsége *A Reményhez*, *A tihanyi Ekhóhoz* és még legalább egy mű (pl. *Az estve*, *Tartózkodó kérelem*, *A Magánosság* stb.) alapján. 3-4 mű értelmezése, hatása, továbbélése a magyar költészetben.

Kulcsfogalmak/fogalmak: szentencia, szimultán ritmus, dal.

4. Magyar irodalom a 18. században – portrék: Berzsenyi Dániel

Berzsenyi Dániel portréja; jellemző műfajok, témák, életérzések költészetében. *A közelítő tél*, *A magyarokhoz I.* és legalább még egy mű (pl. *Levéltöredék barátnémhoz*, *Osztályrészem*) értelmezése. Berzsenyi hatása, továbbélése a későbbi magyar költészetben.

Kulcsfogalmak/fogalmak: bölcséleti óda, elégiko-óda, elégia, dal, episztola, létösszegzés, időszembesítő verstípus, antik strófaszerkezetek.

5. Világirodalom – az európai irodalom a 19. század első felében (romantika, romantika és realizmus)

A romantika stílusjegyei egy szabadon választott világirodalmi mű elemzésével

A romantika irodalmának jellemzői (esztétikai elvek, művészi szabadság, stílus- és formajegyek; ironikus látásmód, groteszk minőség). Új műfajok, formák (pl. történelmi regény, bűnügyi történet,

drámai költemény, verses regény). Társadalmi típusok (felesleges és karrierista hősök, hivatalnokok) megjelenése a romantikával egyidejű, realista szemléletű művekben. Művek, szemelvények az angol/amerikai, francia, német és orosz irodalomból, pl. Byron, Shelley, Keats; Poe; Victor Hugo, E. T. A. Hoffmann, Puskin vagy mások alkotásaiból; illetve Balzac, Stendhal, Gogol műveiből.

Kulcsfogalmak/fogalmak: Műfajkeveredés, hangnemi kevertség, groteszk, irónia, bűnügyi történet, történelmi regény, verses regény, regényciklus, analitikus regény.

6. Színház- és drámatörténet – Katona József: *Bánk bán*

Katona József: *Bánk bán* – sok szempontú műértelmezés. Pl. - magánéleti és közéleti konfliktus, alapkérdések; - a szereplők körei, Bánk összeomlása; a címszereplő megítélésének változatai; felépítés, szerkezeti megoldások (az V. felvonás szerepe).

Kulcsfogalmak/fogalmak: Tragédia, drámai szerkezet. Vándorszínház, állandó színház, szerepkör, intrikus, naiva, késleltetés, drámai nyelv, klasszicizmus és romantika.

7. Magyar irodalom a 19. század első felében – portrék: Kölcsey Ferenc

Kölcsey Ferenc: *Hymnus*, *Huszt* (memoriter), legalább négy művének értelmezése. Magyar irodalmi élet a 19. század első felében; orgánumok, folyóiratok, alkotói csoportok. A reformkori nemzeti romantika. A népiesség programjai. Kölcsey Ferenc alkotói portréja; közéleti szerep, egyéni és közösségi sors. *Hymnus* és még egy lírai alkotása (pl. *Elfojtódás*; *Vanitatum vanitas*; *Zrínyi dala*; *Zrínyi második éneke*). Értekező prózája (pl. *Nemzeti hagyományok* és / vagy a *Parainesis* részlete).

Kulcsfogalmak/fogalmak: Irodalmi élet, népköltészet, népdalgyűjtés; nemzeti himnusz, értekezés, intelem, értékszembesítő és időszembesítő verstípus, rapszódia, romantikus irónia, drámai költemény.

Vörösmarty: *Szózat*, *Előszó* és még egy-két lírai mű, valamint a *Csongor és Tünde*; memoriterek.

8. Magyar irodalom a 19. század első felében – portrék: Vörösmarty Mihály

Vörösmarty Mihály portréja. Romantikus világlátás, tematika és képalkotás lírában és drámában a *Szózat*; *Előszó* és még egy-két lírai alkotás (pl. *Késő vágy*; *Gondolatok a könyvtárban*; *Az emberek*, *A vén cigány*) alapján, illetve a *Csongor és Tünde* értelmezésével (pl. alapkérdések, értékszerkezet, motívumok, műfaji sajátosságok: mesejáték/drámai költemény).

Kulcsfogalmak/fogalmak: Irodalmi élet, népköltészet, népdalgyűjtés; nemzeti himnusz, értekezés, intelem, értékszembesítő és időszembesítő verstípus, rapszódia, romantikus irónia, drámai költemény.

Vörösmarty: *Szózat*, *Előszó* és még egy-két lírai mű, valamint a *Csongor és Tünde*; memoriterek.

9. Életmű – Petőfi Sándor

Petőfi Sándor életműve. Pályaszakaszok (életérzések, költői magatartás) és jellemző alkotások. A népi szemléletmód hatása; romantika és népiesség. Témák (pl. szerelem, táj, ars poetica),

versciklusok; lírai műfajok és líratípusok (pl. dalok, helyzetdalok, ódák, elégiák, rapszódíák; tájlíra, forradalmi látomásvers) és versformák változatossága; *A puszta, télen*; *A XIX. század költői*; *Európa csendes, újra csendes...*; *Szeptember végén*, és még legalább három-négy lírai alkotás elemző feldolgozása. Verses epika (pl. *A helység kalapácsa* mint eposzparódia; és/vagy *Az apostol*; ismétlés: *János vitéz*).

Kulcsfogalmak/fogalmak: Népiesség, elbeszélő költemény, versciklus, helyzetdal, tájlíra, látomásköltészet, ars poetica, komikus eposz, költői szerep, váteszköltő.

Az Alföld; *Nemzeti dal* (ált. isk., memoriterek is); *János vitéz* (és memoriter-részletei); *A puszta, télen*; *A XIX. század költői*; *Európa csendes, újra csendes...*; *Szeptember végén* és még három-négy mű és memoriterek.

10. Látásmód – Jókai Mór

Jókai alkotásainak jellemzői, műfaji változatok az életművében; regényírói művészetének sajátosságai a romantikus prózaepika jegyében. Jókai Mór: *Az arany ember* (esetleg más regényének) elemző értelmezése sok szempontú megközelítéssel, pl.: a romantika megjelenési formái; műfaji változat; szerkezet, jellemábrázolás, elbeszéléstechnika, nézőpont, közlésformák; hangnemi és motivikus összetettség. Problematika (az adott műhöz pl. természet és civilizáció, bűn és büntetés, kettős jellem). Műismeret minimum: két regénye; *A kőszívű ember fiai* (vagy más, pl. *Az új földesúr*, ált. isk.) és *Az arany ember* (vagy más, pl. *Egy magyar nábob*, *Fekete gyémántok*) egy regényelemzés kapcsán önálló szóbeli tétel keretében egy elemzési feladat kifejtő megoldása.

Kulcsfogalmak/fogalmak: Történelmi regény, vallomásregény, epizód, leírás, utópia, humor, anekdota.

11. évfolyam

Magyar nyelv

1. Kommunikáció

Tájékozottság különféle beszédhelyzetek megítélésében, kommunikációs zavarok feltérképezése, elhárítása. Manipulációs szándékok, hibás következtetések felismerése. A reklámok.

Kulcsfogalmak/fogalmak: kommunikációs zavar, manipuláció.

2. Retorika

A kulturált vita. A szónok tulajdonságai, feladatai. A szónoki beszéd kommunikációs funkciói. A beszéd felépítése, megszerkesztésének menete. Az érv felépítése. Az érvelés logikája, hibái. A cáfolat. A kiselőadás és a vizsgafelelet. A hatásos előadásmód eszközei. A szemléltetés. A hatásos meggyőzés eszközei. A hivatalos felszólalás, hozzászólás. Monologikus szöveg és memoriter kifejező tolmácsolása.

Kulcsfogalmak/fogalmak: retorika, szónok, szónoklat, beszédfajta, bevezetés, elbeszélés, érv, cáfolat, befejezés. Érv, bizonyítás tétel, összekötőelem.

3. Általános nyelvészeti ismeretek

Az ember mint nyelvhasználó lény. A nyelv mint jelrendszer, nyelv és gondolkodás.

Nyelvtipológia, nyelvtípusok és jellemzőik. Nyelvi identitás. Gesztusnyelvek, jelnyelvek.

Kulcsfogalmak/fogalmak: nyelvtípus (agglutináló, izoláló, flektáló), gesztusnyelv, jelnyelv.

4. Pragmatikai ismeretek

A nyelvhasználat, a beszélgetés, a társalgás főbb összetevői. Beszédaktusok szerepe.

A társalgásban előforduló deixis forma szerepe.

Udvariassági formák használata.

Kulcsfogalmak/fogalmak: megnyilatkozás, társalgás, szóátadás, szóátvétel, beszédaktus (lokúció, illokúció, perlokúció), deixis, együttműködési elv.

5. Szövegalkotás

Tájékoztató, érvelő, meggyőző, vitázó szövegfajtákban szövegalkotás. Kreatív gyakorlatok a stiláris lehetőségek figyelembevételével.

Az érvelő esszé szerkezet.

Kulcsfogalmak/fogalmak: szövegalkotás, szövegszerkesztés, érvelő esszé.

Irodalom

1. Életmű – Arany János

Pályaszakaszok és jellemző alkotások, jellemző lírai tematika (pl. ars poeticák), hangnemek, műfajok (pl. elégico-óda, elégia) és verstípusok (pl. idő- és értékszembesítés, létösszegzés) a nagykőrösi és a kései költészetben. A ballada műfaji sajátosságai, tematikus és szerkesztésmódbeli különbségek a két balladakorszak alkotásaiban. Legalább három ballada elemző bemutatása. A *Toldi estéje* elemző bemutatása.

Kulcsfogalmak/fogalmak: elbeszélő költemény és verses regény, ballada, ütemhangsúlyos és időmértékes formák és együtthatások, verstípusok: idő- és értékszembesítés, létösszegzés

2. Színház- és drámatörténet – Madách: Az ember tragédiája

Sok szempontú műértelmezés, a drámai költemény műfajának következménye a szerkezetre és a hősökre, felépítés, szerkezet, problematika, történelemszemlélet, bölceleti háttér.

Kulcsfogalmak/fogalmak: drámai költemény, lírai dráma, bölceleti mondanivaló, falanszter, ellenutópia, pozitívizmus.

3. Világirodalom – az európai epika és líra a romantika után (19. század 2. fele)

A realista és naturalista epika jellemzői, a prózaepika újításai (időszerkezet, polifónia, nézőpontok, síkváltások).

Impresszionizmus, szimbolizmus és a lírai műnem megújítása (látomás, objektívizálódás).

Művek és szemelvények az angol, francia, német és orosz irodalomból (pl. Dickens, Flaubert, Zola, Tolsztoj, Dosztojevszkij, Gogol, Baudelaire, Verlaine, Rimbaud, Pilke, Whitman műveiből).

Kulcsfogalmak/fogalmak: realizmus, naturalizmus, impresszionizmus, szimbolizmus, eszmeregény, polifonikus regény, tolsztojizmus, l'art pour l'art, hangulatlíra, prózavers szabad vers, objektív líra, tárgyvers.

4. Színház- és drámatörténet – az európai dráma és színház a 19. sz. második felében

A korszak drámairodalmának újdonságai és két drámai alkotás, szerző dramaturgiája. Egy drámai mű elemzése a 19. sz. második feléből (pl. Ibsen valamely drámája), egy Csehov-mű elemző bemutatása, a csehovi dramaturgia sajátosságai.

Kulcsfogalmak/fogalmak: drámaiatlan dráma, analitikus drámai szerkezet, párhuzamos monológ.

5. Magyar irodalom a 19. sz. 2. felében, valamint Mikszáth Kálmán portréja

A korszakból néhány szerző és mű ismerete. Vajda János költészetének jellemzői. A századvég és századelő novellisztikája. Műelemzési lehetőségek: Gozdsu, Petelei, Gárdonyi, Tömörkény, Bródy műveiből.

Mikszáth alkotásainak jellemzői, témák, motívumok és műfaji változások az életműben. Mikszáth írásművészetének sajátosságai. A jó palócok és a Tót atyafiak novelláinak világa., legalább két mű elemző bemutatása. Egy Mikszáth-regény elemző értelmezése.

Kulcsfogalmak/fogalmak: hangulatlíra, filozófiai dal, anekdotikusság.

6. Magyar irodalom – A Nyugat és első nemzedéke

A Nyugat mint folyóirat és mozgalom, szerkesztési elvek, szerkesztők, kritikusok, nemzedékek, célkitűzések, filozófiai- és stílusirányzatok.

Juhász Gyula költészetének sajátosságai.

Tóth Árpád lírájának jellemzői, tematikája, hangnemei, formái.

Kulcsfogalmak/fogalmak: impresszionizmus, impresszionista hangulatlíra, szimbolizmus, szecesszió.

7. Ady Endre életműve

Kötet- és cikluskompozíció, költői szerepvállalás, innováció, klasszikus modernség, szecessziós-szimbolista látásmód, a versritmus megújítása. Meghatározó korszakok, témák, motívumok

(magyarság, istenes, létharc, látomásszerű tájvers, hajó, ugar, ars poetica, élet-halál, szerelem), alapján jellemző alkotásainak értelmezése.

Kulcsfogalmak/fogalmak: klasszikus modernség, szecessziós-szimbolista látásmód, tagoló vers, kötetkompozíció, ciklikus szerkesztés.

8. Móricz Zsigmond portréja

Móricz alkotásainak jellemzői, írásművészetének sajátosságai, naturalista és realista ábrázolásmódja. Tárgykörök, témák és műfaji változatok, novelláinak világa, legalább két mű elemzése. Egy Móricz-regény elemző értelmezése sok szempontú megközelítéssel.

Kulcsfogalmak/fogalmak: realista és naturalista ábrázolásmód, népi írók mozgalma.

9. Kosztolányi Dezső életműve

Kosztolányi Dezső életműve, pályaszakaszok, életérzések, költői magatartásformák, világkép, művészetfelfogás, stílusirányzatok. Jellemző lírai tematika, hangnemek, műfajok, versciklusok, Számadás-kötet, kis- és nagyszerkezetek, ars poeticák, legalább négy lírai alkotás elemzése, köztük a Hajnali részegség és a Halotti beszéd.

Novellák és novellaciklusok (Esti Kornél-novellák).

Egy regény részletes elemző bemutatása.

Kulcsfogalmak/fogalmak: versciklus, novellaciklus, példázat, lélektan.

10. Látásmódok: Karinthy Frigyes, Krúdy Gyula

Karinthy kisepikájának jellemzői választott novella és a Tanár úr kérem karcolatgyűjtemény darabjai alapján. Humorfelfogása, irodalmi karikatúrák az Így írtok ti szemelvényei alapján.

Krúdy Gyula írói világa, egyéni hangja legalább egy Szindbád-novella alapján. A Szindbád-téma megidézése pl. Márainál.

Kulcsfogalmak/fogalmak: humor, paródia, karcolat, novellaciklus, hasonmásalak, nosztalgia.

11. Babits Mihály életműve

Babits Mihály életműve. Pályaszakaszok, kötetek, magatartásformák, életérzések, világkép, értékrend, művészetfelfogás, bölcséleti-filozófiai érdeklődés.

Szerepe a Nyugat mozgalmasában, irodalmi kapcsolatai, esszé- és irodalomtörténet-írói, műfordítói tevékenysége.

Stílusirányzati sokszínűsége, klasszicizálódás, hagyomány és modernség egysége.

Jellemző lírai tematika, költői magatartás. Versszerkezetek, hangnemek, formák gazdagsága.

Kulcsfogalmak/fogalmak: Bergsoni időszemlélet, ditirambus, prófétaság, küldetésstudat, rájátszás.

12. Világirodalom – avantgárd irányzatok, a magyar avantgárd

Avantgárd irányzatok. Formabontás és formaépítés. Futurizmus, expresszionizmus, szürrealizmus: néhány szemelvény az egyes irányzatok dokumentumaiból, illetve néhány irodalmi alkotás.

Nem irodalmi irányzatok (kubizmus, dadaizmus, konstruktivizmus).

A magyar avantgárd sajátosságai, az aktivizmus programja. Kassák Lajos szerepe, egy-két művének ismerete.

Kulcsfogalmak/fogalmak: avantgárd, futurizmus, expresszionizmus, szürrealizmus, aktivizmus, szabad vers, képvers, szimultanizmus, önműködő írás.

12. évfolyam

Magyar nyelv

1. Nyelv és társadalom

Változások a mai magyar nyelvben. Nyelvi sokszínűség, nyelvi tolerancia. Nyelvünk helyzete a határon túl. Kisebbségeink nyelvhasználata. Nyelvi tervezés.

A nyelvművelés feladatai. A nyelv rétegződése, csoportnyelvek, rétegnelvek. Nyelvjárások.

Kétnyelvűség, kettősnyelvűség, a határon túli nyelvhasználat főbb jellemzői.

A tömegkommunikáció hatása a nyelvhasználatra.

Kulcsfogalmak/fogalmak: nyelvi tervezés, nyelvpolitika, nyelvművelés, nyelvtörvény, norma, nyelvváltozat, vízszintes és függőleges tagolódás, nyelvjárás, regionális köznyelv, tájszó, csoportnyelv, szaknyelv, hobbinyelv, rétegnyelv, szleng, argó, kettős nyelvűség, kétnyelvűség, kevert nyelvűség.

2. Nyelvtörténet

Változás és állandóság a nyelvben. Nyelvtípusok és nyelvcsaládok, a magyar nyelv jellemzői. A magyar nyelv eredete, finnugor rokonságunk. A nyelvrokonság bizonyító tényezői. A nyelvtörténeti kutatások forrásai, a nyelvemlékek. A magyar nyelv történetének főbb korszakai. Nyelvtörténeti kézikönyvek. Az összehasonlító nyelvtudomány módszerei. A szókincs változása. A nyelvújítás. A mai nyelvállapot néhány jellemzője.

Kulcsfogalmak/fogalmak: nyelvtípus, nyelvcsalád, uráli nyelvcsalád, finnugor rokonság, ősmagyar, ómagyar, középmagyar, újmagyar, újabb magyar kor. Nyelvemlékek (szórványemlék, vendégszöveg, kódex, ősnymtatvány). Ősi szó, belső keletkezésű szó, jövevényszó, idegen szó. Nyelvújítás, ortológus, neológus. Szinkrón és diakrón nyelvszemlélet.

3. Ismeretek a nyelvről

A tanult nyelvészeti, kommunikációs, szövegértési és szövegalkotási nyelvi ismeretek rendszerező áttekintése.

Kulcsfogalmak/fogalmak: nyelv és beszéd, kommunikáció, szöveg, nyelvi szint, retorika, stílus, jelentés, nyelv és társadalom, magyar nyelv, nyelvtörténet, nyelvi változás

Irodalom

1. József Attila életműve

József Attila életműve. Pályaszakaszok, életérzések, költői magatartásformák, világkép, költészetfelfogás, stílusirányzatok hatása. Jellemző lírai tematika, gondolati költészet 1932-1934 között, kései költészet, tragikus önsors-versek. Versszerkezetek, verstípusok, hangnemek, formák, témák, motívumok gazdagsága. Komplex költői képek. Hatása a későbbi költészetre. A választott művekhez kapcsolódó fogalmi ismeretek.

Kulcsfogalmak/fogalmak: komplex kép, síkváltás, szabad vers, létösszegzés, időszembesítés, önmegszólítás.

2. Világirodalom – epikai és lírai törekvések a 20. században és a kortárs irodalomban

Epikus művek és szemelvények Thomas Mann, Bulgakov, Camus, Orwell, Hemingway, Hrabal, Singer vagy Szolzsenyicin alkotásiból. A választott szerzők jellemző tematikája, kérdésfelvetése, formanyelvi, szóhasználati sajátosságai. Művek és adaptációik összevetése.

Lírai alkotások, legalább egy lírikus látásmódja (pl. T. S. Eliot). A választott szerzőkhöz kapcsolódó fogalmi ismeretek.

Kulcsfogalmak/fogalmak: neoavantgárd, posztmodern, családrégény, objektív líra, vezérmotívum, montázstechnika, abszurd.

3. Színház- és drámatörténet – a 20. századi és a kortárs drámairodalom néhány törekvése

A 20. századi és/vagy a kortárs drámairodalom egy-két jellemző tendenciája (pl. epikus dráma, abszurd dráma, groteszk színház). Szemelvények, részletek drámai művekből (Brecht, Beckett, Dürrenmatt), egy szerző, mű középpontba állítása.

Kulcsfogalmak/fogalmak: epikus színház, abszurd dráma

4. Radnóti Miklós portréja

Radnóti Miklós portréja. Életút és életmű egysége. A kor jellemzői. Radnóti tragédiája és költői magatartásformái. Jellemző témák, műfajok, életérzések költészetében. Műveinek formai és stiláris sajátosságai. Eklogaciklusa legalább két ecloga alapján.

Kulcsfogalmak/fogalmak: eklogaciklus, idill és tragikum, razglednica.

5. Portrék: Szabó Lőrinc, Márai Sándor, Pilinszky János, Weöres Sándor, Ottlik Géza

Szabó Lőrinc költészetének jellege a Semmiért egészen és versciklusainak néhány darabja alapján.

Weöres Sándor költészetének tematikus és formai változatossága, gondolati költészete, szerepverse, stílusirányzatai.

Pilinszky János világlátásának tükröződése költészetében, alkotásmódjának poétikai sajátosságai.

Márai Sándor életműve néhány epikus szemelvény, esszérezlet, lírai alkotás alapján. Az emigráns léthelyzet.

Ottlik Géza: Iskola a határon, sok szempontú regényelemzés.

A választott szerzőkhöz, művekhez kapcsolódó fogalmi ismeretek.

Kulcsfogalmak/fogalmak: szerepvers, stílusutánzás, négy soros.

6. Látásmódok: Illyés Gyula, Németh László, Örkény István, Nagy László

Illyés Gyula lírájának sajátosságai az Egy mondat a zsarnokságról és más műve alapján. Az irodalmi szociográfia műfaja (Puszták népe).

Németh László egy regénye vagy drámája.

Nagy László költői világa, alkotásmódja egy-két műve alapján.

Örkény István groteszk látásmódja néhány egyperces novella és/vagy a Tóték alapján.

A választott szerzőkhöz, művekhez kapcsolódó fogalmi ismeretek.

Kulcsfogalmak/fogalmak: népi írók mozgalma, irodalmi szociográfia, hosszúének, portrévers, képvers, groteszk látásmód, egyperces novella.

7. Művelődéstörténeti, irodalomtörténeti tájékozódás – portrék, látásmódok a 20. század magyar irodalmából (választható szerzők, művek)

Választás alapján művek, szemelvények 20. századi szépprózai alkotásokból (Mészöly Miklós, Nyirő József, Szabó Magda, Sütő András), lírikusok munkásságából (Áprily Lajos, Dsida Jenő, Nemes Nagy Ágnes, Orbán Ottó), értekező prózai művekből (Szerb Antal, Nemes Nagy Ágnes).

Irodalomtörténeti tájékozódás: nemzeti konzervatív irodalom, a népi írók mozgalma, a határon túli és emigráns irodalom.

A választott témához kapcsolódó fogalmi ismeretek.

8. Portrék, látásmódok a kortárs irodalomból (választható szerzők, művek)

Szemelvények a kortárs szépprózai alkotásokból, lírai művekből, esszéirodalomból.

A kortárs dráma és színház világa.

Irodalmi díjak és díjazottak. Kertész Imre: Sorstalanság

A választott témához kapcsolódó fogalmi ismeretek.

Tájékozódás az irodalmi adatbázisok között.

Önálló olvasmányválasztás szempontjai, indoklása.

Kulcsfogalmak/fogalmak: kortárs nyilvánosság, nyomtatott és internetes folyóiratok, hangoskönyv, digitális közlés.

9. Regionális kultúra

A régió, tájegység, település, kerület, iskola kulturális, irodalmi, múltbeli és jelen hagyományai, az ide köthető szerzők és irodalmi művek.

Irodalmi emlékhelyek.

A választott témához kapcsolódó fogalmi ismeretek.

Kulcsfogalmak/fogalmak: régió, regionális, hagyomány, kisebbség, nemzetiség, folklór, interkulturalitás, kulturális emlékezet, az irodalom „földrajza”.

10. Az irodalom határterületei

A szórakoztató irodalom típusai, hatáskeltő eszközei és sajátos műfajainak jellemzői (pl. fantasy-irodalom, detektívregény, lektúr, dalszöveg).

Az irodalom filmen. Filmes feldolgozások.

Film- és könyvsikerek, divatjelenségek.

Az irodalmi ismeretterjesztés főbb nyomtatott és elektronikus műfajai.

A választott témához kapcsolódó fogalmi ismeretek.

Kulcsfogalmak/fogalmak: ízlés, értelmezés, szórakoztatás, populáris kultúra, kultusz, divat, irodalmi ismeretterjesztés, digitális kultúra, filmes adaptáció.

Matematika

5. évfolyam

Természetes számok

- A tízes számrendszer, számok írása, olvasása milliós számkörben
- Természetes számok ábrázolása számegyenesen
- Természetes számok összehasonlítása (kisebb, nagyobb, nem kisebb, nem nagyobb, legfeljebb, legalább)
- Természetes számok kerekítése
- Műveletek természetes számokkal: összeadás, kivonás, szorzás, osztás többjegyűvel □
Szorzás, osztás 10-zel, 100-zal, 1000-rel....
- Hosszúság, tömeg mértékegységei, átváltások
- Osztó, többszörös, a 0 és az 1 szerepe
- Műveletek sorrendje
- Táblázatok, grafikonok

Geometria

- Geometriai alapfogalmak (pont, vonal, felület, test)
- Az egyenes és részei, egyenesek kölcsönös helyzete
- Pont és egyenes távolsága
- Síkidomok, sokszögek
- Sokszögek jellemzése (oldal, csúcs, átló)

Geometria

- A téglalap tulajdonságai
- A téglalap kerülete
- A terület mérése, a téglalap területe
- A téglalatest (építése, hálójá, lap, él, csúcs)
- A téglalatest felszíne (csak egyszerű, konkrét esetekben)
- A térfogat mérése
- A téglalatest térfogata (csak egyszerű, konkrét példákon)

Törtszámok

- Tört kétféle értelmezése (rajzolni, darabolni)
- Törtek összehasonlítása 1-gyel, vegyes törtek
- Törtek egyszerűsítése, bővítése
- Törtek összehasonlítása, közös nevező
- Törtek ábrázolása számegyenesen

Törtszámok

- Törtek összeadása, kivonása
- Tört szorzása, osztása egész számmal
- Vegyes műveletek törtekkel, műveletek sorrendje

Geometria

- Ponthalmazok, a kör és a gömb
- Háromszög szerkesztése
- Szakaszflező merőleges
- Szög fogalma és fajtái, szögmérés, szögek rajzolása szögmérővel

Egész számok

- Negatív számok
- Számok abszolút értéke, ellentettje
- Egész számok összeadása, kivonása

Helymeghatározás

- A derékszögű koordináta rendszer

Tizedes törtek

- A tizedes tört fogalma
- A tizedes törtek ábrázolása számegyenesen
- Tizedes törtek bővítése, egyszerűsítése, összehasonlítása
- Tizedes törtek kerekítése
- Tizedes törtek összeadása, kivonása
- Szorzás, osztás 10-zel, 100-zal...
- Szorzás, osztás egész számmal
- Átlag

6. évfolyam

Természetes számok

- Osztók, többszörösök.
- Oszthatósági szabályok (2,5,10,100,3,9).
- Prímszámok, összetett számok.
- Prímtényező felbontás (hatványok még nem kellenek).
- Két szám közös osztói, a legnagyobb közös osztó.
- Két szám közös többszörösei, a legkisebb közös többszörös.

Egész számok

- Egész számok összeadása és kivonása.
- Összevonás.
- Az egész számok szorzása és osztása.

Racionális számok

Ismétlés

- Tört fogalma.
- Egyszerűsítés, bővítés.
- Törtek a számegyenesen, nagyság szerinti összehasonlítás.
- Összeadás, kivonás. Szorzás, osztás egész számmal. Műveleti sorrend.

Racionális számok

Ismétlés

- Egy értékhez több alak: a tizedes törtek.
- Tizedes törtek összeadása, kivonása. Szorzás, osztás egész számmal.

Új anyag:

- Negatív tizedes törtek
- Tizedes törtek összevonása
- Tizedes tört szorzása, osztása tizedes törttel
- Negatív törtek

- Műveletek negatív törtekkel
- Tört szorzása törtszámmal
- A számok reciproka
- Osztás törttel Műveleti sorrend
- Szöveges feladatok.

Geometria

- Tengelyes szimmetria.
- Tengelyesen szimmetrikus háromszögek, sokszögek és a kör.
- Szerkesztési feladatok: merőleges és párhuzamos egyenesek szerkesztése. Szögfelezés, szögmásolás, szögszerkesztés.
- Alakzatok tengelyes tükörképének megszerkesztése.
- Tengelyesen szimmetrikus négyszögek szerkesztése egyszerű esetekben.
- Négyszögek csoportosítása, tulajdonságaik.

Arányosság

- Egyenes és fordított arányosság
- Arányos osztás

Százalékszámítás

- A törtrész kiszámítása az egészből
- Az egészrész kiszámítása a törtrészből
- A százalék fogalma
- A százaléérték, a százalékalap, és a százalékláb kiszámítása

Valószínűség, statisztika

- Biztos esemény, lehetetlen esemény
- Diagramok, grafikonok elemzése
- Átlagszámítás
- Véletlen események vizsgálata

7. évfolyam

Természetes számok, racionális számok

- Racionális számok. Alakjai. Műveletek racionális számokkal.(ismétlés) Arányos következtetések.
- Százalékszámítás, kamatszámítás.
- Hatványozás.
- Műveletek azonos alapú, illetve azonos kitevőjű hatványokkal

- Számok prímtényező felbontása. Két szám legnagyobb közös osztályának és legkisebb közös többszörösének megkeresése, alkalmazása egyszerű példákban.
- 1-nél nem kisebb számok normálalakja.

Algebrai kifejezések, egyenletek, egyenlőtlenségek

- Mi az algebrai kifejezés?
- Algebrai kifejezések helyettesítési értéke.
- Egynemű algebrai kifejezések összevonása.
- Egytagú algebrai kifejezések szorzása, osztása.
- Kéttagú algebrai kifejezés szorzása egytagúval.
- Kiemelés egyszerű esetekben.
- Az egyenletek bevezetése szöveges feladatok megoldása során.
- Az egyenletek megoldása lebontogatással, majd mérlegelvével.
- Ellenőrzés, alkalmazás.
- Feladatok megoldása egyenlettel.
- Egyenlőtlenségek.

Síkgeometria

- Háromszögek csoportosítása, nevezetes vonalai (oldalfelező merőleges, belső szögfelezők, magasság-és súlyvonal)
- A háromszög külső és belső szögei, összefüggések
- A háromszögek területe
- A négyszögek területe
- A kör kerülete és területe

Térgeometria

- A testek felépítése, tulajdonságaik
- Az egyenes hasáb hálójának és felszíne
- A henger hálójának és felszíne

Lineáris függvények, sorozatok

- Sorozatok, számsorozatok
- Hozzárendelések, függvények és ábrázolásuk
- Lineáris függvények (ábrázolás táblázattal)
- A lineáris függvény grafikonja (meredekség, y tengellyel való metszéspont)

Síkgeometria

- Középpontos szimmetria.
- Középpontos tükrökép szerkesztése.
- Nevezetes szögpárok.
- A paralelogramma és a trapéz. Tulajdonságaik és szerkesztésük (egyszerű esetekben).

Valószínűség, statisztika

- Adatok gyűjtése, rendszerezése, ábrázolása, átlag
- Valószínűségi kísérletek, a valószínűség vizsgálata konkrét esetekben □ Gyakoriság, relatív gyakoriság fogalma.

8. évfolyam

Algebrai kifejezések, egyenletek, egyenlőtlenségek

- Az algebrai kifejezésekről tanultak ismétlése, összefoglalása és gyakorlása. Együttható, változó. Algebrai egészek helyettesítési értékének meghatározása. Egynemű, különmemű kifejezések. Összevonás. Többtagú kifejezések szorzása egytagú, illetve többtagú kifejezéssel. Szorzattá alakítás kiemeléssel.
- Egyenletek, egyenlőtlenségek megoldása
- Szöveges feladatok megoldása egyenlettel, egyenlőtlenséggel
- számok, mennyiségek közti összefüggések
- geometriai számításokkal kapcsolatos feladatok

Valós számok

- Számok (egészek, tizedes törtek) négyzetének értelmezése, meghatározása táblázat vagy számológép segítségével
- Tetszőleges nem negatív (egész, tizedes tört) szám négyzetgyökének értelmezése, meghatározása táblázat vagy (és) számológép segítségével

Geometria I.

- Ismétlés, rendszerezés: Sík- és térszámítások alapismertek, alapvető szerkesztési eljárások. A háromszög fogalma, tulajdonságai, csoportosításuk; a háromszög oldalairól, illetve külső és belső szögeiről tanult összefüggések. Az euklideszi szerkesztés fogalma. A háromszögszerkesztés alapesetei, a háromszög nevezetes vonalai
- A Pitagorasz-tétel előkészítése, bizonyítása, a tétel alkalmazása egyszerű számításokban

Függvények, sorozatok

- Hozzárendelések, függvények
- Mennyiségek közötti kapcsolatok ábrázolása
- Lineáris függvények
- Függvények tulajdonságai
- Néhány nemlineáris függvény (abszolút érték, másodfokú)
- A sorozat, mint függvény. Számsorozatok szabályának felismerése.
- Számítási sorozat, az n. elem kiszámítása
- Mértani sorozat
 - Egyenletek, egyenlőtlenségek algebrai és grafikus megoldása

Geometria

- Geometriai ismeretek rendszerezése (négyzetek és a kör)
- Testek csoportosítása. Kúp, gúla
- Testek hálójára, felszíne
- Az egyenes hasáb felszíne és térfogata (ismétlés)
- Egyenes henger felszíne és térfogata (ismétlés)

Geometriai transzformációk

- Az eltolás, és tulajdonságai. Egybevágóság
- A forgatás, és tulajdonságai. Forgásszimmetrikus alakzatok
- Hasonlóság fogalma (térkép). A középpontos hasonlóság tulajdonságai, egyszerű esetekben

Halmazok, kombinatorika, valószínűség, statisztika

- Halmazelméleti fogalmak, feladatok (unió, metszet, különbség, komplementer, üres halmaz) Hányféleképpen...?
- Hány lehetőség van?
- Válasszuk szét az eseteket
- Adatok elemzése
- Mennyi a valószínűsége?

Általános tantervű tanulócsoporthoz részére

9. évfolyam

Véges és végtelen halmazok. Részhalmaz, komplementer halmaz. Halmazműveletek (unió, metszet, különbség). Számhalmazok: természetes, egész, racionális, valós számok. Intervallum.

Egyszerű kombinatorikai feladatok: leszámolás, sorbarendezés, gyakorlati problémák.

Oszthatósági szabályok. Prímtényező felbontás, legnagyobb közös osztó, legkisebb közös többszörös. Relatív prímek. Kettes számrendszer.

A hatványozás értelmezése egész kitevővel. A hatványozás azonosságai. Számok normálalakja.

Nevezetes azonosságok: $(a \pm b)^2$, $(a \pm b)^3$, $a^2 - b^2$ szorzat alakja. Egyszerű feladatok polinomok, illetve algebrai törtek közötti műveletekre. Tanult azonosságok alkalmazása. Algebrai tört értelmezési tartománya. Algebrai kifejezések egyszerűbb alakra hozása.

Lineáris függvény, a meredekség jelentése.

Abszolútérték-függvény, másodfokú függvény, racionális törtfüggvény és ezek legalább 3 lépéses transzformációi. (Másodfokú függvénynél: transzformált alakra hozás teljes négyzetté alakítással) Függvények tulajdonságai (értelmezési tartomány, értékészlet, zérushely, monotonitás, szélsőérték, paritás).

Algebrai törtes egyenletek, hamis gyök, ekvivalens és nem ekvivalens egyenletek.

Elsőfokú egyenlőtlenség.

Elsőfokú kétismeretlenes egyenletrendszer. (Behelyettesítő módszer, egyenlő együtthatók módszere, grafikus módszer, új ismeretlen bevezetése)

Elsőfokú egyenletre, egyenlőtlenségre, egyenletrendszerre vezető szöveges feladatok.

Egy abszolútértéket tartalmazó egyenletek. (Grafikus és algebrai módszerrel is.)

Nevezetes ponthalmazok (kör, gömb, felező merőleges, szögfelező, középpárhuzamos).

A háromszög nevezetes vonalai, körei. Oldalfelező merőlegesek, belső szögfelezők, magasságvonalak, középvonalak tulajdonságai, súlyvonal. Körülírt kör, beírt kör. Speciális háromszögek.

Területszámítási feladatok.

Thalész tétele. Alkalmazások (körhöz húzott érintő külső pontból).

Pitagorasz-tétel alkalmazásai.

Speciális négyszögek tulajdonságai, csoportosítása, szimmetriái (trapéz, szimmetrikus trapéz, paralelogramma, deltoid, rombusz, téglalap, négyzet). Területszámítási feladatok.

Konvex sokszögek általános tulajdonságai. Átlók száma, belső szögek összege. Szabályos sokszög belső szöge.

A tengelyes és a középpontos tükrözés, az eltolás, a pont körüli elforgatás és tulajdonságaik. Az egybevágóság fogalma. Háromszögek egybevágósági esetei. Sokszögek egybevágóságának feltétele.

Egyszerű szerkesztési feladatok.

Vektorok összege, két vektor különbsége. Vektor szorzása valós számmal.

10. évfolyam

A négyzetgyök definíciója. Példák irracionális számokra. A négyzetgyökfüggvény. A négyzetgyök azonosságai.

A másodfokú egyenlet megoldása, a megoldóképlet. (A megoldhatóság vizsgálata, a diszkrimináns szerepe). A másodfokú egyenlet és a másodfokú függvény kapcsolata. Törtes másodfokú egyenletek.

Egyszerű, a diszkrimináns vizsgálatát megkívánó paraméteres másodfokú egyenletek.

Másodfokú egyenletre vezető gyakorlati problémák, szöveges feladatok.

Gyöktényező alak. Másodfokú polinom szorzattá alakítása. Gyökök és együtthatók összefüggései. Egyszerűbb magasabb fokú egyenlet visszavezetése másodfokú egyenletre.

Másodfokú egyenletrendszer.

Egyszerű másodfokú egyenlőtlenségek.

Egyszerű négyzetgyökös egyenletek.

Összefüggés két pozitív szám számtani és mértani közepe között. Gyakorlati példa minimum és maximum probléma megoldására.

Kör és részei, kör és egyenes. Szelő, érintő. Ív, húr, körcikk, körszelet. A körív hossza. A körcikk területe. A szög ívmértéke.

Középpontos hasonlóság. A hasonlósági transzformáció. Hasonló alakzatok. A háromszögek hasonlóságának alapesetei.

A hasonlóság gyakorlati alkalmazásai. Távolság, szög, terület a tervrajzon, térképen.

Hasonló síkidomok kerületének, területének aránya. Hasonló testek felszínének, térfogatának aránya. Magasságtétel, befogótétel a derékszögű háromszögben.

Szerkesztési feladatok.

Vektorok felbontása összetevőkre, vektorkoordináták.

Hegyesszög szinusza, koszinusza, tangense és kotangense. Nevezetes szögek szögfüggvényértékeinek kiszámítása.

A Pitagorasz-tétel és a hegyesszög szögfüggvényeinek alkalmazása a derékszögű háromszög hiányzó adatainak kiszámítására. Távolságok és szögek számítása gyakorlati feladatokban, síkban és térben. Statisztikai adatok és ábrázolásuk (gyakoriság, relatív gyakoriság, eloszlás, kördiagram, oszlopdiagram, vonaldiagram). Adathalmazok jellemzői: átlag, medián, módusz.

Véletlen esemény és bekövetkezésének esélye, valószínűsége. A gráffal kapcsolatos alapfogalmak (csúcs, él, foksám). Egyszerű hálózat szemléltetése gráffal

11. évfolyam

n -edik gyök. Hatványozás pozitív alap és racionális kitevő esetén. Hatványozás azonosságainak alkalmazása.

Exponenciális függvények tulajdonságai és transzformációi. Exponenciális növekedés, csökkenés.

Exponenciális egyenletek. (Azonos alapra hozható és másodfokú egyenletre vezető feladatok.)

A logaritmus értelmezése. Logaritmosos egyenletek. Első- és másodfokú egyenletre vezető logaritmosos egyenletek. Az egyenlet mindkét oldalának monotonitásvizsgálatával megoldható egyenletek. Egyszerűbb logaritmikus és exponenciális egyenletrendszer.

Kamatos kamat és más, exponenciális növekedéssel vagy csökkenéssel kapcsolatos gyakorlati feladatok (pl. értékcsökkenés, népesség alakulása stb.). Az eredeti és a végső érték, a százalékláb és a kitevő kiszámítására vonatkozó feladatok (logaritmus alkalmazása).

Szögfüggvények kiterjesztése.

A tangens, kotangens értelmezése.

Pitagorasz-i összefüggés egy szög szinusza és koszinusza között. Trigonometrikus függvények (sin, cos, tg, ctg) tulajdonságai. Egyszerűbb trigonometrikus egyenletek.

Színusztétel, koszinusztétel. A háromszög trigonometrikus területképlete. Ezek alkalmazása vegyes, összetettebb síkgeometriai feladatokban.

Helyvektor, szabad vektor. Két vektor skaláris szorzata. Műveletek koordinátaikkal adott vektorokkal. (Két vektor hajlásszögének kiszámítása a skaláris szorzat segítségével.) Vektor 90 fokos elforgatottja koordináta-rendszerben.

Szakasz felezőpontjának, harmadoló pontjának, a háromszög súlypontjának koordinátái. Két pont távolsága, a szakasz hossza.

Az egyenes egyenlete (Írányvektoros, normálvektoros, iránytangenses, két ponton átmenő egyenes egyenlete). Két egyenes párhuzamosságának, merőlegességének feltétele. A háromszögek nevezetes vonalainak egyenlete. Két egyenes metszéspontja.

A kör egyenlete. Kör és egyenes kölcsönös helyzete. A kör adott pontjában húzott érintője. Kör egyenletéből a középpont és a sugár kiszámítása.

A koordináta-geometriai ismeretek alkalmazása egyszerű síkgeometriai feladatok megoldásában.

12. évfolyam

Számtani sorozat, az n . tag, az első n tag összege.

Mértani sorozat, az n . tag, az első n tag összege. Vegyes feladatok számtani és mértani sorozatra (gyakorlati jellegű feladatok is: pl. kamatoskamat-számítás).

Tételek kölcsönös helyzete, távolsága, szöge.

Mértani testek: hengerszerű testek (hasábok és hengerek), kúpszerű testek (gúla és kúp), csonka testek (csonka gúla, csonka kúp). Gömb. Ezen testek felszínének, térfogatának kiszámítása. Egymásba írt testek (beírt, körülírt gömb).

Vegyes kombinatorikai feladatok, kiválasztási feladatok. Binomiális együtthatók.

Gráfelméleti alapfogalmak, alkalmazásuk. Fokszám összeg és az élek száma közötti összefüggés. Adathalmazok jellemzői: átlag, medián, módusz, terjedelem, szórás. .

A valószínűség klasszikus modellje. Lehetetlen esemény, biztos esemény, események összege, szorzata, komplementer esemény, egymást kizáró események, ezek valószínűségei. Valószínűség visszatevéses és visszatevés nélküli mintavétel esetén.

Emelt óraszámú (emelt szintű) tanulócsoporthoz részére

11. évfolyam

n-edik gyök. Hatványozás pozitív alap és racionális kitevő esetén. Hatványozás azonosságainak alkalmazása.

Exponenciális függvények tulajdonságai és transzformációi.

Exponenciális egyenletek. Első- és másodfokú egyenletre vezető exponenciális egyenletek, monotonitással és értékészlet vizsgálatával, illetve egészek körében oszthatósággal megoldható exponenciális egyenletek.

Egyszerűbb exponenciális egyenletrendszerek.

Monotonitással megoldható, illetve első vagy másodfokú exponenciális egyenlőtlenségek.

Exponenciális folyamatok a természetben és a gazdaságban: kamatos kamat; gyakorlati szöveges feladatok.

Egyszerűbb paraméteres feladatok.

A logaritmus értelmezése. A logaritmus azonosságai. A tételek bizonyítása, az értelmezési tartomány megváltozásának esetei.

Logaritmusfüggvények tulajdonságai és transzformációi A logaritmusfüggvény, mint az exponenciális függvény inverze. Az inverzfüggvény fogalma, az értelmezési tartomány megváltozása inverz kapcsolat esetén.

Logaritmosos egyenletek. Első- és másodfokú egyenletre vezető logaritmosos egyenletek. Az egyenlet mindkét oldalának monotonitásvizsgálatával megoldható egyenletek.

Egyszerűbb logaritmikus és exponenciális egyenletrendszerek.

Monotonitással megoldható, illetve első- vagy másodfokú logaritmikus egyenlőtlenségek.

Értelmezési tartomány vizsgálata.

Egyszerűbb paraméteres feladatok.

Kamatos kamat és más, exponenciális növekedéssel vagy csökkenéssel kapcsolatos gyakorlati feladatok (pl. értékcsökkenés, népesség alakulása stb.). Az eredeti és a végső érték, a százalékláb és a kitevő kiszámítására vonatkozó feladatok (logaritmus alkalmazása).

Szögfüggvények kiterjesztése tetszőleges forgásszögre, az egységkör. A tangens és kotangens értelmezése.

Trigonometrikus függvények (sin, cos, tg, ctg) tulajdonságai és transzformációi: $f(x)+c$, $f(x+c)$, $cf(x)$, $f(cx)$.

Pitagoraszi összefüggés egy szög szinusza és koszinusza között. Forgásszög összes szögfüggvényének meghatározása egy szögfüggvény ismeretében.

Trigonometrikus egyenletek. Trigonometrikus egyenletre vezető, háromszöggel kapcsolatos valós problémák. $\text{tg}x$ -ben másodfokú egyenletre vezető homogén másodfokú trigonometrikus egyenletek. Szorzattá alakítással, illetve értékészlet vizsgálatával megoldható trigonometrikus egyenletek.

$\sin\alpha = \sin\beta$ alkalmazását igénylő egyenletek, illetve ugyanez a többi szögfüggvénnyel.

Egyszerűbb első- és másodfokú trigonometrikus egyenlőtlenségek megoldása függvény vagy egységkör segítségével.

Az addíciós tételek. Kétszeres szögek szögfüggvényei bizonyítással. Addíciós tételek alkalmazását igénylő egyenletek.

Egyszerűbb trigonometrikus egyenletrendszerek, egyenlőtlenségek.

Színusztétel, koszinusztétel bizonyítással. A háromszög trigonometrikus területképlete bizonyítással.

Körszelet területe (konvex, konkáv eset)

A háromszög beírt- és körülírt kör sugarára vonatkozó összefüggések ismerete.

Összetett szöveges feladatok (helymeghatározás, magasságmérés, emelkedési és lejtési szög, stb síkban és térben)

Helyvektor, szabad vektor. Két vektor skaláris szorzata. Két vektor merőlegességének szükséges és elégséges feltétele bizonyítással. Műveletek koordinátáikkal adott vektorokkal. Skaláris szorzat kiszámítása koordinátákból bizonyítással. Két vektor hajlásszögének kiszámítása a skaláris szorzat segítségével. Vektor 90 fokos elforgatottja koordinátarendszerben.

Szakasz felezőpontjának, harmadoló pontjának, a háromszög súlypontjának koordinátái. Tetszőleges osztópont koordinátái. Két pont távolsága, a szakasz hossza.

Az egyenes egyenletei (Írányvektoros, normálvektoros, iránytangenses, két ponton átmenő egyenes egyenlete). A normálvektoros egyenlet bizonyítása. Két egyenes párhuzamosságának, merőlegességének feltétele vektorokkal és meredekséggel is. A háromszögek nevezetes vonalainak egyenlete. Két egyenes metszéspontja.

A kör egyenlete. Kör és egyenes kölcsönös helyzete. A kör adott pontjában húzott érintője. Két kör kölcsönös helyzete, körök metszéspontjának meghatározása. Külső- és belső érintés. Koordinátatengelyeket érintő körök. Körhöz külső pontból húzott érintő. Kör egyenletéből a középpont és a sugár kiszámítása.

A parabola mint ponthalmaz. Koordinátatengelyekkel párhuzamos tengelyű parabolák egyenletének levezetése. Fókuszpont és vezéregyenes meghatározása.

Parabola és egyenes kölcsönös helyzete.

A parabola érintőjének meghatározása paraméteres módszerrel.

Két parabola kölcsönös helyzete.

A koordinátageometriai ismeretek alkalmazása síkgeometriai feladatok megoldásában.

Véges kombinatorikai feladatok, kiválasztási feladatok. Véges halmaz permutációi, variációi és kombinációi. Összetett, a probléma több részre bontását igénylő kombinatorika feladatok.

Binomiális együtthatók.

Binomiális együtthatók nevezetes tulajdonságai.

Véges halmaz részhalmazainak száma. Binomiális tétel, kapcsolat a Pascal-háromszöggel és az előbbi tételekkel. Összegek hatványainak kifejtése.

Gráfelméleti alapfogalmak, alkalmazásuk. Fokszám összeg és az élek száma közötti összefüggés.

Út, kör, séta, bejárás, komplementer-gráf, egyszerű, legalább hatpontú gráfban vagy komplementerében van háromszög. Fagráfok és egyszerű alkalmazásaik. Egyszerű irányított és élsúlyozott gráfok és gyakorlati alkalmazásaik. Összefüggőség, komponensek, minimális összefüggő gráf éleinek számáról szóló tétel. Gráfok egyszerűbb színezései.

A valószínűség klasszikus modellje. Lehetetlen esemény, biztos esemény, események összege, szorzata, komplementer esemény, egymást kizáró események, ezek valószínűségei. Valószínűségek visszatevéses és visszatevés nélküli mintavétel esetén.

Adathalmazok jellemzői: átlag, medián, módusz, terjedelem, szórás. A szóródási mutatók megváltozása az adatok lineáris vagy százalékos megváltozása esetén.

Sorozat fogalma: véges és végtelen sorozatok. Rekurzív és explicit sorozatok.

Számtani sorozat, az n . tag, az első n tag összege. A számtani közép-tulajdonság. Annak bizonyítása vagy cáfolata, hogy egy sorozat számtani-e vagy sem.

Mértani sorozat, az n . tag, az első n tag összege. Mértani közép-tulajdonság. Annak bizonyítása vagy cáfolata, hogy egy sorozat mértani-e vagy sem.

Véges számtani-mértani, valamint gyakorlati (szöveges) feladatok. Kamatoskamat-számítás. Törlesztőrészlet- és járadékszámítás, infláció, amortizáció, jelenérték, előtörlesztés.

Sorozatok nevezetes tulajdonságai: monotonitás, korlátosság, konvergencia.

Számhalmaz alsó- és felső határa. Véges határérték szemléletes fogalma és definíciója. Tágabb értelemben vett határérték szemléletes fogalma. Küszöbindex számítása egyszerűbb esetekben. Nevezetes tételek: Egy sorozatnak legfeljebb egy határértéke létezik. Minden konvergens sorozat korlátos. Felülről korlátos és monoton növekvő sorozat konvergens. Részsorozat és sorozat ok összefésülésének határértéke. Határérték és alapműveletek.

Nevezetes konvergens és divergens sorozatok

Rendőrelv alkalmazása egyszerű esetekben.

Végtelen sorok fogalma, a sorösszeg, mint határérték, a végtelen mértani sor fogalma és a konvergenciájáról szóló tétel bizonyítással.

12. évfolyam

Függvény határértéke a végtelenben és véges helyen (szemléletesen). Függvény folytonossága adott pontban.

Függvény adott pontbeli differenciálhányadosának pontos definíciója és geometriai jelentése. Érintőszerkesztési feladatok. A deriváltfüggvény fogalma és értelmezési tartománya.

Elemi függvények deriváltfüggvénye: hatványfüggvény pozitív egész kitevőre (bizonyítással), trigonometrikus-, exponenciális- és logaritmusfüggvény.

A deriválhatóság szükséges feltétele. Példa adott pontban folytonos, de nem differenciálható függvényre.

A deriválási szabályok.

Az összetett függvény fogalma, láncszabály.

Az első derivált és a monotonitás, illetve szélsőérték kapcsolata. Magasabbrendű deriváltak. A második derivált és a konvexitás kapcsolata. A második derivált előjele és a szélsőérték kapcsolata.

Függvényvizsgálat. Függvények lokális és globális tulajdonságai.

Szöveges szélsőérték- feladatok.

A függvénygörbe alatti terület és a határozott integrál kapcsolata.

A primitív függvény fogalma. A határozatlan integrál. Elemi függvények primitívfüggvényei: hatványfüggvény pozitív egész kitevőre (bizonyítással) trigonometrikus-, exponenciális- és logaritmusfüggvény.

Lineáris helyettesítés (egy-két egyszerűbb integrálási szabály).

Newton-Leibniz szabály. A határozott integrál intervallumokra vonatkozó azonosságai.

A határozott integrál és a geometriai terület pontos viszonya.

A határozott integrál gyakorlati alkalmazásai:

területszámítás, két görbe közti terület, forgástestek térfogata.

Tételek kölcsönös helyzete, távolsága, szöge. A síkra merőleges egyenes tétele.

Egyszerű poliéderek. Euler-féle poliédertétel. Szabályos poliéderek. Szabályos tetraéder.

Szabályos testek egymásba írása.

Távolság- és szögszámítással kapcsolatos összetettebb feladatok.

Mértani testek csoportosítása. Hengerszerű testek (hasábok és hengerek), kúpszerű testek (gúla és kúpok), csonka testek (csonka gúla, csonka kúp). Gömb. Kettőkúp. A nevezetes mértani testek származtatása. Felszín-és térfogatszámítás.

Térvektorok.

A testmagasság megtalálása bonyolultabb esetekben. Egyszerűbb ferde testek felszíne és térfogata.

Összetett testek alkalmas feldarabolása.

Egyszerűbb poliéderek és forgástestek köré írt és beírt gömbje. Egymásba írt poliéderek és nevezetes testek.

Hasonlóság térben. Térbeli és síkbeli hasonlóság segítségével megoldható összetettebb feladatok. Térbeli egybevágósági transzformációk, szimmetriák a térben.

A valószínűségi változó fogalma. Nevezetes diszkrét eloszlások: binomiális, hipergeometrikus, egyenletes, (Poisson). A nevezetes eloszlások paraméterei.

A várható érték fogalma. Valószínűségi változó várható értéke és szórása, a nevezetes eloszlások várható értéke és szórása.

A feltételes valószínűség fogalma, definíció. Kapcsolat a független, illetve kizáró eseményekkel. A feltételes valószínűség felismerése szöveggörnyezetben, kiszámítása egyszerűbb, konkrét esetekben. A teljes eseményrendszer. A teljes valószínűség tétele és a Bayes-tétel fagráffal és halmazokkal szemléltetve. Valószínűségi gráfmodellek helyes alkalmazása.

A valószínűség geometriai mérték modellje. Egy, két vagy háromdimenziós geometriai valószínűségi modellek gyakorlati alkalmazása. Koordinátarendszer alkalmazása időbeli események modellezésére. A relatív gyakoriság és valószínűség kapcsolata. A nagy számok törvényeinek szemléletes tartalma. A Bernoulli tétel alkalmazása egyszerűbb esetekben.

Egyszerű becslések valószínűségekre vagy minta elemének számára.

Gyakori tévedések a véletlenről való gondolkodásban. A véletlen néhány paradoxona. Teljes indukció és alkalmazása egyszerű esetekben.

Vizsga értékelése:

Az értékelés szempontjai:

- Az adott szintnek megfelelő, érthető, szabatos fogalmazás
- A szakszavak használatának módja
- Matematika jelek, mértékegységek használatának pontossága
- A tantárgy ismeretanyaga elsajátításának mélysége
- Az összefüggések megértésének mélysége
- Számításos feladatok végrehajtása

0% – 25% elégtelen (1)

25% – 40% elégséges (2)

40% – 60% közepes (3)

60% – 80% jó (4)

80% – 100% jeles (5)

Fizika

7. évfolyam

Természettudományos vizsgálati módszerek, kölcsönhatások

- A tanulói kísérleti munka szabályai. Veszélyforrások.
- Megfigyelés. Leírás, összehasonlítás, csoportosítás.
- Mérőeszközök használata.
- A mért mennyiségek mérték-egységei és átváltásai.

Mozgások 1.

- Különböző mozgásformák megfigyelése, leírása. Hely és mozgás viszonylagos. Vonatkoztatási rendszer Egyenes vonalú, egyenletes mozgás.
 - Pálya, út, elmozdulás, a sebesség fogalma
 - Egyenletes mozgás
 - A sebesség kiszámítása egyenletes mozgás esetén
 - Út-idő grafikon vizsgálata. A sebesség meghatározása grafikonról.
 - Változó mozgás. A pillanatnyi és az átlagsebesség közötti különbség Az átlagsebesség kiszámítása
 - Az egyenletesen változó mozgás. A gyorsulás értelmezése.
- Szabadon eső test mozgása

Mozgások 2.

- A tömeg, mint a tehetetlenség mértéke. A tehetetlenség törvénye.
- A sűrűség fogalma, kiszámítása
- A mozgásállapot megváltozása a tömegtől és a sebességtől függ. A lendület.
- Az erő fogalma, jellemzői.
- Erőmérés. Erő-ellenelő, hatás-ellenhatás.
- A legismertebb erő fajták
 - Súrlódás, közegellenállás
 - Súly és súlytalanság
- Több erőhatás együttes eredménye. Az egyensúlyi állapot.
- A forgatónyomaték elemi szintű fogalma.
- Az egyszerű gépek alaptípusai és azok működési elve.

Energia, energiaváltozás

- Az energia fogalma, energiafajták. Az energia megmaradásának törvénye.
- Energiaforrások.
- Munkavégzés, a munka fogalma és kiszámítása.
- A teljesítmény és a hatásfok fogalma, kiszámítása.

Hőjelenségek 1.

- Nevezetes hőmérsékleti értékek. A Celsius-féle hőmérsékleti skála és egysége.
- Halmazállapotok. Halmazállapot-változások. A víz sajátos viselkedése.
- Olvadáspont, forráspont, olvadáshő, forráshő fogalma.
- A halmazállapotok és változások értelmezése anyagszerkezeti modellel.

Hőjelenségek 2.

- Az égés jelensége, fogalma, fajtái. Az égéshő.
- A belső energia. A belsőenergia-változás mértéke megegyezik a melegítés során átadott hőmennyiséggel.
- A hőterjedés formái
- Hőtágulás

A nyomás

- A nyomás fogalma, kiszámítása
- Folyadékok, gázok nyomása
- Nyomás a folyadékokban. Közlekedőedények, hajszálcsövek
- A nyomás terjedése folyadékokban (vízi buzogány, dugattyú).Pascal törvénye.
- Nyomás gázokban, légnyomás.
- Felhajtóerő folyadékokban, gázokban. Arkhimédész törvénye.
- Testek úszása, lebegése, elmerülése.
- A hang keletkezése, terjedése, energiája.
- A hang terjedési sebessége.
- Az emberi hallás. Zajszennyezés. Hangszigetelés.

8. évfolyam

Elektromosság, mágnesség 1.

- Mágnesek, mágneses kölcsönhatás.
- Az anyag elektromos tulajdonságú részecskéi. (elektron, proton és ion).
- Testek elektromos állapota, elektromos töltés
- Az elektromos áram
- Az áramerősség fogalma, kiszámítása
- Az áramkör részei
- Számolások egyszerű áramkörök esetén
- A feszültség fogalma, kiszámítása
- A feszültség és az áramerősség mérése

Elektromosság, mágnesség 2.

- Az ellenállás fogalma, Ohm törvénye
- Vezetékek ellenállása
- Az egyenáram hatásai.
- Elektromos munka, teljesítmény

Elektromosság, mágnesség 3.

- Az elektromágnes. Az elektromotor.
- Az elektromágneses indukció jelensége
- A váltakozó áram létrehozása és hatásai
- A transzformátor működési elve és részei
- Gyakorlati alkalmazása. Az elektromos energia előállítása, szállítása.

Fénytan

- A fény tulajdonságai
- A fényvisszaverődés törvényei
- Fényvisszaverődés síktükörről, gömbtükörről
- A fénytörés törvényei
- Fénytani lencsék
- Optikai eszközök
- A színek
- Fényforrások csoportosítása. Fényszennyezés.
- Az égbolt természetes fényforrásai
- A Naprendszer
- Geocentrikus és heliocentrikus világbkép.
- A napfény és más fényforrások (elektromágneses) spektruma.

Vizsgáztatás formája: szóbeli és írásbeli felelet.

Az értékelés szempontjai:

- Korosztálynak megfelelő, érthető, szabatos fogalmazás
- A szakszavak használatának módja
- Fizikai jelek, mértékegységek használatának pontossága
- A tantárgy ismeretanyagának elsajátításának mélysége
- Az összefüggések megértésének mélysége
- Számításos feladatok megoldásának lépéseinek betartása

Alap óraszámában tanulók részére 9-11. évf.

9. évfolyam

Mechanika I.

Tájékozódás égen-földön (tér, idő, vonatkoztatási rendszer)

A közlekedés kinematikai problémái
A közlekedés dinamikai problémái

Hőtan I.:

Hidro- és aerodinamikai jelenségek, a repülés fizikája (T, p, ideális gáz)

Elektromosság I./1.:

Szikrák és villámok (elektrosztatika)

Elektromosság I./2.:

Az elektromos áram (Ohm-törvénye) **Mechanika**

II.:

Tömegvonzás (tömegvonzás, lendület)

A nagy teljesítmény titka: gyorsan és sokat (munka, mechanikai energia, teljesítmény)

Hőtan II.:

Energia nélkül nem megy (hő, Joule, hatásfok)

Vízkörnyezetünk fizikája (halmazállapot-változás, felületi feszültség)

10. évfolyam

Hőtan

A hőmérséklet és a hőmennyiség

A szilárd testek hőtágulása

A folyadékok hőtágulása

A gázok állapotjelzői.

A gázok speciális állapotváltozásai (állandó hőmérsékleten, állandó nyomáson, állandó térfogaton)

Egyesített gáztörvény, az ideális gáz állapotegyenlete

Termodinamika

Kinetikus gázelmélet, a gáz nyomása és hőmérséklete

A gázok belső energiája. A hőtan I. főtétele

A termo dinamikai folyamatok energetikai vizsgálata

A hőtan II. főtétele. Körfolyamatok.

A hőtan III. főtétele

Halmazállapot-változások (Olvasás, fagyás, párolgás, forrás, lecsapódás)

Halmazállapot-változások a természetben

Hőtan az otthonunkban

Elektrosztatika

Az elektromos állapot, elektrosztatikus kölcsönhatás. Coulomb törvénye

Az elektromos mező. Az elektromos mező jellemzése dinamikailag (az elektromos erővonal, az elektromos térerősség fogalma)

Az elektromos mező jellemzése energetikailag (az elektromos mező munkája, a feszültség, a potenciál fogalma)

Vezetők az elektrosztatikus térben

Kondenzátorok, kapacitás

Egyenáram, mágneses mező

Az elektromos áram, az áramerősség, az egyenáram fogalma

Az elektromos ellenállás, Ohm törvénye

Az áram hatásai: hő és élettani hatás

Fogyasztók kapcsolása

Áram mágneses hatása. Áram- és feszültség mérés.

Az áram vegyi hatása. Áramforrások

A mágneses mező

Az áram mágneses mezője

Erőhatások mágneses mezőben

11. évfolyam

Rezgések és hullámok

Rezgések leírása. A harmonikus rezgőmozgás

A rezgésidő. Fonálinga

A rezgési energia. Rezgések a valóságban

Hullámok terjedése, osztályozása. Hullámok leírása

Hullámterjedési jelenségek: visszaverődés, törés, a hullámok találkozása, elhajlása

A hang

Elektromágneses jelenségek

Az elektromágneses indukció

Az önindukció

A váltakozó áram

A váltakozó áramú áramkör. Az elektromágneses rezgés

Az elektromágneses hullámok. Az elektromágneses színek

Optika

A fény. A geometriai optika alapfogalmai

A fényvisszaverődés, a fénytörés jelensége

Tükrök és lencsék képzőképzése. Optikai eszközök

Hullámoptika. Fényhullámok interferenciája. A fény polarizációja

Atomfizika

Az atom. Az elektron

A modern fizika születése

A fényelektromos hatás. A foton

Az első atommodellek és a Rutherford-kísérlet. A Bohr-modell

Az elektron hullámtermészete. A kvantummechanikai atommodell

Vezetés félvezetőkben. Félvezető eszközök

Magfizika

Az atommag és a kötési energia

A radioaktivitás. A radioaktivitás alkalmazása

A maghasadás és a láncreakció

A magfúzió

Ionizáló sugárzások

Csillagászat

A Naprendszer

Csillagok és galaxisok

Kozmológia

Az űrkutatás és az űrhajózás eredményei és távlatai

Emelt óraszámú tanuló részére

11. évfolyam

Elektrosztatika

Elektrosztatikai alapismeret kiegészítése: elektromos fluxus, Gauss törvény

Ponttöltés elektromos tere (feszültség, potenciál)

Vezetők elektromos térben – csúcshatás

Kondenzátorok a gyakorlatban. Kondenzátorok kapcsolása. Kondenzátorok energiája

Egyenáram

Meglévő ismeretek kiegészítése:

Mérőműszerek és ellenállásuk, a méréshatár kiterjesztése.

Teljes áramkörre vonatkozó Ohm-törvény.

Kirchoff törvényei. Bonyolultabb áramkörök

Áramvezetés folyadékokban – elektrolízis. Faraday törvényei. Gyakorlati vonatkozások

Áramvezetés gázokban, vákuumban

Mágnesesség, elektromágneses indukció

A mágneses mező. Alapjelenségek

A mágneses tér jellemzése: indukcióvektor, indukcióvonalak, fluxus

Speciális mágneses mezők: egyenes vezető, tekercs, toroid
Elektromágnesek a gyakorlatban
Áramjárta vezetőre ható erő. Mágneses térben mozgó töltésre ható erő
A Lorentz-erő gyakorlati vonatkozásai
A mozgási indukció, a nyugalmi indukció jelensége. Az elektromágneses indukció gyakorlati vonatkozásai
Az önindukció jelensége. Induktivitás. A tekercs energiája
A váltakozó feszültség előállítása és tulajdonságai
Ellenállások a váltakozó áramú áramkörben – soros RLC-kör
Teljesítmény a váltakozó áramú áramkörben
A transzformátor és gyakorlati vonatkozásai

Rezgések és hullámok

A rezgőmozgás fogalma. A mozgás jellemzői
A harmonikus rezgőmozgás kinematikai leírása: kitérés, sebesség, gyorsulás
A harmonikus rezgőmozgás dinamikai feltétele. Rezgésidő. Energetikai viszonyok
A fonálinga
Kényszerrezgés. Rezonancia
A mechanikai hullám fogalma. A hullámegyenlet
Hullámterjedési tulajdonságok: visszaverődés, törés, elhajlás, interferencia, polarizáció.
Hangtan: Hanghullámok és jellemzőik. Húrok, sípok sajátrezgései. Doppler-effektus.

Elektromágneses hullámok. Optika

Elektromágneses rezgések előállítása
Elektromágneses hullámok keletkezése és tulajdonságai. Elektromágneses spektrum
A fény, mint elektromágneses hullám, és tulajdonságai
Geometriai optika: Fényvisszaverődés, fénytörés jelensége. A törésmutató fogalma
Optikai eszközök: planparalel lemez, prizma, tükrök, lencsék. A leképezési törvény
Összetett optikai eszközök: mikroszkóp, távcsövek, a szem.
Hullámoptika: elhajlás, interferencia, polarizáció. Színfelbontás, színeképek

12. évfolyam

Modern fizika

Kvantumfizika születése: Hőmérsékleti sugárzás. Planck-hipotézis
Fényelektromos jelenség. Fotocella: határfrekvencia, zárófeszültség, telítési áram
Vonalas színeképek. Energiaszintek (Bohr)
Röntgensugárzás
Az anyag kettős természete:
A fény részecsketermészete: Compton-szórás. A foton részecske tulajdonságai: tömeg, impulzus
A fény hullám-részecske kettős viselkedése
Az elektron, mint részecske. Az elektron felfedezése
Az elektron, mint hullám. De Broglie hipotézise
Heisenberg-féle határozatlansági reláció

Atomfizika

Atommodellek: az atomok mérete, tömege. Klasszikus atommodellek (J. J. Thomson, Rutherford)
Bohr-féle atommodell. A Bohr-modell alkalmazása a hidrogénatom esetére
A kvantummechanikai atommodell alapjai: egyenes szakaszra zárt elektron állóhullám állapotai
Az atomba bezárt elektron állapotai. Gerjesztett állapotok. Kvantumszámok

Pauli-elv. A periódusos rendszer értelmezése

Magfizika

Az atommag felfedezése, összetétele. Nukleáris kölcsönhatás, kötési energia. Atommagmodellek

A radioaktivitás felfedezése. A radioaktív sugárzások fajtái és tulajdonságai

A radioaktív bomlás törvénye

Sugárvédelem, sugármérő eszközök. A radioaktív sugárzások gyakorlati alkalmazásai

A maghasadás. Atomreaktor, atombomba

Villamosenergia-termelés atomerőművekben

A könnyű atommagok fúziója

Csillagászat

A Naprendszer

Csillagok és galaxisok

Kozmológia

Az űrkutatás és az űrhajózás eredményei és távlatai

Vizsga értékelése: Az írásbeli- és szóbeli vizsga teljesítménye alapján

Az értékelés szempontjai:

- Az adott szintnek megfelelő, érthető, szabatos fogalmazás
- A szakszavak használatának módja
- Fizikai jelek, mértékegységek használatának pontossága
- A tantárgy ismeretanyagának elsajátításának mélysége
- Az összefüggések megértésének mélysége
- Számításos feladatok végrehajtása

0% – 25% elégtelen (1)

25% – 40% elégséges (2)

40% – 60% közepes (3)

60% – 80% jó (4)

80% – 100% jeles (5)

Informatika – Digitális kultúra

9. ÉVFOLYAM

1. A DIGITÁLIS ESZKÖZÖK HASZNÁLATA

- Az informatikai környezet tudatos alakítása
- Az egészséges munkakörnyezet megteremtése
- A számítógépes perifériák ismerete, használatbavétele, működésük fizikai alapjai

- Az operációs rendszer, a számítógépes hálózat, valamint a kapcsolódó egyéb szolgáltatások használata

2. ALGORITMIZÁLÁS, FORMÁLIS PROGRAMOZÁSI NYELV HASZNÁLATA

- érti az egyszerű problémák megoldásához szükséges tevékenységek lépéseit és kapcsolatukat
- algoritmusleíró eszköz alapvető elemeinek ismerete
- elemi adattípusok ismerete (egész, valós szám, karakter, szöveg, logikai)
- egy formális programozási nyelv fejlesztői környezetének ismerete
- algoritmus létrehozása, annak egy programozási nyelven való kódolása
- feladat megoldásának helyességét teszteli
- tapasztalatokkal rendelkezik hétköznapi jelenségek számítógépes szimulációjáról;
- hétköznapi, oktatáshoz készült szimulációs programokat használ;
- tapasztalatokat szerez a kezdőértékek változtatásának hatásairól a szimulációs programokban

3. ALKALMAZÓI ISMERETEK - SZÖVEGSZERKESZTÉS

- ismeri egy adott feladat megoldásához szükséges digitális eszközök és szoftverek kiválasztásának szempontjait
- karakterformázás, bekezdésformázás, oldal elrendezése, szakasztörés, hasáb, körlevél
- hosszú dokumentumok készítése, formázása, élőfej és élőláb kialakítása, lábjegyzet, tartalomjegyzék létrehozása
- adatokat táblázatba rendez
- etikus módon használja fel az információforrásokat, tisztában van a hivatkozás szabályaival

4. SZÁMÍTÓGÉPES GRAFIKA

- digitális képek jellemzőinek és tárolásának megismerése
- rasztergrafikus kép jellemzői: felbontás, színmélység
- rasztergrafikus rajzolóprogram használata
- színrendszerek, alakzatok színezése, átlátszóság, takarás, vágás
- dokumentumszerkesztő program alakzataival ábra készítése minta vagy leírás alapján
- alakzatok egymáshoz képest történő elrendezése: igazítás, elosztás, rétegek, transzformációk
- Vektorgrafikus szerkesztőprogram használata
- Alakzatok rajzolása: rajzolóeszközök, pont, szakasz, ellipszis, kör, téglalap
- Vektorgrafikus ábra elkészítése minta vagy leírás alapján
- Vektorgrafikus ábrakészítés algoritmikus tervezése
- Alakzat tulajdonságainak módosítása: méret, szegély, kitöltés, feliratozás, átlátszóság, transzformációk: elforgatás, tükrözés

- grafikus ábra tárolási módszerének ismerete

5. MOBILTECHNOLÓGIAI ISMERETEK

- ismeri és használja a mobiltechnológiát,
- kezeli a mobileszközök operációs rendszereit és használ mobilalkalmazásokat

6. MULTIMÉDIÁS DOKUMENTUMOK KÉSZÍTÉSE

- digitálisan rögzít képet, hangot és videót, azokat manipulálja;
- ismeri egy adott feladat megoldásához szükséges digitális eszközök és szoftverek kiválasztásának szempontjait
- multimédiás alapelemek felhasználásával új dokumentumok létrehozása

7. ONLINE KOMMUNIKÁCIÓ

- az online kommunikáció során alkalmazza a kialakult viselkedési kultúrát és szokásokat, a szerepelvárásokat;
- ismeri és alkalmazza az információkeresési stratégiákat és technikákat, a találati listát a problémának megfelelően szűri, ellenőrzi annak hitelességét
- használja a két- vagy többrésztvevős kommunikációs lehetőségeket és alkalmazásokat

8. PUBLIKÁLÁS A VILÁGHÁLÓN

- webes tartalomkezelő rendszer önálló használata
- webdokumentum szerkezetének és alapelemeinek ismerete
- webdokumentum tartalmának és stílusának szerkesztési lehetőségei, szétválasztásuk jelentősége
- közlésre szánt szöveges és képi információval kapcsolatos elvárások, kiválasztási szempontok, fájlformátumok
- az internetes publikálás módszereinek megismerése, szabályai
- szövegek, képek, fotóalbumok, hang- és videoanyagok, weblapok publikálása tartalomkezelő rendszerben
- weblap elemeinek formázása stílusokkal, szín és háttér beállítása, szövegformázás, táblázatok használata, hivatkozás készítése

10. ÉVFOLYAM

1. SZÖVEGSZERKESZÉS

- grafikus elemek kezelése
- listakezelés
- élőfej, élőláb, hasábok, oldalbeállítás, tartalomjegyzék
- tabulátorok, táblázatok
- körlevél készítése

- dokumentumok létrehozása, átalakítása, formázása (például: szakmai önéletrajz, kérvény) készítése.

2. ADATBÁZIS-KEZELÉS

- adatok rendezése, szűrése
- adattáblák összekapcsolása
- adatbázis létrehozása
- adattábla, rekord, mező, kapcsolat, kulcs
- adatbázis feltöltése
- adattípusok, táblák létrehozása, űrlapok
- egyszerű lekérdezések, jelentés készítése, nyomtatása
- többtáblás lekérdezések, szűrés, keresés, rendezés, összesítés

3. PREZENTÁCIÓ-KÉSZÍTÉS

- diaminta, egyéni animáció, áttűnés, időzítés
- vektorgrafikus ábrák készítése
- nagyobb lélegzetű prezentáció önálló elkészítése

4. WEBSZERKESZTÉS

- egylapos webhely létrehozása
- betű- és bekezdésformázás, képek, hivatkozások beillesztése
- weblapok formázása
- weblap címe, háttere, táblázat használata, listakezelés
- több lapból álló webhely készítése

5. TÁBLÁZATKEZELÉS

- táblázat, munkalap, munkafüzet cella tartalma
- képlet, függvény
- abszolút és relatív cellahivatkozás
- fájlműveletek
- diagramok készítése
- számformátumok beállítása
- statisztikai számítások

6. AZ OPERÁCIÓS RENDSZER HASZNÁLATA

- az operációs rendszer fogalma, fajtái
- fájlok, meghajtók, mappák
- fájlstruktúra kezelése
- segédprogramok (vágólap, tömörítés, lomtár)
- vírusok, vírusvédelem
- informatikai biztonság, hálózati környezet, egyéni munkakörnyezet kialakítása

7. KOMMUNIKÁCIÓ A HÁLÓZATON

- számítógép-hálózatok, helyi hálózatok, az internet kialakulása és működése
- böngészők használata, keresés a weben
- elektronikus levelezés működése, funkcióinak használata, levelek csoportosítása, szűrése, fájl csatolása
- levelezési lista, fórum, Messenger, FTP, VPN, blog stb.
- az internet árnyoldalai (spam, internetfüggőség stb.)

8. MÉDIAHASZNÁLAT

- színkezelés, grafikus szabványok
- pixelgrafika (pl. Paint) és vektorgrafika (pl. MS Office rajz eszköztára) készítése
- képkorrekció: vágás, forgatás, fényerő, kontraszt, színkorrekció
- hang és film rögzítése, digitalizálása, felhasználása, etikai kérdései
- **Vizsga értékelése:**
-
- 0% – 25% elégtelen (1)
- 25% – 40% elégséges (2)
- 40% – 60% közepes (3)
- 60% – 80% jó (4)
- 80% – 100% jeles (5)

Biológia

Vizsga feltétele: - írásbeli, szóbeli

Vizsga értékelése: Az írásbeli- és szóbeli vizsga teljesítménye alapján

- 0% – 25% elégtelen (1)
- 25% – 40% elégséges (2)
- 40% – 60% közepes (3)
- 60% – 80% jó (4)
- 80% – 100% jeles (5)

7. évfolyamon:

- Forró éghajlati övezet élővilága
- Trópusi esőerdők növény és állatvilága
- Szavannák növény és állatvilága
- Trópusi sivatagok jellegzetes élővilága
- Mérsékelt éghajlati övezet élővilága
- Mediterrán éghajlat jellegzetes növény és állatvilága
- Lombhullató erdők növény és állatvilága
- A préri jellemzése
- A tajga növény és állatvilága
- Hideg éghajlati övezet, a hegyvidék és a tenger élővilága
- Élet a tundrán
- A jég világa
- A hegyvidékek jellemzése
- A tenger világa (nyílt vizek, partközeli vizek élővilága)

Az élőlény környezete és az életközösségek

- Életközösségek jellemzése
- Kölcsönhatások az életközösségekben
- Táplálkozási szintek
- Anyag- és energiaáramlás

Az élőlények rendszerezése

- Rendszertani kategóriák
- A mikróbák világa
- A gombák országa
- A növények országa (mohák, harasztok, nyitvatermők, zárvatermők)
- Gerinctelen állatok csoportjai
- Gerinces állatok jellemzése

8. évfolyamon

- Az emberi sejt és szövetek felépítése és működése
- A sejt felépítése és működése
- Emberi szövetek jellemzése (hámszövet, kötő- és támasztószövet, izomszövet, idegszövet)
- A bőr és mozgásszervrendszer
- A bőr felépítése és működése
- Bőrelváltozások, bőrsérülések

- A csontváz felépítése és működése
- Izomzat
- A mozgásrendszer betegségei
- A szervezet anyagforgalma
- Táplálkozás szervrendszere
- A tápcsatorna betegségei
- A légzőrendszer felépítése és működése
- Légzőrendszer betegségei
- A vér
- Keringési rendszer
- A keringési rendszer betegségei
- Kiválasztás és betegségei
- Az életfolyamatok szabályozása és az érzékelés
- Az idegsejt felépítése és működése
- Az idegrendszer felépítése és működése
- Reflexek
- Idegrendszer betegségei
- Hallás, látás, szaglás
- A hormonrendszer
- A szaporodás és egyedfejlődés
- A férfi és női szaporítószerv felépítése
- Nemi úton terjedő betegségek
- Egyedfejlődés szakaszai

9. évfolyam Tagozatos osztályok

Az élőlények rendszerezése

- Rendszertani kategóriák
- Vírusok
- Baktériumok

Egyszerűbb eukarióták

- Egysejtűek (papucsállatka, amőba, zöld szemesostoros)
- Moszatok jellemzése

Gombák, zuzmók

Növénytan

- A gyökér, szár, levél, virág és a termés felépítése és működése
 - Mohák, harasztok, nyitvatermők, zárvatermők jellemzése. Egyszikűek, kétszikűek
- Növényélettan, mozgás, növényi hormonok, szaporodás

10. évfolyam Tagozatos osztályok

Az állati sejt és szövetek

- Az állati sejt felépítése
- Állati szövetek jellemzése (hám, kötő- és támasztószövet, izomszövet, idegszövet)

Gerinctelen állatok

- Összajúak, újszájúak kialakulása
- Szivacsok, csalánozók, férgek, puhatestűek, ízeltlábúak jellemzése

Gerinces állatok

- Halak, kételtűek, hüllők, madarak, emlősök jellemzése
- Állatok viselkedése

- Tanult és öröklött magatartásformák
- Állatok kommunikációja
- Társas viselkedése

Életközösségek

- Egyed feletti szerveződési szintek
- Kölcsönhatások
- Populációk, társulások
- Ökológiai rendszerek
- Hazai életközösségek
- Természetvédelem

10. évfolyam Alaptantervű osztályok

Az élőlények rendszerezése

- Rendszertani kategóriák
- Vírusok
- Baktériumok

Egyszerűbb eukarióták

- Egysejtűek (papucsállatka, amőba, zöld szemesostoros)
- Moszatok jellemzése

Gombák, zuzmók

Az állati sejt és szövetek

- Az állati sejt felépítése
- Állati szövetek jellemzése (hám, kötő- és támasztószövet, izomszövet, idegszövet)

Gerinctelen állatok

- Összájúak, újszájúak kialakulása
- Szivacsok, csalánozók, férgek, puhatestűek, ízeltlábúak jellemzése

Gerinces állatok

- Halak, kétéltűek, hüllők, madarak, emlősök jellemzése

Állatok viselkedése

- Tanult és öröklött magatartásformák
- Állatok kommunikációja
- Társas viselkedése

Növénytan

- A gyökér, szár, levél, virág és a termés felépítése és működése
- Mohák, harasztok, nyitvatermők, zárvatermők jellemzése

Életközösségek

- Egyed feletti szerveződési szintek
- Kölcsönhatások
- Populációk, társulások
- Ökológiai rendszerek
- Hazai életközösségek
- Természetvédelem

11. évfolyam

A sejtek felépítése anyagcseréje

- A víz tulajdonságai
- A szénhidrátok, lipidek, fehérjék, nukleinsavak jellemzése
- A sejt felépítése és működése

- Felépítő folyamatok
- Lebontó folyamatok
- Az örökítőanyag
 - A génműködés
 - A fehérjeszintézis
- A sejtosztódás típusai
 - A mutációk típusai és következményei
- A szabályozás
 - Az idegsejt felépítése és működése
 - A gerincvelő felépítése és működése
 - Az agyvelő részei
 - Érzékszervek (szem, hallószerv felépítése és működése)
 - Az idegrendszer vegetatív működése
 - A hipotalamusz és az agyalapimirigy
 - A pajzsmirigy, a mellékvese, hasnyálmirigy
- A vér és a keringési rendszer
 - A vér összetétele és alkotói
 - A keringési rendszer felépítése és működése
 - A nyirokrendszer
 - A keringési rendszer betegségei
- A táplálkozás és a légzés
 - Elő-, közép- és utóbél felépítése és működése
 - Tápcsatorna betegségei
 - A légzőrendszer felépítése és működése
 - Légzőrendszer betegségei
- A kültakaró, a mozgás és a kiválasztás
 - A bőr felépítése, működése, betegségei
 - A csontváz
 - Az izomzat
 - A kiválasztó szervrendszer felépítése és működése
- A szaporodás és az egyedfejlődés
 - Az ember szaporodása
 - A megtermékenyítés
 - Embrionális, posztembrionális fejlődés
 - Fogamzásgátlás, nemi úton terjedő betegségek

12. évfolyam

Az öröklődés

- Az öröklődés molekuláris alapjai
- A gén
- A mutáció
- Mendeli genetika
- Egy génes öröklődés
- Többgénes öröklődés
- Kapcsoltság
- Nemhez kötött öröklődés
- Mennyiségi jellegek öröklődése
- Populációgenetika

A populációk és az életközösségek

- Élettelen és élő ökológiai tényezők
- Életközösségek
- Anyag- és energiaforgalom
- Táplálkozási láncok

Az evolúció és a bioszféra

- Az evolúció tényezői
- Adaptív és nem adaptív evolúció
- Az evolúció bizonyítékai
- Az ember evolúciója

Az ember egyéni és társas viselkedése

Gazdálkodás és fenntarthatóság

- A talaj károsodása és védelme
- A vizek károsodása és védelme
- A légkör és az éghajlat
- A bioszféra és az emberiség
- A bioszféra védelme
- A bioszféra jelene és jövője
- Környezetvédelem
- Természetvédelem Magyarországon

Kémia

Vizsga feltétele: - írásbeli, szóbeli

Vizsga értékelése: Az írásbeli- és szóbeli vizsga teljesítménye alapján

0% – 25% elégtelen (1)

25% – 40% elégséges (2)

40% – 60% közepes (3)

60% – 80% jó (4)

80% – 100% jeles (5)

7. évfolyam

Bevezetés a kémiába, laboratóriumi munka

Mivel foglalkozik a kémia?

Kísérleti eszközök és rendszabályok

Belépés a részecskék birodalmába

Az anyagok csoportosítása

A kémiai jelölések változása

Kémiai alapismeretek

Az anyagok tulajdonságai

A magnézium és a hipermangán összehasonlítása

A halmazállapotok, a halmazállapot-változások Az oldódás, az oldatok

Az oldatok töménysége

Milyen tényezőktől függ az anyagok oldhatósága?

Az oldatok kémhatása

Szilárd keverékek és szétválasztási módszereik

Vizes oldatok alkotórészeinek szétválasztási módszerei

Környezetünk gázkeverékeinek tulajdonságai és szétválasztásuk

Egyszerű anyagok kimutatása

Az atomok felépítése

Az atomok szerkezetének felfedezése

Az atom felépítése

Az atomok elektronszerkezete

Az elemek rendszere

Az anyagmennyiség

Az anyagok szerkezete és tulajdonságaik

A molekulák képződése

A molekulák szerkezete

Kölcsönhatások a molekulák között

Kristályrács molekulákból

Az atomrácsos kristályok

A fémek. Az arany, a réz, a vas és az alumínium

Ionok, ionvegyületek és tulajdonságaik

A kémiai átalakulások

A kémiai egyenlet

Kémiai számítások a reakcióegyenlet alapján

Az égés

Az oxidáció és a redukció köznapi értelmezése

A savak, a bázisok és a pH-skála

A közömbösítés

8. évfolyam

Kémiai reakciók

A kémiai reakciók általános jellemzése

Értelmezzük a redoxireakciókat!

Fémekből fémvegyületek

A sav-bázis reakciók értelmezése

Kémia a természetben

A földkéreg anyagai

A természetes vizek kémiája

A légkör kémiája

A szén különleges tulajdonságai

Szénhidrátok, zsírok, olajok, aminosavak, fehérjék és nukleinsavak

Az anyag átalakításra kerül

Építő- és hőszigetelő anyagok

Ércék, bányászat. A vas- és acélgyártás folyamata. A vashulladék szerepe.

Kénsav

A nitrogéntől a robbanóanyagokig

A tűzgyújtás története – a kovakőtől a gyufáig

A földgáz és a kőolaj

A műanyagok

Ruházatunk anyagai

Az élelmiszerek gyártása

Kémia a mindennapokban

Élelmiszereink és összetevőik

Gyógyszer

Az idegrendszerre ható anyagok

A vizek keménysége és a vízlágyítás

Mosószer

Fertőtlenítő- és fehérítőszer

A fémek korróziója

Elemek és akkumulátorok

Az autó kémiája

Kémia a kertben

Kémia és környezetvédelem

A levegő összetétele, jellemzői. A légszennyezés és következményei

A természetes vizek. A vizek szennyezése

A hulladékok

Energiaforrások az emberiség szolgálatában

9. évfolyam

Az anyag felépítése

Élet a laboratóriumban, kísérletek

A kémia tudománya

Mérés, mértékegységek, az SI-mértékrendszer

Az anyagmennyiség

Az atom szerkezete

A radioaktivitás

A periódusos rendszer

Molekulák és a kovalens kötés

A molekulák alakja

A molekulák polaritása

A másodrendű kötések

Az ionok

Az anyag szerkezete és fizikai tulajdonságai

A kristályrács és a rácstípusok

Az anyag szerkezete és az oldódás

Diffúzió, oldódás, ozmózis

Az oldódás mértéke és sebessége

Az oldatok összetétele

Oldatok hígítása és töményítése

Heterogén és diszperz anyagi rendszerek

A levegő

A víz körforgása és vizeink összetétele

z elektron egy másik atommag vonzásába kerül

Fizikai és kémiai változások

A kémiai reakciók típusai

Sztöchiometriai számítások

A kémiai reakciók feltétele és sebessége

A kémiai reakciók energiaváltozásai

Egyirányú reakciók és körfolyamatok

A kémiai egyensúly

A kémiai egyensúly befolyásolása

A zöld kémia alapjai

Csoportosítsuk a kémiai reakciókat!

Savak és bázisok

A kémhatás és a pH

A sav-bázis reakció

Redoxireakciók

Az elektrokémia alapjai

Galvánelemek

Primer elemek és akkumulátorok

Fertőtlenítőszer

Kémiai folyamatok a környezetünkben

A hidrogén

A nitrogén és vegyületei

Az oxigén és vegyületei

A szén

A szén oxidjai

A kén és vegyületei

A klór és vegyületei

A jód, a fluor, a bróm és vegyülete

A légkör szennyezései

A víz szennyezései

Talajszennyezés

Fémek és ötvözetek

Vízkeménység, vízlágyítás

Hulladékkezelés és hulladékhasznosítás

10. évfolyam

Szerves kémia

Szervetlen és szerves vegyületek

A szerves vegyületek összetétele

A szerves vegyületek szerkezeti és vonalképlete

Az izoméria

Funkciós csoportok

A szerves vegyületek elnevezése

Egyesülések, bomlások a szerves kémiában

Kicserélődési reakciók a szerves kémiában

Szénhidrogének

A földgáz

Láncelágazások és gyűrűk

A kőolaj feldolgozása

A benzin, a kerozin és a dízelolaj

A telítetlen szénhidrogének

Izoprénvázas vegyületek

Az acetilén

Aromás szénhidrogének

Oxigéntartalmú szerves vegyületek

Alkoholok

Alkoholok értékűsége és rendűsége

Aldehidek és ketonok
Karbonsavak
Észterek: zsírok és olajok
Bioüzemanyagok és mosószerek
A geometriai izoméria
Oxigéntartalmú aromás vegyületek

Egyéb heteroatomot tartalmazó szerves vegyületek

Halogéntartalmú szerves vegyületek
Fluortartalmú szerves vegyületek
Polimerizációs műanyagok
Aminok
Nitrogéntartalmú aromás vegyületek
Amidok
Polikondenzációs műanyagok
Porfirinek, kéntartalmú szerves vegyületek

Biológiai jelentőségű anyagok

Szőlőcukor, gyümölcscukor, répacukor
A keményítő és a cellulóz
Vitaminok. Karotinoidok és flavonoidok
Aminosavak és peptidek
Fehérjék
A dezoxiribonukleinsav
A fehérjeszintézis
Feromonok és hormonok
Gyógyszerek
Királis molekulák
Élelmiszer-adalékok
Természetes eredetű ruhaanyagok?
Az élő szervezetre káros anyagok

A környezeti rendszerek kémiai vonatkozásai

Kémia és környezet, ökológiai lábnyom
A kémia és a modern technika
Hulladékkezelés
Ételeink és italaink

11-12. tagozatos osztály

A szaktanár által a tanév elején összeállított tanmenet alapján.

Földrajz

Vizsga feltétele: - írásbeli, szóbeli

Vizsga értékelése: Az írásbeli- és szóbeli vizsga teljesítménye alapján

0% – 25% elégtelen (1)

25% – 40% elégséges (2)

40% – 60% közepes (3)

60% – 80% jó (4)

80% – 100% jeles (5)

7. évfolyam

Bevezetés

A felfedezés lehetősége

Földrajz a hétköznapokban

A térképhasználat

A Google Föld használata

A földrajzi információk értelmezése

Pénzügyi alapismeretek

Az éghajlat változásai

A trópusoktól a jégvilágig

A forró, a mérsékelt és a hideg övezet földrajza

A függőleges övezetesség

A kőzetbolygó titkai

Születő és pusztuló kőzetlemezek

A felszínformáló külső erők

Ásványok és kőzetek

A talaj

Földünk története

Afrika, Ausztrália és a világtenger földrajza

Afrika földtörténete

Afrika éghajlata és vízrajza

Afrika népessége

Afrika mezőgazdasága

Afrika országai

Ausztrália földrajza

A sarkvidékek földrajza

A világtenger földrajza

Amerika földrajza

Az amerikai kontinens jellemzői

Természetföldrajzi övezetesség Amerikában

Amerika vízrajza

Amerika társadalomföldrajza

Az Amerikai Egyesült Államok

Latin-Amerika gazdasága

Ázsia földrajza
Ázsia fekvése és tájai
Ázsia övezetessége
Ázsia vízrajza
Ázsia népessége és települései
Ázsia kultúrái és vallásai
Japán
A világgazdaság ázsiai szereplői
Kína
India

8. évfolyam

Helyünk Európában és a Kárpát-medencében
Európa fekvése és tájai
Földrajzi övezetesség Európában
Európa társadalmi és gazdasági képe és az Európai Unió
Medencejelleg a Kárpát-medencében
A Kárpát-medencevidék nagytájai

Életünk Magyarországon
Az Alföld és a Kisalföld földrajza
Az Alpok lába és a Dunántúli-dombvidék
Középhegyvidékek Magyarországon
Mutassuk be a lakóhelyünket!
Hazánk idegenforgalma
Hazánk népessége és a népességmozgások

Gazdasági élet Magyarországon
Régiók Magyar-országon és Budapest földrajza Forrásfeldolgozás
Magyarország élelmiszergazdasága
A hazai ipar jelene és jövője
Hazánk energiagazdasága és infrastruktúrája
Értékvédelem Magyarországon

A szomszéd országok és Közép-Európa
Ausztria és Szlovénia földrajza
Horvátország és Szerbia földrajza
Románia földrajza
Ukrajna és Szlovákia földrajza
Csehország és Lengyelország földrajza
Németország földrajza

Európai térségek
A tenger szerepe az európai népek életében
Észak-Európa földrajza
Dél-Európa gazdasága
Nyugat-Európa földrajza
Az Egyesült Királyság és Franciaország földrajza
Kelet-Európa és Oroszország földrajza

9. évfolyam

Kozmikus környezetünk és életterünk ábrázolása

A csillagászati ismeretek fejlődése
Az űrkutatás fejlődése
A Világegyetem peremétől a Napig
A Naprendszer
A Föld alakja és mozgásai
Tájékozódás az időben
A Hold
A térképészeti ismeretek fejlődése
Tájékozódás a földgömbön és a térképen
Modern technika a térképészetben

A Föld mint kőzetbolygó

A Föld szerkezete
A lemeztectonika alapjai
A hegységképződés folyamatai
A magmás tevékenység
A földrengések
A belső és a külső erők, a felszíni formák képződése
Ásványok és kőzetek
Ásványkincseink
A talaj
A Föld története
Földünk nagyszerkezeti egységei

A légkör földrajza

A légkör alkotói és szerkezete
A levegő felmelegedése
A légnyomás és a szél
A csapadékképződés
A nagy földi légkörzés
Ciklonok, anticiklonok és időjárási frontok
A monszun. Széljárások
Az időjárás előrejelzése és megfigyelése
Veszélyes időjárási jelenségek
A légkör globális problémái
Gyakori légköri jelenségek megismerése

A vízburok földrajza

A vízburok tagolása
A tengervíz mozgásai
A tengerpart formálása
A tengerek jelentősége. A víz mint gazdasági erőforrás
Felszín alatti vizek. Vízszállítórendszerek a földkéregben
A folyóvizek
A tavak
A karsztjelenségek
A jég munkája
Az édesvizek jelentősége és problémái. Gazdálkodás a vízkészlettel

A földrajzi övezetesség
Az éghajlati és földrajzi övezetesség
Az egyenlítői öv
Az átmeneti öv és a trópusi monszunvidék
A sivatagok világa
A meleg mérsékelt öv
A valódi mérsékelt öv
A hideg mérsékelt öv és a hideg övezet
A függőleges övezetesség. Magashegységek

10. évfolyam

Társadalmi folyamatok a 21. század küszöbén

Földünk népessége
A népesség összetétele
Népesedési problémák. A fiatalodó és öregedő társadalmak problémái
Élelmiszerválság
Átalakuló tanyák, fejlődő falvak. A legősibb települések
A városfejlődés folyamata
A városok típusai. Urbanizációs problémák

A világgazdaság jellemző folyamatai

A gazdasági fejlettség mutatói
Átértékelődő telepítő tényezők
A piacgazdaság kialakulása és működése
Sikeres vállalkozások
Integrációk, együttműködések
A szakosodástól a munkamegosztásig
Hogyan működik a globális világgazdaság?
A globalizáció megjelenési formái. Előnyök és kérdőjelek
Pénz és értékpapír
A nemzetközi tőkeáramlás
Nemzetközi politikai és gazdasági szervezetek

Magyarország földrajza

Helyünk Európában és a világban
A népesedési folyamatok hatása
Az állam és a foglalkoztatás
Rendszerváltó Magyarország
Környezeti terhelés Magyarországon
Az energiakérdés Magyarországon
Magyarország a globalizálódó világban
Magyarország az Európai Unióban
A települések és a közigazgatás
Budapest és az agglomeráció
Az Észak- és a Dél-Alföld régió

Középhegységi régiók
Nyugat- és Dél-Dunántúl régió

Európa földrajza

Az Európai Unió megalakulása
Fejlettségi különbségek az Európai Unióban
Európa magterületeinek földrajza. A világgazdaság európai irányítópultjai
Az ipar szerkezeti és térbeli átrendeződése
A Mediterráneum földrajza
Az Alpok országai
Európa nyitása kelet felé
A kék banántól a peremterületek felé II.
Az autógyártástól a turizmusig
A délszláv államok földrajza
Válságok sora Ukrajnában
Oroszország gazdasági átalakulása

Európán kívüli országok földrajza

Délnyugat-Ázsia földrajza
Törökország és Izrael földrajza
Japán
Kelet- és Délkelet-Ázsia földrajza
Kína
India
USA, Kanada, Mexikó földrajza
Latin-Amerika földrajza
Afrikai nehézségek és a felzárkózás lehetőségei

Fenntarthatóság – kérdőjelekkel

Feléljük a természeti erőforrásokat?
A fenntarthatóság kérdőjelei
Az éghajlatváltozástól az erdőtüzekig
Emberek és települések
Globális problémák

Természetismeret - Természettudomány

Vizsga feltétele: írásbeli, szóbeli

Vizsga értékelése: Az írásbeli- és szóbeli vizsga teljesítménye alapján

0% – 25% elégtelen (1)
25% – 40% elégséges (2)
40% – 60% közepes (3)
60% – 80% jó (4)
80% – 100% jeles (5)

5. évfolyam

Az anyagok világa
Az anyagok jellemzése

Az anyagok összetétele
Az anyagok halmazállapota
Környezetünk anyagai: a levegő
Az égés
Tűzvédelem és tűzoltás
A víz

Élet a kertben

Élő vagy élettelen?
A virágos növények testfelépítése
A virág és a termés
A növények anyagcseréjének vizsgálata
A zöldségeskert növényei:
A paprika, a paradicsom és a fejes káposzta
A vöröshagyma, a fokhagyma, a burgonya
A sárgarépa és a petrezselyem
A zöldségeskert gondozása
Hívatlan látogatók a kertben
A gyümölcsöskert és a szőlő
A gyümölcsöskert és a szőlő gondozása
Környezetkímélő gazdálkodás
Dísznövények, fűszernövények

Ház körül élő állatok

Állattenyésztés, állattartás
A baromfiudvar lakói
A szarvasmarha, a juh és a kecske
A házi sertés

Az időjárás

A levegő felmelegedése
A levegő hőmérsékletének változása
Víz a légkörben
A szél
Veszélyes időjárási jelenségek
Az időjárás megfigyelése

Környezetünk ábrázolása, a térkép

A térkép
A térkép jelrendszere
Mérések a térképen
Tájékozódás az iránytű és a térkép segítségével
Tájékozódás az iránytű és a térkép segítségével
Tájékozódás a szabadban

Hazai tájakon

Hazánk helye a Földön, hazánk nagytájai
A Nyugat-magyarországi-peremvidék
A Dunántúli domb- és hegyvidék
A Dunántúli-középhegység
Az Északi-középhegység

Az Alföld
Élet az Alföldön
A Kisalföld
Fővárosunk, Budapest
Lakóhelyem földrajza

Hol élünk, hogyan élünk?
Mezőgazdaság, ipar, szolgáltatások
A települések jellemzői
A mindennapjainkat átszövő hálózatok

6. évfolyam

I. A Föld

A Naprendszer és a Föld
A Föld mozgásai és az időszámítás
A Föld belső felépítése
Hegységképződés
A földfelszín és változásai
Közetek és ásványok
A mészkőhegységek formakincse
Kontinensek, óceánok
A földrajzi fókálózat

II. Az éghajlat

Az éghajlat
Az éghajlati övezetesség
Hazánk éghajlata

III. Hazai erdők

Tájak, életközösségek.
Az erdők élővilága
Az erdők fái és cserjéi
Az erdők aljnövényzete
Az erdők gombái
Az erdők emlősállatai
Az erdők madarai
Az erdők ízeltlábú állatai
Az erdő mint életközösség
Gazdálkodás és természetvédelem

IV. Rétek, mezők, szántóföldek

A rétek növényei
A rétek állatvilága
Növénytermesztés az alföldi tájakon
Nemzeti parkok az Alföldön

V. Vizek, vízpartok

Felszíni és felszín alatti vizek
A folyók
Harc a vízzel

A tavak
A vizek és vízpartok élővilága
Nemzeti parkok vizes élőhelyeken

VI. Az ember szervezete és egészsége
Sejtek, szervek, szervrendszerek
A mozgás
A táplálkozás, Az egészséges táplálkozás
A légzés
A kiválasztás
A vérkeringés
Az érzékelés
A bőr
A szaporodás
Az ember egyedfejlődése
Betegség, fertőzés, járvány

Evangélikus hittan

Az osztályozó vizsgák anyaga, jellege és témakörei

Az evangélikus osztályozó vizsga szóbeli vizsga. Alkalmanként tíz tankönyvi leckét kell kijelölni a vizsgázó számára úgy, hogy minden témakört legalább egy lecke képviseljen a vizsgaanyagban.

A tananyag témakörei évfolyamonként

5. évfolyam

Ki vagyok én?
A teremtett világ
Milyen vagyok én?
Emberi kapcsolataim
Közösségi formák
Mi a kereszténység lényege?
Milyen az élet az egyházon belül?

6. évfolyam

Én
Isten és én
Emberi kapcsolataim
Biblia
Világvallások
Teremtett világ
Társadalom

7. évfolyam

Ókori egyháztörténet

Középkori egyháztörténet
Luther és a reformáció
Egyház a reformáció után
Egyház a huszadik században

8. évfolyam

Hogyan szól hozzám Isten? Hogyan szólok én hozzá?
Világvallások és vallási jelenségek
Mi az élet értelme?
Istenre figyelve a mindennapokban
A teremtett világ
Emberi kapcsolataim
Társadalom

9. évfolyam

Teremtett világ – Jézus és a teremtett világ
Emberi kapcsolataim – Jézus közösségei
Társadalom – Társadalmi kérdések Jézus korában és ma
Isten-én – Hegyi beszéd
Én – Jézus gyógyításai és tanításai
Egyház – egyházi esztendő, ünnepek
Világvallások - kereszténység

10. évfolyam

Teremtett világ – őstörténet
Isten-én kapcsolat – ősszülők
Egyház – Biblia
Az „én” születése – Mózes
Társadalom: Tízparancsolat
Emberi kapcsolataim
Világvallások

11. évfolyam

Társadalom – Izráel története
Emberi kapcsolataim – Egyházi közösség az ősgyülekezettől az államvallásig
Isten-én kapcsolat – Hitvallások
Egyház – Egyházi közösség az ősgyülekezettől az államvallásig
Én-kérdés – Születéstől a halálig, Luther élete alapján
Világvallások – Együttélés másokkal
Teremtett világ – Etikai kérdések

12. évfolyam

Isten-én – Kinyilatkoztatás
Egyház – Az egyház története a reformációtól a 20. századig
Teremtett világ – Végző kérdések
Világvallások – Világvallások tanításai a fő kérdésekről

Testnevelés

A vizsga formája gyakorlati vizsga.

Két részből áll:

- **fittségi felmérés gyakorlatainak elvégzése**, nem osztályozandó,
- **sportági mozgásformák bemutatása**, értékelése osztályzattal.

A fittségi - NETFIT - felmérést a tanuló a törvényi előírásoknak megfelelően köteles elvégezni, de arra osztályzatot nem kap.

Félévi/év végi osztályzata az egyes mozgásformák osztályzatainak átlagából alakul ki.

A tanulót az általa bemutatott mozgásanyagok alapján érdemjeggyel értékeljük. Három különböző témakör - atlétika, torna, sportjáték - előírt feladatainak bemutatása képezi a vizsga anyagát, az adott tanév azonos évfolyamának számonkérései alapján. Az egyes sportági mozgásformák értékelése technikai végrehajtás, illetve eredményesség (távolság, magasság, idő stb.) alapján történik.

Ének-Zene

I. A FELELET MENETE

A felelőnek az énektanárral együtt kell énekelnie.

Nem elvárás, hogy teljesen egyedül szólaltassa meg az énekeket

Hangadást kérhet a diák a tanárától, egyébként olyan hangmagasságon énekel, ahol a legjobban ki tudja fejezni magát.

Az elméleti anyagról kérdés-felelet formában kell beszámolni.

II. AZ OSZTÁLYZÁS MINŐSÍTÉSE

II.1 Az az éneklés, amely ezeket az ismérveket tartalmazza:

Ötös: folytonos énekléssel, megakadás nélkül, szövegtévesztés nélkül, jelentősebb dallami eltérés nélkül

Négyes: Olyan apró szövegi, vagy dallami tévesztést tartalmazhat, amely a folytonosságot nem töri

meg.

Hármas: Egyszeri, olyan súlyosságú megakadást, elbizonytalanodást tartalmaz, amelyből a felelő egyedül nem tud tovább menni, kíségetésre szorul.

Kettes: Többszöri, olyan súlyosságú megakadást, elbizonytalanodást tartalmaz, amelyből a felelő egyedül nem tud tovább menni, kíségetésre szorul. A dallami részleteknek egyértelműen felismerhetőnek kell lenniük.

Elégtelen: Többszöri, olyan súlyosságú megakadást, elbizonytalanodást tartalmaz, amelyből a felelő egyedül nem tud tovább menni, kíségetésre szorul. A dallami részletek nehezen vagy egyáltalán nem felismerhetők.

II.2 Az elméleti részben a kérdésekre adott válaszok

20 – 40 – 60 – 80 – 100% -át kell osztályozattá átértékelni.

II.3. Súlyozás

A felelet jegyének megállapításakor az éneklést kétszeres súlyozással kell figyelembe venni

III. AZ OSZTÁLYZÓ VIZSGA ANYAGA

III.1. 5. ÉVFOLYAM

III.1.1. Dalok a mindennapi élet, munka, szerelem témaköreiből

10 magyar népdal éneklése emlékezetből, szöveggel, (összes versszakával és szolmizálva

Úgy tetszik, hogy jó helyen vagyunk itt
A kapuban a szekér;
A karádi faluvégen
Érik a szőlő
Aki dudás akar lenni
Hol jártál az éjjel
Hej, Dunáról fúj a szél
Árpa is van, makk is van
Megismerni a kanászt
Bárcsak régen felébredtem volna

III.1.2. Más népek dalai

Idegen népek dalai szöveggel, emlékezetből:

A kislányok (cseh népdal)
Pál, Kata Péter (francia nd.)

III.1.3. Dalok alkalmakra, keresztény ünnepekre, jeles napokra

8 korál az Evangélikus énekeskönyvből

254 Erős vár – az összes versszakával, kívülről
Még 7 ének az ABC énekrendből megadott készletből szabadon választva

Mindegyiknek csak az 1. versszakát kell tudni fejből, a többit énekeskönyvből kell tudni énekelni.

III.1.4. Műzenei szemelvények

Fornsete: Nyár kánon (fejből)

III.1.5. Fogalmak

A népdalelemzés alapjai:

Tempo giusto, parlando meghatározása

Sorszerkezet megállapítása

Dallamvonal megállapítás

III.2. 9. ÉVFOLYAM

III.2.1. Népdalok a mindennapi élet, munka, szerelem témaköreiből

5 magyar népdal éneklése emlékezetből, szöveggel, összes versszakával

Szerelem

Bujdosik az árva madár

Körösfői kertek alatt

Életképek

Hej, igazítsad

Vígan, vígan

Ünnepek

Sok Zsuzsanna napokat

III.2.2. Műzenei szemelvények

5 műdal éneklése emlékezetből, szöveggel, összes versszakával (!)

John of Fornsete: Nyár-kánon

Farkas Ferenc: Hajnalnóta

Üdvözlégy, Szent László király

Bornemissza Péter: Siralmas énnéköm

Balassi Bálint: Bocsásd meg Úristen

III.2.3. Dalok alkalmakra, keresztény ünnepekre, jeles napokra

6 korál az Evangélikus énekeskönyvből

254 Erős vár – az összes versszakával, kívülről

Még 5 ének az ABC énekrendből megadott készletből szabadon választva

Az 5 ének mindegyikének csak az 1. versszakát kell tudni fejből, a többit énekeskönyvből kell tudni énekelni.

III.2.4. Fogalmak

Zenetörténeti ismeretek

A zenetörténeti korszakok felsorolása

A zenetörténeti korszakok korszakolása

Az egyes korokban alkotó zeneszerzők felsorolása (korszakonként 3 megnevezése).

Vizuális kultúra

Gyakorlati feladatok

5. osztály : Őskor - barlangrajz készítése , mesebeli sárkány rajza

Mezopotámia – képzeletbeli lények rajza

Forgástestek – tanulmányrajz íves formákról

Egyiptom – a Halastó c. festmény látvány szerinti átalakítása

Jelek és jelképek – képekben írt vers

Görög művészet – Labirintus rajza , illusztráció mitológiai
történethez , maszk készítése papírból

Római művészet – papírmozaik készítése

A színek jellemzői – a 12 tagú színek festése

Házi dolgozat: Az Ókori világ hét csodája

6. osztály : Bibliai történet illusztrálása- Az Özönvíz története

Természet utáni tanulmányrajz : a csiga

A keresztény vallás jelképei - keresztek

Papírmozaik készítése

A honfoglaló magyarok művészete- a palmetta minta rajzolása

A román stílus – kompozíciós vázlat: Krisztus és a tizenkét apostol

Betűtervezés – iniciálé

Gótikus művészet – furcsa portrék rajza , üvegablak tervezése

Címertan- családi címer tervezése

Formaelemzés- tanulmányrajz a kézről

Emberábrázolás – mozgásábrázolás elől-és oldalnézetben

A reneszánsz művészet : szólások , közmondások rajza – Dürer
parafrázis

A barokk – a mozdulatlan természet : csendélet vázlatrajza

Házi dolgozat: Leonardo da Vinci találmányai

7. osztály : Síkból a térbe – origami , papírmódel hajtogatása , rajzolása

Klasszicizmus – Egy magyar klasszicista épület előnézeti vázlatrajza

Axonometria – Kétméretű axonometrikus kocka szerkesztése

Romantika – kompozíciós vázlat (Horatiusok esküje c. képhez)

Realizmus – karikatúraportré

Plein-air az impresszionizmus : tájkép festése fotó alapján

Ábrázolási rendszerek- kocka makett készítése

Tárgy és környezetkultúra – Mai tárgyak régi stílusban

Házi dolgozat : Összehasonlító műelemzés - Millet: Köpülés és

Munkácsy Mihály : Köpülő asszony c. festménye

8. osztály: A szecesszió : Plakátművészet- plakáttervezés

Fauvizmus: Kollázs készítése / A szín szerepe

Kubizmus : Egy ismert épület kubista stílusban

Futurizmus : Mozgás érzetét keltő körkompozíció

Expresszionizmus : Képmanipuláció Munch : Sikoly c.

Perspektíva : Egy-és két iránypontos perspektív képek szerkesztése

Dadaizmus: fotómontázs készítése

Szürrealizmus : Egy szürrealista tárgy tervezése

Op-art : op-art minták tervezése

Házi dolgozat: Pablo Picasso : Guernica c. képének bemutatása

9. osztály: Térbeliség kifejezése tónusokkal : csendélet rajza

Ábrázolási rendszerek : axonometria – betűtervezés, csonkolás

Őskor : szkíta motívumok rajzolása

Mezopotámia : zenei inspirációra plakát készítése

Egyiptom művészete : madárábrázolás, stilizálás

Görög művészet: csigavonalas ornamentika a természetben,
komikus és torz portrék

Bizánci művészet : Az ikonok – ikonfestés

A népvándorlás művészete : kelta motívumok rajzolása

A román stílus : épület makett készítése

A gótikus stílus : tárgytervezés gótikus stílusban

Távoli tájak művészete : mandala tervezése

Házi dolgozat : Európán kívüli kultúrák művészete / választható

10.osztály: Portré – parafrázis, egy ismert portré átalakítása

Ex libris: saját ex libris tervezése

Vanitas csendélet – festés beállítás alapján

Az emberi test – alakrajz modell alapján

Rodin : A pokol kapuja – kaputervezés

Fauvizmus : tájkép festése a „Vadak” stílusában

Expresszionizmus : Fotó alapján (állatalak)képátalakítás

Kubizmus : portré kubista stílusban

Design: tárgytervezés , a folyamat rögzítése

Dadaizmus: Egy ismert vers képverssé alakítása , üzenetet hordozó
kollázs készítése

Szürrealizmus : Szürrealista jellegű tárgy tervezése

Házi dolgozat : Az Ex libris története

Mozgóképkultúra és médiaismeret

9. évfolyam

Első félév:

A média nyelve, szövegtípusok, a kép, a fénykép, fekete-fehér, a színek, beállítások, a hang, a hang hiánya, a csend és a némaság, az átmenet némából hangosba, a narráció, a montázs, az "alkotói montázs", egyszerű kameramozgások.

Második félév:

Az új média formanyelve, hír, hírérték, hamis hírek, közszolgálat, álmjelenetek, flashback, a dokumentum, a fikció, a "hamis dokumentum", pseudodokumentum, a valóság és az igazság, a szerzői film.

10. évfolyam

Első félév:

A nyilvánosság, a cenzúra, a műsor, a reklám és az adás, közösségi média, a költői film, a kompozíció, a képkivágás, a szubjektív kamerázás, a törött kép, a zene és a kép egysége, dominancia.

Második félév:

Médiakonvergencia, médiaerőszak, média, mint az új hatalmi ág, összetett kameramozgások, a műfaj, a melodráma, rettegés (thriller) mint mézesmadzag, a krimi, a burleszk, amikor magunkon nevetünk, szerelmes film, film és irodalom, a modern film, a film mint művészet.

9. évfolyam

1. A film formanyelve, a némafilm és a hangosfilm "harca". "M" Egy város keresi a gyilkost. (R.: F. Lang 1931)
2. A feszültség forrása, a párhuzamos vágás. A hangdramaturgia: Büntetőexpedíció (R.: Magyar Dezső 1970)
3. Zaj, zene, zörej, filmzene.
4. A kompozíció és a kamera szeme: Szerelem (R.: Makk Károly 1969)
5. A fekete-fehér fotó. Capa, Kertész, és a magyarok.

Gyakorlati feladat: 30-60 sec időtartamban, A VÍRUS témában videó készítése mobiltelefonnal.

10. évfolyam

1. A kábítószer, mint a fő irányító erő. (R.: Aronofski: Rekviem egy álomért, 2000.)
2. Ha Te lennél Juan Medem, az Északi-sarkkör szerelmesei rendezője, hogyan védenéd meg a filmedet, ha az iskolákban nem akarnák bemutatni?
3. Ha Te lennél a "Nagy fapofa", (Buster Keaton) és a stúdió azzal az ürüggyel, hogy Chaplin már mindezt kitalálta, a filmedet (A Generális, 1926.) nem akarná leforgatni, milyen érvekkel tudnád őket meggyőzni arról, hogy érdemes az utolsó pénzüket is kockára tenniük?
4. Jellemezd Chaplin Nagyvárosi fények (1930) című filmjének virágáruslány figuráját, az első megjelenésétől a film végéig!

Gyakorlati feladat: 60-180 sec terjedelemben "Négy fal között" témában videó készítése mobiltelefonnal.